

**THE FACULTY JOURNAL OF
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES**

**Volume 09
Issue 02
December 2020**

Faculty of Humanities and Social Sciences
University of Ruhuna
Matara
Sri Lanka

The Faculty Journal of Humanities and Social Sciences

Volume 09, Issue 02. December 2020

Copyright © December 2020, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna, Matara, Sri Lanka.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted by any means, electronic, mechanical photocopying, and recording or otherwise, without written consent of the publisher.

ISSN 1800-3486

Editorial Board

Dr. Chandika Gunasinghe (Editor-in-Chief)

Senior Prof. E.A. Gamini Fonseka

Dr. S.G.S. Samaraweera

Prof. H.I.G.C. Kumara

Dr. W. Bohingamuwa

Ven. Prof. Beligalle Dhammajoti Thera

Mr. E.G. Wijesiri

Ven. Dr. M. Ariyawansa Thera

Dr. P.R. Ekanayake

Dr. Kokila Ramanayaka

Dr. Y. Ananda Karunarathna

Published by

Faculty of Humanities and Social Sciences

University of Ruhuna, Matara, Sri Lanka.

Tel: +94 41 22 270 10

Email: fjhss@hss.ruh.ac.lk

The Faculty Journal of Humanities and Social Sciences

Volume 09, Issue 02. December 2020

The Faculty Journal of Humanities and Social Sciences, Volume 09, Issue 02. December 2020 is a peer-reviewed journal published biannually by the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna. As a multidisciplinary journal, it intends to provide a common platform for academics, researchers and professionals to publish their research results in areas pertaining to Humanities and Social Sciences.

Editorial Office

The Faculty Journal of Humanities and Social Sciences

Faculty of Humanities and Social Sciences

University of Ruhuna

Matara

Sri Lanka

Tel: +94 41 22 27010

Email: fjhss@hss.ruh.ac.lk

The Faculty Journal of Humanities and Social Sciences

Volume 09, Issue 02. December 2020

Editors

Dr. Chandika Gunasinghe, Department of Economics, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Snr. Prof. E.A. Gamini Fonseka, Department of English and Linguistics, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Dr. S.G.S. Samaraweera, Department of English Language Teaching, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Prof. H.I.G.C. Kumara, Department of Geography, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Dr. W. Bohingamuwa, Department of History & Archaeology, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Ven. Prof. Beligalle Dhammajoti Thera, Department of Pali and Buddhist Studies, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Mr. E.G. Wijesiri, Department of Public Policy, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Ven. Dr. M. Ariyawansa Thera, Department of Sinhala, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Dr. P.R. Ekanayake, Department of Sociology, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Dr. Kokila Ramanayaka, IT Unit, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna.

Dr. Y. Ananda Karunarathna, Department of Geography, Faculty of Arts, University of Colombo.

Contents

ශිව දේව වන්දනය හා බැඳුණු නූතන සමාජ ආකල්ප: ශ්‍රී ලංකාවේ තේරුමක් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් ඩබ්ලිව්.වී.පී.එච්. රණවීර	1
Scientific Perspective of Traditional Long-term Weather Forecasting System of Hindus in Sri Lanka Piratheeparajah Nagamuthu	27
Rehabilitation of Suspended Offenders in Sri Lanka M.W. Jayasundara, H.S.U. Ramyakumara	43
Representation of Women: A literary and socio-psychological analysis of the Francophone Novels Une si longue lettre and Le Voile de Draupadi	69
ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංඟු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක් ඩී.එච්.ඒ.එස්. සෝමරත්න	83

Editorial Note

On behalf of the Editorial Board, I am extremely happy to write this editorial note for Journal of the Faculty of Humanities and Social Sciences (JFHSS), Volume 9, Issue 2, 2020. The JFHSS is a double-blind peer-reviewed scholarly journal published twice a year (June and December) by the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna. The members of the Editorial Board for the Faculty Journal of Humanities & Social Sciences - University of Ruhuna, amidst the numerous teaching, research, administrative, and social commitments, managed to come out with a collection of five valuable academic papers that address some crucial issues of timely relevance for the benefit of the academic and research community of Sri Lanka and abroad. The members of the Editorial Board deserve to have commendation and congratulation on their courage extended to go ahead with the challenging task of compiling papers for this issue. While thanking the Editorial Board, the authors, and referees for their excellent feedbacks, I wish all the best to the readership. Articles coming in this issue were subjected to a thoroughly blind reviewing process with many of them were requested to revise more than two times. On behalf of the Editorial Board, I again express my humble gratitude and appreciation for all the reviewers for their kind and expertise involvement as reviewers to improve the papers up to a standard suitable for publication in this issue.

The Issue 2 of Volume 9 of the Journal of the Faculty of Humanities and Social Sciences (JFHSS) is meant to address some important concerns in the disciplines that are specialized under nine separate university departments within the Faculty of Humanities and Social Sciences as a timely contribution to the ongoing process of producing and disseminating knowledge. The Issue 2 is featured by 5 manuscripts that present the outcomes of the thorough research carried out by academics from the university system of Sri Lanka, specializing in a variety of disciplines including ethnography, geography, criminal law, literature, and political science, respectively.

In the compilation of academic papers, the first in line is by W.V.P.H Ranaweera who examines whether the Cult of God Shiva had been distanced in the socialization of it as a method of worship. The key objective of the research is to identify the expression of people's consciousness of God Shiva, one of the most significant deities of Hinduism in a context in which the devotions of Gods are very popular in Sri Lankan society. The key methods of collection of data are observation and interview, covering sixteen major Hindu temples selected from eight provinces

except the Northern Province of Sri Lanka. W.V.P.H Ranaweera uses qualitative method in the explanation of social attitudes under the stream of ethnological research. The author uncovers that among the cults of Gods in rural religious beliefs, the cult of God Shiva has become alienated from the general society. Cult of God Shiva is not common for worldly aspirations and problems of daily life.

P. Nagamuthu tries to identify the scientific perspective of the relationship between long-term weather prediction indicated in the almanac and the actual weather observations and measurements. The author has collected all weather-related data for 16 stations for fifty years from 1970, including the almanac data. Using a correlation analysis, the author finds a strong positive relationship between the observed annual total rainfall and the almanac predicted malai marakkal. The author further finds evidence supporting to a strong relationship between the almanac and actual weather phenomena while the almanac predicted weather forecasting is more accurate and reliable for the short-term and long-term weather forecasting usage. P. Nagamuthu concludes that a correctly explained almanac can be considered as a reliable source for long-term weather forecasting, planning and development activities.

Using a critical approach to the code of criminal procedure act number 15 of 1979, M.W. Jayasundara and H.S.U. Ramyakumara examine the reasons for the escalation of violations of the conditions of the suspended sentences by the offenders. The objective of their study is to find the gaps in the law relating to the suspended sentences and reasons for committing crimes repeatedly by those who stand accused under the suspended sentences. The authors have collected data through interviews and observation from a systematic sample of 57 offenders, including opinions of 12 magistrates and six lawyers from both Kurunegala and Kegalle districts. M.W. Jayasundara and H.S.U. Ramyakumara have also collected data pertaining to the offenders from the fingerprint registers maintained at the magistrate courts of both districts. The authors reveal that suspended sentences imposed upon offenders are neither monitored by any authority nor referred to any rehabilitation programs. As a result, the `suspended offenders lack awareness about the purpose, the effect, and the consequences of violating the conditions of their suspended sentence. M.W. Jayasundara and H.S.U. Ramyakumara recommend introducing guidelines for the prevention of further crimes by suspended offenders and a programme rehabilitating them.

R.S. Samarasinghe highlights that the nexus between Francophone literature and the role of women is strong and significant. Therefore, the author conducts a detailed

analysis of the two novels *Une Si Longue Lettre* by Mariama Bâ and *Le Voile de Draupadi* by Ananda Devi in search of the ways in which women are represented. Therefore, R.S. Samarasinghe focuses on identifying how women are being represented in the face of gender-based challenges in the two novels which represented two respective societies – Senegalese and Mauritian - in general and to find out whether the two respective female protagonists succeed in overcoming the challenges posed by their societies. This research is based on a literary and socio-psychological analysis of the two novels, focusing on different themes the two writers have developed in their explorations of the woman's situation in society and the characteristics she has cultivated in the face of numerous gender-based challenges. The author reveals that the tragic situation of the woman in both societies is the same though, she remains strong and liberates herself with perseverance, supported by her education, conduct, friendships with others and understanding.

D.H.A.S Somarathna investigates the effectiveness of the use of quota system as a strategy to increase female representation. The author has used secondary data for the study under the qualitative research plan. Thematic analysis methodology is used for the overall data analysis. The author finds that a number of democracies have used the quota system as a very effective strategy to increase female representation, which has led to a quantitative and qualitative increase in women's representation in those countries.

Dr. Chandika Gunasinghe
Editor-in-Chief

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්

Modern Social Attitudes Associated with Cult of God Shiva: A Research Concerning Several Hindu Temples in Sri Lanka

ඩබ්ලිව්.වී.පී.එච්. රණවීර
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, ගංගොඩවිල, නුගේගොඩ
himalika@sjp.ac.lk

සාරසංක්ෂේපය

අතීතයේ පටන් වර්තමානය තෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ශිව භක්තිකයෝ සිටිති. ඔවුන්ගෙන් බහුතරය හින්දුන් වන අතර සෙසු පිරිස සිංහල බෞද්ධයෝ ය. සංස්කෘතික සම්මිශ්‍රණය නිසා අන්‍යාගමිකයන් ද හින්දු දෙව්වරුන් සරණ යාම අතීතයේ පටන් ලාංකේය සමාජයේ සුලබ සංසිද්ධියකි. පෘථග්ජන මිනිස් මනසෙහි දෙවියන් පිළිබඳ ගොඩනැගුණ බලවත් ආකර්ෂණය නිසා කාලානුරූපී ව දේවත්වය සබැඳි විවිධ සමාජීය ප්‍රවණතා ද ගොඩනැගිණි. ලාංකේය සමාජයෙහි දේව ඇදහීම් අතිශය ජනප්‍රිය පසුබිමක හින්දු සමයෙහි ප්‍රබලතම දෙවියකු වන ශිව දෙවි පිළිබඳ නූතන ජන විඥානගත ප්‍රකාශනය හඳුනාගැනීම අධ්‍යයනයෙහි මුඛ්‍ය අරමුණ යි. වන්දනා ක්‍රමයක් ලෙස සමාජගත වීමේ දී ශිව වන්දනාව දුරස්ථකරණයකට ලක් වී ඇද්ද? යන්න අධ්‍යයන ගැටලුව විය. ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත ශිව දේවාලය සංඛ්‍යාව හා ඒවායෙහි ව්‍යාප්තිය හඳුනාගැනීම සඳහා සංඛ්‍යා ලේඛන මත පදනම් වෙමින් ප්‍රමාණාත්මක දත්ත භාවිත කරන ලදී. එහෙත් ජන ආගමික විඥානය යනු භූගෝලීය, සමාජීය හා සංස්කෘතික තත්ත්ව මත සැම විට ම විචලනයට ලක් වන ප්‍රස්තුතයක් වන හෙයින්, සමාජ ආකල්ප විචරණය කිරීමේ දී මානවවංශ පර්යේෂණ ධාරාව යටතේ ගුණාත්මක ක්‍රමවේදය භාවිත කරුණ. ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු පළාත හැර අනෙකුත් පළාත් අටෙන් තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය දහසයක් ආශ්‍රිත ව මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී. නිරීක්ෂණය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා දත්ත රැස් කිරීමේ ප්‍රමුඛ විධික්‍රම විය. ‘මහාදේව’ නමින් හින්දු සමයෙහි අග්‍රස්ථානයක් දරන ශිව දෙවි හෙවත් ඊශ්වර, ලිංග වන්දනාව ප්‍රමුඛ කොට පවතින සශ්‍රීකත්ව දෙවි කෙනෙකි. දේශීය වන්දනා ක්‍රමවල දී දරු එල අපේක්ෂාව ශිව වන්දනයේ ප්‍රධාන අරමුණක් සේ හඳුනාගැනිණි. ග්‍රාමීය වශයෙන් ව්‍යාප්ත ගැමි ආගමට අයත් දේව වන්දනා අඛියස ශිව වන්දනය සාමාන්‍ය ජන සමාජයෙන් දුරස්ථ වී ඇති බව අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය විය. අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වූ පළාත් අටක කෝවිල් දත්ත වාර්තා අනුව මෙරට ශිව දේවාලය ව්‍යාප්තිය සියයට දෙකකට වඩා අඩු ප්‍රතිශතයක් වන බව අනාවරණය විය. ලෞකික අපේක්ෂා හා දෛනික ජීවන ගැටලු උදෙසා ශිව දෙවියන් වන්දනය බහුල ව සිදු නො වේ. හින්දු ත්‍රිමූර්තියට අයත් මහේශාඛ්‍ය දෙවියකු ලෙස විශ්වීය කෘතිය හා බද්ධ වීම හේතුවෙන් ශිව දෙවි පාරලෞකික තත්ත්ව හා පරමාර්ථ කෙරෙහි යොමු වූවකු සේ සැලකීමත්, ත්‍රිමූර්ති සංකල්පය මත ගොඩනැගුණු නාශකත්ව බලය නිසා ඔහු ගැන ඇති භය සහ ගෞරවයත්, ශිව ඇදහීමට අදාළ භෞතික හා අභෞතික සාධක සංකීර්ණ වීමත් යන කරුණු මත ශිව දේව වන්දනය පොදු ජන විශ්වාස හා වන්දනා කෙරෙහි දුරස්ථ පවතින බව අධ්‍යයන නියැදිය ආශ්‍රයෙන් අනාවරණය විය.

ප්‍රමුඛ පද: ඊශ්වර, ශෛවවාදය, දේව ධුරාවලිය, ත්‍රිමූර්තිය, ශිව කෝවිල

Abstract

The devotees of God Shiva are present in Sri Lanka from ancient times to the present. The majority of them are Hindus and the rest are Sinhala Buddhists. Due to cultural admixture, it has been a common phenomenon for the followers of other religions to take refuge in Hindu deities since the past. Due to the strong attraction of God built in the human mind, various social tendencies related to divinity also developed over time. The key objective of the research is to identify the expression of people’s consciousness of God Shiva, one of the most significant deities of Hinduism in a context in which the devotions of Gods are very popular in Sri Lankan society. The research problem was whether the Cult of God Shiva had been distanced in the socialization of it as a method of worship. Quantitative data based on statistics were used to identify the number of Hindu temples established in Sri Lanka and their prevalence. But since common people’s religious consciousness is a proposition that is always subject to variation depending on geographical, social, and cultural conditions, qualitative method was used in the explanation of social attitudes under the stream of ethnological research. This research was conducted in relation to sixteen major Hindu temples selected from eight provinces except the Northern Province of Sri Lanka. The key methods of collection of data were observation and interview. “Mahadeva”, the supreme deity of Hinduism, is a deity of fertility who predominates in the worship of Linga. In local methods of worship, the expectation of fertility was identified as a major objective of the cult of God Shiva. The research revealed that among the cults of Gods in rural religious beliefs, the cult of God Shiva has become alienated from the general society. According to the data of Hindu temples obtained from the eight provinces which belong to the research sample, the prevalence of Hindu Shiva temples is less than two percent. Cult of God Shiva is not common for worldly aspirations and problems of daily life. By the research sample, it has been revealed that the cult of God Shiva has been alienated from the public beliefs and worships due to the fact that God Shiva is considered to be a God who is focused on the supernatural conditions and the objectives due to the God’s association with the universal function as the supreme deity of the Hindu trinity, and the fear and reverence for him due to the destructive power built on the concept of the Hindu trinity and the complexity of the physical and non-physical factors related to the Cult of God Shiva.

Keywords: Ishvara, Shaivism, Hierarchy of Gods, Hindu Trinity, Hindu temples

1. හැඳින්වීම

ලෝකයන් එහි ඇති ජීවි-අජීවි සියලු ම දැන් නිර්මාණය කරන හා පාලනය කරන අදාශ්‍යමාන අතිමානුෂික බලවේග පිළිබඳ විශ්වාසය මත ගොඩනැගුණු ආගම් රාශියකි. භාරත දේශයේ ප්‍රභවය ලද ‘සනාතන දහම’ යනුවෙන් හැඳින්වෙන ‘හින්දු දහම’ ඒ අතුරින් බහුදේවවාදී ආගමකි. දෙවියන් ඇදහීම භාරතීය ආගමික විඤ්ඤාණයෙහි අඛණ්ඩ ව දැකගත හැකි ප්‍රධාන ලක්ෂණයකි. ලෝක නිර්මාණය (සර්ග) බ්‍රහ්ම දෙවියන් වෙත ද ආරක්ෂාව හා පාලනය (ස්ථිති) විෂ්ණු දෙවියන් වෙත ද නාශක බලය (ප්‍රලය) ශිව දෙවියන් වෙත ද පවරන ‘ත්‍රිමූර්ති සංකල්පය’ හින්දු ආගමෙහි විශේෂ වේ. පසුකාලීන ව ගෞවවාදය,

වෛෂණව වාදය සහ ශාක්ත වාදය යනුවෙන් ප්‍රධාන ධාරා ත්‍රිත්වයක් නිර්මාණය වන්නේ උක්ත සංකල්පය පදනම් කර ගනිමිනි. සර් මොනියර් විලියම්ස්ගේ අදහස ගෙව, වෛෂණව, ශාක්ත, ගණපත්‍ය හා සූර්ය වශයෙන් ප්‍රධාන ධාරා පහක් ද පසුව පශුපත යනුවෙන් තවත් අනුශාඛාවක් ද හින්දු සමයෙහි බිහි වූ බව යි (William,1883,59).

1.1. ශිව සංකල්පය හැඳින්වීම

ශිව හෙවත් ඊශ්වර ප්‍රධාන දෙවියා නැතහොත් එක ම දෙවියා ලෙස ද අනෙක් දෙවිවරුන් දේවත්වයේ අප්‍රධාන ඡායා මාත්‍ර ලෙස ද ඇදහීම 'ගෙවවාදය' යි (බෞම්,1995,394). එහි මූලය ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයට අයත් වෙයි. සර් ජෝන් මාර්ෂල් දක්වන පරිදි ගෙවවාදය ලෝකයේ දැනට පවත්නා ඉපැරැණි ම ජීවමාන ආගමික විශ්වාසය යි (Marshall,1931,vii). ශිව සංකල්පයේ ආදිතම අවස්ථාව ඉන්දු නිම්න හෙවත් මොහෙන්ජොදාරෝ හරප්පා ශිෂ්ටාචාරයෙන් හමු වේ. ඉන්දු නිම්න ශිෂ්ටාචාරයේ සමස්ත ආගමික තත්වය පශ්චාද් හින්දු සමයට බොහෝ සමාන බව පර්යේෂකයන්ගේ අදහස යි (බෞම්,1995:26; Bouquet,1948,18-19; Marshall,1931,77). මොහෙන්ජොදාරෝවෙන් හමු වූ සතුන් පිරිවරා සිටින අං සහිත දෙවියා ශිව දෙවියාගේ මූලාදර්ශය යැයි සර් ජෝන් මාර්ෂල් දක්වා තිබේ (Marshall,1931,52). එහෙත් 'ශිව' නම් සංඥාවාචකය සහිත දෙවියා නිශ්චිත ව ම හමු වන්නේ 'පශ්චාද් වෛදික සමය' වන හින්දු සමයෙහි දී ය. හින්දු සමය පිළිබඳ විග්‍රහයක යෙදෙන සර් වාල්ස් එලියට් දක්වන්නේ "වෛදික හා බ්‍රාහ්මණ ආගම නමින් හඳුන්වනු ලැබූ යුගයනුත් ඊට පශ්චාද්කාලීන යුගයන් අතර වෙනසට ප්‍රධාන හේතුව ශිව, විෂ්ණු යන වැදගත් දෙවියන් දෙදෙනා සහ ඔවුන් සම්බන්ධිත නිකායාශ්‍රිත වන්දනාව මෙන් ම විශේෂ දෙවියකු කෙරෙහි පෞද්ගලික භක්තිය දැනවීම ද දෙවැනි අවස්ථාවෙහි ඉස්මතු ව පෙනීම" බව යි (එලියට්,1967,148).

වෛදික යුගයේ දී ආර්යයන් විසින් පිදු ඇතැම් දෙවිවරුන් නූතන හින්දු සමයෙහි ද පුද ලබන නමුත් හින්දු සමයෙහි ත්‍රිමූර්ති තත්වයට ඔසවා තැබෙන ශිව දෙවි එම නමින් ම සාග් වෛදික ආගමික සාහිත්‍යයේ දී හමු නො වේ. ආර්ය ශිෂ්ටාචාරයෙහි ආගමික සංස්ථාව වශයෙන් සැලකෙන වෛදික ආගම යටතේ ශිව දෙවි හඳුනාගනු ලබන්නේ 'රුද්' නම් දෙවියකුගේ ස්වරූපයෙනි (බෞම්,1995,382). රුද් දෙවියාගේ විකාශනය වෛදික යුගය පුරා හඳුනාගත හැකි අතර, ශ්වේතාශ්වතර උපනිෂද් යුගය එහි උපරි අවස්ථාවකි (Nadaraja,1993,20). එතෙක් රුද් නම් වූ දෙවියා ශ්වේතාශ්වතර උපනිෂද් මගින් 'ඊශ්වර' හෝ ඊට පර්යාය නාමයකින් හෝ හඳුන්වන ලදී. පශ්චාද් වෛදික යුගය නැතහොත් හින්දු සමය ශිව, විෂ්ණු ආදි දෙවිවරුන් පිළිබඳ ඊශ්වරවාදී හැඟීමක් ඇති කරවූ යුගයකි (එලියට්,1967,148) මෙහි දී ශිව දෙවි තවදුරටත් වෛදික යුගයේ මෙන් අප්‍රධාන දෙවියකුගේ ස්වරූපයෙන් පෙනී නො සිටියි. හින්දු සමයේ දී ශිව දෙවි සත්ත්වයාට යහපත හා දයාව දානය කරන හිතෙහි දෙවියකු ලෙස ද නාශක ශක්තිය සහිත භයානක දෙවියකු ලෙස ද ගොඩනැගෙන බව පුරාණ ග්‍රන්ථ, වීරකාව්‍ය හා ද්‍රවිඩ ආගමික සාහිත්‍යයට අයත් තිරුමන්තීරම් හා ආගම ග්‍රන්ථ ආදියෙන් පැහැදිලි වේ.

ශිව, හර, මහාදේව, නීලකණ්ඨ, මහේශ්වර ආදි නම්වලින් හැඳින්වෙන ඊශ්වර දෙවි 'ත්‍රිමූර්ති' සංකල්පයේ දී ලෝකයේ නාශක ශක්තිය නියෝජනය කරයි. එහෙත් හින්දු ආගමික විඥානය අනුව විනාශය යනු නැවත උත්පාදනය වේ (Dowson,1961,298). හින්දු ඉගැන්වීම් අනුව මරණය යනු නව ජීවිතයක් ලැබ එක් ස්ථානයකින් වෙනත් ස්ථානයකට ප්‍රවේශ වීම යි.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශ්‍රී ලේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්

විනාශකයා යනු සැබැවින් ම උත්පාදකයා, මැවුම්කාරයා ද වේ (Iyengar,1998,60). මෙසේ ශ්‍රී ලේව මත ආරෝපණය කරන ලද නාශක ගුණය ම උත්පාදක ශක්තියක් සේ ද අර්ථ දැක්වීම හරහා 'ශ්‍රී ලේවියා සර්ව ලෝකයට ම අධිපති දේවියා ය' යන හැඟීම බැතිමතුන් අතර ගොඩනැගේ.

හින්දු ආගමික සාහිත්‍යය අනුව ශ්‍රී ලේව මහා යෝගාවචරයෙකි; මහා තවුසෙකි. හිමාලයේ කෙලාසකුටයේ බැවුමක ව්‍යාඝ්‍ර හමක් එළා ඒ මත සමාධිය පුරන ශ්‍රී ලේවියාගේ සමාධි බලයෙන් ලොව පවතින බව ශෛවවාදයේ ඉගැන්වීම යි (බණ්ඩාර,1995,392). ශ්‍රී ලේවියා සතු ස්වරූපී හා අරූපී යන ශක්ති ද්වයයෙන් අරූපී ශක්තිය නියෝජනය කරන්නේ ශ්‍රී ලිංගය යි (Tirumantiram,1991). එනම් රූපාකාරයක් නොමැති බව යි. ශ්‍රී ලිංග මූර්තිය නමින් හැඳින්වෙන මෙය ශ්‍රී ලේව මූර්තිමත් කිරීම සඳහා යොදාගැනෙන ටැඹිකි.

'ශ්‍රීවා' හෝ 'උමා' ලෙස හැඳින්වෙන්නී පාර්වතිය යි. ශ්‍රී පුරාණයේ උමා සංහිතාවෙහි (4 වැනි කොටස, 5 වැනි සංහිතාව, 45 වැනි පරිච්ඡේදය, 3 වැනි ගාථාව) දැක්වෙන ආකාරයට (Shiva Purana part IV,1983,5.45.v3) ජගත් මාතාව හෝ විශ්ව මාතාව ලෙස ශෛවවාදයේ දී පාර්වතිය බහුල ව පිදුම් ලබයි. හින්දු සංකල්පයට අනුව දේවියාගේ ශක්තිය දේවතාවිය යි. නන්දී නම් වූ වෘෂභ වාහනාරූඪ වන ශ්‍රී ලේවියන්ගේ හා පාර්වතියගේ දරුවෝ ගණේෂ හා ස්කන්ද කුමාර දේවවරු ය (බණ්ඩාර,1995,382). හින්දු ත්‍රිමූර්තියෙහි උත්පාදක හා ප්‍රචරිත ගුණ හිමි බ්‍රහ්ම හා විෂ්ණු සෑම විට ම යහපත් ස්වරූපයෙන් දිවාමය ලීලාවෙන් බැතිමතා අතරට පැමිණිය ද ශ්‍රී ලේව බැතිමතුන් අතරට පැමිණෙන්නේ සෑම විට ම යහපත් ස්වරූපයකින් ම නො වේ. හෙතෙම අතිශය කරුණාහරිත දයාන්විත ස්වරූපයෙන් මෙන් ම භයංකර රෝදු විලාසයෙන් ද බැතිමතා වෙත එළඹෙයි. හෙරව, වීරහද, ශ්‍රී අසෝර වැනි මූර්ති ද දේවියන් විසින් සතුරන් දමනය කළ අෂ්ටවීරන්ව දේවස්ථානවල දැක්වෙන අණ්ඩකාසුරවධ මූර්ති, දක්ෂාරී මූර්ති, බ්‍රහ්මඛිරස්බණ්ඩිමවරම් මූර්ති, ජලන්ධරාසුරසංහාර මූර්ති, ත්‍රිපුරසංහාර මූර්ති, මාතාංගාරී මූර්ති, කාලසංහාර මූර්ති හා කාමාරී මූර්ති ද ශ්‍රී ලේවියන්ගේ භයංකර අවස්ථාවලට උදාහරණ වේ (Tirumantiram, 1991,vv339-46).

හින්දු ආගමික සාහිත්‍යයෙන් ශ්‍රී ලේව වෙත පවරා ඇති දිවාමය බල පරාක්‍රමය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලේවියා හින්දු භක්තිවාදයේ අත්‍යන්තම දේවත්වයක් බවට පත් ව තිබේ. හින්දු දහම භාරතයට පමණක් සීමා නොවී ආසන්න රාජ්‍ය කිහිපයකට ම ව්‍යාප්ත වූ අතර, එක් එක් රටවල සමාජ සංස්කෘතික තත්ත්ව යටතේ මෙම දේව සංකල්පයෙහි ආගමික ලක්ෂණ විවිධත්වයෙන් යුතුව බැතිමතුන් අතර ව්‍යාප්ත වී ඇත.

1.2. ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රී ලේව වන්දනාවේ ප්‍රභවය හා විකාශනය

භාරතය හා පැවති සංස්කෘතික සම්බන්ධතා නිසා ශ්‍රී ලංකාව ද අතීතයේ පටන් ම හින්දු දහමෙහි බලපෑමට නතු වූ බවට සාහිත්‍යික, පුරාවිද්‍යාත්මක හා ජනශ්‍රැති සාධක පවතී. ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිට හෝ විජය රාජ සමයේ සිට හෝ මෙරට පැවත එන්නේ යැයි සැලකෙන ඊශ්වර දේවාලය පහකි. කෝණේශ්වරම්, තිරුකෝකිශ්වරම්, මුන්නේශ්වරම්, නගුලේශ්වරම් හා සන්තිරසේගරන් යනු එම පංච මහා ඊශ්වර දේවාලය යි (Pieris and Litt,1917,17; Navarathnam,1964,2; යාපා පටුව වංස කථාව,2006,17). යාපා පටුව වංස කථාව හෙවත් යාලේපාන වයිපවමාලය, පුරාතන යාපනය, තිරුකෝණසාල පුරාණම්, දක්ෂිණ

කෙලාස පුරාණමි, කෝණේසර් කල්වෙට්ටු, බැටිකලෝ මාන්මියමි, මාන්තෙ පල්ලු, තිරුමන්තීරමි, ශිව පුරාණමි, ස්කන්ද පුරාණමි වැනි මූලාශ්‍රයන්හි උක්ත දේවාලයන්ට අදාළ ජනශ්‍රැතීගත ආගමික තොරතුරු අන්තර්ගත වන නමුත් ඒවායෙහි ඓතිහාසික බව නිශ්චිත ව තහවුරු කළ හැකි සාධක දේශීය මූලාශ්‍රයන්හි ඉදිරිපත් කර නැත. අනුරාධපුර යුගයෙහි දී මහසෙන් රජු විසින් ලක්දිව තැන තැන වූ ‘මිථ්‍යාදෘෂ්ටික’ ආගමික මධ්‍යස්ථාන විනාශ කළ බව මහාවංශය දක්වනත් (මහාවංශය [මින් මතු ම.ව ලෙස යෙදේ] :37.40-42 ගාථා) ඒවා කවරක් ද, ඒ වන විට පැවති ස්වරූපය කුමක් දැයි වාර්තා වන්නේ නැත. පණ්ඩුකාභය රජු (ක්‍රි.පූ. 437-367) ‘සිවිකා ශාලාවක්’ කරවූ බව මහාවංශය දක්වයි (ම.ව:10.96-103 ගාථා). එහි අර්ථය ගැන විවිධ මත ඇතත් එය ‘ශිව ලිංග පිහිට වූ ස්ථානයක්’ බව සෙනරත් පරණවිතානගේ අදහස යි (Paranavithana,1929,326). සිංහල දේව ඇදහීම් පිළිබඳ පර්යේෂණ සිදු කළ කේ.එන්.ඕ. ධර්මදාස සහ එච්.එම්.එස්. කුංඳෙතිය දක්වන පරිදි සිංහල රාජධානිය අනුරාධපුරයේ පිහිටුවා වසර දහයක් පමණ ගත වන තුරු අවධානයට ලක් ව ඇත්තේ උපුල්වත්, සමන් දෙවි හා කඳ කුමරු ය (1994,16). ඔවුන්ගේ විග්‍රහයේ දී ශිව වන්දනාව අනුරාධපුර යුගයේ ජනප්‍රිය දේව වන්දනාවක් ලෙස සඳහන් වී නැත. එහෙත් අනුරාධපුර යුගයට වඩා පොළොන්නරු යුගයෙහිත් ඉන් පසු කාලවලත් ශිව වන්දනාව මෙරට වඩාත් ප්‍රකට වූ බවට සාහිත්‍යික හා පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක හමු වේ. පොළොන්නරු යුගයේ දී වෝළ හා පාණ්ඩ්‍ය පාලකයන් විසින් ඉදි කළ දේවාලයන්හි පුරාවිද්‍යාත්මක නටබුන් හා ඒ ආශ්‍රයෙන් ලද සෙල්ලිපි මගින් තහවුරු වන පරිදි තද යුගයේ ඉදි වූ දේවාලය රැසක් ශිව දේවාලය වේ. ශෛව සම්ප්‍රදායට අයත් ගණේෂ හෝ ස්කන්ද දේවාලය ද විෂ්ණු දේවාලය ද එක්තැන් වී දේවාලය සංකීර්ණ වශයෙන් පැවතීම නිසා පොළොන්නරු යුගයේ දී නිකාය බෙදීමකින් තොර ව ශිව හා විෂ්ණු ඇදහීම් ක්‍රියාත්මක වන්නට ඇති බව එස්. පද්මනාදන් පවසයි (Padmanadan,1999,78). පොළොන්නරු යුගයේ වෝළ පාලන බලය යටතේ ශෛව පූජා ක්‍රම ව්‍යාප්තිය ඉතා හොඳින් පැවති බවට පාලමොට්ටායි වැනි සෙල්ලිපි ද සාක්ෂ්‍ය දරයි (Paranavithana,1943,195;නිකලස්, 1972:413).

වෝළ පාලකයන්ගෙන් ආරම්භ වූ හින්දු ආගමික සංස්ථාව උතුරු හා නැගෙනහිර ආර්ය වක්‍රවර්ති පාලකයන් විසින් ගෙන යන ලද ආගමික ව්‍යාපාර හේතුවෙන් තවදුරටත් ස්ථාපිත විය (Pathmanadan,1974,170-71). වෝළ පාලකයන් ශෛවාගමිකයන් වීම නිසා හින්දු ආගමික විශ්වාස අතර ශිව ඇදහීම වඩාත් ප්‍රචලිත වූ අතර බොහෝ විට වෝළ හා වෙනත් ද්‍රවිඩ පාලකයන් විසින් රාජ්‍යත්වය ප්‍රකාශ කරන සංකේත වශයෙන් ද යොදාගන්නා ලද්දේ ශිව සංකේත යි. පොළොන්නරු යුගයේ දී වඩාත් ප්‍රචලිත වූ ඊශ්වර භක්තිය ක්‍රමයෙන් හින්දු සමාජයට පමණක් සීමා නොවී සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට ද අන්තර්ග්‍රහණය වීම පිළිබඳ නොයෙකුත් සාධක ඇත. බුදුගුණාලංකාරය වැනි බෞද්ධ සාහිත්‍ය කෘති ද (බුදුගුණාලංකාරය,159-173 කවි) රාජ්‍ය අනුග්‍රහය යටතේ ශිව සමයේ නැඟී සිටීම ප්‍රකට කරන සීතාවක රාජසිංහ රාජ්‍ය යුගය ද (මන්දාරම් පුර පුවත, 61-64 කවි) ඒ අතුරින් නිදසුන් කිහිපයකි. උඩරට රාජ්‍යය ද ශිව ඇදහීම පිළිබඳ වැදගත් කාලච්ඡේදයකි. උඩරට රජ පැමිණ බුදුසමය පිළිගත් සියලු නායකකර් රජවරුන් ශෛවාගම ද අත් නොහරිමින් දෙවියන් ඇදහීමත් නළලෙහි අළු ගැමත් දිගට ම පවත්වාගෙන ගිය බව කොටගම වාචිස්සර හිමියෝ දක්වති (2003,20-22). මෙසේ ලංකාද්වීපයේ කාලානුරූපී ව වර්ධනය වූ හින්දු සමයෙහි ශිව ඇදහීමට ප්‍රමුඛස්ථානයක් ලැබුණු බවට ඉතිහාසය සාක්ෂ්‍ය දරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් වර්තමාන ලක්වැසි ද්‍රවිඩ ජනතාව ප්‍රධාන ජන වර්ග දෙකක් යටතට ගැනේ. ඒ ඉන්දිය ද්‍රවිඩ හා ශ්‍රී ලාංකික ද්‍රවිඩ යනුවෙනි. ඉපැරැණි වාර්තා අනුව මෙරට ජීවත් වන ද්‍රවිඩ ජනගහනයෙන් බහුතරයක් දෙනා ශෛවාගමිකයෝ වෙති (සතාසිවම්,1985,174; Gunawardene,2003,283; Cartmen,1957,31). ශිව දෙවි එක ම හා ප්‍රධාන ම දෙවියන් සේ සලකන ශෛව සම්ප්‍රදායේ නිකාය අතුරින් ලංකාවෙහි ප්‍රචලිත ව ඇත්තේ 'ශෛව සිද්ධාන්ත දර්ශනය' යි (සතාසිවම්,1985; පද්මනාදන්,1985). මෙය ඉතා ගැඹුරු, සංකීර්ණ දර්ශනයකි. ඒ යටතේ වර්යා මාර්ග, ක්‍රියා මාර්ග, යෝග මාර්ග හා ඥාන මාර්ග වශයෙන් විමුක්ති මාර්ග හතරක් ඉගැන්වේ. (Sivapadasundaram,2003,39). හින්දු ත්‍රිමූර්ති සංකල්පයේ දී ඊශ්වරට පවරා ඇත්තේ ලෝකයේ නාශක ශක්තිය පමණි. එහෙත් ශෛව සිද්ධාන්ත දර්ශනය අනුව ලෝකයේ උත්පාදනය, පැවැත්ම සහ විනාශය යන ත්‍රිවිධ ක්‍රියාවෙහි ම අධිකාරිත්වය ශිව දෙවියන් වෙත පවරා තිබේ (Schomerus,2000,43-44). 'තිරුමුල්' විසින් රචිත 'තිරුමන්තිරම්' කාව්‍යය 'ශෛව සිද්ධාන්ත දර්ශනය' ප්‍රකට කරන ප්‍රධාන ආගමික ග්‍රන්ථයකි. එහි එන මූලික සිද්ධාන්තයක් වන්නේ 'දෙවියන් යනු ආදරය' යන්න යි. (Tirumantiram,1991,vii). ශෛව සිද්ධාන්ත දර්ශනය ප්‍රකට කරන මෙම ග්‍රන්ථය ශිව දෙවියන්ගේ නාශක ශක්තිය ඉක්මවා යමින් දෙවියකු කෙරෙහි පිදිය හැකි උපරිම භක්තියාදරය පළ කරයි. ශිව යනු ත්‍රිමූර්තිගත දෙව්වරුන් අතුරින් එක් දෙවි කෙනකු පමණක් නොව ත්‍රිමූර්තියෙහි සම්භවයට පාදක වූ සර්වබලධාරී, සර්වතෝභද්‍ර, සර්වව්‍යාපී බලය ලෙසින් තිරුමුරෙයි කාව්‍යයෙහි දැක්වේ (Tirumantiram,1991:vii).

ලක්වැසි හින්දුවරුන් විෂ්ණු, බ්‍රහ්ම යන ප්‍රධාන දෙව්වරුන් දෙදෙනාට වඩා ශිව දෙවි උසස් කොට සලකන අතර ඒ හා බද්ධ වූ වන්දනා ක්‍රම රාශියක් ද ලාංකික සමාජයෙහි පවතී (Cartmen,1957:61-63). එය ඒ. එල්. බ්‍රහ්මා විසින් දක්වන ලද හින්දු සමය පිළිබඳ අර්ථ විචාරණය සමඟ මැනවින් සමපාත වේ.

දේවත්වය නොයෙක් පැති ඇති දියමන්තියකි. ඉතා අලංකාර විශාල පැති දෙක ශිව සහ විෂ්ණු ය. අතික් පැතිවලින් මනුෂ්‍යයන් අතර සැම කලක ම වදිනු පුදනු ලැබූ දෙව්වරුන් දැක්වේ. සමහර පැති අනෙක් ඒවාට වඩා දීප්තිමත් බව ද පැහැපත් බව ද පෙනී යන නමුත් කවර වාදයකට ද අයත් භක්තිමතා වුවත් වන්දනා කළේ ඒ සර්ව සම්පූර්ණ දියමන්තියට යි (බ්‍රහ්මා,1995:395).

ශ්‍රී ලාංකික දේව වන්දනාවල සුවිශේෂත්වය නම් ද්‍රවිඩ ජනතාව මෙන් ම සිංහල බෞද්ධයා ද හින්දු දෙව්වරුන් මෙන් ම බෞද්ධකරණය කරගැනුණු තවත් බොහෝ දෙව්වරුන් සරණ යාම යි. එක් එක් යුගවල නොයෙකුත් දෙව්වරුන් වැඩි ජන ආකර්ෂණයක් ලබා කාලීන වශයෙන් ජනප්‍රිය වන බව දේශීය පර්යේෂණ අනුව පෙනේ (Gombrich, Richard and Obeysekare,1988; ධර්මදාස සහ කුංඳෙතිය,1994). ශෛව දහමට අනුව ශිව දෙවි දේව ධුරාවලියෙහි ඉහළ ස්තරයට අයත් වුවත් ලාංකේය වන්දනා ක්‍රම අතර කාලානුරූපී ව ශෛව සම්ප්‍රදායට අයත් දෙව්වරුන් ද ඊට පරිබාහිර වෙනත් දෙව්වරුන් ද බැතිමතුන්ගේ පෞද්ගලික භක්තිය දිනාගනිමින් ජනප්‍රියත්වයට පත් ව තිබේ.

"ශිව, විෂ්ණු යන වැදගත් දෙවියන් දෙදෙනා සහ ඔවුන් සම්බන්ධ නිකායාශ්‍රිත වන්දනාව හා විශේෂ දෙවියකු කෙරෙහි පෞද්ගලික භක්තිය දැනවීම පශ්චාතීය වෛදික යුගයෙහි ඉස්මතු ව පෙනේ" යනුවෙන් දැක්වෙන සර් වාල්ස් එලියට්ගේ ප්‍රකාශය අනුව (1967,148) හින්දු බැතිමත්තු පෞද්ගලික ව තමාට රුචි වූ දෙවි කෙනකු 'ඉෂ්ට දේවතාවා' ලෙසින්

ස්වකීය වන්දනාමාන සඳහා තෝරාගනී. ඉෂ්ට දේවතාවා යනු කිසි යම් බැතිමතකුගේ පෞද්ගලික රුවිය හා ආකර්ෂණය මත ඇදහීමට ලක් වන දෙවියා වේ (Griswold, 1912,166;The Oxford Dictionary of world Religions,1997, 482). ලෝකික අපේක්ෂණ වෙනුවෙන් බාරහාර වීම් හා පිහිටාපේක්ෂා පැතීම සඳහා මෙසේ විශේෂිත දෙවියකු තෝරාගෙන ඒ දෙවියන් ම බහුල ව ඇදහීමට ලක් කරතොත් එම දෙවියා බැතිමතාගේ පෞද්ගලික දෙවියා බවට පත් වෙයි; ඉෂ්ට දේවතාවා සේ සැලකෙයි.

2020 වර්ෂය වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ හින්දු ආගමික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි වී ඇති කෝවිල් දත්ත වාර්තාවනට අනුව වත්මන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රචලිත සමස්ත හින්දු කෝවිල් සංඛ්‍යාව 7066 ක් පමණ ප්‍රමාණයක් වේ (Department of Hindu Religious and Cultural Affairs, 2020). උතුරු පළාත හැරුණු කොට අනෙකුත් පළාත්බද ව කෝවිල් 4271ක් පවතින නමුදු ශිව කෝවිල් පවතින්නේ ඒ අතුරින් සියයට 2කට වඩා අඩුවෙනි. ඒ අනුව දිවයිනේ ප්‍රචලිත සමස්ත හින්දු දේවස්ථානයන්ගෙන් සාපේක්ෂ ව වර්තමානය වන විට ශිව කෝවිල් ව්‍යාප්තියෙහි සංඛ්‍යාත්මක අඩුවක් පැහැදිලි ව හඳුනාගත හැකි වේ. ඊට සාපේක්ෂ ව ශාක්ත පිදීම හෙවත් කාන්තා දෙවගනන් පිදීම යටතේ කාලි, දුර්ගා, පත්තිනි අම්මාන්, මාරි අම්මාන් වැනි දේවතාවියන් ද විනායගර් හෙවත් පිල්ලෙයාර් දෙවියා ද මුරුගන් හෙවත් සුබ්‍රමණ්‍ය දෙවියා ද බහුල ව ඇදහීමට ලක් වන බව කෝවිල් සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තාවන්ගෙන් හෙළි වේ (Department of Hindu Religious and Cultural Affairs, 2020).

අතීතයේ ශිව වන්දනය ලාංකේය සමාජයේ සක්‍රීය ව පැවති ආගමික විශ්වාසයකි. කාලානුරූපී ව විවිධ හින්දු දේව ඇදහීම් ක්‍රම ව්‍යාප්ත වූ අතර, එක් එක් යුගවලදී බලපැවැත් වූ සමාජ හා සංස්කෘතික සාධක හේතු කොට ගෙන දෙවිවරුන් පිළිබඳ ජන ආකල්ප හා විශ්වාස වෙනස්වීම්වලට ලක් ව තිබේ.

2. සාහිත්‍ය විමර්ශනය

ශ්‍රී ලාංකේය ආගමික සාහිත්‍යයෙහි හින්දු දේව වන්දනා ප්‍රස්තුත කොටගත් පර්යේෂණ රැසකි. කේවල දේව සංකල්ප පිළිබඳ දේශීය පර්යේෂණ ද සුලබ ය. ඉන් බහුතරය සුවිශේෂී කාල සීමාවකට හෝ ප්‍රදේශයකට හෝ ස්ථානයකට සීමා වෙයි. නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රචලිත දේව ඇදහීමක් වශයෙන් ශිව දෙවි පිළිබඳ ලාංකේය සමාජ සන්දර්භයට අදාළ ව සිදු කරන ලද පර්යේෂණ අල්ප ය.

පොදුවේ සමස්ත හින්දු දේව විශ්වාස පිළිබඳ හා හින්දු දේවාලය පිළිබඳ සම්පාදිත කෘති වන *Hinduism In Ceylon* (Cartmen,1957), *A Short History of Hinduism in Ceylon* (Navaratnam,1964), *Ancient Hindu Temples of Sri Lanka* (Arumugam,1982) සහ *Hindu Temples of Ancient Ceylon* (Indrapala,n.d.) වැනි කෘති සහ පර්යේෂණ සමස්තයක් වශයෙන් මෙරට ක්‍රියාත්මක සියලු දේව වන්දනා ක්‍රම හා පොදු හින්දු සමය ප්‍රස්තුත කරගත් කෘති වේ. විෂ්ණු, කතරගම, පත්තිනි වැනි දේව ඇදහීම්වලට සාපේක්ෂ ව සැලකීමේ දී ශිව වන්දනාව හා බද්ධ ආගමික සංස්කෘතිය උක්ත කෘති හරහා සාකච්ඡා වී ඇත්තේ මද වශයෙනි. *Temples of Siva in Sri Lanka* (Pathmanadan,1999), *Thirukettheswaram Papers* (2003), *Hinduism a Scientific Religion: & Some Temples in Sri Lanka* (Kulendiren,2012) වැනි කෘති මෙරට ප්‍රචලිත ප්‍රධාන ශිව දේවාලය පිළිබඳ

ශිව දේව වන්දනය හා බැඳුණු නූතන සමාජ ආකල්ප: ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් සාකච්ඡා කළ ද ශිව වන්දනාව ප්‍රමුඛ දේව සංකල්පයක් වශයෙන් නූතන ජන විඥානය හා බැඳී පවතින ආකාරය මේවායෙහි ප්‍රමාණාත්මක ව සාකච්ඡා කර නැත.

Buddhism Transformed : Religious Changes in Sri Lanka (Gombrich, Richard and Obeyesekere,1988) සහ *සිංහල දේව පුරාණය* (ධර්මදාස සහ තුන්දෙනිය,1994) යනු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රචලිත දේව ඇදහීම් පිළිබඳ සමාජ මානව විද්‍යාත්මක ව අධ්‍යයනය කළ පර්යේෂණ ද්වයයකි. එම කෘති පොදුවේ ලාංකේය සමාජයේ ව්‍යාප්ත ව පවතින සියලු දේව වන්දනා ක්‍රම විවරණය කරයි. *Buddhism Transformed : Religious Changes in Sri Lanka* (Gombrich, Richard and Obeyesekere,1988) කෘතිය ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති ආගමික සම්ප්‍රදායන්හි වෙනස්කම් පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනගත තොරතුරු මගින් කරුණු දක්වන ප්‍රාමාණික ග්‍රන්ථයකි. විසිවැනි සියවසේ දෙවැනි භාගයට අයත් පන්සල් ආශ්‍රිත දේව වන්දනාවන්හි ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් මෙහි අන්තර්ගත ය. බෞද්ධ සංස්කෘතියට යටත් ව දේව වන්දනා ජනප්‍රිය වීමේ නූතන ප්‍රවණතා මැන බැලීම සඳහා වන ප්‍රමාණාත්මක අධ්‍යයනයක් සේ දැක්විය හැකි නමුත් හින්දු දේවාලය ආශ්‍රිත ආගමික හැසිරීම් එම අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය වී නොමැත. *සිංහල දේව පුරාණය* (ධර්මදාස සහ තුන්දෙනිය,1994) විවිධ යුගවල බෞද්ධ සමාජයේ ජනප්‍රිය ආගමික සංකල්ප පිළිබඳ පුළුල් විවරණයක යෙදෙන කෘතියකි. එහෙත් කවර කලෙකවත් ශිව ලාංකේය සමාජයේ විශේෂිත දෙවි කෙනකු වූ බව මෙහි සඳහන් නො වේ.

අමෙරිකාවේ කෙල්ගේට් විශ්වවිද්‍යාලයේ ආගම පිළිබඳ සහාය මහාචාර්ය ජෝන් රොස් කාටර් මහතාගේ *ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමිකභාවය* (1985) නම් කෘතිය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රචලිත ප්‍රධාන ආගමික සම්ප්‍රදාය ත්‍රිත්වයක් පිළිබඳ කළ සමාජ හා මානව විද්‍යාත්මක ශාස්ත්‍රීය ලිපි එකතුවක සංස්කරණයකි. උගත් ශාස්ත්‍රධාරීන් පිරිසකගේ ලිපි එකතුවක් වන මෙම කෘතියෙන් විසිවැනි සියවස අවසාන භාගයෙහි ලක්දිව ග්‍රාමීය මට්ටමේ හින්දු සම්ප්‍රදාය පැවති ආකාරය අනාවරණය වේ. මෙහි අන්තර්ගත එස්. සුසින්දිරාජාගේ ලිපිය ශෛව භක්තික යාපනයේ ගැමියන්ගේ ආගමික හැසිරීම් විවරණය කරන්නකි.

ආගමික ඇදහීම් පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රයෙහි ග්‍රාමීය වශයෙන් දේව වන්දනා පිළිබඳ ව පවත්නා පොදු ලක්ෂණ අනාවරණය කර ගනු වස් භාරතීය සමාජය පසුබිම් කොට සිදු කරුණු ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයන් කිහිපයකට අදාළ පර්යේෂණ ලිපි පරිශීලනය කරන ලදී. ඒ අතර *Exploring the Roots of Village Hinduism in South Asia* (Elgood, 2004) , *Village Deities of Tamil Nadu in Myths and Legends: The Narrated Experience* (Valk, & Lourdasamy (2007), *The Village God of South India* (Whitehead,1921), *The Suffering Mothers – The Hindu Amman Goddesses as Empowering Role Models for Women* (Diesel,2002), *The Mariamman Cult of Tamilnadu-A case study in cultural synthesis* (Hanumanthan, 1980) යන කෘති සහ පර්යේෂණ ලිපි දැක්විය හැක. ශ්‍රී ලංකාවෙහි ශෛව සම්ප්‍රදායට අභියෝග කරමින් ශාක්ත සම්ප්‍රදායෙහි නැගීම භාරතීය සමාජයට ද පොදු සංසිද්ධියක් බව උක්ත කෘති හරහා අනාවරණය කොට ගත හැකි විය.

මේ වන විට ලාංකේය දේව වන්දනා ක්‍රම පිළිබඳ පර්යේෂණ සිදු ව ඇති නමුත් හින්දු ආගමික සම්ප්‍රදායක් වශයෙන් ශිව දේව ඇදහිල්ල සම්බන්ධ නූතන සමාජ තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අධ්‍යයනයක් දේශීය පර්යේෂකයන් අතින් සිදු වී නැති බව සාහිත්‍ය විමර්ශනයෙන් අනාවරණය විය.

3. අධ්‍යයනයෙහි අරමුණ

ශිව වන්දනාව පිළිබඳ නූතන ජන විඥානය හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ විය. ඒ අනුව පළාත්බද ව ස්ථාපිත ප්‍රධාන ශිව දේවාලයන්හි ව්‍යාප්තිය, ආගමික පසුබිම, වත්මන් ක්‍රියාකාරිත්වය, ශිව වන්දනාව හා බැඳුණු අපේක්ෂණ හා විශ්වාස අනුසාරයෙන් පොදු සමාජ ආකල්ප අනාවරණය කර ගැනිණි.

ශිව යනු ලක්දිව ප්‍රචලිත ශෛව සමයට අදාළ ව විශේෂයෙන් ම ශෛව සිද්ධාන්ත දර්ශනයට අනුව දේව ධුරාවලියෙහි ඉහළ ම දෙවියා වුවත්, වන්දනා ක්‍රමයක් ලෙස එය සමාජගත වීමේ දී පෞද්ගලික වන්දනා ක්‍රමයක් ලෙසින් සාමාන්‍ය ජන ජීවිතයෙන් දුරස්ථ ව ඇත් ද? යන අධ්‍යයන ගැටලුව පාදක කොට ගනිමින් ඊට පදනම් වූ සමාජ ආකල්ප මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව හරහා අනාවරණය කැරේ.

4. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

කිසියම් සංස්කෘතික සන්දර්භයක මානවයා හා බැඳුණු භෞතික හා අභෞතික තත්ත්ව සියල්ල අද්දැකීම් මත පදනම් වූ සමාජයීය ප්‍රභවයන්ගේ පර්යාවලෝකනයන් වේ. කිසියම් ආගමකට අයත් වන්දනා ක්‍රමයක සමාජයීය ව්‍යාප්තියෙහි සෘජු ප්‍රකාශිත ලෙස සැලකෙන්නේ මනුෂ්‍ය වර්ගයා හා සිතූම්-පැතුම් මෙන් ම ඒ හරහා නිමැවෙන භෞතික වස්තූන් ය. ලෝකය පිළිබඳ විෂයමූලවාදී ප්‍රවේශයකින් යුතු ව එළඹෙන ලද ක්‍රමවේදයන් හරහා විවරණය කරන ලද මෙය මානවවංශ පර්යේෂණයකි. දිවයින පුරා ශිව කෝවිල්වල සංඛ්‍යාත්මක ව්‍යාප්තිය හඳුනාගැනීම සඳහා ප්‍රමාණාත්මක අධ්‍යයනය ක්‍රමවේදය පදනම් කොට ගැනුණ ද එකී සංඛ්‍යාත්මක ව්‍යාප්තිය හරහා ප්‍රකට කැරෙන ආගමික විඤ්ඤාණය විවරණය කිරීම හා මැන දැක්වීම අර්ථ නිරූපණවාදී ඥාන මීමංසාවක් මත පදනම් වෙමින් ගුණාත්මක අධ්‍යයන ක්‍රම වේදය යටතේ සිදු කැරිණි. ශිව වන්දනාව හා බැඳුණු සමාජ ආකල්ප හඳුනාගනිමින් එහි නූතන සමාජයීය භාවිතය විවරණය කිරීමේ දී උද්ගාමී තර්කන ක්‍රමය ඔස්සේ දත්ත විශ්ලේෂණය කරන ලදී. හින්දු ආගමික සන්දර්භය හා එහි ප්‍රකාශිතයක් වන ශිව වන්දනාව පිළිබඳ ඓතිහාසික හා සෛද්ධාන්තික දත්ත ගවේෂණය කිරීමේ දී පර්යේෂණයට අදාළ පූර්ව අධ්‍යයන සාහිත්‍යය යොදා ගන්නා ලදී. ආගමික හැසිරීම් සහ ආගමික විඤ්ඤාණය අනාවරණය කර ගැනීම සඳහා විෂයමූලවාදී ප්‍රවේශයකින් යුතු ව ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සිදු කළ අතර නිරීක්ෂණය, සහභාගිත්ව නිරීක්ෂණය මෙන් ම අනාකෘතික සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය ද දත්ත රැස් කිරීම සඳහා යොදා ගැනිණි.

ශිව වන්දනයට අදාළ ව දිවයිනේ උතුරු පළාත හැර අනෙකුත් පළාත් අට ආවරණය වන පරිදි ප්‍රධාන ශිව කෝවිල් හා දේවාලය අධ්‍යයනයට ලක් කෙරිණි. දිවයිනේ සමස්ථ ශිවලයන්හි ව්‍යාප්තිය සලකා බැලීම සඳහා සංඛ්‍යා ලේඛනගත ව පවතින සියලු ම හින්දු කෝවිල් සමීක්ෂණයට එක් කරගන්නා ලදී. එහෙත් ආගමික විශ්වාස හා ඒ අනුසාරී වූ ආකල්ප පුද්ගල බද්ධ ව එක් එක් සංස්කෘතික සන්දර්භයන්ට අනුව ගතිකත්වයක් දක්වන හෙයින් ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සඳහා දිවයිනේ ප්‍රධාන නගර කේන්ද්‍ර කොටගෙන ස්ථාපිත වූ සක්‍රිය ශිව කෝවිල් දහසයක් (16) අභිලාෂී හෙවත් සහේතුක නියැදි (විනිශ්චමය) ක්‍රමය යටතේ අධ්‍යයන නියැදියට ඇතුළත් කර ගැනිණි. එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයට අදාළ ව ශිව දෙවියන් වෙනුවෙන් ම ස්ථාපිත ඓතිහාසික හා පුරාණෝක්තිගත ශිව දේවාලය මෙන් ම සක්‍රිය මට්ටමේ පවතින මෑත කාලීන ව ඉදි වූ ශිව කෝවිල් ද ඊට අයත් විය. ශාස්ත්‍රීය මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනය මඟින් සිදු කරන ලද පූර්ව කියැවීම් හා නිරීක්ෂණ මෙම දේවාල

ශිව දේව වන්දනය හා බැඳුණු නූතන සමාජ ආකල්ප: ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් හඳුනාගැනීමට උපස්ථම්භක විය. ඇතැම් විශේෂිත ආගමික සිද්ධස්ථාන හා සුවිශේෂ දත්ත දායකයින් වෙත එළඹීම සඳහා හිමබෝල නියැදි ක්‍රමය ද උපයුක්ත කොටගැනිණි.

ඓතිහාසික හා ආගමික වටිනාකමකින් යුත් ජනශ්‍රැති, පුරාවෘත්ත හා පුරාණෝක්ති සහිත ශිව දේවාලය පහක් (05) අධ්‍යයන නියැදියට අන්තර්ගත ය. ඒවා නම් හලාවත මුන්නේශ්වරම් දේවාලය, ත්‍රිකුණාමලය කෝතේශ්වරම් දේවාලය, පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයට අයත් මානාවේරිය රාමලිංගේශ්වර දේවාලය, මඩකලපුව කොක්කඩ්වෝලේ තාන්රෝන්රීශ්වරම් දේවාලය හා මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයට අයත් මාමන්කේශ්වරම් දේවාලය යි. පොළොන්නරුවේ අංක 02 දරන ශිව දේවාලය හා කන්තලේ සෝලීශ්වරන් දේවාලය ඓතිහාසික ව වැදගත් මධ්‍යකාලීන යුගයේ දේවාලය දෙකකි. පසුකාලීන ව එක් එක් නගර ආශ්‍රිත ව ජනප්‍රියත්වයට පත් වූ ප්‍රධාන ශිව දේවාලය නවයක් (09) ද අධ්‍යයන නියැදියට අයත් විය. ඒ මහනුවර පිල්ලෙයාර් කෝවිල නමින් හඳුන්වන ශිව කෝවිල, නුවර-එළිය ගායත්‍රි කෝවිල, සෙල්ලකතරගම රීශ්වර දේවාලය, කතරගම රීශ්වර දේවාලය, ත්‍රිකුණාමලය ශිව කෝවිල, ගාල්ල ශිව කෝවිල, රත්නපුර ශිව කෝවිල, මෝදර රීශ්වර කෝවිල හා කොටහේන පොන්නම්බලමේශ්වරන් කෝවිල යි.

දිවයිනේ ප්‍රචලිත කෝවිල් හා ශිව කෝවිල් සංඛ්‍යාව හා ව්‍යාප්තිය හඳුනාගැනීමේ දී පමණක් ප්‍රමාණාත්මක දත්ත යොදා ගන්නා ලද අතර ඒ සඳහා හින්දු ආගමික හා සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශිත සංඛ්‍යා ලේඛන උපයෝගී කොට ගැනිණි. දත්ත රැස් කිරීමේ ප්‍රධාන විධි ක්‍රම වූයේ ඍජු හා වක්‍ර නිරීක්ෂණය, සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණය හා අනාකෘතික සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය යි. කෝවිල් බාර පූජකවරු, කෝවිල් බාර නිලධාරීහු හා බැතිමත්හු දත්ත දායකයෝ වූහ. ශිව වන්දනාවට අදාළ සුවිශේෂී ආගමික උත්සවවල ආගමික වැදගත්කම මත බැතිමතුන්ගේ ආගමික හැසිරීම් වෙනස්වන හෙයින් තෝරාගන්නා ලද නියැදි ඒකකයන්හි දත්ත රැස් කිරීම සඳහා ආගමික උත්සව නොයෙදෙන බ්‍රහස්පතින්දා සහ සිකුරාදා දින පමණක් යොදා ගන්නා ලද අතර, එය අධ්‍යයන සීමාවක් ලෙස දැක්විය හැකි වේ. නිරීක්ෂණය කරන ලද ආගමික හැසිරීම් හා සම්මුඛ සාකච්ඡා මගින් අනාවරණය කරන ලද දත්ත මත පදනම් වෙමින් සිදු කරන ලද දත්ත විශ්ලේෂණය හරහා අධ්‍යයන නියැදියෙන් ප්‍රකාශිත නූතන සමාජ ආකල්ප හඳුනාගැනීම සිදුවිය.

5. දත්ත විශ්ලේෂණය

ශිව දේව වන්දනය හා බැඳුණු නූතන සමාජ ආකල්ප විවරණය කිරීම ප්‍රධාන අංශ තුනක් ඔස්සේ සිදු කර ඇත.

1. අධ්‍යයන නියැදියට අයත් පුරාණ ශිව කෝවිල්වල වත්මන් ක්‍රියාකාරිත්වය හඳුනාගනිමින් නූතන සමාජ ආකල්ප විවරණය කිරීම.
2. ශිව කෝවිල්වල ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය හඳුනාගනිමින් ඒ හරහා නූතන සමාජ ආකල්ප විවරණය කිරීම.
3. ශිව දේව වන්දනාව හා බැඳුණු ආගමික විශ්වාස අධ්‍යයනය කරමින් නූතන සමාජ ආකල්ප විවරණය කිරීම.

5.1. අධ්‍යයන නියැදියට අයත් පුරාණ ශිව කෝවිල් හා ඒවායේ වත්මන් ක්‍රියාකාරිත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත ඇතැම් හින්දු සිද්ධස්ථාන ආගමික හා ඓතිහාසික වශයෙන් පුරාණෝක්ති හා පුරාවෘත්ත සමඟ බැඳී පවතින අතර සෙසු සිද්ධස්ථාන කාලීන සමාජීය හා ආගමික අවශ්‍යතා මත ඉදි වී ඇත. ද්‍රවිඩ බසින් ‘කෝවිල්’ හෝ ‘කෝයිල්’ යනු දෙවියන් වැඩ සිටින ස්ථානය යි (Kulendiren,2012,10). විශේෂයෙන් ම අධ්‍යයන නියැදි ආශ්‍රිත ව ‘කෝවිල්’ සහ ‘දේවාලය’ යන ව්‍යවහාර ද්වය පිළිබඳ සුවිශේෂත්වයක් හඳුනාගනු ලැබීය. ඓතිහාසික විකාශනයක් සහිත ව පුරාණෝක්ති හා බැඳුණු එසේ ම සිංහල හා දමිළ බැතිමතුන් පොදුවේ සහභාගී වන ආගමික ස්ථාන ‘දේවාලය’ ලෙසත්, පසුකාලීන ව ද්‍රවිඩ ජනතාව අරමුණු කොට ස්ථාපිත වූ ආගමික ස්ථාන ‘කෝවිල්’ ලෙසත් ජන ව්‍යවහාරයේ පවතී.

අධ්‍යයන නියැදියට අයත් කෝන්දේවරම් හා මුන්නේශ්වරම් යන ප්‍රධාන දේවාලය පුරාණ ඊශ්වර දේවාලය ගණයට අයත් වේ. මේවා ආගමික පුරාණෝක්ති සහිත වන බවත්, ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයට අයත් බවත් විවිධ මූලාශ්‍රයන්හි දැක්වෙතත් (Siva Purana III,4.4-5; Pieris and Litt, 1917,17; Bastin,2002,45) එකී දේවාලයන්හි පෞරාණිකත්වය තහවුරු කිරීම පුරාවිද්‍යා හා ඉතිහාස අධ්‍යයන සඳහා ප්‍රස්තුත ව ඇත්තේ මඳ වශයෙනි. ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගය හා සම්බන්ධ වූ පුරාණෝක්ති හේතුවෙන් බැතිමතුන්ගේ සුවිශේෂී පුණ්‍යස්ථාන බවට පත් ව ඇති එම ශිවලය වර්තමානයේත් ඉතා ම සක්‍රීය ගෞව ආගමික සිද්ධස්ථාන ලෙස පවතියි. ඒවායෙහි විශේෂත්වය වන්නේ හින්දු ආගමිකයන් මෙන් ම සිංහල බෞද්ධයන් ද මෙම දේවාලය වන්දනාවට නැඹුරු වීම යි. දේවාලය හා සම්බන්ධ පුරාණෝක්ති ජනශ්‍රැති වශයෙන් පැවතෙමින් සමාජගත වීමත්, දේවාලයන්හි පිහිටුවා ඇති පුරාණ ශිව ලිංග මූර්තීන් මේවාට ආගමික වටිනාකමක් එක් කර ඇත.

දේශීය ජනශ්‍රැති විශ්වාස අනුව කෝන්දේවරම් දේවාලය රාවණ රජු හා සම්බන්ධ පුරාවෘත්ත සමඟ බැඳී පවතින පෞරාණික වටිනාකමක් සහිත දෙවොලකි. මෙය රාවණ රජ පවුලේ නිබඳ වන්දනාවට පාත්‍ර වූවකැයි ජනශ්‍රැතික විශ්වාස පවතී (Navarathnam,1964,2). මෙම දේවාලය ආශ්‍රිත ව නෙළා ඇති රාවණ රජුගේ පිළිරුව වෙත පඬුරු පුද කරමින් අදටත් බැතිමත්තු සිය භක්තිය රාවණ රජු වෙත ප්‍රකාශ කරති. හින්දු ආගමික ග්‍රන්ථයක් වන ශිව පුරාණයේ කෝටි රුද්‍ර සංහිතාවේ දැක්වෙන්නේ (ශිව පුරාණය, 3 වැනි කාණ්ඩය, 4 වැනි සම්භිතාව, 4-5 ශ්ලෝක) ගෝකණ්ණ නම් ස්ථානයේ පිහිටුවා ඇති ශිව ලිංග සහිත දේවාලය රාවණ රජු විසින් ඉදි කරන ලද බව යි (Siva Purana III, 4.4-5). අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වූ අනෙකුත් පුරාණ ඊශ්වර දේවාලය සේ සැලකෙන බටහිර වෙරළබඩ හලාවත ප්‍රදේශයේ පිහිටි මුන්නේශ්වරම් දේවාලය භාරතයේ මහා වීර කාව්‍යයක් වූ වාල්මිකී රාමායණය හා ඒ පිළිබඳ ලේඛන වාර්තා සහ ජනශ්‍රැතික සාධකවලට ප්‍රස්තුත වූ දේවාලයකි (Bastin,2002,45). එහි ජනශ්‍රැති බහුල ව ගොඩනැගෙන්නේ රාමායන කාව්‍යයෙහි එන රාම කුමරු හා සම්බන්ධ ව ය. මුන්නේශ්වරම් දේවාලයේ ශිව ලිංග මූර්තිය සාමාන්‍ය ලිංග මූර්තිවලට වඩා විශාල වීම දෙවොලේ පෞරාණිකත්වයට සාධකයකැයි සී.එස්. නවරත්නම් දක්වයි (1964,66). මෙම දේවාලයන්හි වාර්ෂික පූජා සඳහා මුළු රටේ ම හින්දු බැතිමතුන්ගේ සහභාගිත්වය ලැබේ. ඇතැම් විට ඉන්දීය බැතිමතුන් ද මෙම පූජා සඳහා සහභාගී වන බව දේවාලය බාරකරුවන්ගේ අදහස විය. මෙම පුරාණ ඊශ්වර දේවාල ද්වයත්, අධ්‍යයන නියැදියට අයත් නොවූ උතුරු පළාතට අයත් තිරුකේතීශ්වරම් හා නගුගේශ්වරම් දේවාලයත්

මුදලින් දීමනා දුන් බවත්, වේදයෙහි පාරප්‍රාප්ත වූ, ශෛව ආගමික සම්ප්‍රදාය මැනවින් ප්‍රගුණ කළ ශෛව බ්‍රාහ්මණවරුන් විසින් ආගමික වතාවත් පැවැත්වීම සිදු කරන ලද බවත් පැහැදිලි වේ. දේවාලයේ වතාවත් වෙනුවෙන් නර්තන හා ගායන පැවැත්වූ බවත්, කෝවිලට පිරිනමන වස්තුව රැක බලා ගැනීමට වේලයික්කාරයනට බාරදුන් බවත් එම සෙල්ලිපියෙහි ම වැඩිදුරටත් දැක්වේ (Paranavithana,1943,195; නිකලස්,1972,413) අතීතයේ තද ප්‍රාදේශික ශෛව භක්තික පිරිස් දෛනික ව මෙම දෙවොලේ වතාවත්හි නිරත වූ බව ඉන් පැහැදිලි වේ.

පොළොන්නරුව අංක 02 දරන ශිව දේවාලය හා කන්තලේ සෝලියවරන් දේවාලය වර්තමානයේත් තද ප්‍රදේශවල හින්දු බැතිමතුන්ගේ ආගමික අවශ්‍යතා පූර්ණය කරන නමුත් ඒවායේ ක්‍රියාකාරීත්වය අතීතයට වඩා බොහෝ සෙයින් වෙනස් වේ. එසේ ම වත්මනෙහි පවතින සාමාන්‍ය හින්දු කෝවිලකට ක්‍රියාකාරීත්වයට ද වඩා වෙනස් වෙයි. කෝතේශ්වරම්, හෝ මුත්තේශ්වරම් වැනි පුරාණ දේවාලය තරම් මෙම දේවාලය බැතිමතුන්ගේ වන්දනාවට පාත්‍ර වන්නේ නැත. ඊට හේතු වන්නට ඇත්තේ ඒවා වටා ගොඩනැගුණු ආගමික පුරාණෝක්ති නොපැවතීම විය හැක. එසේ ම මෙම දේවාලය වාරිත්‍ර-වාරිත්‍ර නිසි හින්දු සම්ප්‍රදායානුකූල ව සිදු නොකැරේ. මෙම දේවාලයන්හි පූජකවරුන් ලෙස බ්‍රාහ්මණ වංශිකයන් යොදවා නැත. බ්‍රාහ්මණ වංශික කුරුක්කල්වරයකුගේ සේවය ලබාගැනීමට තරම් වත්කමක් දේවාලය සතු ව නොමැති වීම ඊට හේතු වන බව දේවාල බාරකරුවෝ ප්‍රකාශ කළහ. අගභරුවාදා හා සිකුරාදා දිනයන්හි දී පමණක් පොළොන්නරුව අංක 2 දරන ශිව දේවාලයෙහි තේවා ව සඳහා විශේෂ කපු මහතකු පැමිණෙන අතර බ්‍රාහ්මණ වංශික කුරුක්කල්වරයකුගේ සේවය එම දේවාලයට ලැබෙන්නේ වසරකට වරක් පවත්වන දේවාලය පූජාව සඳහා පමණි. ඇතැම් දිනෙක මෙහි පූජා පවත්වන්නී සිංහල ජාතික කාන්තාවකි. 2013 වර්ෂයේ සිදු කළ මූලික නිරීක්ෂණයන්හි පටන් 2019 වර්ෂය දක්වා ම ඇය එහි දෛනික රාජකාරියේ නිරත වනු නිරීක්ෂණය විය. සාමාන්‍ය ශිව කෝවිලක පවත්වන වතාවත් (4.2 යටතේ විස්තර කැරේ.) හා පූජා විධි මෙහි නොපැවැත්වේ. හුදු පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානයක් සේ සලකා සංචාරකයන් මෙම ස්ථානය නැරඹී සිදු කරන හෙයින් දේවාලයට ඇතුළුවීමට පූර්වයෙන් සිදුකරන දෙපා දෝවනය වැනි බැතිමතුන්ගේ පාර්ශ්වයෙන් සිදු කළ යුතු නිසි වත්-පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම පොළොන්නරුව අංක 02 දරන ශිව දේවාලයෙන් නිරීක්ෂණය නොවී ය. එහෙත් අධ්‍යයනයට ලක් කළ සෑම දිනක ම වයස්ගත කාන්තාවක විසින් පූජා පැවැත් වූ අතර බැතිමතුන් බොහොමයක් සිංහල බෞද්ධයන් වීම ද විශේෂ කාරණයකි. කෙසේ වෙතත් සුවිශේෂී අනුභව ඇති ස්ථානයක් සේ සලකා ඇත පෙදෙස්වලින් මෙම දේවාලය වන්දනා කරන බෞද්ධ හා හින්දු බැතිමත්හු ද සිටිති. ද්‍රවිඩ ජනගහනය අවම වන පොළොන්නරුව වැනි ප්‍රදේශයක මේ ආකාරයෙන් ශිව වන්දනාව හා සම්බන්ධ පූජා විධි පැවැත්වීම දේවාලය සතු පුරාවිද්‍යාත්මක පදනම මත සිදු වන්නකි.

උක්ත දැක්වූ දේවලවලට අමතර ව මැනකාලීන ව සක්‍රිය ව පවතින ශිව කෝවිල් 09ක් ද අධ්‍යයන නියැදියට අයත් විය. ද්‍රවිඩ බැතිමතුන් අරමුණු කොටගෙන ම පවත්වා ගෙන යනු ලබන මේවා ‘කෝවිල්’ යන නාමයෙන් ම හඳුන්වනු ලබයි. ශිව කෝවිල් ස්ථාපිත ප්‍රදේශයන්හි ඊට ආසන්න ව පවත්වාගෙන යන මාරි අම්මාන්, මුරුගන්, පිල්ලෙයාර්, කාලි හෝ හඳුකාලි අම්මාන් වැනි දේව වන්දනාවලට සාපේක්ෂ ව මෙම ශිව කෝවිල්හි ජන සහභාගීත්වය මඳ බව එක ම අවස්ථාවක උක්ත දේවාලය සම්බන්ධ ව සිදු කළ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන මගින් අනාවරණය විය. (ඊට හේතු සාධක 4.3 කොටසින් සාකච්ඡා කර ඇත)

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්

5.2. ශිව කෝවිල්වල ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තිය හඳුනාගැනීමේ ඒ හරහා නූතන සමාජ ආකල්ප විවරණය කිරීම.

පුරාණ ඊශ්වර දේවාලය ස්වකීය ශ්‍රීයත්වය සමස්ත රටට ම අදාළ ව පවත්වාගත් නමුත් අතින්ව ශිව දේවාලය තැනවීමේ සමාජීය ප්‍රවණතාව අවම මට්ටමක පවතින බව අධ්‍යයන නියැදිවලින් අනාවරණය විය. හින්දු ආගමික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි කෝවිල් සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව (2020) දිවයිනේ උතුරු පළාත හැරුණු කොට ප්‍රධාන වශයෙන් ම ශිව දේවාලය බහුලව ම පිහිටා ඇත්තේ නැගෙනහිර පළාත කේන්ද්‍ර කොටගෙන යි. එය දළ වශයෙන් 1500 කට ආසන්න වන සමස්ත ලියාපදිංචි හින්දු කෝවිල් අතුරින් ආසන්න වශයෙන් 25-30 අතර පමණ ප්‍රමාණයකි. මධ්‍යම පළාත සතුව හින්දු කෝවිල් 1164 ක් පවතින නමුත් ලියාපදිංචි ශිව කෝවිල් පවතින්නේ 04 ක් පමණි. සබරගමු සහ උතුරු පළාත හින්දු කෝවිල් ව්‍යාප්තිය අනුව 561 සහ 452 කි. එහෙත් එම පළාත් දෙකට ම අදාළ ව ශිව කෝවිල් පවතින්නේ පිළිවෙලින් 02 ක් සහ 03 බැගින් පමණි. ඒ අතුරින් උතුරු පළාත නියෝජනය කරන කතරගම පුද බිම ආශ්‍රිත ඊශ්වර දේවාල හින්දු ආගමික දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි ව නොමැත. 336ක් වන සමස්ත හින්දු කෝවිල් අතුරින් බස්නාහිර පළාතට අයත් ශිව කෝවිල් ප්‍රතිශතය සියයට 3කට ආසන්න ප්‍රමාණයකි. වයඹ පළාතෙහි ද කෝවිල් 114 ක් ස්ථාපිත නමුත් ශිව කෝවිල් හෝ දේවාලය වශයෙන් පවතින්නේ අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වූ මුන්නේශ්වරම් දේවාලය සහ රාමලිංගේශ්වරන් දේවාලය පමණකි. දකුණු හා උතුරු මැද පළාත් දිවයිනේ අඩු ම හින්දු දේවාල ව්‍යාප්තියක් සහිත පළාත් දෙක වේ. අනුපිළිවෙලින් කෝවිල් 68 ක් හා 31 පවතින නමුත් ශිව දේවාල පවතින්නේ 01 බැගිනි (Department of Hindu Religious and Cultural Affairs, 2020).

උක්ත දත්ත වාර්තාවලට අනුව පැහැදිලි වන්නේ දිවයින තුළ ශිව කෝවිල් ව්‍යාප්තිය ප්‍රමාණාත්මක ව අවම මට්ටමක පවතින බව යි. විශේෂයෙන් ම හින්දු ජන නියෝජනයක් විශාල වශයෙන් පවතින මධ්‍යම හා උතුරු පළාත්වල සමස්ත ලියාපදිංචි ශිව කෝවිල් සංඛ්‍යාව 10කටත් වඩා අඩු ප්‍රමාණයක් වීම ශිව වන්දනාවේ නූතන ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ මනා දර්ශකයකි. විශේෂයෙන් ම නැගෙනහිර පළාතෙහි අනෙකුත් පළාත්වලට සාපේක්ෂ ව ශිව කෝවිල් ඉදි වීම ප්‍රමාණාත්මක ව ඉහළ අගයක් ගත්ත ද එය ද සමස්ත කෝවිල් සංඛ්‍යාවට සාපේක්ෂ ව ඉතා අඩු තත්ත්වයකි. ලියාපදිංචි ශිව කෝවිල්වලට සාපේක්ෂ ව නැගෙනහිර පළාතෙහි විෂ්ණු කෝවිල් ද ප්‍රමාණාත්මක ව වැඩි අගයක් ගනී (Department of Hindu Religious and Cultural Affairs, 2020). අතීතයේ පටන් ද්‍රවිඩ ජන සමාජය අතර ශෛව සිද්ධාන්ත දර්ශනය ක්‍රියාත්මක වන ආගමික සංස්ථාවක් ස්ථාපිත රටක ශිව කෝවිල් ව්‍යාප්ත වීම අවම මට්ටමක පැවතීම අවධානයට යොමු කළ යුතු කාරණාවකි. විශේෂයෙන් ම එකී ස්ථාන ආශ්‍රිත ව පවත්නා වෙනත් කෝවිල්වලට සාපේක්ෂ ව දෛනික පූජා කටයුතුවල දී ජන සහභාගීත්වය අවම තත්ත්වයක පැවතීම ද ඊට ම බද්ධ වූ තත්ත්වයක් වන්නේ ය.

දේවාලය බාරකරුවන් හා පූජකවරුන්ගේ මතයට අනුව මෙවන් පසුබිමක් සඳහා පදනම් වූ ප්‍රධාන සාධක කිහිපයකි. සාමාන්‍යයෙන් දෙවියන් වැඩ සිටින ආගමික සිද්ධස්ථාන ආගමික හා ආගමික නොවන කෝවිල් වශයෙන් කාණ්ඩ දෙකක් යටතට ගැනේ. ආගමික ගණයේ කෝවිල්ක් බ්‍රාහ්මණ පූජකවරුන් විසින් ම පවත්වාගත යුතු වන අතර ශිවලයන් ගැනෙනුයේ ඒ යටතට ය. බ්‍රාහ්මණ වංශිකයන්ගේ ම සේවය අවශ්‍ය නොවන පණ්ඩාරම් නමින් හඳුන්වන ශෛව පූජකවරුන් විසින් පවත්වාගෙන යන කෝවිල් ආගමික නොවන කෝවිල් වශයෙන් සැලකේ (Cartman,1957,89). වත්මන් ලංකාවේ ප්‍රචලිත බහුතරයක් කෝවිල් අයත් වන්නේ

මෙම දෙවන කාණ්ඩයට බව ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය විය. ආගමික ගණයට අයත් වන ශිව දේවාලයක් තැනීම හා ප්‍රතිමා ප්‍රතිස්ථාපනය ග්‍රන්ථාගත වාස්තු ශිල්ප ශාස්ත්‍රවලට අනුකූලව ම සිදු කළ යුත්තකි. එසේ ම උදෑසන 4-5 ක් අතර කාලය තුළ දේවාලයේ ද්වාර විවෘත කරමින් උදෑසන 5.30, 7.30, දහවල් 12, සවස 5-6, රාත්‍රී 7.30 සහ රාත්‍රී 9-12 ක් වශයෙන් ශිව මන්ත්‍ර පඨනය කරමින් ප්‍රතිමා අභිෂේකය, රුද්‍රාක්ෂ මාලා පූජා, ආරති පූජා, ප්‍රසාද පූජා, බෙලි පත්‍ර පූජා, ආදි වශයෙන් සිදු කැරෙන දෛනික වතාවත් සිදු කිරීම ද තරමක් සංකීර්ණ කාර්යාවලියකි. එකී පූජා විධි පැවැත්වීම සඳහා නියමානුකූල ව ශාස්ත්‍රය දත් පූජකවරුන් අවශ්‍ය වීම ද හේතුවෙන් දේවාල පුද පිළිවෙත් සංකීර්ණ වීම ශිව දේවාල අභිනවයෙන් ඉදි වීම අවම වීමට සාධකයක් සේ හඳුනාගන්නා ලදී. ශිව දේවාලයක සේවය කරන්නා බ්‍රාහ්මණ වංශික කුරුක්කල්වරයකු ම විය යුතු ය යන නියමය පැවතුණත් බ්‍රාහ්මණ වංශික කුරුක්කල්වරුන්ගේ හිඟය නිසා අධ්‍යයන නියැදියට අයත් ඇතැම් ශිව කෝවිලක බ්‍රාහ්මණ පූජකවරුන් සේවයේ නොයෙදෙන බව ද අනාවරණය විය.

මහා මාර්ගයක් අසල හෝ වෙනත් කුඩා භූමි ප්‍රදේශයක තාවකාලික දේවාලයක් තනා දෙව්වරුන් වෙනුවෙන් පුද-පූජා පැවැත්වීම ග්‍රාමීය වශයෙන් මිනිසුන් කෙරෙහි පවත්නා දෙවියන් ඇදහීමේ ප්‍රවණතාව යි. අම්මාන් දෙවියන් වෙනුවෙන් ඉදි කැරුණු දේවාලය මෙන් ම මූරුගන් හා පිල්ලෙයාර් වැනි දෙව්වරුන් වෙනුවෙන් විවිධ නාමයන්ගෙන් ඉදි ව දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත ව පවතින කුඩා කෝවිල් ඊට නිදසුන් වේ. විශේෂයෙන් ම ග්‍රාම දේවතාවන් හෙවත් කිසියම් ගමකට හෝ ප්‍රදේශයකට අධිපති එම ප්‍රදේශයේ ආරක්ෂක දේවතාවකු සේ සැලකෙන දෙව්වරුන් වෙනුවෙන් තැනෙන දේවාලය ඉතාමත් සරල වූ ගොඩනැගිල්ලක ස්ථාපනය කරන ලද දේව ප්‍රතිමාවකට සීමා වෙයි (Whitehead,1921,16; Elgood,2004,328-29). එසේ කවර හෝ ස්ථානයක තැනූ භූමියක බැතිමතුන්ගේ පෞද්ගලික වන්දනාමාන සඳහා අවසර ලබා දීම ශිව දේවාලයක් සම්බන්ධ ව සිදු කළ නොහැකි බව දේවාලය බාරකරුවන්ගේ අදහස යි. භෞතික හා අභෞතික සම්පත් නිසි පරිදි යොදවමින් දේවාලයක් තැනවීම අභියෝගයකි. හින්දු කෝවිල් ඉදි කිරීමේ දී දේවාලය නිර්මාණකරුගේ පෞද්ගලික විශ්වාස හා බැතිමත් පිරිසේ අවශ්‍යතාව ද තීරණාත්මක සාධක වෙයි. සාමාන්‍යයෙන් හින්දු දේවාලය තැනීම සිදු වන්නේ පෞද්ගලික ධන පරිත්‍යාගයෙනි. පෞද්ගලික රූපි අරුතිකම් මත හා සමාජීය අවශ්‍යතාව මත කෝවිල් බිහි වීම තීරණය වීම හේතුවෙන් ශිව කෝවිල් ගොඩනැගීමේ අඩු ප්‍රවණතාවක් පවතී. ඇතැම් පැරැණි ශිව කෝවිල් පසුකාලීන ව තද ප්‍රදේශයන්හි ජනප්‍රිය දේව සංකල්පවලට අනුව නාමය වෙනස් කොට මහජනතාව අතර භාවිතයට පැමිණ ආකාරය ද ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයෙන් ප්‍රකට විය. අතීතයේ ශිව දේවාලයක් සේ සැලකුණු මඩකලපුව මාමන්කේශ්වරන් දේවාලය මේ වන විට ජනතාව අතර ජනප්‍රිය ව පවතින්නේ පිල්ලෙයාර් කෝවිලක් ලෙසිනි. මහනුවර නගරයේ පවත්නා පිල්ලෙයාර් කෝවිල ද අතීතයේ ශිව කෝවිලක් ලෙස පැවතුණකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ශිව කෝවිල් ස්ථාපනය කිරීම බහුල වශයෙන් නාගරික පරිසරය කේන්ද්‍ර ව පැවතීම විශේෂත්වයකි. ශිව වන්දනාව කෙරෙහි ග්‍රාමීය ජනයාට වඩා නාගරික ජනතාවගේ වැඩි නාමුතාවක් ඉන් ප්‍රකට වේ. මධ්‍යම පළාතට අයත් නුවරඑළිය නගරයේ ස්ථාපිත ගායත්‍රී කෝවිල ද නාගරික ජනයා නිතර ගැවසෙන ස්ථානයක් බවත් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ සහභාගීත්වය අඩු ස්ථානයක් ලෙසත් අනාවරණය විය. දිවයිනේ අනෙකුත් පළාත් ආශ්‍රිත ව ද නාගරික ව ස්ථාපිත ශිව කෝවිලවල නාගරික ජනතාවගේ වැඩි සහභාගීත්වය ප්‍රකට වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් මධ්‍යම හා උභය පළාත්වල වතු සංස්කෘතිය තුළ ශිව කෝවිල් ස්ථාපිත ව පවතින්නේ ඉතා ම අඩු සංඛ්‍යාවකි (Department of Hindu Religious and Cultural Affairs, 2020). මධ්‍යම පළාතට අයත් සමස්ත කෝවිල් 1313 අතුරින් අම්මාන් දේවතාවිය වෙනුවෙන් ඉදි වූ කෝවිල් සියයට පනහක පමණ ප්‍රතිශතයක් ගනී. 19 සහ 20 වන සියවස්වල ඉන්දියාවේ ද ග්‍රාමීය හින්දු බැතිමතුන්ගේ වන්දනාවට බහුල ව පාත්‍ර ව ඇත්තේ දේවතාවියන් ය. (Elgood, 2004, pp. 326–27; Valk, & Lourdasamy, 2007). ‘අම්මාන්’ යනු මව් දෙවඟන හෝ ගෞරවනීය කාන්තාව යි (Diesel, 2002,41). මාරිඅම්මාන් යනු වර්ෂාවට මෙන් ම වසංගත රෝගාදියට විශේෂයෙන් ම පැපොල රෝගයට අධිපති දෙවඟනක සේ පිදුම් ලබන්නියකි (Hanumanthan, 1980,97). අම්මාන් දෙවියන් දකුණු ඉන්දියයේ සිය මව් දෙවඟන සේ පුද ලබති. දකුණු ඉන්දිය සම්භවයක් සහිත උභය හා මධ්‍යම පළාත්වල වතු වගාවෙහි කම්කරු සේවයෙහි නිරත ජනතාව අතර ශෛව භක්තිය ප්‍රකට නොවන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් ම මෙම අම්මාන් දේව වන්දනාව හේතුවෙනි.

මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍රයන් ‘ගැමි ආගම’ (Folk Religion) නමින් හඳුන්වන සංකල්පය (1992,17) ශ්‍රී ලංකාවේ හින්දු ආගමික සංස්ථාව වෙතින් ද ප්‍රකට වන ආකාරයක් ඉන් පැහැදිලි වේ. ද්‍රවිඩ ගැමි ප්‍රජාව විසින් අදහන ආගමෙහි හුදු හින්දු වශයෙන් හැඳින්විය හැකි වන්දනාමාන පමණක් නොව වෙනත් පිදවිලි ද රාශියක් තිබෙන බව ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයන්ගෙන් අනාවරණය කර ගත හැකි විය. අම්මාන් ඇදහීම ද එසේ හින්දු මහා සම්ප්‍රදායට එක් කොට ගන්නා ලද ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය වශයෙන් ව්‍යාප්ත ව පවත්නා වූ වූල සාම්ප්‍රදායික ඇදහීමකි.

ශෛව සම්ප්‍රදාය අභිබවමින් ශාක්ත සම්ප්‍රදායයේ නැගී සිටීමක් ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින බවට තුන්දෙනිය සහ ධර්මදාස විසින් ප්‍රකාශ කළ ද (1994) ඇතැම් භක්තිමත් ශෛවයෝ එය පිළිගන්නේ නැත. ශෛව සිද්ධාන්තයට අනුව ගණේශ, උමා, ස්කන්ද කුමාර යනු ශිව දෙවිත්ගේ ම විවිධ පහළ වීම් හෝ අවතාරයන් ය. ඒ අනුව විවිධ ස්වභාව සහිත ව බැතිමතුන් අතරට එන මේ කවරකු වන්දනා කළ ද එහි අවසාන ඵලය වන්නේ ශිව දෙවියන් වෙත එළඹීම සේ ඔවුහු විශ්වාස කරති. සාමාන්‍යයෙන් මිනිස් පවුලක දී දරුවෝ සිය අවශ්‍යතා මවට සැල කිරීමෙන් එය පියා වෙත සන්නිවේදනය කිරීම අපේක්ෂා කරන්නේ යම් සේ ද කාලි හෝ අම්මාන් දෙවියන් වෙත සිය ප්‍රණාමය දැක්වීමෙන් ඒ හරහා සිය අපේක්ෂා ශිව දෙවියන් වෙත සැල කිරීම ඔවුන්ගේ බලාපොරොත්තුව වන බව භක්තිමත් හින්දුහු විශ්වාස කරති. ‘අම්මාන් දෙවියන්’ ද ශිව දෙවියන්ගේ ශක්තිය සේ හැඳින්වීමට භක්තිමත් හින්දුන් උත්සාහ ගත්ත ද අම්මාන් යනු ශෛව භක්තියෙන් වියුක්ත වූ කේවල දේව සංකල්පයකි (Diesel,2002,42). ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය දෙවිවරුන් මහා සම්ප්‍රදායට අනියුක්ත කරගැනීම හින්දු දහම විසින් සැම කලෙක ම සිදු කරනු ලැබුවක් වන බැවින් කාලානුරූපී ව මෙම දේව සංකල්පය ද විකාශනය වෙමින් ශිව ශක්තිය සේ හැඳින්වීමට උත්සාහ ගන්නා ලද බව භාරතීය සමාජයෙන් පවා ප්‍රකට වේ (Hanumanthan, 1980,101). ශ්‍රී ලංකාවේ හින්දු කෝවිල් ව්‍යාප්තියෙහි ද අම්මාන් දෙවි පිදීම මෙන් ම ශිව ශක්තිය පිදීම ද මාරි අම්මාන්, මුතු මාරි අම්මාන්, කාලි අම්මාන්, හදකාලි අම්මාන්, මෙන් ම පත්තිනි, පාර්වතී, කන්තගී, ශිව ශක්ති, දුර්ගා ආදී විවිධ නාමයන්ගෙන් පෙනී සිටිමින් අනෙකුත් සියලු පුරුෂ දෙවිවරුන් අභිභවා ඉදිරියෙන් සිටින බව සංඛ්‍යා ලේඛන සාක්ෂි සපයයි (Department of Hindu Religious and Cultural Affairs, 2020).

ශාක්‍ෂික වන්දනාවට අමතරව ශිව වන්දනාවට සාපේක්ෂ ව ගෞව සම්ප්‍රදාය යටතේ මුරුගන් හා පිල්ලෙයාර් යන දෙවිවරු වතු සංස්කෘතිය තුළත් දිවයිනේ අනෙකුත් ප්‍රදේශවලත් කෝවිල් අශ්‍රිත ව බහුල ව පිදුම් ලැබෙති. මේ ආකාරයට ශිව ඇදහීම වතු සංස්කෘතිය ආශ්‍රිත ව දුලබ වීම පිළිබඳ තද ප්‍රදේශවාසියකුගේ අදහස වූයේ “මොන්ටිසෝරි යන ළමයින්ට පශ්චාත් උපාධි කුමට ද?” යනුවෙනි. ඉන් ගම්‍ය වන්නේ ශිව ඇදහීම ඉතා ව්‍යාකූල වූත් ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් සිදු කළ යුතු වූත් කාරණයක් වන හෙයින් සාමාන්‍ය වතු සංස්කෘතියේ දී ඇදහීමට පහසු වෙනත් දේව වන්දනා අභියස ශිව වන්දනාව ව්‍යාප්ත වීමේ අවශ්‍යතාවක් නොවන බව යි. විශේෂයෙන් ම ගෞව සිද්ධාන්ත වැනි ගැඹුරු දර්ශනයක් අනුගමනය කිරීමට තරම් අවශ්‍යතාවක් හෝ දැනුවත්කමක් ඔවුනට නොපැවතීම ඊට හේතු වී තිබේ. භාරතයේ තමිල්නාඩු වැනි ප්‍රදේශවල ග්‍රාමීය සමාජයෙහි මුනිශ්වරන්, මාරි අම්මාන්, අයියනාර් සහ මුරුගන් වැනි දෙවිවරුන් වෙනුවෙන් සැම ගමක ම දේවාල ගොඩනැගී පැවතුණ ද බ්‍රහ්ම වැනි දෙවිවරුන් වෙනුවෙන් වෙන් වූ එකදු කෝවිලක් හෝ එහි නොමැති බව පර්යේෂණයන්ගෙන් අනාවරණය වී ඇත. (Valk,& Lourdusamy,2007,183). ශ්‍රී ලංකාවේ හින්දු දේව ඇදහීම් සම්බන්ධව ද උක්ත සංසිද්ධි බොහෝ සෙයින් සමාන වේ.

දිවයිනේ සමස්ත හින්දු කෝවිල්/දේවාල ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ සැලකීමේ දී උතුරු මැද හා දකුණු පළාත කෝවිල් ව්‍යාප්තිය අඩුවෙන් ම පවතින පළාත් වේ. අතීතයේ දකුණු පළාතට අයත් ව සන්තිරසේගරම් හෝ තොන්ඩේස්වරම් නමින් දේවාලයක් පැවති බවට යාල්පාන වයිපවමාලය ග්‍රන්ථය සහ පෝල් ඊ පීරිස් වාර්තා සඳහන් කරන නමුත් (Pieris and Litt,1917,17;යාපා පටුන) වංස කථාව,2006,3) එම ප්‍රදේශයේ මේ වන විට ස්ථාපිත ව පවතින්නේ උපුල්වත් දේවාලයකි. අනෙකුත් පුරාණ ඊශ්වර දේවාල ලෙස පුරාවෘත්තයන්හි දැක්වෙන මුන්නේශ්වරම්, නගුලේශ්වරම්, කෝණේශ්වරම් හා තිරුකේතීශ්වරම් දේවාලය පසුකාලීන ප්‍රතිසංස්කරණවල දී ඊශ්වර දේවාල වශයෙන් ම ස්ථාපිත ව අදටත් සක්‍රිය ව පවතින්නේ වුව ද දකුණු පළාතට අයත් ව පැවතියේ යැයි සැලකෙන මෙම දේවාලය මේ වන විට ඊශ්වර භක්තිය කවර ලෙසකින් හෝ ප්‍රකට නොකරයි. දෙවුන්දර උපුල්වත් දේවාල භූමියේ පිහිටුවා ඇති ගනේශ්වර දේවාලයේ දකුණු පසින් ශිව දෙවියන්ගේ වාහනය ලෙසින් සැලකෙන නන්දි වෘෂභ ප්‍රතිමාවක් ස්ථාපිත ව ඇති නමුත් එහි ශිව වන්දනාවක් සිදු වන්නේ නැත. කතරගම පූජා නගරය කේන්ද්‍ර කොටගෙන කතරගම දේව භක්තියත් දෙවුන්දර උපුල්වත් දේවාලය කේන්ද්‍ර කොටගෙන උපුල්වත් හා විෂ්ණු භක්තියත් වැඩී යාම නිසා ද්‍රවිඩ ජනතාව පමණක් නොව හින්දු දෙවියන් වඳින සිංහල බෞද්ධයන් අතර ද ශිව වන්දනයෙහි පෙළඹීමක් නොපවතින බව පෙනේ. එසේ ම දකුණු පළාත මායිම් කොට ගනිමින් උභව පළාතට අදාළ ව ඊශ්වර දේවාල ද්වයක් කතරගම පූජා භූමියේ මෙන් ම සෙල්ලකතරගම ද පවතී. ඒ අතුරින් සිංහල හා ද්‍රවිඩ ජන සහභාගීත්වයක් සහිත ස්ථානයක් ලෙස කතරගම පුද බිම සැලකෙතත්, කතරගම ඊශ්වර දේවාලය කතරගම පූජා භූමියේ ඇති අනෙකුත් දේවාල හා සැසඳීමේ දී ඉතා අඩු මහජන සහභාගීත්වයක් සහිත ස්ථාන සේ හඳුනාගැනිණි. කතරගම පුද බිමට පැමිණෙන බොහොමයක් බැතිමත්හු එම ස්ථානයට පැමිණෙන්නේ ද නැත.

5.3. ශිව දේව වන්දනාව හා බැඳුණු ආගමික විශ්වාස

ඕනෑ ම ආගමික දාර්ශනික පක්ෂයක් ද ආගම් ඇදහීම සම්බන්ධ ක්‍රියා පිළිවෙතක් ද පවතී. හින්දු දහමේ විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ සැම හින්දුවරයකු ම සමාන ආගමික ලක්ෂණ සහිත විශ්වාසයකින් පුද-පූජා චාරිත්‍ර නොපැවැත්වීම යි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පුද්ගල බද්ධ පුද-

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශ්‍රී දේවලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් පූජා, ආගමික ලක්ෂණ හින්දු දහමෙන් ප්‍රකට වන අතර එමඟින් වන්දනා ක්‍රම සංකීර්ණ වේ. ශ්‍රී දේව වන්දනාව අතීතයේ පටන් ප්‍රචලිත වූයේ ප්‍රධාන ව ම ලිංග වන්දනා ක්‍රමයක් ලෙසිනි. හරප්පා යුගයේ අනාර්ය ජන කණ්ඩායම් අතර පැවති ලිංග වන්දනාව ක්‍රිස්තු වර්ෂාරම්භයේ දී හින්දු ආගමට ඇතුළත් කරගැනිණැයි සැලකේ (බෞම්,1965,393). අර්ධනාරීශ්වර, ශ්‍රී කල්‍යාණ සුන්දර, උමා-මහේශ්වර වැනි ශ්‍රී මූර්ති ස්ත්‍රී-පුරුෂ සම්බන්ධය පිළිබඳ අනෙකුත් ආගමික ප්‍රකාශන ය. ශ්‍රී කෝවිලක් හා බැඳුණු ප්‍රධානතම ආගමික විභ්වය 'ශ්‍රී ලිංගය' යි. එය ශ්‍රී කෝවිලක ඇති ප්‍රධාන ම පූජනීය ස්ථානය වන 'ගර්භ ගෘහයේ' තැන්පත් කැරේ. ශ්‍රී ලිංග මූර්තියට පූජා පැවැත්වීම ශෛව සම්ප්‍රදායේ ක්‍රියා මාර්ග ප්‍රතිපදාවට අයත් ප්‍රධාන වන්දනා ක්‍රමයකි (Sivapadasundaram, 2003:39). ජේ.කාර්ට්මන් දක්වන්නේ ලිංග වන්දනාව හා බැඳුණු දාර්ශනික සත්‍යය පිළිබඳ අවබෝධයකින් තොර බැතිමතුන් හුදු පූජා ද්‍රව්‍යයක් වශයෙන් සලකමින් ලිංග වන්දනාවේ නිරත වන බව යි (1957:87). ශ්‍රී ලිංග මූර්තියක් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම, පුද-පූජා හා වතාවත් කිරීම හා ඊට අදාළ සුබ කාලය හා ස්ථාන පිළිබඳ ව ශ්‍රී පුරාණයෙහි විද්‍යෙශ්වර සංහිතාවේ (ශ්‍රී පුරාණය, 1 වැනි කාණ්ඩය, 1 වැනි සංහිතාව, 11 පරිච්ඡේදය, 1-69 ශ්‍රේණි) විස්තර වේ (Siva Purana part 1,1.11. vv1-69). ශ්‍රී ලිංගය ශ්‍රී දේව සංකේතවත් කරන ඉහළ ම ආගමික විභ්වය නිසා ඊට පැවැත්විය යුතු වතාවත් ශෛවගමෙහි නියම කළ පරිද්දෙන් ම කළ යුතු යැයි නියමයක් පවතී. ශ්‍රී පුරාණයෙහි ශ්‍රී ලිංග මූර්තියකට දැක්විය යුතු වතාවත් දහසය ආකාරයක් නියම කොට තිබේ. ශාස්ත්‍රානුකූල ව සිදුකරන නමස්කාරය, ආසන පැනවීම, තීර්තම් (පැන්) පූජාව, පා ධෝවනය, මුඛය ශෝධනය, තෙල් ධෝවනය, වස්ත්‍ර පිදීම, ගන්ධ, මාලා, ධූප, දීප, නිවේදන (ආහාර පූජාව), ආලෝක පූජාව, බුලත් පත්‍ර පූජාව, නමස්කාරය හා විසර්ජනය හෙවත් අවසානය ඒ අතර වෙයි (Siva Purana part 1,1.11. vv25-30). ග්‍රන්ථාගත පරිදි මෙම පූජා සිදු කිරීමට මන්ත්‍ර පඨනයෙහි දක්ෂ බ්‍රාහ්මණ කුරුක්කල්වරයකුගේ සේවය අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. ගෘහීය වතාවත් පිළිබඳව ද ශ්‍රී පුරාණය නියම කොට ඇති නමුත් සාමාන්‍ය හින්දු බැතිමතුන් පෞද්ගලික වන්දනාමාන සඳහා නිවෙස්වල ශ්‍රී ලිංග මූර්තිය යොදා ගැනීම මඳ ය. බැතිමතුන් ශ්‍රී ලිංග වන්දනාව නිවසේ දී පවත්වන්නේ ඒ සඳහා නියම පූජා සිදු කිරීමට තමාට හැකියාව ඇත් නම් පමණි. ලංකාවේ ද සෑම ශ්‍රී දේවලයක ම ප්‍රධාන ගර්භ ගෘහයෙහි ලිංග මූර්තිය ස්ථාපිත ය. නුවරඑළිය නගරයේ ගායත්‍රී කෝවිල ලිංග වන්දනාව සම්බන්ධ ව විශේෂ කෝවිලකි. මෙහි ප්‍රධාන ගර්භ ගෘහයෙහි ස්ථාපිත ලිංග මූර්තිය භාරතයේ නර්මදා නදියෙන් රැගෙන ආ බවත්, එය දිනපතා ප්‍රමාණයෙන් විශාල වන ශ්‍රී ලිංග මූර්තියක් බවත්, බැතිමතකුගේ ඕනෑ ම ප්‍රාර්ථනයක් ඉෂ්ට කරදෙන්නක් බවත් සැලකේ. භාරතයෙන් රැගෙන ආ බව කියන තවත් ශ්‍රී ලිංග පාෂාණ 108 ක් කෝවිලෙහි තැන්පත් කර තිබේ. කෝවිල බාරකරුවන්ගේ අදහස වන්නේ ඒවා ද දිනපතා ප්‍රමාණයෙන් වැඩෙන බව යි. ඒ අනුව මෙම කෝවිල ස්වයම්භූ ලිංග මූර්ති හා වර්ධනීය ලිංග මූර්ති සහිත බවට විශ්වාස කැරෙන කෝවිලකි.

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රී කෝවිල් ආශ්‍රිත වන්දනාවන්හි මුඛ්‍ය අරමුණ වී ඇත්තේ දරු සම්පත අපේක්ෂණය යි. ලිංග වන්දනාව හා බැඳුණු සශ්‍රීකත්ව සංකල්පය ඊට පදනම් වේ. ප්‍රජනන කාර්යයේ ඉෂ්ට දේවතාවා වශයෙන් ශ්‍රී දේවියන් හැඳින්වෙන බව ඒ. එල්. බෞම් දක්වයි (1965,393) එය ශ්‍රී වන්දනාවේ යෙදෙන හින්දු, බෞද්ධ හා අන්‍යාගමික සෑමගේ සුවිශේෂ අපේක්ෂාවක් බව අධ්‍යයනයෙන් ද අනාවරණය විය. ත්‍රිකුණාමලය කෝතේශ්වරම් දේවලය ද පොළොන්නරුව ශ්‍රී දේවලය ද දරු එල අපේක්ෂිත බැතිමතුන් වන්දනා කරන විශේෂ ශ්‍රී දේවලය යි. ත්‍රිකුණාමලය කෝතේශ්වරම් දේවලයේ වම් පස මහ මුහුදට

ආසන්න ව දේවාලය සීමාවේ පිහිටි වෘක්ෂයක එල්ලා ඇති දැවමය කුඩා තොටිලි ද දරා සම්පත් පහත්වුන් සඳහා ම පඬුරු ගැට ගැසීමට විශේෂිත ව සකසන ලද ස්ථානයකි.

දරුළු අපේක්ෂාව හැරුණු විට රැකී-රක්ෂා අභිවාද්ධිය, විභාග ජය පැතීම වැනි දෛනික ජීවන අපේක්ෂා උදෙසා ද බැතිමතුන් ශිව දෙවි සරණ යන නමුත් කිසි විට ශිව දෙවි අබියස පලි ගැසීම් හා සාප කිරීම් සිදු නො වේ. කළු අභිචාරමය අපේක්ෂණ (Black magic) සඳහා බැතිමතුන් අතර වඩාත් ප්‍රකට ව සිටින කාලි දේවතාවිය ශිව දෙවි සමඟ එක ම විමානයක පුද නොලබන්නේ ද එබැවිනි. කාලි යනු ශිවගේ පතිනිය වූ පාර්වතියගේ භයානක අවස්ථාවකි. ශිව දෙවියන් හා එක් ව ලෝක නිර්මාණ කාර්යයට එක්වන පාර්වතී දේවිය ශිව දෙවියන් හා සමානව ම ශෛව සම්ප්‍රදායයෙහි වන්දනයට පාත්‍ර වේ. සාමාන්‍යයෙන් කෝවිලක ප්‍රධාන ගර්භ ගෘහයට වම් පස ගෘහයේ පාර්වතිය පුද ලබයි. එහෙත් ශ්‍රී ලාංකේය ආගමික සන්දර්භය තුළ පාර්වතියගේ භයානක අවස්ථාව වන කාලි මාතාව කේවල දේව වන්දනාවක ස්වරූපයෙන් බහුල ව වන්දනයට පාත්‍ර වන බව නිරීක්ෂණය විය. කාලි දේවතාවිය අයහපත් ස්වභාව දරන්නියකි. එසේ ම කාලි දේවාලයක දී ශිව දෙවියන් ද ලිංග මූර්තියෙන් පුද ලැබීම ඉතා විරල වේ. හලාවත මුන්නේශ්වරම් ශිව දේවාලයට අනුබද්ධ කාලි කෝවිල පිහිටා ඇත්තේ දේවාලයට බැහැරින් ය. මෙය දිවයිනේ බහුතර ශිව කෝවිල්වල විශේෂත්වයකි.

හින්දු සම්ප්‍රදායට අයත් බොහෝ දෙවිවරු ශිවලයක දී පුද ලබති. ගර්භ ගෘහයේ ශිව ලිංගය ස්ථාපිත කළ විට, දකුණු පසින් ගණේෂ ප්‍රතිමාවක් වම් පසින් ස්කන්ද කුමාර ප්‍රතිමාවක් පිහිටුවයි. ශිව දෙවියන්ගේ දරුවන් සේ ආගමික සාහිත්‍යයෙහි දැක්වෙන පුල්ලෙයාර් හා මුරුගන් යන දෙවිවරුන් පුද පූජාවලදී ශිව දෙවියන්ට වඩා බැතිමතුන්ගේ ආකර්ෂණය දිනාගන්නා ආකාරය ශිව කෝවිලක අභ්‍යන්තරයේ පිහිටුවා ඇති උක්ත දේව ගෘහයන්ගෙන් සනාථ වෙයි. ලිංග මූර්තිය ස්ථාපිත ප්‍රධාන ගර්භයට පිටුපසින් ලිංගෝද්භව මූර්තිය වේ. ලිංගෝද්භව මූර්තියට මුහුණලා මහා විෂ්ණු දේව ප්‍රතිමාව ස්ථාපිත ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ශෛවවාදීන් සහ වෛෂ්ණවවාදීන් අතර සන්ධානගත පසුබිමක් පවතින බවත්, ඊට හේතුව මෙරට ප්‍රධාන ආගම වන බුද්ධාගමට අභියෝග වශයෙන් හින්දුන්ගේ පෙළ ගැසීම බවත් සිලවිමල හිමියෝ ප්‍රකාශ කරති (2005:14). ශිව කෝවිලක ස්ථාපිත විවිධ දේව මූර්ති අතර ගණේෂ, ස්කන්ද කුමාර, පාර්වතී, විෂ්ණු, සන්ඛේශ්වර, නවග්‍රහ දේවතාවන් මෙන් ම නන්දි වෘෂභයා හා ශෛව නයන්මාර්වරුන් ද දැකිය හැකි ය. මේ කවරකු වන්දනා කළ ද එහි අවසන් ඵලය ශිව දෙවියන් වෙත ළඟා වීම බව අදහන අය මෙන් ම ඔවුන් එකිනෙකාගෙන් විප්‍රක්ත වූ කේවල දේව සංකල්ප බව අදහන අය ද වෙති.

ශිව ලිංග මූර්තිය හැරුණු විට ශිව දෙවියන් මූර්තිමත් කරන තවත් නොයෙක් මූර්ති ආකාර ඇත. අර්ධනාරීශ්වර, නටේශ්වර, දක්ෂිණාමූර්ති, සෝමස්කන්ද, වන්දුශේඛර ,පශුපති, සුඛාසන, උමා සම්භිතා, උමා මහේශ්වර, හික්ෂාටන මෙන් ම හෙරව, වටුක හෙරව, මහාකාල, දශභූෂ අසෝර වැනි (Rao,1914) මූර්ති රාශියක් ඒ අතර වන නමුත් ලාංකේය කෝවිල්වල බහුල ව වන්දනාවට පාත්‍ර වන්නේ ශිව ලිංග මූර්තිය යි. කෙසේ නමුත් බෞද්ධ විහාරසථාන ආශ්‍රිත ව ස්ථාපිත ඊශ්වර දේවාලයන්හි ශිව ලිංග මූර්තිය පුද නොලබන අතර, ශිව තපස්වීර ලීලාව බහුල ව යෙදේ. ඊට අමතර ව අර්ධනාරීශ්වර ලීලාව ද බෞද්ධ දේවාල පරිශ්‍රයන්හි වන්දනයට පාත්‍ර වේ. ශිව දෙවියන් බෞද්ධයන් අතර ජනප්‍රිය ව පවතින්නේ ශිව නමින් නොව ‘ඊශ්වර’ නමින් වීම ද සුවිශේෂී තත්ත්වයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශ්‍රී දේවලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්

ශ්‍රී දේවියන්ගේ ප්‍රකට මූර්තියක් වන නළුවන්ගේ රජු යන අරුතින් (Coomaraswamy, 1918;Nadaraja,1993) යෙදෙන ‘නටරාජා’ දේවියන් වැදීම කෝවිල් තුළ මෙන් ම පෞද්ගලික අවස්ථාවලදීත් නර්තන කලාව හා බද්ධ වූ සුවිශේෂී පිරිස් ජාති හෝ ආගම් හේදයකින් තොර ව සිදු කැරෙන ආකාරය ප්‍රකට විය. කොටහේන පොත්නම්බලමේශ්වර ශ්‍රී කෝවිල එහිලා වැදගත් ස්ථානයක් සේ හඳුනාගන්නා ලදී. දිවයිනේ සැම ප්‍රදේශයකට ම සුවිශේෂී ශ්‍රී කෝවිල් නොමැති වීම හේතුවෙන් විශේෂ, සුබ්‍රමණ්‍ය හෝ ගණේෂ වැනි කෝවිල්වල ප්‍රතිෂ්ඨාපිත ශ්‍රී මූර්ති අභියස නර්තන ශිල්පීහු ස්වකීය පුද පූජා පවත්වති. නටරාජා යනු නර්තනයට අධිපති සුවිශේෂී දේවකෙනකු වන බවට ලාංකේය බෞද්ධ ජන සමාජය තුළ කිසියම් විශ්වාසයක් ගොඩනැගී පවතී. කෙසේ වෙතත් එහිදී ‘නටරාජා’ යනු ‘ශ්‍රී නැතහොත් ඊශ්වර දේවියන්ගේ ම සුවිශේෂී ප්‍රකාශනයක් බවට’ බොහොමයක් බෞද්ධ බැතිමතුන් නොහඳුනන බව අධ්‍යයන නිරීක්ෂණවලින් ප්‍රකට විය. බ්‍රහ්ම දේවියන් විසින් මවන ලද, හරතමුනි විසින් සකසන ලද නාට්‍ය වේදයට අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වූ ‘නාත්තය’ මහේශ්වරයන්ගේ (ශ්‍රී දේවියන්ගේ) නිර්මාණයක් ලෙස නාට්‍ය ශාස්ත්‍රයෙහි දැක්වේ (Natya Shastra Ascribed to Bharata- muni, 1951). එසේ ම භාරතීය ආගමික සාහිත්‍යයෙහි ශ්‍රී දේවියන්ගේ නර්තන අවස්ථා හා නර්තන ලීලාව පිළිබඳ ව බහුල ව දැක්වෙන අතර, ශ්‍රී ‘සප්ත කාණ්ඩව සංකල්පය’ ඒ අතර වැදගත් වේ. නර්තනයේ මූලික හරය හා මූලධර්ම ලොවට පළමුවරට හඳුන්වා දුන් දේවියා ලෙසට ශ්‍රී සැම විට ම පිදුම් ලබයි. එහෙත් දේශීය වශයෙන් එවන් විශ්වාසයක් හින්දු දේව වන්දනයේ යෙදෙන සිංහල බැතිමතුන් කෙරෙන් ප්‍රකට වන්නේ නැත. සිංහල සංස්කෘතියෙහි ‘කලාවට අධිපති දේවියන්’ ලෙස සරස්වතී දේවගත පිළිගැනේ. එහෙත් නර්තන කලාවට අධිපති හෝ නර්තනයේ හෝ නළුවන්ගේ රජු ලෙසින් හින්දු සම්ප්‍රදාය තුළ අයත් කර ගත් ස්ථානය මෙරට දී ශ්‍රී හෙවත් නටරාජා දේවියන් ලබා නොමැත.

ශෛව සම්ප්‍රදායට අනුව එක ම හා අනුරූපතම දේවියා වන්නේ මහා දෙවි ලෙසින් පුද ලබන ශ්‍රී දේවියන් ය. එසේ වුවත් ලාංකික ආගමික සංස්ථාව තුළ එසේ ප්‍රමුඛතාව ලබා ගත් ශ්‍රී වන්දනාව හා බද්ධ වූ වෙනත් වන්දනා ක්‍රම රාශියක් පවතී (Cartmen, 1957,61). ශ්‍රී දේවියන් ශෛව දේව ධුරාවලියේ අග්‍රස්ථානය ගන්නා නමුදු ස්වකීය රුවිකත්වය හා විශ්වාසය මත තෝරා ගෙන වැදුම් පිදුම් සඳහා යොමු වන ‘පෞද්ගලික දේවියා’ නොඑසේ නම් ‘ඉෂ්ට දේවතාවා’ සේ බැතිමතුන් විසින් අදහනු ලබන දේවියන් ශ්‍රීවියන් වීමේ ප්‍රවණතාව ඉතා අවම බව ශ්‍රී ලංකාවේ හින්දු කෝවිල් ආශ්‍රිත ආගමික හැසිරීම්වලින් ප්‍රකට විය. මෙසේ හින්දු ක්‍රිමූර්තිගත ප්‍රධානතම දේවියා සාමාන්‍ය බැතිමතුන්ගේ පෞද්ගලික වන්දනාමානවලින් දුරස්ථවීමට බලපෑ සාධක කිහිපයක් අනාවරණය විය. හින්දු සමයෙහි පුද ලබන වෙනත් දේවවරුන්ට වඩා භය-ගෞරව සම්ප්‍රයුක්ත හැඟීමක් ශ්‍රී දේවියන් කෙරේ පැවතීම ඒ අතුරින් ප්‍රධාන වේ. ඊශ්වර දේවියන් ද්විත්ව වර්ත ලක්ෂණ දරන්නෙකි. හේ විටෙක මහා තවුසකු සේ සැලකෙන අතර තවත් විටෙක සටන් බිම්, සොහොන් පිටි හා මං සන්ධි වැනි අගුහ ස්ථානවල ගැවසෙමින් කපාල මාල පැළඳ අමනුෂ්‍යයන් හා යක්ෂයින් පිරිවරා සිටින්නකු සේ සැලකේ (බණ්ඩාර,1965,392). ක්‍රිමූර්ති සංකල්පයට අනුව ‘ඊශ්වරයා නාශකයා’ බවට සමාජගත ව පවතින අදහස ද ඊට පසුබිම් වී ඇත. ජෝර්ජ්ශාස්ත්‍රානුකූල ව ගොඩනැගී ඇති ‘විංශති’ පිළිබඳ විශ්වාසය ද ඒ හා බැඳෙමින් බැතිමතුන් ශ්‍රී වන්දනාවෙන් තවත් දුරස් කරව යි. ඊශ්වර විංශතීය දුර්භාග්‍ය සම්පන්න කාල පරිච්ඡේදයක් බවත් ඉන් පෙර යුගයේ ශුභ ඵල පවා ශුන්‍ය කරවීමේ හැකියාවක් ඊට ඇති බවත් ශ්‍රී

ලාංකිකයෝ විශ්වාස කරති (Gombrich & Obeysekare, 1988,396). ඊශ්වර විංශතියේ දී හා ඊශ්වර විංශතියෙන් බුන්ම විංශතියට මාරු වන කාලයේ දී ශ්‍රී ලාංකිකයන් බොහෝ පීඩා ලද බවට ඇතැමකු අතර ඇති විශ්වාසය ද අධ්‍යයනයේ දී හඳුනාගන්නා ලදී.

එසේ ම ශිව යනු ‘මහා දෙවියන් ’ වන හෙයින් පුද-පූජා පැවැත්වීම නිසි පරිදි කළ යුතු හෙයින් සිදු වන යම් අත්වැරැද්දකට දෙවියන් තමාට දඬුවම් පමුණුවනි යි සාමාන්‍ය ජනතාව අතර මතයක් ගොඩනැගී ඇත. කාර්ය බහුල ජීවිත ගත කරන ඇතැම් නාගරිකයකුගේ අදහස වූයේ නියමිත විධිකූල අනුව පැවැත්වෙන ශිව පූජාවට යෙදවිය හැකි ප්‍රමාණවත් කාලයක් තමාට නොමැති බව යි. එහෙයින් ම බොහෝ දෙනා සිය නිවෙස්හි ශිව ප්‍රතිමා තබාගෙන වන්දනා නො කරති. ශිව දෙවියන් දෙන්නේ නැත; එහෙත් දුන්නොත් ගන්නේ ද නැත. මෙය සාමාන්‍යයෙන් දෙවියන් පිළිබඳ ඔවුන්ගේ විශ්වාසය යි. දෙන්නේ නැත, යනුවෙන් අදහස් වන්නේ බැතිමතුන්ගේ අපේක්ෂාවලට කන් නොදෙන බව නොවේ. ශිව දෙවි පහදවා ගැනීම සඳහා ඉතා හොඳින් ප්‍රතිපත්ති සපුරාලිය යුතු බව යි. එසේ ම මෙම දෙවියන් සරණ යන්නවුන් දෙවියන් පහදවා ගත හොත් ජීවිතය ම වඩාත් සඵලත්වයට පත් වේ යැයි බැතිමත්හු විශ්වාස කරති. දුන් දෙයක් නැවත නොගන්නේ යැයි දක්වන්නේ එහෙයිනි.

ශිව දෙවි ලෞකික ශුභසිද්ධිය ප්‍රදානය කරන දෙවි කෙනකුට වඩා ආධ්‍යාත්මික දියුණුව කරා ළඟා කරවිය හැකි දෙවි කෙනකු සේ සැලකීම ද පෞද්ගලික වන්දනාවෙන් ශිව දෙවි දුරස් වීමට හේතු වී තිබේ. ක්‍රිස්ටෝපර් ජෝ ෆුලර් (Christopher Joh Fuller) දක්වන ආකාරයට (The Camphor Flame: Popular Hinduism and Society in India,1992,36) හින්දු සමයෙහි විශ්වය පිළිබඳ අධිකාරීත්වයක් දරන බුන්ම ,විෂ්ණු හා මහේශ්වර වැනි දෙවිවරුන් හා සාමාන්‍ය බැතිමතා අතර විශාල පරතයක් පවතී (Cited in .Valk, & Lourdusamy ,2007) රොබට් රෙඩ්ෆීල්ඩ් විසින් මහා සම්ප්‍රදාය (Great Tradition) ලෙස හඳුන්වන මානව විද්‍යාත්මක අර්ථකථනයට අනුව (Redfield, 1956) ශිව දෙවියෝ ශ්‍රී ලාංකේය හින්දු සමාජයෙහි මහා සම්ප්‍රදායික ආගමික ලක්ෂණ නියෝජනය කරමින් දේව ධුරාවලියේ ඉහළ ම ස්ථරය අයත් කොට ගනිති. බැතිමතාගේ පාර ලෞකික අපේක්ෂණ වෙනුවෙන් පෙනී සිටිති.

ගෘහ ජීවිතයක් ගත කරන සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයාට පාරලෝකිකත්වය හෝ මෝක්ෂය පිළිබඳ ඉහළ අපේක්ෂා නැත. රැකී-රක්ෂා අභිවාද්ධිය, ධන-ලාභ, හව-බෝග වර්ධනය, වසංගත රෝග පීඩාදියෙන් මිදීම, කෘෂිකාර්මික සමාද්ධිය, අධ්‍යාපන දියුණුව ආදී දෛනික අපේක්ෂාවන්ට සෘජුව ම බැඳී සිටින්නේ සුළු දෙවිවරුන් බව බැතිමතුන්ගේ අදහස යි. ශිව සහ විෂ්ණු වඩාත් උත්තරීතර දෙවිවරුන් සේ සැලකුණ ද මිනිසුන්ගේ පෞද්ගලික ජීවිතයේ සතුට හා ලෞකික සැප සම්පත් වෙනුවෙන් වඩාත් පෙනී සිටින්නේ ග්‍රාම දේවතාවන් බව දකුණු ඉන්දියාවේ ග්‍රාම දේවතාවන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්ගෙන් ද පැහැදිලි වේ (Whitehead,1921,16). උත්ත ලෞකික සුබ සාධනය විශේෂයෙන් ම රැකී රක්ෂා අභිවාද්ධිය, කුටුම්භ සංරක්ෂණය, වසංගත රෝගාදී කරදර දුක් පීඩා වෙනුවෙන් සරණ යන දෙවිවරුන් අතරට ශ්‍රී ලංකාවේ දී පිල්ලෙයාර් හා මුරුගන් නමින් ගැමියන් අතර ප්‍රකට ගණේෂ හා ස්කන්ද කුමාර යන දෙවිවරු ද පාර්වතී, කාලි, හඳුකාලි, දුර්ගා අම්මාන්, කන්තරී අම්මාන්, මාරි අම්මාන්, මුතුමාරි අම්මාන් හා කරුමාරි අම්මාන් වැනි කාන්තා දේව ගණයා ද එක් ව සිටිති.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් එහෙත් ජීවිතයේ විමුක්තිය හෝ පාරලෝකිකත්වය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන, හින්දු දහමෙහි දැක්වෙන මෝක්ෂ මාර්ගය වෙත පිළිපත් හක්තිමත් හින්දුහු ද මේ අතර වෙති. ඔවුහු ශෛව සිද්ධාන්ත දර්ශනයෙහි ඉගැන්වෙන පරිදි (Schomerus,2000) දෙවියන් යනු එක් අයෙක් ම පමණකි යැයි අදහමින් විශිෂ්ට වන්නා ද ඔහු ම වන අතර අනෙක් දෙවිවරුන් ඔහු වටා සිටින්නන් පමණක් යැයි අදහති. ශ්‍රීව දෙවියන් කිසිවකටවත් සම කළ නොහැකි අසමසම අයෙකු වේ යන හැඟීමෙන් ශ්‍රීව දෙවියන් වෙත ම ස්වකීය ආධ්‍යාත්මය පවත්වා ගනිති. මොවුහු ප්‍රතිපත්ති පූජා වශයෙන් දැඩි ආගමික ප්‍රතිපදාවන්හි නිරත වීමේ දී ශ්‍රීව දෙවි සම්බන්ධ ආගමික පිළිවෙත්හි නියැලෙති; ලිංග වන්දනා කරති; විශේෂයෙන් ශෛව සෛද්ධාන්තික ඉගැන්වීම්වලට අනුව ජීවිතය පවත්වති. භාවනානුයෝගී දිවි පෙවෙතක් හරහා ජීවිතයේ පරම සුවය අත් විඳිමින් මෝක්ෂය මාර්ගය වෙත ගමන් කිරීමට රුචි කරන මෙවැනි පිරිස වෙතින් ශ්‍රීව ඇදහීමේ වැඩි නැඹුරුතාවක් ප්‍රකට වේ. එහෙත් එවැනි බැතිමතුන් ග්‍රාමීය සමාජයෙහි බහුල නොවී ය. ශ්‍රීව කෝවිල් නාගරික පරිසරය කේන්ද්‍ර කොටගෙන ඉදි වීම හා බැතිමතුන්ගේ ආගමික විශ්වාස අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවක් එහි දී ප්‍රකට විය.

ශුද්ධ ලියවිලිවල ඉගැන්වෙන ආගමික වත් පිළිවෙත් ක්‍රම සාමාන්‍ය ජනතාව විශේෂයෙන් ම ග්‍රාමීය ප්‍රජාව විසින් අනුගමනය නොකිරීම හින්දු දහමෙහි නිජබිම වූ භාරතයේ ආගමික ඇදහීම්වල ද ප්‍රකට සුලබ කාරණයකි (Valk, U, & Lourdusamy, S. 2007,180). උක්ත සංසිද්ධිය ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයෙහි ක්‍රියාත්මක ශ්‍රීව වන්දනාවෙහි ග්‍රාමීය මෙන් ම නාගරිකව ද ප්‍රායෝගික ව්‍යවහාරයන්ගෙන් මනාව ස්ඵට වේ. වත්මන් ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයට අයත් සාමාන්‍ය බැතිමතා තමාට ඇදහීමට පහසු පරිදි ස්වකීය විශ්වාසය හා අද්දැකීම් මත සුවිශේෂී දෙවි කෙනකු සිය 'පෞද්ගලික දෙවියා' සේ තෝරාගන්නා බව අධ්‍යයන නියැදි ආශ්‍රයෙන් හඳුනාගන්නා ලදී. විශේෂයෙන් ම ලෝකික ජීවිතයේ සරල ගැටලු සඳහා පිහිට පැතීමට ඔවුහු ශ්‍රීව දෙවියන් වෙත එළඹෙන්නේ ඉතාමත් අඩුවෙනි. ශ්‍රීව සහ විෂ්ණු දෙදෙනා විශ්වීය ධර්මතාවන් හා බැඳී පවතින බවත් ග්‍රාම දේවතාවෝ සාමාන්‍ය ග්‍රාමීය මිනිස් අවශ්‍යතා සමග බැඳී සිටින බවත් දේව වන්දනා පිළිබඳ පොදු සංසිද්ධියක් සේ හඳුනා ගෙන තිබේ (Whitehead,1921,16). අධ්‍යයන නියැදි ආශ්‍රිත වත්මන් ආගමික විශ්වාස හා වන්දනා ක්‍රමවලින් ප්‍රකට වන්නේ ශ්‍රීව දෙවියා විශ්වීය දේවත්වයක් බවට පත් ව, පෞද්ගලික දෙවියකුගේ නොඑසේ නම් ඉෂ්ට දේවතාවකුගේ භූමිකාවෙන් ඔබ්බට යමින් සාමාන්‍ය ග්‍රාමීය හින්දු බැතිමතුන්ගේ දෛනික ආගමික වත් පිළිවෙත් හා විශ්වාස පද්ධතියෙන් දුරස් ව පවතින බවයි.

6. සමාලෝචනය

සාම්ප්‍රදායික ශෛව ආගමික ඉගැන්වීම්වලට අනුව ශ්‍රීව යනු අත්‍යන්තම ශ්‍රේෂ්ඨ දෙවියා වේ. අනෙකුත් දෙවිවරු අයත් වන්නේ ධුරාවලියේ ශ්‍රීව දෙවියනට වඩා පහළ ස්ථරයකට ය. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්ථාපිත ප්‍රධාන ශ්‍රීව දේවාලය කිහිපයක් ආශ්‍රිත ව සිදු කරන ලද මෙම අධ්‍යයනයෙන් අතීතයේ ප්‍රබල ආගමික විශ්වාසයක් ලෙස පැවති ශ්‍රීව වන්දනාව නූතන ආගමික ව්‍යවහාරයන් තුළ යම් පමණකින් දුරස්ථ ව පවතින බව අනාවරණය විය. ශ්‍රීව වන්දනාවට සාපේක්ෂ ව අවශේෂ දෙවි දේවතාවුන් බැතිමතුන් අතර බහුල ව වන්දනාවට පාත්‍ර වීම ලාංකේය හින්දු ජන සමාජයෙහි නූතන දේව වන්දනා ක්‍රම අතර ප්‍රකට වන සුවිශේෂී තත්ත්වයකි. එවැනි දුරස්ථභාවයකට පාදක වූ සාධක කිහිපයක් හඳුනාගන්නා ලදී.

හින්දු ආගමික සංස්ථාව තුළ ශිව වන්දනාව ස්ථාපිත ව පවතින්නේ මහා සාම්ප්‍රදායික ඇදහීමක් වශයෙනි. ඒ හේතුවෙන් බැතිමතුන්ගේ පාරලෝකික අපේක්ෂණ වෙනුවෙන් මෙම දෙවියන් සරණයාමේ වැඩි නමානාවක් පවතී. ලෝකික අභිවාද්ධිය දානය කරන්නකුට වඩා පාර ලෝකික වශයෙන් පරම නිෂ්ටාව පතන්නවුන් විසින් ඇදහිය යුතු ආගමික විශ්වාසයක් වශයෙන් සැලකීම ශිව වන්දනාව පෞද්ගලික වන්දනා ක්‍රමයක් ලෙස සමාජගත නොවීමට හේතු වූ සාධකයක් විය. හින්දු සමයෙහි ඉගැන්වෙන ලෝක නිර්මාණය පිළිබඳ ධර්මතා හා නියමයන් පාලනය කරන විශ්වීය දේවත්වයක් ලෙසින් ශිව දෙවියන් විශේෂත්වයට පත් වීම හේතුවෙන්, බැතිමතුන්ගේ ලෝකික අපේක්ෂා ඉෂ්ට සිද්ධ කරතැයි විශ්වාස කරන වෙනත් අවශේෂ දේව ගණයක් පිළිබඳ විශ්වාසයක් බැතිමතුන් තුළ පවතී. ශෛව සම්ප්‍රදායට අයත් වන මෙන් ම ඉන් පරිබාහිර ව ගැමි ආගමට අයත් වෙනත් දෙව්වරුන් සරණ යාමේ ප්‍රවණතාවක් පවතී. සරල දෛනික ජීවන අපේක්ෂා හා බාර-හාර සඳහා බැතිමතුන් විසින් ම සුවිශේෂී කරගන්නා ලද දේව කොට්ඨාසයක් කාලානුරූපී ව ජනප්‍රිය වීම හා එම දෙව්වරුන් පිළිබඳ වන ඇදහීම් වඩාත් සරල හා පහසු භෞතික සාධකයන්ගෙන් යුක්ත වීම ශිව වන්දනය ගෘහස්ථ මෙන් ම කෝවිල් අභ්‍යන්තරික දෛනික වන්දනාමානවලින් ඇත් කිරීමට ද හේතු වී ඇත.

බැතිමතුන්ගේ දෛනික ලෝකික අපේක්ෂා ඉටු කරදෙනැයි විශ්වාස කරන ප්‍රාදේශීය දේව වන්දනා ක්‍රම රැසක් ගැමි ආගමට අයත් වූල සම්ප්‍රදායික ඇදහීම් වශයෙන් නිර්මාණය වීම නිසා ශිව දෙවියන්ගේ ජනප්‍රියතාව පොදු ජනයා කෙරෙන්, විශේෂයෙන් ම ග්‍රාමීය ප්‍රජාව කෙරෙන් දුරස්ථ ව පවතී. ලෝකික අපේක්ෂා සාධනය කරගැනීම අරමුණු කොටගෙන පවත්වන පෞද්ගලික වන්දනා විෂයෙහි ලා බොහෝ දෙනකු ස්වකීය අභිලාසය හා අභිරුචිය මත කිසියම් දෙවියකු සිය විශ්වාසයට අනුව ඉෂ්ට දේවතාවකු සේ සලකන නමුත්, එම දෙවියා ශිව දෙවියා වීමේ ප්‍රවණතාව අඩු බව අධ්‍යයන නියැදියෙන් පැහැදිලි විය. දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත ව පවතින ශිව කෝවිල්වලින් මෙන් ම බැතිමතුන්ගේ ආගමික හැසිරීම්වලින් ද ඒ බව සනාථ වේ.

සමස්ථයක් වශයෙන් ශිව වන්දනාව සාමාන්‍ය ජන ව්‍යවහාරයන්ගෙන් දුරස්ථ ව පවතින බව අධ්‍යයන නියැදි ආශ්‍රයෙන් අනාවරණය කරගන්නා ලද අතර, ඒ තත්ත්වය වඩාත් හොඳින් ම ප්‍රකට වන්නේ නාගරික සමාජයට වඩා ග්‍රාමීය සමාජයෙනි. විශේෂයෙන් ම ඌව හා මධ්‍යම පළාත්බද වතු ආශ්‍රිත ද්‍රවිඩ ජන ඇදහිලිවල දී ශිව ඇදහීම යටපත් කරමින් ගැමි ජන ආගමික ඇදහිලි ප්‍රමුඛත්වයට පත් ව තිබේ.

ශිව දෙවියන් පොදු ජන ආගමික ව්‍යවහාරයන්ගෙන් දුරස්ථ වීමට බලපෑ තවත් සාධකයක් වනුයේ නාශක දෙවි කෙනකු ලෙස ජන මනස තුළ මෙම දෙවියන් පිළිබඳ ව ගොඩනැගී ඇති දෘශ්‍ය රූපය යි. ඒ හේතුවෙන් ශිව දෙවි කෙරෙහි සාමාන්‍ය බැතිමතා දක්වන්නේ භය සම්ප්‍රයුක්ත හැඟීමකි. විශේෂයෙන් ම ශිව යනු වඩා බලවත් හා ප්‍රබල දෙවි කෙනෙකි යන විශ්වාසය මත සුළු අත්වැරැද්දක් හෝ සිදු වෙතියි යන බියෙන් සාමාන්‍ය ගෘහීය පුද-පූජාවලින් මෙන් ම සුවිශේෂ අවස්ථාවල දී හැර කෝවිල් ආශ්‍රිත වෙනත් දෛනික පුද පූජාවලින් ද වැළකීමට ද සාමාන්‍ය බැතිමත්හු උත්සාහ කරති.

සාමාන්‍ය ජන ව්‍යවහාරයන් අතර ක්‍රියාත්මක වන ශිව දේව වන්දනය හා බැඳුණු ප්‍රධාන ම ලෝකික අභිමතාර්ථයක් සේ හඳුනාගැනුනේ දරුඵල අපේක්ෂාව යි. ලිංග වන්දනාව හා බැඳී සශ්‍රීකත්ව සංකල්පයක් ලෙසින් දරුඵල අපේක්ෂණයෙන් ශිව වන්දනය තව දුරටත් ජන විශ්වාසය අතර රැඳී සිටියි. වත්මන් ආගමික විශ්වාස අතර කළු අභිචාරමය පරමාර්ථ උදෙසා

ශ්‍රී ලංකාවේ වත්දන හා බැඳුණු නූතන සමාජ ආකල්ප: ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශ්‍රී ලංකාවේ වත්දන ක්‍රියාකාරී ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් පවත්වන ආගමික ඇදහිලි ක්‍රම වඩාත් ජන ආකර්ෂණය දිනාගනු ලැබුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ වත්දනව කළු අභිචාරමය අපේක්ෂාවන් උදෙසා කවර ලෙසකින්වත් යොදා නොගන්නා බව ද ප්‍රකට විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත් වන හින්දු මෙන් ම බෞද්ධ බැතිමතුන් අතර ද අතීතයේ සිට පැවත ආ මෙම දේවත්වය හා සබැඳි ආගමික ලක්ෂණ එකිනෙකට වෙනස් අයුරින් ලාංකේය සමාජයෙහි ජන ව්‍යවහාර බවට පත් ව තිබේ. ග්‍රාමීය වශයෙන් ගැමි ආගමට අයත් දේව වත්දනා ව්‍යාප්ත වීමත්, නොයෙකුත් සමාජයීය හා ආගමික සාධකත් මත නූතන ජන විඥානයෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ වත්දනාව දුරස්ථභාවයකට පත් ව ඇති බව අධ්‍යයන නියැදිය ආශ්‍රයෙන් අනාවරණය විය.

පරිශීලන නාමාවලිය

එලියට්, වාල්ස්. (1967). *හින්දු සමය හා බුදු සමය ඓතිහාසික සටහනක්. II කාණ්ඩය*. කොළඹ: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

ධර්මදාස, කේ.එන්.ඕ. සහ කුංඳෙනිය, එච්.එම්.එස්. (1994). *සිංහල දේව පුරාණය*. කොළඹ: රජයේ මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව.

නිකලස්, සී.ඩබ්ලිව්. (1972). 1 වන විජයබාහු රජුගේ රාජ්‍ය කාලය. හේමි වන්දු රාය (සංස්.), *ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ලංකා ඉතිහාසය, 1 කාණ්ඩය-2 භාගය*. කැලණිය: විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලය, 407-414 පිටු.

පරණවිතාන, සෙනරත්. (1972). පොළොන්නරු යුගයේ සහස්‍රත්වය, සාහිත්‍යය හා කලාව. හේමි වන්දු රාය (සංස්.), *ලංකා විශ්වවිද්‍යාලය ලංකා ඉතිහාසය, 1 කාණ්ඩය-2 භාගය*, කැලණිය: විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලය, 535-578 පිටු.

බණ්ඩාර, ඒ.එල්. (1995). *අසිරිමත් ඉන්දියාව*. (3 මුද්‍රණය). කොළඹ: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

බුදුගුණාලංකාරය. (1978). විමලේන්ද්‍ර චතුරේගම (සංස්.). කොළඹ: සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.

මන්දාරම්පුර පුවත. (1958). ලබුගම ලංකානන්ද හිමි (සංස්.). කොළඹ: අනුල මුද්‍රණාලය.

මහාවංශය- ප්‍රථම භාගය. (1912). (2 මුද්‍රණය) හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමි, සහ දොන් අන්ද්‍රියස් ද සිල්වා බටුවන්තුඩාවේ (පරි.). නුගේගොඩ: දිපානි ප්‍රකාශන.

යාපා පටුන වංස කථාව හෙවත් යාල්පාන වයිපවමාලය. (2006). (2 මුද්‍රණය). මුල්ලපිටිය කේ. එච්. ද සිල්වා සහ අභයසිංහ විජයශ්‍රීවර්ධන (පරි.). කොළඹ: සූරිය ප්‍රකාශකයෝ.

වාචිස්සර හිමි, කොටගම. (2003). *සරණංකර සංසරාජ සමය*. (3 මුද්‍රණය). බොරැස්ගමුව: විසිදුණු ප්‍රකාශකයෝ.

සතාසිවම්, ඒ. (1985). *ශ්‍රී ලංකාවේ හින්දු ආගමික සම්ප්‍රදායයේ ඉතිහාසය*. ජෝන් රොස් කාටර් (සංස්.). ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමික භාවය. කොළඹ: මාර්ග ආයතනය, 174-87 පිටු.

සරච්චන්ද්‍ර, එදිරිවීර. (1992). *සිංහල ගැමි නාටකය*. මහරගම: ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

සීලවිමල හිමි, බෝගොඩ. (2005). *බෞද්ධ ප්‍රතිමාසරය තුළට පිවිසි හින්දු දෙවියෝ : ශ්‍රී ලංකාවේ ථෙරවාද සම්ප්‍රදාය ආශ්‍රිත ව විශ්ලේෂණ දේව වන්දනය ආරම්භ වීම පිළිබඳ ව ඓතිහාසික විමර්ශනයක්*. කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

Bastin, R. (2002). *The Domain of Constant excess Plural Worship at the Munneshwaram temple in Sri Lanka*. Berghan Books. Retrieved from <http://books.google.lk/books>

Bouquet, A.C. (1948). *Hinduism*. London: Hutchisons.

Cartmen, J. (1957). *Hinduism in Ceylon*. Colombo: M.D. Gunasena and Co.Ltd.

Coomaraswamy, A. K. (1918). The Dance of Śiva. *The Dance of Śiva : Fourteen Indian Essays*. New York: Sunwise Turn, pp. 56-67.

Department of Hindu Religious and Cultural Affairs. (2021). *Temple Directory*. Colombo: Department of Hindu Religious and Cultural Affairs.

Diesel, A. (2002). The Suffering Mothers – The Hindu Amman Goddesses as Empowering Role Models for Women. *Journal for the Study of Religion*, 15(1), 39-62. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/24764343>

Dowson, J.M. (1961). *Classical Dictionary of Hindu Mythology and Religion, History and Literature*. London: Routledge and Kegan Paul Ltd.

Elgood, Heather. (2004). Exploring the Roots of Village Hinduism in South Asia. *World Archaeology*, 36, no. 3, pp. 326–342. Retrieved from www.jstor.org/stable/4128335

Gombrich, R. & Obeyesekere, G. (1988). *Buddhism Transformed: Religious Change in Sri Lanka*. New Jersey: Princeton University Press.

Griswold, H. (1912). Some Characteristics of Hinduism as a Religion. *The Biblical World*, 40(3), 163-172. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/3141428>

Gunawardene, C.A. (2003). *Encyclopedia of Sri Lanka*. Sterling Publishers Private Limited.

Hanumanthan, K. (1980). The Mariamman Cult of Tamilnadu-A case study in cultural synthesis. *Proceedings of the Indian History Congress*, 41, 97-103. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/44141830>

Iyengar, T.(1998). *Hindu Mythology*. Delhi: Intellectual Publishing House.

Kulendiren, P. (2012). *Hinduism a Scientific Religion: & Some Temples in Sri Lanka*. Bloomington: Universe, Inc.

Marshall, S.J. (1931). *Mohenjo-Daro And The Indus Civilization, 1*. London: Arthur Probsthain.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ප්‍රධාන ශිව දේවාලය
කිහිපයක් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්

Nadaraja, T. (1993). *The Cult of Siva:with special reference to the dances of Siva*. Colombo: Sri Ponnambalavaneshvara Devasthanam.

Navaratnam, C.S. (1964). *A Short History of Hinduism in Ceylon*. Jaffna: Sri Sanmuganathan Press.

Paranavithana, S. (1929). Pre Buddhist Religious Beliefs in Ceylon. *Journal of The Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society*, XXXI, pp. 302-328.

Paranavithana, S. (1943). A Tamil Slab Inscription of Palamottai. *Ephigraphia Zelanica*. IV. Oxford University Press.

Pathmanadan, S. (ed.). (1999). Temples of Siva at Polonnaruwa. *Temples of Siva in Sri Lanka*, Colombo: Cinmaya Mission of Sri Lanka, pp. 63-119.

Pathmanadan, S. (1974). *The Kingdom of Jaffna: Origins and early affiliations*. Colombo: Ceylon Institute of Tamil Studies.

Pieris, P.E and Litt, D. (1917). Nagadeepa and The Buddhist Remains in Jaffna. *Journal of the Royal Asiatic Society (Ceylon Branch)*, XXVI. Colombo: Colombo Musium, pp11-30

Redfield, Robert. (1956). *Peasant Society and Culture*. Chicago: University of Chicago press.

Rao, T.A. (1914). *Elements of Hindu Iconography, Part 1.Vol. 2*, Madras: Motilal Banarsidass publishers.

Schomerus, H.W. (2000). *Saiva Siddhantha: An Indian School of Mystical Thought*. Delhi: Motilal Banarsidas Pvt. Ltd

Sivapadasundaram, S. (2003). Glories of Saivism. S.K.Vaithianadan (ed.).

Thiruketheeswaram Papers (3rd ed.). Thiruketheeswaram: Thiruketheeswaram Temple Restoration Society, pp. 22-46.

Siva Purana part 1. (1970). J.L. Shastri(ed.). *Ancient Indian Tradition and Mythology*. Delhi: Motilal Banarsidas.

Siva-Purana part III. (1982). J.L. Shastri(ed.). *Ancient Indian Traditions and Mythology*. Delhi: Motilal Banarsidas.

Siva-Purana part IV. (1983). J.L. Shastri(ed.). *Ancient Indian Traditions and Mythology*. Delhi: Motilal Banarsidas.

Thangesvary, K. (1999). Mamankesvaram. S.Pathmanadan (ed.). *Temples of Siva in Sri Lanka*, Colombo: Cinmaya Mission of Sri Lanka, pp. 218-24.

The Natyasastra Ascribe to Bharata-Muni. (1951). Manamohan Ghosh (Trans.). Calcutta: Asiatic Society of Bengal.

The Oxford Dictionary of World Religions. (1997). John Bowker (ed.). New York: Oxford University Press.

Theyvanayagam, S. (1999). The Temple of Tantonrisvaram at Kokkaticcolai. S.Pathmanadan (ed.). *Temples of Siva in Sri Lanka*, Colombo: Cinmaya Mission of Sri Lanka, pp. 163-82.

Tirumantiram:A Tamil Scriptural Classic. (1991). B. Nataraja (trans.) Madras: Sri Ramakrishna Math.

Valk, U, & Lourdusamy, S. (2007). Village Deities of Tamil Nadu in Myths and Legends: The Narrated Experience. *Asian Folklore Studies*, 66 (1/2), pp179-199. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/30030456>

Whitehead, Henry. (1921). *The Village god of South India.* Calcutta: Association Press.

Williams, S. M. M. (1883). *Religious Thoughts and Life in India.* London: John Murray.

Hanumanthan, K. (1980). The Mariamman Cult of Tamilnadu-A case study in cultural synthesis. *Proceedings of the Indian History Congress*, 41, 97-103. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/44141830>

Scientific Perspective of Traditional Long-term Weather Forecasting System of Hindus in Sri Lanka

Piratheeparajah Nagamuthu

Department of Geography, University of Jaffna

Jaffna, Sri Lanka.

npiratheeparajah@gmail.com

Abstract

Weather forecasting is becoming complicated due to the rapid and unpredictable climate changes in many countries. Hence various groups of people use numerous weather forecasting systems worldwide. Many countries have promoted their local and indigenous knowledge in all sectors towards sustainable development in recent times. In this context, Sri Lankan Hindu Tamils follow the sentential almanac (*Ragunathaiyar Suththa Vaakkiya Panchangam*) for long- or short-term weather forecasting. This study attempts to identify the scientific perspective of the relationship between long-term weather prediction indicated in the almanac and actual weather observations and measurements. All weather-related data (annual total and average) for fifty years from 1970 were collected from the Department of Meteorology for 16 stations. The almanac was also gathered from the same years. The collected data were analyzed using the correlation analysis method, which indicated a strong positive correlation between the observed annual total rainfall and the almanac predicted malai marakkal. According to the almanac, when mars is the ruling planet of a year, that year has a scanty rainfall, and when the moon is the ruling planet, rainfall is very heavy; thus, the rainfall varies based on the minister planet. Also, the rainfall varies based on the megathipathi planet of each planet. The average temperature was very high during the Kandavanam period. The almanac and actual weather phenomena disclosed a strong relationship, and the almanac predicted weather forecasting is more accurate and reliable for the short-term and long-term weather forecasting usage. However, the reliability in weather prediction of the almanac primarily depends on the accurate and appropriate reading and writing of the literature. A correctly explained almanac could be a reliable source for long-term weather forecasting and planning and development activities.

Keywords: Almanac, Weather, Correlation, Reliability, Forecasting

1. Introduction

Weather and Climate influence human life to a great extent. Every activity of human survival depends on various weather phenomena such as rainfall, temperature, wind, evaporation, and solar radiation. Several instruments help to collect weather data in several weather observation centers worldwide, and a meteorologist uses many

Scientific Perspective of Traditional Long-term Weather Forecasting System of Hindus in Sri Lanka methods to analyze and forecast a location's present and future weather conditions (Praveen et al., 2020).

Weather forecasting, specifically long-term weather forecasting, is essential for human beings' planning and implementation activities. Domestic life and economic activities depend on the weather forecasting reports. Hence, weather forecasting reports are becoming a vital part of day-to-day life. The agricultural sector constantly seeks long-term forecasting to plan cultivation activities (Sivappagasam & Kanagasabai, 2008).

All governments have prioritized weather forecasting to avoid unnecessary human life loss and property damages. Most countries have made many initiations to make accurate weather forecasting in the context of climate change (Wu et al., 2016) but still face difficulties in long-term weather forecasting. Short-term weather forecasting is easy to observe, analyze, and forecast compared to long-term weather forecasting, which is difficult due to sudden changes in weather parameters.

Nevertheless, many organizations attempt to make their weather forecasting more effective and efficient (Angchok & Dubey, 2006), and worldwide, many methods are practiced to forecast weather (Kothawale & Rajeevan, 2017). Most of these methods are associated with modern technologies.

Weather forecasting commenced in the mid-19th century (Knoesen, 2012) and developed with modern information and communication technologies. However, some communities or groups still follow traditional weather forecasting methods. They have set up their lifestyles based on their traditional weather forecasting knowledge (Vanadeep, Sada Siva Murty & Krishnaiah, 2012).

Tamils are the second majority ethnic group in Sri Lanka. Most Tamils follow the Hindu, the oldest religion and the major religious group in India. Sri Lankan Tamils have unique and specific cultural identities, and they have specific customs and values. More than 85% of the Sri Lankan Tamils strictly follow the almanac (Sivappagasam & Kanagasabai, 2008).

Almanac has a powerful influence on every stage of the life cycle (Piratheeparajah, 2016). For three thousand and five hundred years, Tamils, especially the Hindus, used a very high Almanac (Panchangam) system for their holy, ritual, and personal purposes. Tamils, especially farmers and fishers, have been using the *Panchangam* for their meteorological, weather, and climatic purposes for a long time. They have constructed their lifestyle based on the *Panchangam* prediction (Piratheeparajah, 2015).

Hindus in India, Sri Lanka, Nepal, Thailand, Malaysia, Myanmar, Bhutan, France, Germany, America, the United Kingdom, Switzerland, the United States of America, and Singapore use several kinds of almanacs (Anurathan, 2016). Some differences could be identified among these almanacs considering the calculation source, the method, interpretation, and time zones. In Sri Lanka, Hindus mostly use two types of *Panchangam*; one is the “sentential almanac” (*Suththa Vaakkiya Panchangam*), and the other is the “mathematical almanac” (*Thirukkanitha Panchangam*). Generally, Tamils use both, though some time differences could be identified between these two types. The Thirukkanitha Panchangam is based on planetary and astrological calculations (Vanadeep et al., 2012), whereas the Sentential almanac on the sentences provided by priests in the ancient period. The mathematical almanac is based on planets’ movement, including the moon (Ragunathaiyar, 2006).

This study primarily focuses on sentential almanac widely used by Tamil Hindus in Sri Lanka. The sentential almanac is based on the statements provided by the various Hindu yogis in various periods and started by Rishi ‘*Akaththiya*’ and Rishi ‘*Parasara*’ and then ‘*Vedanta Jyothis*’ made some modifications. He published a revised ‘*Vaakiya panchangam*’ between 1400 - 1300 B.C. ‘*Brihat Samhita Varahamhira*’ rewrote this sentential in 505 A.D. Rishi ‘*Birhat Samhita*’ introduced many meteorological aspects in this new version of sentential almanac (Sivapragasam & Kanagasabai, 2008).

The sentential almanac has a sixty-year cycle, and each year in the almanac has an individual name. After sixty years, one name (year) will reappear. The sixty years is comprised of five major divisions, and each division contains 12 years. This sentential almanac is related to the meteorological aspects and has many weather phenomena described. In this almanac, Rishi ‘*Parasara*’ indicated the amount of rainfall (indicated as ‘*Marakkal*’), angle of Sun and temperature (indicated in the phase of ‘*Kandavanam*’), wind direction changes (‘*Ketpoddam*’), cloud types, amount of clouds, and the number of rainy days. *Birhat Samhita* noted that the meteorological aspects depend on the ruling planet, the minister planet, and other ‘*Athipathi*’ planets. The sentential elaborated long-term weather forecasting, especially rainfall and rainy days, in the early stage of the year, sometime before the beginning of a particular year (Regulagedda Akshay, 2007).

Climate change is an emerging issue, and everyone is thinking and talking about the climate change impacts. Many policymakers and development planners seek possible ways to predict the climate change impacts in advance because it helps them to design and prepare their plans (Piratheeparajah, 2015), (Malmgren et al., 2003),

Scientific Perspective of Traditional Long-term Weather Forecasting System of Hindus in Sri Lanka (Basnayake et al., 2003), (De Costa, 2010). In this context, the present study examines the reliability and accuracy of the weather forecasting by the almanac as compared to actual situations that prevailed during this period.

Studies on the local indigenous or traditional weather forecasting methods worldwide are limited, and only a few have investigated the Hindu's almanac in Sri Lanka (Basnayake et al., 2003). This study's main objective is to identify the reliability of the climatic prediction of the Hindu almanac and define the relationship between the climatic forecasts of almanac rainy days, temperature, and wind.

2. Data

The Northern region of Sri Lanka, located in the northernmost part of the country, was the study area chosen for the investigation. The Palk Strait, Arabic Sea, Bay of Bengal, and the Northcentral provinces are the region's boundaries (Figure 1). The actual daily, monthly, and annual rainfall and rainy days' data for the Northern Province, for fifty years from 1970 to 2020 (a majority of Hindus live in this province), were collected from the Department of Meteorology.

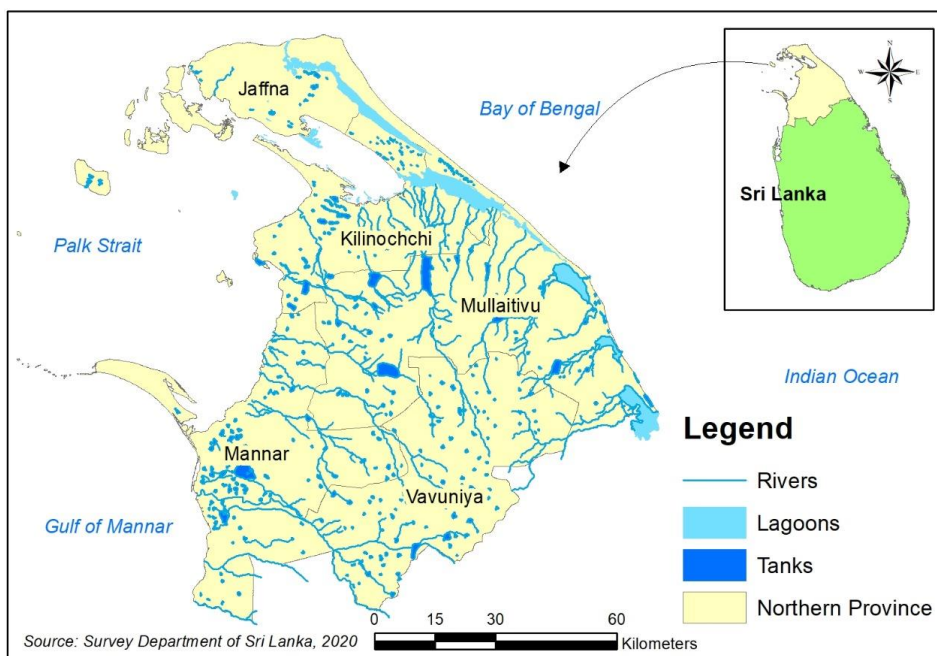

Figure 1. Map of the Northern region of Sri Lanka

2.1. Almanac Data

The Northern region of Sri Lanka can be generalized for the *Panchangam* predicted weather phenomena because most Northern provinces use the almanac for all their activities and fix dates for their holy or ritual initiations. Over 71% of the Northern Province of Sri Lanka population use a sentential almanac (*Ragunathaiyar Suththa Vaakkiya Panchangam*) for various purposes. Hence this almanac is considered as the vital source of a document to obtain almanac data.

The almanac indicates the weather details based on the sentences provided by earlier pries using poetry lyrics. This study acknowledged fifty years from 1970 to 2020. The almanac has a 60-year cycle from ‘Dhathu’ to ‘Yuwa,’ and every year has a separate Tamil name. Each name will return after sixty years. Every year has a different name, and one name will reappear after sixty years, which is a cyclic pattern. Rishi ‘Birhat Samhita’ proposed the name of a particular year in the 5th century. According to this almanac, the year starts in April (14th of April), and the almanac per particular year indicates and commences the facts on the specific date.

The almanac years in Table 1 signify the almanac predictions of the quantity of rainfall and rainy days, Kandavanam, and Ketpoddam, by Panchangam (Regulagedda Akshay, 2007).

Table 1. Almanac Years

No.	Almanac Year	No.	Almanac Year	No.	Almanac Year
1	Dhathu	21	Avilambi	41	Pingala
2	Eswara	22	Vilambi	42	Kalayukthi
3	Vegudanya	23	Vikari	43	Chitharthi
4	Pramaathi	24	Saarvari	44	Routhri
5	Vikrama	25	Pilava	45	Thunmathi
6	Vishu	26	Subakirudhu	46	Thundhubi
7	Chitrabanu	27	Sobakiruthu	47	Ruthrothkari
8	Subanu	28	Krothi	48	Rakthakshi
9	Tharana	29	Visuvavasu	49	Krodhana
10	Parthiba	30	Akshara	50	Akshaya
11	Viya	31	Parabava	51	Prabhava
12	Sarvachithu	32	Pilavanga	52	Vibhava
13	Sarvathari	33	Keelaga	53	Sukhila

14	Virodhi	34	Sowmiya	54	Pramodhuda
15	Vikruthi	35	Sadharana	55	Prjothpathi
16	Kara	36	Virodhikirudh	56	Aangirasa
17	Nandhana	37	Paridhabi	57	Srimuga
18	Vijaya	38	Piramadheesa	58	Paava
19	Manmadha	39	Anandha	59	Pirabava
20	Dhurmugi	40	Rakshasa	60	Yuva

Source: Sivapragasam & Kanagasabai, (2008)

The almanac elaborates a unique system about the weather. Only specific weather parameters are indicated in the almanac: rainfall, extreme temperature, wind direction. The Panchangam denotes the following for every year:

1. The Ruling planet (the main planet for the particular year and upon which the fundamental aspects of the year are calculated based on its unique characteristics),
2. The Minister planet (the second dominant planet in the solar system which is supporting the ruling planet for the particular year),
3. The Megathipathi planet (the planet which determines the entire weather system of that particular year), and
4. The yogis classify Megam (the kind of cloud), and this panchangam says rainfall and rainy days are determined as per this classification.

In the almanac, rainfall is given under the name of 'Malai marakkal,' and its amount is mentioned in the Marakkal scale. Marakkal is one of the measuring tools used by the ancient Hindus for a long time to measure grains and liquids. The scale of received rainfall is indicated in the number of marakkal in the almanac: One marakkal is equal to 300 mm rainfall. However, that amount is reported for the whole year. The Almanac year will start in April and end in March. The almanac indicates the total amount of rainfall when it is published in April.

Kandavanam indicates the extreme temperature and the hottest days in a particular month as defined period and certain days. Almanac suggests that the *Kandavanam* would start on this particular day and end on this specific day; the period between these two specific days is called the *Kandavanam period*. Panchangam points out that this period will be the hottest day of every year. The comparative analysis attempted to identify whether the *Kandavanam period* is the hottest day of the year.

2.2. Observed weather data

The observed rainfall, temperature, and wind data were collected from the Department of Meteorology for fifty years, starting from 1970. The almanac indicates only the annual rainfall amount. Hence, the total yearly rainfall was collected for this study to compare the almanac predicted and observed rainfall. There is no particular rain gauge station for the almanac. The almanac indicates weather details for the entire region. Therefore, this study considers the average values of sixteen stations functioning in the Northern Province of Sri Lanka. First, the annual total rainfall for the fifty years was collected from the sixteen stations, followed by summarizing and obtaining the average annual total rainfall for the Northern region of Sri Lanka. The temperature data for the entire region were collected from two stations only such as Thirunelvely and Vavuniya and summarized to obtain the average value for the study area.

3. Methodology

The Pearson correlation analysis method was used to identify the relationship between the actual rainfall and the Panchangam predicted rain. The concept of correlation is a method to examine the relationship between two variables, and correlation analysis involves various methods and techniques used to analyze and measure the extent of the relationship between the two variables. The coefficient correlation method was applied for this study.

Correlation analysis techniques are the most efficient and widely used statistics for many researchers. The “r” measures the association of degree between the two different values provided in the data set.

The following formula gives the coefficient of correlation “r”:

$$r = \frac{n(\sum xy) - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{(n \sum x^2 - (\sum x)^2)(n \sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

The coefficient correlation analysis was performed using Microsoft Excel software. The analyzed results were figured using a Microsoft Excel worksheet, and results were interpreted in the results and discussion part.

4. Results and Discussion

The almanac indicates a ruling planet, minister planet, megathipathi, and megam details, which describe the weather forecasting details in the almanac. Table 2

elaborates the ruling, minister, megathipathi, megam, and annual total rainfall details.

Table 2. Details of the almanac year, ruling and minister planets, and almanac predicted and observed rainfall

No.	English Year	Almanac Year	Ruling Planet	Minister Planet	Magathi pathi	Megam	Marakkal in number	Observed rainfall in mm
1	1970-71	Sadharana	Mars	Moon	Moon	Varuna	2	1420
2	1971-72	Virodhikirudh	Saturn	Mercury	Mars	Neela	1	1204
3	1972-73	Paridhabi	Jupiter	Jupiter	Mercury	Kaala	4	1502
4	1973-74	Piramadheesa	Mercury	Venus	Jupiter	Drona	3	1289
5	1974-75	Anandha	Sun	Saturn	Saturn	Pushkala	1	996
6	1975-76	Rakshasa	Saturn	Moon	Sun	Samvartha	1	1320
7	1977-78	Pingala	Sun	Mercury	Mercury	Dhamo	1	1256
8	1978-79	Kalayukthi	Saturn	Jupiter	Jupiter	Vaayu	1	1428
9	1979-80	Chitharthi	Jupiter	Saturn	Venus	Varuna	4	1178
10	1980-81	Routhri	Moon	Sun	Saturn	Neela	3	1245
11	1981-82	Thunmathi	Sun	Moon	Moon	Kaala	1	1290
12	1982-83	Thundhubi	Venus	Mars	Mars	Drona	4	1310
13	1983-84	Ruthrothkari	Jupiter	Jupiter	Mercury	Pushkala	4	1304
14	1984-85	Rakthakshi	Moon	Venus	Jupiter	Samvarta	4	1607
15	1985-86	Krodhana	Venus	Saturn	Saturn	Avarta	4	1392
16	1986-87	Akshaya	Jupiter	Moon	Sun	Dhamo	4	1429
17	1987-88	Prabhava	Moon	Mars	Moon	Vaayu	3	1209
18	1988-89	Vibhava	Venus	Mercury	Mars	Varuna	4	1147
19	1989-90	Sukhila	Venus	Jupiter	Jupiter	Neela	4	1321
20	1990-91	Pramodhuda	Mars	Saturn	Venus	Kaala	2	1006
21	1991-92	Prjothpathi	Sun	Sun	Saturn	Drona	1	956
22	1992-93	Aangirasa	Saturn	Moon	Sun	Pushkala	1	1065
23	1993-94	Srimuga	Mercury	Mars	Mars	Samvarta	3	1153
24	1994-95	Paava	Mars	Jupiter	Mercury	Avarta	2	1280
25	1995-96	Yuva	Moon	Venus	Jupiter	Dhamo	1	1420
26	1996-97	Dhathu	Jupiter	Moon	Saturn	Kaala	3	1175
27	1997-98	Eswara	Sun	Saturn	Sun	Drona	2	1028

28	1998-99	Vegudanya	Venus	Mercury	Saturn	Pushkala	2	1175
29	1999-2000	Pramaathi	Venus	Jupiter	Mercury	Samvartha	4	1492
30	2000-01	Vikrama	Moon	Saturn	Saturn	Avarta	4	1320
31	2001-02	Vishu	Saturn	Sun	Venus	Dhamo	2	1140
32	2002-03	Chitrabanu	Venus	Moon	Sun	Vaayu	3	988
33	2003-04	Subanu	Sun	Saturn	Moon	Varuna	3	1160
34	2004-05	Tharana	Mercury	Jupiter	Saturn	Neela	3	1298
35	2005-06	Parthiba	Jupiter	Venus	Mercury	Kaala	4	1426
36	2006-07	Viya	Venus	Saturn	Venus	Drona	4	1238
37	2007-08	Sarvachithu	Jupiter	Sun	Saturn	Pushkala	3	1283
38	2008-09	Sarvathari	Moon	Saturn	Sun	Samvartha	4	1502
39	2009-10	Virodhi	Venus	Mercury	Moon	Avarta	4	1430
40	2010-11	Vikruthi	Saturn	Jupiter	Jupiter	Dhamo	3	1210
41	2011-12	Kara	Sun	Venus	Jupiter	Vaayu	3	1261
42	2012-13	Nandhana	Mars	Sun	Venus	Varuna	3	975
43	2013-14	Vijaya	Mercury	Moon	Sun	Neela	3	1045
44	2014-15	Jaya	Sun	Saturn	Moon	Kaala	3	1219
45	2015-16	Manmadha	Jupiter	Mercury	Saturn	Drona	3	1380
46	2016-17	Dhurmugi	Saturn	Venus	Jupiter	Pushkala	3	1290
47	2017-18	Avilambi	Mars	Saturn	Venus	Samvartha	2	982
48	2018-19	Vilampi	Venus	Mercury	Saturn	Avarta	3	1230
49	2019-20	Vihari	Jupiter	Sun	Moon	Dhamo	2	1180
50	2020-21	Sarvari	Sun	Saturn	Jupiter	Vaayu	3	1286

Source: Rangunathaiyar Vengadesakkurukkal Vaakkiya panchangam (1970-2020)

4.1. Actual and Almanac Rainfall relationship

A similar linear line pattern of almanac and observed rainfall pattern is noted in the Northern region of Sri Lanka. The almanac and observed rainfall patterns are similar, and the lines fall in the same curves. The same increase and decrease patterns could be identified in the almanac predicted and the observed rainfall pattern in the study area (Figure 2).

Correlation analysis techniques identified the relationship between the almanac, indicating total rainfall amount and the recorded actual rainfall amount. 'X' values show the almanac rainfall in *Marakkal*, and the 'Y' value indicates the actual rainfall.

The average of the marakkal for ninety years is 3.03, as indicated in the almanac, and the actual average rainfall of the study area is 1251 mm. The r-value of the correlation analysis between the almanacs indicated marakkal. The actual rainfall is 0.7816, which is a strong positive correlation. In other words, there is an accurate prediction of annual total rainfall by almanac every year (Figure 3).

A highly positive correlation has been identified between the almanac rainfall and the actual rainfall. If the almanac rainfall is more than three (03) *marakkal*, the actual rain is always above 1100 mm.

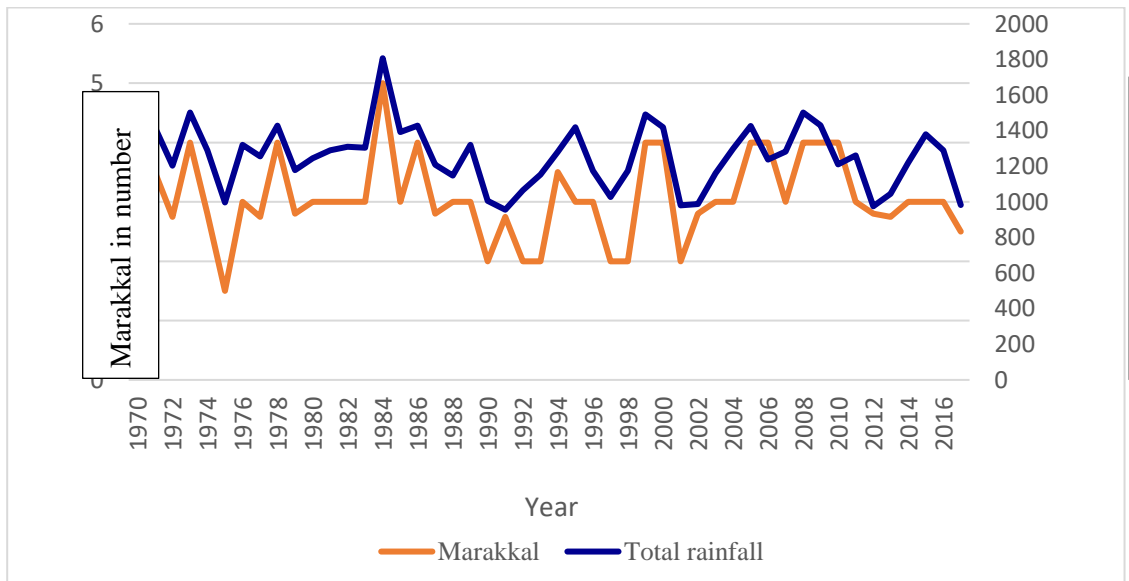

Figure 2. The trend of Observed Rainfall and Almanac predicted Rainfall (*Marakkal*)

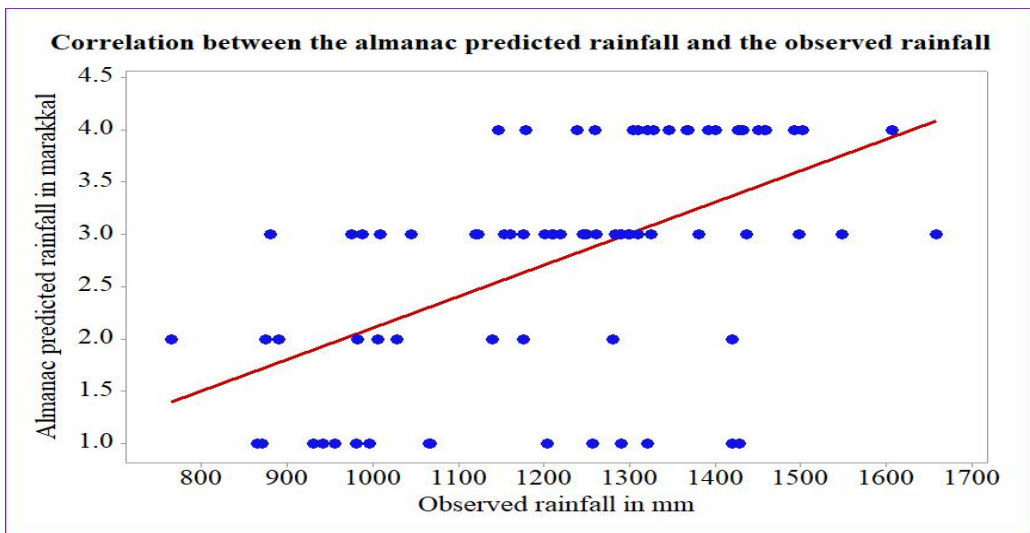

Figure 3. Correlation between the almanac predicted rainfall and observed rainfall in the Northern region of Sri Lanka

Comparing the almanac and actual rainfall in the line chart disclosed that the trend and the rhythms are in the same pattern. There is a strong relationship between the ruling planet and the rainfall. The rainfall is high when some specific planets function as the ruling planet, while others give a meager rainfall. In that way, if Mars is the ruling planet, the rainfall is scanty, and if the moon is the ruling planet, the region gets very high rainfall.

Table 3 indicates the relationship between the ruling planet and the rainfall. Compared to all other planets, 90% of the heavy rain is recorded when the moon is the ruling planet; on the other hand, 82% of the low amount of rainfall is recorded during the ruling period of Mars.

Table 3. Relationship between the ruling planet and rainfall

Ruling Planet	Rainfall
Mars	Scanty
Saturn	Very Low
Sun	Moderate
Mercury/Venus	Good
Jupiter	Very Good
Moon	Very Heavy

Also, we can see the different scales of rainfall in every planet when they act as the minister planet according to the almanac. If the minister is mercury, a high amount of rainfall is recorded, and if the minister is Saturn, the recorded rain is low. Table 4 indicates the relationship between the minister plant and the rainfall.

Table 4: Relationship between the minister planet and rainfall

Minister	Rainfall
Mercury	Very Good
Jupiter/ Venus	Good
Sun	Moderate
Saturn	Low

Megathipathi is vital to determine the rainfall. If the *megathipathi* is Moon or Jupiter, there will be a reasonable extent of rain; if the sun or Saturn is *megathipathi*, the rainfall is low (Table 5).

Table 5: The relationship between *megathipathi* planet and rainfall

Megathipathi	Rainfall
Moon	Very Good
Jupiter	Good
Mars	Moderate
Venus	Moderate

4.2. Kandavanam

Kandavanam is the crucial word in the almanac of Hindus because it is about the amount of solar radiation and the temperature. Almanac says not to involve in any new activity during the Kandavanam period because of the increased temperature. According to the almanac of Hindus, kandavanam will be eight to thirteen days' period (Figure 4). Whenever the almanac indicates any kandavanam that will be the highest temperature period, with the maximum received solar radiation period. Forty-seven out of 60 years' almanac accurately predicted the maximum temperature period during the last sixty years.

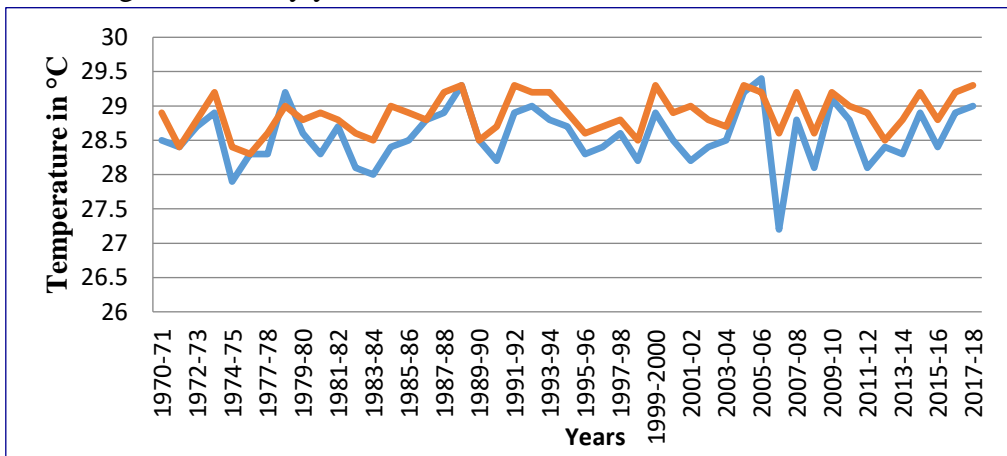

Figure 4. Observed Average Temperature (in Blue color) and *Kandavanam* predicted Average Temperature (in Red Color)

Several studies have been conducted in Sri Lanka related to weather and climate. Nevertheless, no studies related to almanac and rainfall or any other weather features are available. However, some findings explain the local indigenous knowledge on the weather pattern. A survey about the almanac-predicted weather system (Lacombe et al., 2019) describes the earliest methods related to weather forecasting. Balachandran (2001) explained the temperature and the kandavanam in the Jaffna region and revealed a strong relationship between the kandavanam and temperature; the current study also presents the same results.

The rainfall pattern of the northern region is fluctuating, and climate change affects the region's climatic pattern. Hence, the traditional system must be adapted to mitigate climate change (Malmgren et al., 2003). However, no study is directly related to the almanac and observed rainfall in any part of Sri Lanka.

The almanac predicted the total amount of rainfall for the entire region for the year. However, this kind of forecasting is not usable for farmers and other people who need weather forecasting. Nevertheless, all people consider the kandavanam and consider the kandavanam period to commence any new activity, including building a house, celebrating special events, and fixing new farming activities.

5. Conclusion

The almanac has had a tremendous system for weather prediction for a long time. Strong positive correlations have been identified when the almanac indicated rainfall was compared with the actual rainfall in the Northern region of Sri Lanka for the last ninety years. The almanac indicated rainfall as marakkal is more related to the actual rainfall.

Also, a strong relationship exists between the ruling planet and the total rainfall of the study area. When the Moon is the ruling planet, we experience heavy rainfall, and when Mars is the ruling planet, we receive deficient rainfall. A strong relationship is also present between the minister planet and the received total rainfall. The almanac indicated the Kandavanam period, during which the study area experienced the highest temperature.

According to the reliability of the climatic predictions of Hindu calendars, a highly significant positive correlation is observed in the actual and almanac rainfall; the trend of rain also follows the same pattern. There is a similarity in the maximum temperature and the amount of received solar radiation as indicated by the almanac.

According to the analysis, scientific perspectives have been identified in the almanac-predicted rainfall amount and the temperature extremes compared with the absolute measurements and observations. However, the accuracy of the prediction mainly depends on the almanac interpretation. If written or explained in a certain level of accuracy, the prediction of rainfall and temperature of the Hindu almanac could act as a vital document source for long-term weather forecasting.

References

- Angchok, D. & Dubey, V.K. (2006). The traditional method of rainfall prediction through Almanacs in Ladakh. *Indian Journal of Traditional Knowledge*, Vol.05 (01), 145-150.
- Anurathan.K.L. (2016). India's traditional weather forecasting systems. *Indian Journal of Traditional Knowledge*, Vol.02 (02), 120-130.
- Balachandran, S. (2001). *Applied Climatology*. Department of Geography, University of Jaffna.
- Basnayake, B. R. S. B., Punyawardena, B. V. R., & Vithanage, J. C. (2003). An investigation of ambient air temperature trends at Hambantota – Angunakolapellasa and Nuwara Eliya - Thalawakele. *Proceedings of the 59th Annual Session of Sri Lanka Association for the Advancement of Science (SLASS). Section E1*, 194–199.
- De Costa, W. A. J. M. (2010). Adaptation of agricultural crop production to climate change: A policy framework for Sri Lanka. *Journal of the National Science Foundation of Sri Lanka*, 38(2), 79–89. <https://doi.org/10.4038/jnsfsr.v38i2.2032>
- Knoesen, D. M. (2012). Integrating hydro-climatic hazards and climate changes as a tool for adaptive water resources management in the Orange River catchment. *School of Bioresources Engineering and Environmental Hydrology*, May, 234.
- Kothawale, D. R., & Rajeevan, M. (2017). Monthly, Seasonal and Annual Rainfall Time Series for All-India, Homogeneous Regions and Meteorological Subdivisions : 1871-2016. *Indian Institute of Tropical Meteorology (IITM) Earth System Science Organization, Ministry of Earth Sciences*, 02, 1–164.
- Lacombe, G., Chinnasamy, P., & Nicol, A. (2019). Review of climate change science, knowledge, and impacts on water resources in South Asia. Background Paper 1. In *International Water Management Institute*. <https://doi.org/10.5337/2019.202>
- Malmgren, B. A., Hulugalla, R., Hayashi, Y., & Mikami, T. (2003). Precipitation trends in Sri Lanka since the 1870s and relationships to El Niño-southern oscillation. *International Journal of Climatology*, 23(10), 1235–1252. <https://doi.org/10.1002/joc.921>
- Praveen, B., Talukdar, S., Shahfahad, Mahato, S., Mondal, J., Sharma, P., Islam, A. R. M. T., & Rahman, A. (2020). Analyzing trend and forecasting of rainfall changes in India using non-parametrical and machine learning approaches. *Scientific Reports*, 10(1), 1–21. <https://doi.org/10.1038/s41598-020-67228-7>

- Piratheeparajah, N. (2016). Temporal and Spatial Variations of the Atmospheric Temperature in the Northern Province of Sri Lanka. *International Research Journal of Environment Sciences*, Vol. 5(5), 63-67
- Piratheeparajah, N. (2015). Spatial and Temporal Variations of Rainfall in the Northern Province of Sri Lanka. *Journal of Environment and Earth Science*, Vol.5, No.15, 179-189
- Ragunathaiyar Vengadesakkurukkal Vaakkiya panchangam (1935-2017), Saivapprgasa Iyanthira saalai, Kokkuvil, Jaffna, Sri Lanka
- Regulagedda Akshay. (2007). Panchanga- Tantra: the Magic of the Indian Calendar System. *National University of Singapore*, Singapore, 1-45
- Sivappagasam, S. & Kanagasabai, V. (2008). Traditional Almanac Predicted Rainfall- A Case Study. *Indian Journal of Traditional Knowledge*, Vol.08, (04), 621-625
- Vanadeep, K. Sada Siva Murty, R. & Krishnaiah, M. (2012). Meteorological predictions preserved in the Panchangam versus real-time observations – a case study Tirupati region – a semi-arid tropical site in India. *Indian Journal of Science and Technology*, Vol. 5 No.4, 2491- 2509
- Wu, H., Huang, M., Tang, Q., Kirschbaum, D. B., & Ward, P. (2016). Hydrometeorological Hazards: Monitoring, Forecasting, Risk Assessment, and Socioeconomic Responses. *Advances in Meteorology*, 2016, 11–14. <https://doi.org/10.1155/2016/2367939>

Rehabilitation of Suspended Offenders in Sri Lanka

M.W. Jayasundara¹, H.S.U. Ramyakumara²

¹Department of Criminology and Criminal Justice,
University of Sri Jayawardenepura, Sri Lanka.

²Open University of Sri Lanka

¹madawalajayasundara@yahoo.com

Abstract

Most defence counsels in Sri Lanka are likely to make applications on behalf of the convicted accused to obtain a suspended sentence passed under section 303 of the code of criminal procedure act number 15 of 1979. Under this law, there is a provision to impose suspended sentences repeatedly for the convicted accused, and this militates against the aim of punishment. It may cause a loss of public confidence reposed in the judicial system. The research problem of this study is "what are the reasons for the escalation of violations of the conditions of the suspended sentences by the offenders". This research aims to find the gaps in the law relating to the suspended sentences and reasons for committing crimes repeatedly by those who stand accused under the suspended sentences. The data were collected in 2019 through interviews and observation from a systematic sample of 57 offenders. The opinions of 12 magistrates and six lawyers from both Kurunegala and Kegalle districts were solicited. The data pertaining to the offenders were also obtained from the fingerprint registers maintained at the magistrate courts of both districts. The study reveals that suspended sentences imposed upon offenders are neither monitored by any authority nor referred to any rehabilitation programs. The suspended offenders lack awareness about the purpose, the effect, and the consequences of violating the conditions of their suspended sentence. The study recommends introducing guidelines for the prevention of further crimes by suspended offenders and a programme rehabilitating them.

Keywords: Suspended Sentence, Convicted Accused, Violation, Rehabilitation, Code of Criminal Procedure

1. Introduction

The suspended sentence will not be implemented unless the offender commits a subsequent offence during the operational period of the suspended sentence. The suspended sentence as a mode of punishment comes under community-based corrections, and the offender can live among the other ordinary people of the society while carrying the penalty. The suspended sentence will deter the offender from committing further offences as he fears the implementation of the sentence which has already been passed on him (Qadri, 2016:372-3). Those factors should be considered from a judicial perspective and for that purpose, judicial discretion is necessary to subject to the conditions stated below. Whatever the necessity of

attaining certainty and predictability, if the judicial discretion which is directed by a guideline is exercised, then certainty and predictability that are desiderata of a legal system will not be undermined. For that purpose, there should be a guideline that directs the exercise of discretion within the framework of the law. The exercising discretion in that manner will not be new laws made by judges or any deviation from the existing law. When all judges follow the guideline, the uniformity of the judgment or the order is secure. Further, it is necessary to contemplate the justification of extending the operational period of the suspended sentence or making no order for the subsequent offence committed by the accused during the operational period of the suspended sentence.

Even though the suspended sentence is an appropriate punishment alternative to incarceration, the crime records indicate that violations of the conditions of the suspended sentences by committing subsequent offences during the operational period remain high. In Sri Lanka, the law relating to the suspended sentence is enshrined under section 303 as amended by Act number 47 of 1997 amendment to the Code of Criminal Procedure Act No. 15 of 1979 (CCRPA). Section 303 (13) (iii) and (vi) allow the judge to suspend the sentence wholly without considering the suspended sentence, which has already been passed and making no order concerning the earlier suspended sentence. Under section 303 (13) (iii), the magistrates tend to impose another suspended sentence for the offenders, who have committed subsequent offences that are punishable with imprisonment during the operational period of the suspended sentence passed previously. Though section 303 describes the grounds to be considered for suspending the sentence, the above-mentioned section 303 (13) (iii) does not state the grounds which are necessary to be considered when imposing another suspended sentence to the offender who is under the operative period of the suspended sentence which has already been imposed. Section 303 (13)(iii) allows setting an additional fine of up to 25000 rupees or extending the operational period of the suspended sentence. Imposing another suspended sentence without considering the suspended sentence which is in operation for an earlier case, or imposing another suspended sentence with an additional fine or extending the operational period of the suspended sentence for the subsequent offence depends on the discretion of the magistrate.

The discretion varies from magistrate to magistrate, and some magistrates pass suspended sentences for the offenders who have committed the subsequent offence during the operational period of the suspended sentence, which is in operation for the previous case or cases as the said provision has not included the criteria for passing another suspended sentence without considering the same type of sentence

for the previous case. After the conviction for the subsequent offence, there is no point in passing a suspended sentence repeatedly on the accused because it causes reoffending. It is contrary to the aims of punishment. On the other hand, we do not have a system to correct the offender who is serving a suspended sentence. Therefore, this area must be studied. This research intends to explore the reasons for committing a subsequent offence by the offender who is under the operational period of a suspended sentence and also to examine the lacunas in the law relating to the suspended sentence, in order to make suggestions or recommendations where necessary for reforms and the mechanism required to rehabilitate the offenders effectively.

2. Research problem

Incarceration of offenders had been intensely adopted in the past as there was no other effective alternative. The concept of the suspended sentence has been accepted recently as an appropriate mode of punishment for the first-time offender as it prevents him/her from getting into unwholesome association with hard-core criminals. In the three years from 2015 to 2017, the magistrates' courts of Kurunegala and Kegalle Districts have imposed suspended sentences for 1923 offenders, and of them, 577 offenders have violated the conditions in the suspended sentence imposed previously by committing another offence during the operational period. Approximately one-third of the suspended offenders are convicted by the court for recidivism during the operational period of the suspended sentence. Thus, the reconviction rates of the offenders who are still in the operative period of the suspended sentences are ever escalating. This area has not been previously explored by any research. Therefore, the research problem of this study concerns the reasons for the escalation of violations of the conditions of the suspended sentence by the offenders.

3. Objectives

A considerable number of offenders are reconvicted while they are under the operational period of the suspended sentence. Therefore, this research aims

To see how many offenders have committed subsequent offences during the operational period of the suspended sentence imposed previously.

To examine which factors are responsible for such recidivism of the offenders.

To identify the lacunas in the law relating to the suspended sentence.

To elucidate the measures that can be adapted to minimize the number of offenders who are reconvicted while under the operational period of the suspended sentence.

4. Literature Review

The seriousness of the offence is one of the factors that should be considered in meting out the appropriate punishment for the offender. The manner of committing the same offence can aggravate the gravity of the offence. For example, an organized gang of robbers committing a robbery by using a deadly weapon is more serious than one person committing a robbery without a deadly weapon. The seriousness of an offence is determined according to the manner that it has been perpetrated and it varies from case to case and shall be considered by the trial judge.

The sentence of the offence fixed by law, the powers at the court's disposal and the seriousness of the offence are prescribed in law. The mitigating factors are mostly related to the offender's background and his/her penal history. Non-availability of facts related to previous conviction or previous conduct, age of the offender, number of dependents, health condition of the offender and repentance of the offender, etc., are considered as mitigating factors.

The justification of punishment depends on the above factors. Punishment involves many aspects. In ancient times, the only object of punishment was retribution. The philosophy of punishment developed gradually and deterrence, rehabilitation, incapacitation, restoration of justice, and denunciation are now considered as the theories of punishment. While retribution and denunciation are backward-looking theories, deterrence, rehabilitation, incapacitation, and restoration of justice are forward-looking theories. The retribution theory allows retaliation which is not intended at making any correction (Suran, 1996). Once an offender has committed any crime, consequently, the offender has to bear the same consequence. If the offender made the victim blind, the offender was made blind (Newman, 1978). But in the modern world, punishment relies more on forward-looking theories. The rehabilitation theory is aimed at making the offender a law-abiding person by eliminating his criminal intention. When an offender is punished, it causes to deter him from committing further crimes (White and Perrone, 1997). The theories mentioned above have both merits and demerits. Therefore, the basic aims of the theories discussed briefly above need to be discussed further.

The community sentence system emerged due to growing awareness of the unsuitability of imprisonment for minor offences. Community sentences are

implemented in various modes like the parole system, suspended sentence orders, probation orders, attendance center orders, and supervision orders, etc. “community sentences are imposed where the sentencer takes the view that the nature of the offence is not such as to require custody, but that it does require something more than the mild penalty of a binding over or a discharge” (Wasik, 1993:169). The suspended sentence is an alternative mode of punishment to incarceration and the offender is given an opportunity to correct himself while living in the society like other ordinary people. “In Ireland, the suspended sentence emerged as a judge-made deposition in the late 19th and early 20th century” (Law Reform Commission, 2017:9). The suspended sentence was introduced into Belgium in 1888, into France in 1891, and into Portugal and Norway before the end of the 19th century (Peris 2017:9). It was introduced to England by the criminal justice act in 1967. Later it came into effect in the Sri Lankan criminal justice administration system.

Sentencing principles, guidelines, or policies are helpful to determine the appropriate sentence for the offence committed by an offender. In determining the sentence, the principle of proportionality should be kept in mind. In addition, the sentence should neither be exclusively harsh nor frivolously low. "The object of sentencing policy should be to ensure that the offender does not go unpunished and the victim of the crime as well as the whole community is convinced that justice has meted out" (*Purushottam Dashrath Borate v. The State of Maharashtra* (2015)). The judgment of the three-judge bench recognizes the necessity of blocking the occasions where the culprit goes unpunished and safeguarding the public confidence by making the victim convinced. Yet the important fact is that harsher punishment should not be imposed to make the victim gratified. So it is necessary to look into the factors that should be considered in determining the quantum of sentences. "The characteristics of the offender as revealed by his age, conduct, antecedents, other related circumstances as well as the traceability of the offender to reform should necessarily be the key factors in determining the sentence. A judge has to balance the personality of the offender with the circumstances, situations and the reactions and choose the appropriate sentence to be imposed" (*Surajith Singh v. Nahar Ram* (2004)). The Indian court has accepted that the purpose of the sentence should be the reformation of the offender. It is considered that undue sympathy in sentencing, and imposing an inadequate sentence cause the collapse of public confidence and it is more harmful to the country's justice system. Determining the appropriate sentence can be achieved with a sentencing policy. The sentencing policy will direct the court to determine the proper sentence, and its length should be capable of evading issues arising due to disparities and shortcomings of the law. Practically, the principle of proportionality can be adopted by considering the points of view of both the public and the offender

when sentencing. The factors, which should be considered by the court when sentencing has been discussed in many cases. "The court determines that the immediate custodial sentence is warranted for the following reasons;

- (1) To mark the gravity of the offence
- (2) To emphasize the public disapproval
- (3) To serve a warning to others
- (4) To punish the offender
- (5) To protect the woman" (*Padmasiri v. Attorney General*. (2017) The first reason mentioned above shows the seriousness of the offence. Imposing severe punishments for serious offences and lenient punishments for minor offences is the primary factor of the principle of proportionality. The second reason is to condemn the behaviour of the offender. The third reason is specifically to deter the like-minded and the others in society. For the fourth reason, the deterrence of the offender is expected. The last reason is solely for the protection of the public. Moreover, considering all the above reasons, the court held that "therefore, in this case, he deserves a long period of imprisonment to deliver a message to all those who have no respect for other person's right to life and property this court never hesitates to use its powers under sections 336 in appropriate cases" (*Bandara v. The Republic of Sri Lanka* (2002)). In this case, it is obvious that the court has intended to use the general deterrence theory.

In the case of *Thelge Pradeep Kumara v. Attorney General* (2017), the court has stated the aggravating and mitigating factors. The subsequent conduct of the accused-appellant has been declared as an aggravating circumstance. But the list of the aggravating and mitigating factors is only for giving reasons for that case. In other cases, the list of aggravating factors and mitigating factors is different from that. *M.L.Pathiraja Samarasinghe v. Attorney General* (2017) is a good example. A common list of aggravating and mitigating factors is necessary rather than preparing a list for individual cases. There must be a common sentencing guideline or policy which includes all the relevant circumstances. Then all the courts of the hierarchy have to abide by it, and this leads to the imposition of appropriate sentences without disparities.

When scrutinized, it is obvious that sentencing principles have been included in the penalties and sentences Act of Queensland. But such a set of principles that can guide the court to impose the most appropriate punishment has not been included in the CCRPA of Sri Lanka.

"The purposes of this act included -

- (a) Collecting the general powers of courts into a single act to sentence offenders; and
- (b) Providing sufficient range of sentences for the appropriate punishment and rehabilitation of offenders, in proper circumstances, and ensuring the protection of the Queensland community is a paramount consideration" (section 3 Act of 1992).

The specific basic purposes of passing the above-mentioned act are codifying all powers of the court under one act to stimulate the court to impose the most appropriate sentence, stipulation of range of sentence to simplify the imposing of the appropriate sentence, rehabilitation of the offender and the protection of the people of Queensland. Section 9 of the said act states the principles which must be regarded in sentencing and that the sentence of imprisonment should only be imposed as the last means. Further, a sentence that allows the offender to stay in the community is preferable under section 9(2). The minimum and the maximum sentence prescribed for the offence committed by the offender and the nature and the seriousness of the offence have to be considered for sentencing.

"The nature of the offence and the seriousness the offence includes -

- (i) Any physical, mental or emotional harm caused to a victim, including the harm mentioned in the information relating to the victim provided to the court under section 179k; and
- (ii) The effect of the offence on any child under 16 years who may have been directly exposed to, or a witness to, the offence; and" (*section 9 (2) (c) (i) (ii)* act 1992).

A significant difference in Queensland law which is not included in the Sri Lankan law is that Queensland law takes into consideration the mental and emotional damage in addition to the physical damage. The effect of the offence on a child victim under 16 years exposed to offence or as a witness to the offence also must be considered. Under Sri Lankan law, such damage on a child under 16 years as a witness is not considered. Even though assistance and protection of victims of crime and witnesses, act no 4 of 2015 stipulate laws relating to protection and rehabilitation of the victims and witnesses, no law stipulates that the physical, mental or emotional damage to a child should be considered as an aggravating factor. But the exposure to a criminal offence or a violent act may cause significant damage to the mentality of a child victim or even a child as a witness. Therefore, Queensland people have paid special

attention on child care. The damage, loss, or injury caused by the offender, his character, age, and intellectual capacity are the facts that should be considered in sentencing. The appropriate sentence is determined by considering both the aggravating and mitigating factors existing with the case. Further, Queensland law permits to take into account the degree of assistance given by the offender to law enforcement agencies in the investigation. Time spent in custody before being sentenced, sentences already imposed, but have not been served are also stated as the factors of sentencing. If the offender is under a community order, the facts contained in the report submitted by the correction officer, such as the degree of compliance to the order during the period he is out on bail, the offender's undertaking to attend the rehabilitation programme, his successful completion of the programme, and his relationship with the community are considerable matters of importance to a proper sentencing method. The sentencing procedure is supported by sentencing principles codified in Queensland law.

5. Methodology

Selected area for the study

The tendency to commit offences recurrently and be reconvicted among the offenders during the operational period of the suspended sentences in 2015, 2016 and 2017 with special reference to Kurunegala and Kegalle Districts is the area for this study. Of the offenders given suspended sentence during the above-mentioned period, the statistics of the offenders who violated the conditions of the suspended sentence by committing a subsequent offence during the operational period were gathered from the Magistrates courts of those two districts for analysis and description in this paper.

The population of the study -

The offenders who had violated the conditions of the suspended sentence by committing another offence during their operational period were the population of this study. The data about the offenders who had served suspended sentences in 2015, 2016, and 2017 were collected from the fingerprint registers of the magistrate's courts of Kurunegala and Kegalle Districts. As the co-author of this article was attached to the judicial service of Kegalle at the time of conducting the research, these two districts were selected to collect the required data. When an offender is convicted for an offence punishable with imprisonment, the offender's fingerprints are taken, and his particulars are entered into the fingerprint register. In the data collection process, two categories of offenders who had been passed suspended

sentences were excluded, viz. drug addicts and those involved in motor accident cases. This was done for at least two reasons. Drug addicts commit the same offence over and over due to their addiction. They do not have any criminal intention (*mens rea*) in the commission of their offence but the consumption of illegal drugs. Because of their addiction and compulsion they cannot get rid of their wrongful behaviour without the guidance of a proper rehabilitation program. In addition, the accident cases were ignored for they are offences with no criminal intent, and the offender has strict liability. The cases on which the suspended sentences were passed in 2015, 2016 and 2017 for the offences committed with criminal intention were counted. Thereafter, the cases of violation of the condition of the suspended sentence by committing a subsequent offence during the operational period were selected. Of them, the cases which had been passed sentences either suspended or custodial were selected. On receipt of the previous conviction certificate, the fingerprint register is normally updated regarding the subsequent convictions by the court officer. In the circumstances of not being updated inadvertently, then the case record was referred back to check for accuracy. Because when the conditions of the suspended sentence are violated, consideration of a suspended sentence for the subsequent offence depends on the discretion of the court. Therefore, there is a possibility of passing either a suspended or custodial sentence for the subsequent offence. Therefore, in collecting accurate data on violations of the condition of the suspended sentence imposed previously the cases which were imposed by both suspended and custodial sentences should be examined.

The sample of the study

A systematic sample of 57 offenders was selected from a population of 577 offenders. In the circumstance of any unavailability of a selected person or refusal to participate in the interview, the next person in the list was fixed into the sample population.

Data collection method -

The certified copies of the charge sheets, the previous conviction records and the journal entries relating to the sentence passed on the offenders of the sample population he was taken from the relevant courts. When a person is convicted, fingerprints are taken by the court and call for a record of the previous convictions before passing a sentence. If the offender has been passed a suspended sentence previously, the certificate of previous conviction indicates that suspended sentence as a previous conviction. The two lists are based on the data collected from the records of the magistrate's courts of Galgamuwa, Maho, Nikaweratiya, Kuliypitiya,

Hettipola, Wariyapola, Kurunegala, Polgahawela, Rambadagalla and Pilessa in Kurunegala district and magistrate's court of Kegalle, Mawanella, Warakapola and Ruwanwella in Kegalle district. Then the percentage of the number of the offenders who had violated the conditions of the suspended sentences out of the total number of the offenders who were passed suspended sentences of the relevant period was calculated. In order to gather qualitative data for analysis, the list prepared subsequently was used, and in this research, it mainly focused on the offenders with violation of the conditions of the suspended sentences which had been imposed previously.

The sample population was 10% of the entire population, and the entire sample population was interviewed on the questionnaire to collect data. Data collection from the offenders was done over various aspects included in the questionnaire such as persuasion for the perpetration of crimes, awareness of the consequences of the suspended sentence, personal information as dependents of the family, their age, approximate income per month, education and the drug addiction of the offender. As people are normally willing to declare their income; they were questioned on the monthly expenditure. All the magistrates of both districts including several lawyers were interviewed to gather data on the shortcomings and lacunas of the justice administration system. In addition, the explanation of the court on its effect and purpose as well as the consequences of violation related to the offenders given suspended sentences were observed. It was necessary to examine the shortcoming and lacunas of the system for the purpose of reformation of law. It was necessary to process all the primary data collected in the field. Before data was processed a consistency checkup was done to see the compatibility of answers elicited to the questionnaire as the answer for one question could be entirely different when compared to the answer to other questions. If an erroneous answer is used as data, the researcher may come to fallacious inferences. When data is collected, some questions may remain unanswered by the interviewee. Though the interviewer always tries his best to elicit a response by placing questions tactfully, a few persons may not remember some facts such as the date of first conviction. Therefore, it has to be taken from the previous convictions records. Some do not state the total number of previous convictions, and this has to be checked with the previous conviction records. In the circumstances of no reaction to any question, the data processing was made by the imputation of the mean.

When the behaviour of the offenders was examined, most of the offenders had a tendency to commit offences against property, for example, theft, robbery, housebreaking, criminal misappropriation etc. Therefore, it was necessary to see

whether there was any relationship between the offenders' income and the perpetration of the crime. Some offenders have committed offences against the human body, for example - simple hurt, grievous hurt, kidnapping and outrage against women's modesty. Some have committed offences against the environment, for example, illicit felling of trees, transport of timber without a permit, and illegal sand mining. Why could those offenders live peacefully as law-abiding citizens in society? What were the factors that persuaded them to commit such crime? When a rehabilitation program is designed, the identification of the factors that persuaded the offenders to commit crimes becomes important. Besides, the offenders under the suspended sentences have a tendency to commit further crimes owing to the shortcomings of the system. It should be examined whether the way of enforcing the law concerning the suspended sentences has achieved its aims of introduction to the Sri Lankan judiciary system. If the offenders are expected and trusted not to violate the conditions of the suspended sentences, they should be aware of the conditions, and the consequences of violation. As the last stage of data processing, data classification was carried out. All the data collected in the field was processed in order and subsequently classified. The research was designed to identify the reasons to commit crimes repeatedly. The questions about the income level of the offenders, the number of convictions, the awareness of the concept of the suspended sentence, the consequence of the violation of the suspended sentence, and their participation in the rehabilitation program were administered into groups. Though the data was classified into groups, the groups were not subjected to coding as the data entries were made manually. For data entry, an entry sheet was used.

6. Results and discussion

The total number of the offenders given suspended sentences and the total number of violations of the conditions of the suspended sentences by committing another offence district-wise prior to the research.

Table 1: Total number of suspended sentences and violations

Districts	2015		2016		2017	
	Sos.	Viol.	Sos.	Viol.	Sos.	Viol.
Kurunegala	469	147	405	126	488	135
Kegalle	172	57	181	56	208	56
Total	641	204	586	182	696	191

Note: Sos: Sentence Ordered to Suspend, Viol: Violation

Source: field research 2019

Age, Education and criminality -

The total number of offenders interviewed was fifty-seven, and they disclosed their age at the commission of the first offence. The collected data was analyzed to find the age range of the offenders commission of their first offence punishable with imprisonment. The age range of the offenders who were so inclined to commit crime was deduced as it was obviously important to find solutions to prevent them from committing further crimes. The Arithmetic Mean of the age of offenders having a tendency for committing crimes was 27 years. It was obvious that they had committed the first offence at a young age. The data collected on the education of the offenders indicated that their education prevailed from primary education to the level of bachelor’s degree.

Table 2: Educational qualification of the offenders

Level of education	Number of offenders
Grade 1 - 5	04
Grade 5 - 8	14
Grade 9 - O/L	22
Up to A/L	08
Vocational training	06
Diploma holders	01
Graduates	02
Total	57

Source: Field research 2019

The above table indicates the pervasion of the offenders in all categories of the education levels. 70.17% (n=40) of the offenders have studied up to O/L. But the table does not elucidate the fact that persons with education above a certain level do not commit crimes as offenders with low educational levels as well as with high educational levels have committed offences. This sample population is representative of the population of the country to a great extent as most of the people in the Sri Lankan society have completed secondary education. When analyzing the data of Table 2, it becomes obvious that the propensity for committing crimes among the offenders who have studied up to the ordinary level remains high.

Criminality and offenders' bond with the family and society -

The criminals unlike law-abiding citizens cannot live freely in society for they are taken into custody, and if found guilty, they are punished. If their family life gives them pleasure, they would refrain from committing crimes as it causes them to deprive of their freedom to live with their family. Furthermore, a good relationship

with the family makes them think of the respect of family members. The relationship with the family affects criminality. Therefore, the data on the nature of the family relationship of the offenders were analyzed to see whether there was a relationship between family ties and criminality. Twenty-one unmarried offenders, 15 married offenders, eight divorcees, three widows and widowers, and ten offenders separated from their spouses were in the sample population. Sociologically, human beings are gregarious, and kinship is considered an important factor contributing to the prevention of crimes. While 23 offenders had no relationship with the family, 21 had a poor relationship. Whereas 13 offenders had some bonds with their families. 77% of offenders had no good relationship with their families. The other 23% of offenders had committed crimes while maintaining family ties with their families. This relationship consolidates the fact that strong family bonds would discourage the individual from committing crimes. However, the family ties do not completely eliminate the criminal intentions of the offenders. Some of the offenders who had a good relationship with the family have committed crimes. The offenders who did not maintain a good relationship with their families indicated a high susceptibility to commit crimes.

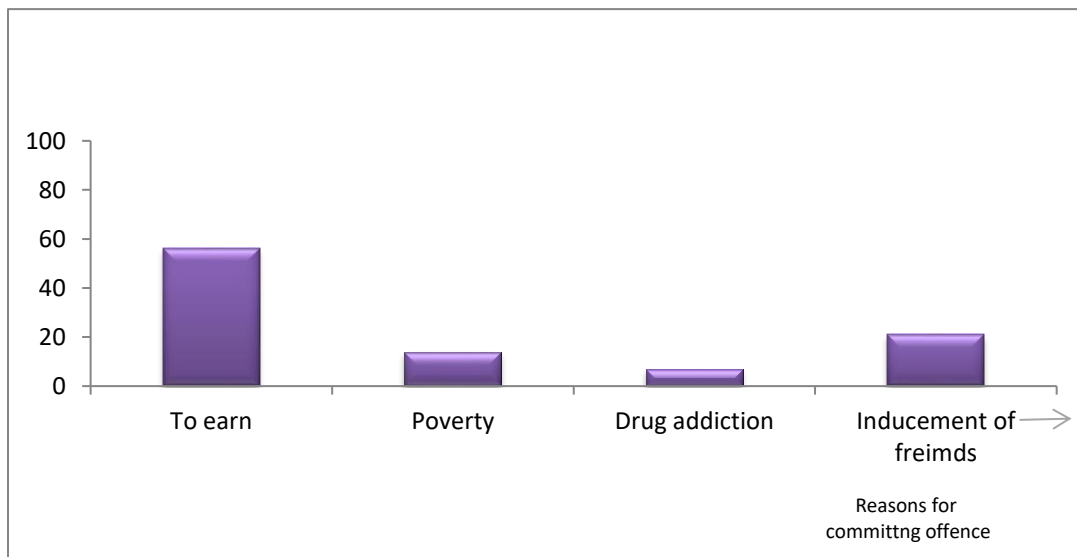
As already stated human beings do not live in segregation for they are gregarious. Generally, they maintain a close relationship with their family members to a certain extent, a relationship with the neighbors can also be seen. When they live in a certain area for a long time, they build up a relationship with the other residents in the area. In analyzing the collected data on the offender habitations, it was found that 38.59% lived in their own houses and 14.04% of the offenders lived in rented houses whereas 19.3% lived in shelters with the permission of their owners. While 21.05% of the offenders were the inhabitants of quarters or lines, 7.02% of the offenders resided in unauthorized shelters. The quarters or the lines were the temporary shelters constructed for the labourers of the estates. Such quarters or lines are found in coconut estates of Kuliypitiya, Hettipola, Wariyapola, Kurunegala area and rubber estates of Ruwanwella, Mawanella, and Warakapola area. Those quarters or lines are provided to the labourers working at the estates, and most of them work there on a casual basis. All other inhabitants, other than those who lived in their own houses were temporary inhabitants. Thus, it was obvious that 61.41% of offenders were temporary inhabitants.

14% of the offenders who violated the conditions of the suspended sentences passed previously by committing another offence during the operational period were females and 86% were males. Before the conviction, 47 offenders were employed in permanent employment and the other ten offenders did not have permanent

employment. After the conviction, the situation had changed only 21 offenders have permanent jobs, and the other 36 offenders are not permanently employed. While 63.16% of the offenders are not permanent employees, the other 36.84% had permanent employment. When the offenders were further interviewed, it was revealed that the number of offenders who lost their permanent jobs was 36, and as a percentage, it was 63.16%. Later out of them fifteen offenders had found other permanent jobs. However, fourteen offenders out of those who found new permanent employment could not earn as from their previous employment. Before the first conviction, 17.5% of the offenders did not have permanent jobs, and the other 82.5% of the offenders had jobs. But after the conviction, 26 offenders had lost their permanent occupations. The offenders who did not have permanent jobs were engaged in odd jobs to meet their day-to-day expenses.

Graph 1: Crime Causation of the offenders

Source: Field research 2019

As Graph 1 indicates, out of 57 (100%), 32 offenders (56.14%) had committed offences for pecuniary purposes. Though one offender (1.75%) had committed the offence for the feeling of antagonism towards the victim and 14.03% of the offenders (n=8) had committed the subsequent offences owing to poverty. 21.05% of offenders (n=12) had committed the subsequent offences under the persuasion of their friends. The ultimate intention of committing crimes as a means of earnings and committing crimes due to poverty appears be the same, but there is a difference between those two categories. The perpetuation of crimes due to poverty means the offenders do not have money to buy essentials to make their day-to-day living whereas and those who commit crimes to earn money can meet their day-to-day expenses. 7.02% of the

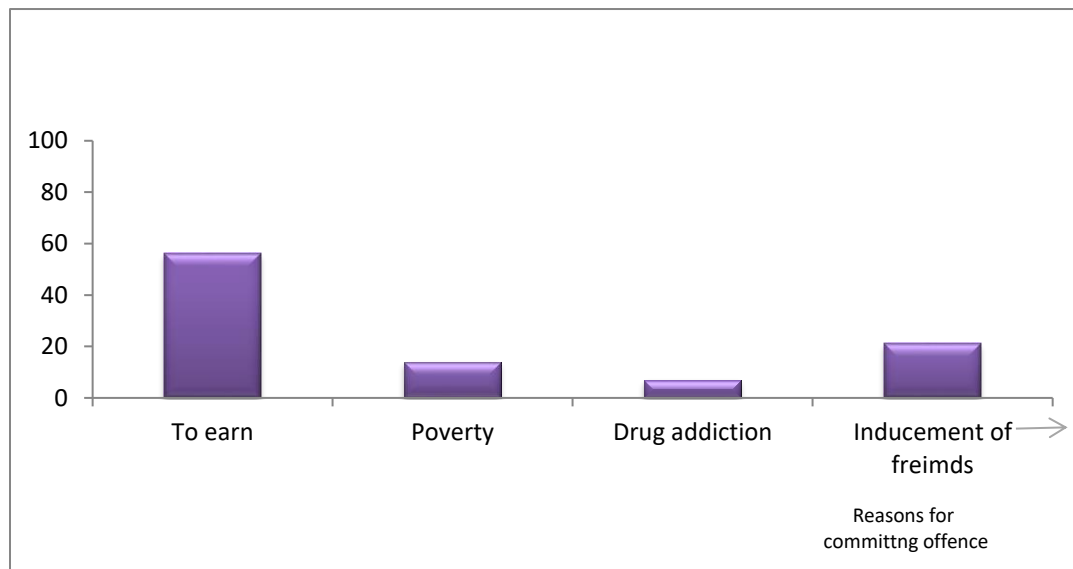
offenders (n=4) had violated the conditions of the suspended sentence by committing another crime as a means of making easy money to buy drugs. Although the offenders who were found guilty of keeping drugs in possession were excluded in the research as mentioned above, 7.02% of the offenders (n=4) had committed crimes due to their drug addiction. Drug addicts commit crimes mainly to earn money to purchase the drugs for their consumption. Two categories of the offenders committing crimes with pecuniary aims can be identified; those who commit crimes because of poverty and to meet the expenses of their daily life, and those committing crimes solely to purchase drugs. Depending on the intention of the criminal act, that these two categories vary.

Use of alcohol and other intoxicating drugs and criminality

The habit of the offenders to use liquor, heroin, and cannabis Sativa L (ganja) is frequent. Twenty-four offenders consumed liquor, and 12 offenders (21%) were addicted to heroin. Both cannabis and liquor were consumed by 11 (19.25%) and 10 offenders (17.5%) who did not consume any of the above. Thus, the percentage of the offenders who took liquor and drugs was 82.4% (n=47). The monthly expenses of the offenders were in the range of 15000 to 45000 rupees. The arithmetic mean of the expenditures of the offenders was Rs.25921. But those who were addicted to heroin spent 1500 - 2000 rupees per day, and there was a gap between their income and expenditure. They had to spend money to fill the gap between income and expenditure by any means. The families of 28.07% (n=16) had other sources of income, but the families of 31.57% (n=18) offenders did not have any income other than the offenders' income. However, 40.35% of the offenders (n=23) (the majority of the offenders as a category) were not aware of the plight of their family economy as they had very poor or hardly any relationship with their families.

The data collected in this research on the number of convictions of the offenders and the lapse of time between the first and the last offence committed by the offenders were analyzed to examine the degree of their tendency to commit crimes. Their tendency to commit crimes is depicted as follows.

Graph 2: Number of previous convictions of the offenders

Source: Filed research 2019

The above graph 2 indicates the number of offences committed by each offender, and those who have committed three or more crimes are considered recidivists. Every offender had committed more than two crimes, and 51 offenders had committed three or more crimes, and as a percentage, it was 89.47%. This indicates their propensity for committing crimes, and whatever the reason was they had committed offences regularly. Twenty-five offenders out of the sample population had pending cases. As a percentage, it was 43.85%. This shows up the offenders' regular practice of committing crimes. The circumstances of committing three or more crimes by an offender, as a percentage remained 89.47%. The percentage of the offenders having pending cases to be heard was 59.64%. The same offender committing three or more crimes corroborates the fact that some offenders have a high degree of tendency for criminality, and the high rate of pending cases of the offenders, as mentioned above, aggravates the situation. It indicates that their tendency for committing crimes persistent in their lives.

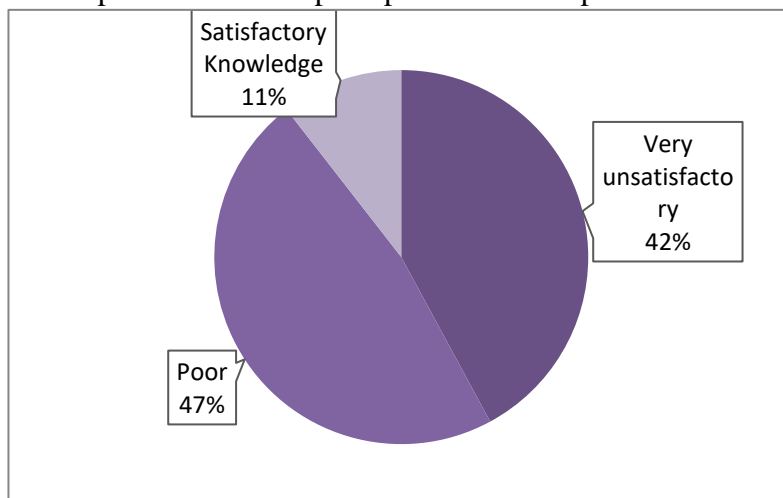
Further, the period of susceptibility of the offenders for committing a crime is also a crucial factor in criminality. While 33.33% of the offenders have committed crimes during five years, 38.59% of offenders have committed crimes during the period of over five years or below ten years. The criminal conduct of the other 28.07% of the offenders has prevailed over ten years. When a person keeps committing crimes for an extended period, the criminal intention gets fossilized in his or her mind and the perpetration of criminal acts gets generalized. Moreover, the stigmatization of

individuals for committing illegal acts regularly and labelling them as criminals by the people of society cause to catalyze their criminal behaviour. When introducing correctional programs to the offenders, those programs must be aimed at eliminating the offenders' criminal intention.

Awareness of the Offenders about the implementation and the gravity of the suspended sentence

It will be a great misconception if the legal system expects that an offender, once found guilty of an offence, and his imprisonment suspended for a certain period, will not commit further crimes through fear of drastic penal actions. To achieve the aims of implementing a suspended sentence, the offenders must be aware of the consequences of violations of the conditions resulting from committing another offence during the operational period of the suspended sentence. Graph 3 below reflects the awareness of the offenders on the consequences of such violations.

Graph 3: Offenders perception of the suspended sentence

Source: Field research 2019

Graph 3 above reflects the offenders' perception of the suspended sentence and the consequences in case of any violation of it. The awareness of 42% of the offenders (n=24) in this regard is very unsatisfactory. They did not know that, and 47% of the offenders (n=27) had poor knowledge about the suspended sentences. Only 11% (n=6) offenders had a satisfactory understanding of the consequences the other 89.48% of the offenders (n=51) did not have an acceptable level of understanding of the suspended sentence. It is not very effective to examine the data on the gravity of the suspended sentence. Yet to achieve the research objectives, it is necessary to analyze the data on the awareness of the gravity of the suspended sentence. These

figures holistically indicate that more than 90% of the offenders did not possess any satisfactory knowledge on the way of implementation and the gravity of the suspended sentences. In order to minimize the violation of conditions of the suspended sentence by committing further crimes during the operational period, it is necessary to make them aware of the consequences of any such violation. The total number of offenders given suspended sentences during the period of 2015 - 2017 in Kurunegala and Kegalle Districts was 1923, and of them, 577 offenders had violated the conditions of the suspended sentence imposed previously by committing another offence during the operative period. The procedural law of Sri Lanka prescribes that the purpose and the effect of the suspended sentence, the consequences of the violation of the conditions of the suspended sentence by committing another offence during the operational period be explained to the offender. As the crime records indicate, the violation of the condition by committing another offence during the operational period remains at 30%. It is necessary to see whether the purpose, the effect, and the consequences of the violation of the conditions were adequately explained to the offenders because the doctrine of suspended sentence is to deter the offenders from committing further offences by making the offenders fear the implementation of the sentence of imprisonment which has already been suspended.

The data collected in the field disclosed that 52.63% of the offenders (n=30) were unaware of whether the purpose, the effect, and the consequences of violation of the conditions were explained to them. The other 48.37% of the offenders (n=27) were of the opinion that the purpose, the effect and the consequences of violation were not explained to them. But the all magistrates of Kurunegala and Kegalle Districts emphasized that the court explained the purpose, the effect and the consequences of violation. A careful observation of the way this explanation was made revealed that this all-important explanation of the suspended sentence and its consequences is usually done within ten or fifteen seconds by the interpreter. Within that very short period, the interpreter explains it so rapidly that ordinary people cannot grasp the message properly. This is to be further discussed below.

As stated earlier, the aim of a suspended sentence is to deter the offenders from committing further offences by making them fear the implementation of pronounced imprisonment, which has already been suspended. If the offenders are explained about the purpose, the effect and the consequences of any violation of the conditions, the offenders may be afraid to commit further crimes due to the drastic penal actions. Of the fifty-seven offenders five declared that they feared committing further crimes during the operational period of the suspended sentence. As a percentage, it is 8.77% (n=5). All others represented the group of "not fear" and "unaware". 35.08% of the

offenders (n=20) did not fear committing further crimes under the suspended sentence. 56.14% of the offenders did not feel any sense of fear of any drastic penal action. Thus the 91.23% (n=52) of the offenders had not feared committing crimes within the operational period. Therefore, the deterrence of offenders with drastic penal actions, which is the main characteristic of a suspended sentence for preventing offenders from committing further crimes during the operational period, seems to be ineffective. The offenders who were interviewed at the research had even committed two or more offences. When an offender is found guilty of another offence committed during the operational period of the suspended sentence imposed previously, the suspended sentence can be implemented, and the sentence for the subsequent offence can also be imposed. But only 22.8% of the offenders (n=13) had been imposed custodial sentences. 26.32% (n=15) of the offenders had been given only suspended sentences, and 50.88% of the offender (n=29) have been imposed suspended sentences with fines. However, 77.2% of the offenders (n=44) had been passed suspended sentences after which they came out and lived among the other ordinary people in the society.

When a large number of offenders found guilty of an offence with a suspended sentence gather in society, the necessity for concentrating the convicted offenders into an effective rehabilitation program emerges as social security has to be ensured. Thus, the availability of rehabilitation programs for the benefit of these convicted persons and their participation in such programs were examined in the form of a field survey during the data collection of this research. In the field survey, it was detected that no convicted offender punished with a suspended sentence had been referred to any rehabilitation program conducted by a competent authority. All the interviewees confirmed that they were not referred to any rehabilitation program. Moreover, the discussion with the Magistrates confirmed that there was no such mechanism to refer the offenders to rehabilitation programs. Further, the victims were aggrieved by the criminal conduct of the offenders, and the offenders continued their criminal behaviour due to their inability to understand the rights of others who have every right to live in the society without being aggrieved by the unlawful acts of another. 66.67% (n=38) of the offenders have not understood that they have committed an act that is generally condemned by civilized society. Another 25.56% (n=14) of the offenders found guilty of a subsequent offence committed during the operational period of the suspended sentence have understood the gravity of their wrongful deeds. Though 8.77% of the offenders (n=5) have understood the gravity of the criminal acts committed by them, they continued their previous behavior as they did not have proper guidance for attitudinal changes. Although, there is an officer in every court to supervise the offenders under the community service orders, the

offenders who have been imposed suspended sentences are not monitored by any competent officer. All the convicted offenders are merely reintegrated into society without any correction. Hence, the reoffending rate of the offenders with suspended sentences during the operational period remains high because such offenders are being reintegrated into society without any rehabilitation. This has become a serious issue that has arisen concerning the way suspended sentences are implemented in the legal system of Sri Lanka. All Magistrates and the lawyers agreed that though the criterion to be considered to determine a suspended sentence for the offenders has been stated under section 303(1), no criterion has been stated under section 303(13) (iii) and (iv) to suspend the sentence wholly or make no order regarding the suspended sentence which is in operation.

Nevertheless, the observation of the court proceedings confirms that the court has a heavy workload, and the magistrates are trying to dispose of the cases quickly. There are twelve magistrates in Kurunegala District, and four magistrates in Kegalle district.

Table 3: The population of the districts subjected to the research

Districts	Population		
	2015	2016	2017
Kurunegala	1,658,000	1,676,000	1,693,746
Kegalle	861,000	869,000	876,781

Source: confirmation letters issued by the statisticians of two districts.

Congestion of the court due to heavy workload

As per statistics of the year 2017, as shown in Table 3 the total population of Kurunegala District is 1693746. As there are twelve Magistrates' courts in this district, approximately a population of 141145 comes under the jurisdiction of each magistrate's court. Except for the magistrate's court of Pilessa and Rambadagalla, all other Magistrates' courts in the district are busy with the cases, and more than 200 cases are taken up before one magistrate each day. The same situation could be observed in the District of Kegalle. The working hours of the court are from 9.30 a.m. to 12.30 p.m. and 1.15 p.m. to 3.30 p.m. Therefore, the sitting period of the court limits to 315 minutes per day. During this period magistrate has to hear all matters before him. Nevertheless, the courts have been given directions to dispose of the trial cases, which have taken longer than five years, within the next two years. In this situation, the magistrates have to expedite the disposal of the cases. When the trial cases are called before the court, some defence counsels inform that if the court

can consider a suspended sentence, the accused is willing to withdraw the previous plea of not guilty and plead guilty for the charge. Mostly, those applications are entertained by the court, and considering saving the time of the court by the accused person, a suspended sentence is imposed on the accused person. Under these circumstances, the offenders who have committed subsequent offences during the operational period of the suspended sentence can walk out on another suspended sentence. Due to the heavy workload or some other management issues, the court has to operate in this manner and it is a deviation from the expectations of the sentencing philosophy.

The Magistrates were further interviewed to examine whether there is non-availability of a guideline to exercise the provision stated under section 303(13)(iii) (iv) and also to see the relationship of non-availability of the guideline with the variation of the discretion of the judge. All the Magistrates admitted that section 303(1) of the CCRPA has given a guideline to direct the court in what circumstances the imprisonment should be suspended and what factors are to be considered to suspend the term of imprisonment. Section 303 (13) (iii) and (iv) permits to pass a suspended sentence on an accused who committed a subsequent offence during the operational period of the suspended sentence passed previously and allow to make no order concerning the suspended sentence. However, as regards the exercise of the provisions in the above-mentioned section no guideline has been stated. This defect is expected to be overcome by the presiding judge by using his or her discretion. The discretionary power can vary from person to person, and ultimately it causes to pass different sentencing orders. In the field survey of this research, only 21.05% (n=12) of the offenders who violated the conditions of the suspended sentences had been imposed custodial sentences. Among the offenders who were given custodial sentences had committed only two offences. But some of the offenders had been convicted more than five convictions. 78.95% (n=45) of the offenders had been passed another suspended sentence for the offence committed during the operational period of the suspended sentence. Some offenders under the suspended sentences for the offence committed during the operational period of the suspended sentence had perpetrated more than five offences but imposed another suspended sentence, and as a percentage amounted to 15.78% (n=9). When imposing sentences against the offenders, disparities of this nature should be avoided. Therefore, it is obvious that the disparities occur in imposing suspended sentences under section 303 (13) (iii) (iv) and imposing a fine of up to 25000 rupees instead of implementation of the imprisonment, which has already been suspended due to the lack of guideline is another instance.

Another reason for the congestion and the creation of backlog at the courts could be detected in the research. When the situation of the magistrate's courts in the district of Kurunegala is considered some Magistrate's courts have to hear the proceedings instituted by three police stations, but only one magistrate has been appointed to work there, for example, Galgamuwa and Polgahawela Magistrates' courts. The Nikaweratiya court functions as a combined court, and the same judge sits as the magistrate and the district judge. The proceedings instituted by Nikaweratiya, Kotawehera, and Rasnayakapura police stations and the cases relating to the incidents in some Grama niladari divisions of Kobeigane Police area are heard at Nikaweratiya court in addition to the civil matters. The cases of five police stations namely Kuliyaipitiya, Dummalasooriya, Pannala, Giriulla, Narammala, and half of the Katupotha police area are heard at Kuliyaipitiya Magistrate's court. But there is only one magistrate at kuliyaipitiya. But in the jurisdiction of Maho there are two magistrates to hear cases instituted by three police stations. While there are five police stations in the jurisdiction of the Krunegala magistrate's court, two magistrates have been appointed. Both Pilessa and Rambodagalla magistrate's courts have been established only for one police station each. Therefore, both Pilessa and Rambodagalla magistrate's courts have comparatively fewer cases. Therefore, the issue is obvious that is when the jurisdictions are determined, attention has to be paid to the population and the crime rate in the area. Therefore, the disparity concerning the area of the jurisdiction of the magistrate's court causes this congestion. The Magistrates working in the court with a heavy workload are helpless, and they are unable to spend enough time explaining the purpose, effect, and consequences of the violation of the suspended sentence. However, the discretionary power of the Magistrates working at the court with a heavy workload is used basically for the acceleration of disposals. Though the law permits to impose a suspended sentence irrespective of the suspended sentence, which is already in operation, the law does not provide any guideline on how it should be exercised, and this causes to impose a suspended sentence repeatedly.

Suppose the offender is given a suspended sentence again and again for each and every crime committed during the operational period. In that, it causes to remove the fear of drastic penal action from the mind of the offenders. This situation is contrary to the concept of the suspended sentence which is aimed at deterring the offenders from committing further crimes by making them fear drastic penal actions. The removal of the fear of drastic penal action from the mind of offenders causes recidivism.

No inquiry is held to examine the aggravating and mitigating factors -

The law relating to the suspended sentence permits to consider the aggravating and mitigating factors. But, after the conviction, no inquiry is held to examine the aggravating and mitigating factors. After the conviction, the accused or his attorney can make a mitigating submission. However, in the magistrate's courts mostly, the prosecuting officers do not make submissions on aggravating factors as some courts do not take much time on the cases due for sentencing at magistrate court, the cases are prosecuted mainly by government officers, and some prosecuting officers are not aware of making submissions on mitigating factors as they are not lawyers. When observing the way that the court functions the above facts could be detected. The court relies on the facts stated orally and, on the documents, if submitted by the defence counsel. This creates an unbalanced situation, and the court has to pass sentence on the offender without hearing a proper submission on aggravating factors.

7. Conclusions

Thirty percent of the offenders who have been imposed suspended sentences are reconvicted for an offence committed during the operational period of the suspended sentences. This is approximately similar to one-third of the total number of offenders undergoing suspended sentences. The offenders on suspended sentences are not referred to rehabilitation programs due to the absence of such a mechanism in the system. The offenders on suspended sentences are not monitored during the operational period of the suspended sentence by any authority. When the offenders are reintegrated into society without eliminating their criminal intention, the tendency for recidivism escalates. Further, the ways and means used by the court to raise the awareness of the offenders on suspended sentences are unsatisfactory, and for this reason, the court is unable to fulfill the duty assigned to it by section 304 of CCRPA. In this backdrop, the awareness of the offenders serving suspended sentences, as regards the purpose, the effect, and the consequences of the violations of the conditions of the suspended sentences is very poor. This leads them to commit crimes again during the operational period of their suspended sentence. Those are the main reasons that make the offenders commit crimes repeatedly during the active period of their suspended sentences. Moreover, the delimitation of the jurisdictions of most of the magistrate courts has not been done in a fair and equal manner that most magistrate courts are congested with a heavy workload. For the above-mentioned reasons, most of the magistrate's courts fail to fulfill the duties assigned to them properly, for example, the effect, and the consequences of the violation of the suspended sentence to the offender.

Some other factors affect the recidivism of the offenders on suspended sentences. The susceptibility to crimes over a long period aggravated the criminality of the offenders due to the social stigma attached to being reconvicted. They have committed the subsequent offence during the operational period of the suspended sentence due to their monetary needs, poverty-stricken condition, bad association, and drug addiction. The offenders have committed their first offence at a young age. There seems to be no direct relationship between the offender's education and his or her tendency towards criminal behaviour. However, the propensity for criminal behaviour seems to be high among the offenders who have received education below the ordinary level. Kinship, on the other hand, has served as a diminishing factor of criminal inclination as the family bonds are strong in our culture, yet they do not completely prevent offenders from committing offences. The tendency to commit crimes among the temporary residents is higher than the tendency to commit crimes among the permanent inhabitants of the area. The conviction for a criminal charge affects the offenders' occupation adversely. Drug addicts tend to commit criminal acts to procure heroin for their daily consumption. As mentioned earlier, most offenders given suspended sentences do not fear drastic penal actions for they are not aware of the consequences of violation of the conditions of suspended sentences resulting from committing another offence. This is mainly caused by the unawareness of the effects of violations of the conditions. In Sri Lanka law, there are no provisions to hold an inquiry for sentencing after the conviction and in most cases, only the defence counsel makes a submission seeking mitigation of the sentence, and submissions on aggravating factors are not properly made, and this leads to passing a lenient sentence.

On the other hand, owing to the non-availability of the sentencing guidelines, the use of judicial discretion varies from court to court and this too causes the imposing of lenient punishments. The criteria that should be followed in passing a suspended sentence to an offender who is still in the operational period of his previous suspended sentence imposed earlier have not been stated clearly under sections 303(13)(iii) and (iv). This results in the imposition of a suspended sentence recurrently and this is contrary to the concept of the suspended sentence.

8. Recommendations

As there is no mechanism to refer the offenders given suspended sentences to rehabilitation programmes, the law relating to the suspended sentence should be amended to introduce a mechanism required for such rehabilitation programmes. The lack of guidance to make no order when there is a violation of the conditions during

the operational period of the suspended sentence imposed previously under section 303(13) (iii) and (iv) of the present law should be considered. When introducing amendments to the code of criminal procedure act, these two matters should be focused on.

Before introducing a guideline for the use of discretion of the court, the aims of punishment must be considered and the guideline should have the virtue of preventing the offenders from committing further offences. Suppose the proposed guideline strictly demands the court to implement the sentence which has already been suspended in case of violation of the conditions. In that case, it will not be fruitful because it is not the proper way of using discretion. The guideline must consist of measures to evaluate the degree of the criminal conduct of the offender. Therefore, the following guideline is recommended.

The following guidelines are proposed for the consideration of the court in using judicial discretion to act under section 303(13) (iii) and (iv).

A. Aggravating factors -

- (1) The number of previous convictions that can be punished with imprisonment.
- (2) Whether the offence has been committed by using deadly weapons and premeditation.
- (3) The necessity of the protection of the victim and the society at large.
- (4) Committing the offence during the operational period of the suspended sentence while participating in a correctional programme.
- (5) Whether the victim/victims is/ are in a vulnerable situation and the degree of damage caused to the victim.
- (6) Intention to earn money through committing offences habitually.
- (7) Committing a more serious offence than the first offence.
- (8) The extent of brutality and the brazenness shown in the act of committing the offence.

References

Code of Criminal Procedure Act no. 15, 1979 of Sri Lanka.

Criminal Law Sentencing Act 1998 of South Australia [Online]. Retrived from <http://www.legislation.sa.gov.au>

Law Reform Commission (2017) Issues Paper Suspended Sentence [Online]. Retrived from <http://www.lawreform.ie/ fileupload/Issues>.

Rehabilitation of Suspended Offenders in Sri Lanka

Newman, G. (1978) *The Punishment Response*. USA: J.B. Lippincott Company

Peiris G.L. (2017). *Criminal Procedure in Sri Lanka*, Pannipitiya: Stamford Lake.

Penalties and Sentencing Act 1992 of Queensland [online] Retrieved from

<https://www.legislation.qld.gov.au/view/pdf/2017-10-27/act-1992-048>

Power of Criminal Court (Sentencing) Act 2000 of the United Kingdom [online]. Retrieved from <https://www.legislation.gov.uk>.

Qadri, S.M.A (2016). *Criminology, Penology, and Victimology*. New Delhi: Eastern Book Company.

Suran, R.W. (1996) *Introduction to Corrections*. New York: McGraw Hill

Walsh, A., Hemmens, G. (2011). *Introduction to Criminology*. USA: SAGE Publications Inc.

Wasik M and Emmins J.C. (1993). *Emmins on Sentencing*, 2nd Ed London: Blackstone

White, R and Perrone, S. (1997). *Crime and Social Control an Introduction*. Melbourne: Oxford University Press

List of Cases

Bandara v. The Republic of Sri Lanka (2002) 2 SLR 277

Karunaratna v. The State (1978) NLR 413

M.L. Pathiraja Samarasinghe v. A.G. CA/253/2010

Pathmasiri v. A.G. (2017) CA/258/2014

Piyasena and others v. A.G. 1986 2 SLR 388

Purushottam Dashrath Borate v. The State of Maharashtra (2015) 6 SCC 513

Sunil Btra v. Delhi Administration and Organizations (1978) AIR SC 1675

Surajith Singh v. Nahar Ram (2004) 6 SCC 513

Thelge Pradeep Kumara V. A.G. (2017). CA 66/2012

Representation of Women: A literary and socio-psychological analysis of the Francophone Novels *Une si longue lettre* and *Le Voile de Draupadi*

R.S. Samarasinghe,
Faculty of Information Technology, University of Moratuwa, Sri Lanka
rasanjanasandamini@gmail.com

Abstract

The nexus between Francophone literature and the role of women is strong and significant. Among Francophone women writers of the 20th century, Mariama Bâ of Senegal and Ananda Devi of Mauritius are recognized as feminist writers. This research conducts a detailed analysis of the two novels *Une Si Longue Lettre* by Mariama Bâ and *Le Voile de Draupadi* by Ananda Devi in search of the ways in which women are represented. As the role of females in society is considered crucial today, the research question of the study focuses on identifying how women are being represented in the face of gender-based challenges in the two novels. Accordingly, the main objectives of this paper are to identify the situation of women in the two respective societies – Senegalese and Mauritian - in general and to find out whether the two respective female protagonists succeed in overcoming the challenges posed by their societies. The research is based on a literary and socio-psychological analysis of the two novels, focusing on different themes the two writers have developed in their explorations of the woman's situation in society and the characteristics she has cultivated in the face of numerous gender-based challenges. The analysis of the literature survey reveals that the tragic situation of the woman in both societies is the same though, she remains strong and liberates herself with perseverance, supported by her education, conduct, friendships with others and understanding.

Keywords: francophone literature, stoicism, women.

1. Introduction

Francophone literature is an integral part of French literature today, while Francophone women's writings plays a crucial role in exposing the status of women in Francophone societies. Mariama Bâ and Ananda Devi are recognized as two leading Francophone feminist writers who belong to this category. French feminist writer Hélène Cixous in her essay, "Le Rire de la Méduse" (1975), (revised and translated into English in 1976 by Keith Cohen and Paula Cohen under the title *The Laugh of the Medusa*) which is considered a defence of women, states:

I shall speak about women's writings: about *what it will do*. Women must write herself: must write about women and bring women to writing, from which they have been driven away as violently as from their bodies – for the same reasons,

Representation of Women: A literary and socio-psychological analysis of the Francophone Novels *Une si longue lettre* and *Le Voile de Draupadi*

by the same law, with the same fatal goal. Woman must put herself in the text - as into the world and into history – by her own movement” (Cixous *et al.*, 1976, pp. 875-893).

Responding to Cixous’s (1976) call for Francophone women writers, Mariama Bâ from Senegal and Ananda Devi from Mauritius embark on their mission as feminist writers. This is evidenced in the *Une si longue lettre* by Mariama Bâ (1979) and *Le Voile de Draupadi* by Ananda Devi (1993) which provide insights into the status of women in their respective societies.

The present research aims to study the representation of woman in the two novels focusing on the struggle of women against gender inequality, and the status of women in society. Of the two novels, the researcher selected *Une si longue lettre* by Mariama Bâ owing to its way of depicting female characters, and *Le Voile de Draupadi* by Ananda Devi because of the author’s affinity with Indian culture which is close to that of the researcher. Ananda Devi comes from Mauritius where the majority of the people are of Indian origin and their culture is therefore quite similar to that of India.

The research question elicits how women in the two novels are represented in the face of the gender-based challenges, with the main objective of understanding the situation of women in the two societies presented. The study basically focuses on the several themes developed in the two novels. Hence, the research is based on a textual analysis of the two novels and an analysis of the qualitative data collected from a variety of sources, including interviews.

2. Research methodology

The present study is a library research supported by interviews with scholars of Feminism. It has gathered qualitative data on the depiction of women by means of a comparative analysis of two Francophone novels produced in two socially, culturally, and religiously different settings. Following the selection of the two novels, the researcher referred to articles and works on the two writers; their respective societies and, religions: Islam and Hinduism and the two novels to get a holistic idea of the context. A thematic analysis was done to study the representation of women in the Senegalese society and Mauritian society by focusing on the main characters in each of the novels: Ramatoulaye in *Une si longue lettre* and Anjali in *Le Voile de Draupadi*. The thematic analysis was conducted by focusing on different themes tackled in the two novels that shape the image of women. In order to better analyse the two novels, the researcher has also referred to books on feminism and

the status of women in the face of religion and culture, magazines, documentaries, videos and other research related to the subject. Simone de Beauvoir's (1949) *The Second Sex*, is a key text used for this purpose. To get further insights, the researcher interviewed Maithree Wickramasinghe, a Professor in English Studies at the University of Kelaniya who has specialized in feminist research methodology. The analysis is based on a close reading of the two novels and other relevant information gathered.

3. Results and discussion

The two writers use the sufferings of the female characters in the novels to reveal multiple types and layers of oppression of women in their societies. However, the writers show how the women in their novels survive despite all the obstacles presented. This struggle of a woman who finds her liberation demonstrates the stoicism of women in the face of suffering. To study the stoicism of women, the study is divided into several parts: the inner struggle of women, the dignity of women, friendship between women, education, and perseverance and liberation.

3.1 Inner struggle of women

In both novels, the writers depict women for whom social oppression is more or less the same. Female characters are portrayed as trapped in a patriarchal system. However, the women presented by the two writers in the two novels do not remain passive. They engage in an inner struggle where they try to find their lost identity in culture. This inner struggle is always sustained by their intelligence and perseverance. Mariama Bâ and Ananda Devi highlight women's ability to think and remain stoic.

The two female protagonists in the two novels lead a permanent struggle not to lose themselves in traditional ideologies. In the novel *Une si longue lettre*, as its title indicates, the readers perceive a long letter that Ramatoulaye writes to her friend, Aïssatou. Ramatoulaye has recently become a widow, following the death of Modou Fall, her husband of thirty years. What is noteworthy is that Ramatoulaye uses the forty-day mourning period imposed by tradition to reflect on her life. Mariama Bâ shows the fact that it is a fight inside the woman to achieve her own freedom: "I survived. I got rid of my shyness to face the theatres alone; I sat in my place, with less and less embarrassment, over the months." (p.99). Ramatoulaye's statement about her experiences after her husband's abandonment emphasizes how she tries to become stronger by overcoming her shyness. Mariama Bâ and Ananda Devi present women's struggle that goes on silently. In the novel *Une si longue lettre*,

Representation of Women: A literary and socio-psychological analysis of the Francophone Novels
Une si longue lettre and *Le Voile de Draupadi*

Ramatoulaye and Aïssatou engage in a long struggle of which the fundamental objective is the liberation of women oppressed by men. "We were true sisters destined for the same emancipatory mission [...] to cultivate our personality, to strengthen our qualities, to subdue our defects [...]" (p.38). The two best friends lead a permanent struggle refusing to get lost in traditional ideologies. In the journal article, "*Feminisms in an African context: Mariama Bâ's So Long a Letter*", Rizwana Habib Latha (2001) states that: "Mariama Ba's *So Long a Letter* contains a strong message, not only about the disempowerment of women, but also about how women can empower themselves effectively". According to Latha (2001), the writer shows not only the marginalization of women, but also how women empower themselves. The inner struggle in this context enables women to become empowered.

This inner fight of the woman is conspicuous in the character of Anjali too. Through the novel *Le voile de Draupadi*, Ananda Devi shows the permanent struggle of the woman. Anjali gives herself courage and tries to face problems by saying to herself, "For the moment I must lead my own struggle, understand me" (p.55). Anjali's character is portrayed as a woman who embarks on an inner journey in order to distance herself from patriarchal society. At times she is not even aware of her own capacity to fight, "A thread of rebellion that no one will understand because it is more fragile than weapons or a smile. I don't understand it myself. Where does this fighting courage come from?" (p.7). Yet, she discovers her power as a fighter. Ananda Devi uses Anjali's thoughts to highlight the silent struggle that is going on inside her, "I want to be the rock and Dev can hammer me all he wants, I won't change" (p.84). By using the word "hammer," Ananda Devi demonstrates Anjali's distress and her struggle to safeguard her integrity and dignity, and portrays her as someone who does not want to be forced to do something against her will.

In this way, the two writers, Mariama Bâ and Ananda Devi, have depicted the silent struggle of women to liberate themselves and fight oppression.

3.2 The dignity of women

Dignity is the "attitude imbued with reserve, seriousness, inspired by the nobility of feelings or by the desire for respectability; feeling that someone has value" (Garnier & Vinciguerra, 2017). In both novels, *Une si longue lettre* and *Le Voile de Draupadi*, Ramatoulaye, Aïssatou and Anjali embark on a strenuous journey. They face problems created by the patriarchal society which affect their sense of dignity.

In the novel *Une si longue lettre*, Mariama Bâ reveals two women who do not accept polygamy which they perceive as detrimental to their dignity. After the death of

Ramatoulaye's husband, Modou Fall, there are men who ask for Ramatoulaye's hand, "[...] after Tamsir then, Daouda Dieng candidate for my hand!" (p. 112). Even if there are candidates who are ready to have a polygamous life with Ramatoulaye, she does not opt for it, since she thinks that she will have no value in such a family. Ramatoulaye's words, "I will never be the complement of your collection" (p. 110) and "I do not have the elasticity of conscience necessary to accept being your wife [...]" (p. 127), addressed to Tamsir show her dignity and strength of character. Thus, these multiple refusals of Ramatoulaye explain the dignity of a woman who does not want to give in to materialism and polygamy.

Moreover, Ramatoulaye's firm ideas show the need for a status for women in society. The notion of women's dignity is further highlighted by the following words of Ramatoulaye, "I am not alone in insisting on changing the rules of the game and breathing new life into it. The woman must no longer be the accessory that adorns. The object that one moves, the companion that one flatters or calms with promises." (p. 116). She thus refuses to be treated as an object that has no importance.

Anjali, too, protects her dignity. She does not allow herself to be overwhelmed by the secondary role of woman imposed by society, "Maybe he thinks of me a little in his own way. But his blinders threw him on the path of his identity as a man, and force me to assume a secondary role that is not mine. I am your companion, Dev, do I want to tell him. Your accomplice, your companion" (p. 56). She does not want to be the submissive woman who plays the secondary role. Anjali wants equality and, dignity. Moreover, when it comes to decision making, she shows great dignity by making her own choices. She chooses to walk on fire after thinking a lot about herself. She makes the sacrifice not because Dev and the in-laws ask her, but because she wants to discover herself, "No one is forcing me to do anything, please listen to me. They haven't asked me for anything yet, absolutely nothing. I made this decision, made my own choice" (p. 126). Anjali's words to her parents show her dignity, her autonomy, and her sense of power.

Thus, the female protagonists in the two novels, *Une si longue lettre* and *Le Voile de Draupadi*, remain strong, autonomous, and stable due to several main reasons, among which dignity has a prominent place. Mariama Bâ and Ananda Devi highlight that women's dignity makes them powerful by making them aware of their power to survive alone despite life's obstacles.

3.3 Friendship between women

According to Marianne Prairie (2015), "Solidarity is not a feminine virtue. It is a feeling that binds all those who live the same tragedies and discriminations. And that is profoundly human" (p. 13). Reflecting the same thought, Mariama Bâ and Ananda Devi reveal, in their novels, the solidarity between women that can be seen in the form of friendship. An in-depth study of this friendship in both novels shows how women are supported by it. It is through this solidarity that women support and help each other to overcome the obstacles in their patriarchal societies and to find their own identity. According to Hooks (1986), solidarity between women strengthens their struggle against oppression, and to change a patriarchal society, solidarity between women is necessary. The friends, Ramatoulaye and Aïssatou, and Anjali and Fatmah help each other as they advance in their path to freedom.

In the novel *Une si longue lettre* by Mariama Bâ, we see the friendship between Ramatoulaye and Aïssatou. Ramatoulaye writes her letter to Aïssatou. Ramatoulaye and Aïssatou remain friends from their childhood to old age. They share since childhood an unfailing friendship, which Ramatoulaye compares to "lifeblood", an ancestral symbol of energy, healing and magic. Despite the distance, the two women support each other in this ordeal of polygamy.

Simone de Beauvoir (1975) says in a television interview that the solidarity between women helps them in their struggle for emancipation. For example, after the divorce of Aïssatou, who refused to be a co-wife, Ramatoulaye says: "my presence, my encouragement, the books saved you" (p.66). With the support of her friend, Aïssatou managed to persevere by continuing her education and earning a living without her husband, Mawdo. This support is reciprocal because, when Ramatoulaye suffers from polygamy and her husband's debts, Aïssatou helps her, "I will never forget your reaction, you, my sister. I will never forget the joy and surprise that was mine, when, summoned to the Fiat dealership, I was told to choose a car that you would pay in full" (p.102). As Hooks (1986) points out, solidarity among women is strengthened because of their common oppression. Being lifelong friends, Aïssatou and Ramatoulaye understand their problems because they are common problems. This, in turn, strengthens their relationship.

Aïssatou and Ramatoulaye are thus connected by the knowledge and gift of friendship that unites them in the face of life's obstacles. According to Ramatoulaye, friendship is stronger than love, which becomes unstable in the face of constraints, "Friendship has unknown greatness of love. It is strengthened in the face of hardship, while constraints destroy love. It resists time, which wearies and disunites couples.

It has elevations unknown to love" (p. 103). Thus, friendship becomes an integral part of life of women who live in a patriarchal society and this makes women stoic.

Like Mariama Bâ, Ananda Devi also reveals the importance of friendship between women in her novel *Le Voile de Draupadi*, where the writer depicts the need for solidarity that brings women together. From Ananda Devi's perspective, this mutual aid is based on a good relationship. The last sentence of the novel by Anjali, "In the morning, I will meet Fatmah" (p.175), shows an opening; the promise of a new beginning by making one think of the developments in the friendship between the two women, Anjali and Fatmah. Explaining the feminist perspective on women helping each other, Professor Emeritus Diane Kravetz (2004) writes in her book *Tales from the trenches* that women helping women signals feminism's emphasis on women's helping one another as a means of counteracting their social powerlessness and vulnerability. Friends saw themselves as providing important models of what women could accomplish, thus challenging gender stereotypes that define women as passive, weak, and frivolous. In the novel, this is seen in the way two equally oppressed women help each other to become stronger in the face of adversities. Fatmah is Anjali's Muslim friend who helps her to become stronger when Dev leaves all the responsibility of the child in Anjali's hands.

Anjali is suffering mentally, and it is obvious that no one understands her situation. Therefore, she decides to go to her friend who understands and supports her better than others. As stated in the previous quote, solidarity among women strengthens them in vulnerable moments. Like Ramatoulaye in *Une si longue lettre*, Anjali also finds friendship as a source of energy that helps her remain stoic, "Now I saw in her the element of balance that would put all my disordered thoughts back in place, give them back some semblance of reason." (p. 101). It is her friend, Fatmah, who supports her in vulnerable moments. Hence, Anjali values her friendship with Fatmah, and finds Fatmah as "the balancing element that would put all my disordered thoughts back in place". In fact, Fatmah becomes the embodiment of friendship for Anjali, "I have never been able to describe the face of friendship other than by calling it Fatmah" (p. 101).

Ramatoulaye and Anjali in the two novels, *Une si longue lettre* and *Le Voile de Draupadi*, thus find in women's solidarity the means to rise above discrimination and the means to survive. What should be noted here is that it is the friend, and not the husband, who supports the wife in both novels, which supports the claim that, the friends, Ramatoulaye and Aïssatou, Anjali and Fatmah help each other on their

journey to freedom. Thus, solidarity between women directly affects the stoicism of women.

3.4 The education of woman

In the novel *Une si longue lettre*, Mariama Bâ tackles education as a main theme. According to her, education is a solution for the sufferings of women since education shapes the woman's mind by opening it to the world. It is this openness of the mind makes the woman more autonomous. Acquired autonomy includes economic, moral, and social power. Further, education is also seen as a key element that integrates modernity into women's ideas by directing them towards their emancipation.

Shireen J. Jejeebhoy (1998), in her book "Women's Education, Autonomy, and Reproductive Behavior" indicates that education enables women to assume more autonomy or power in both traditional gender-stratified family settings and in more egalitarian ones. According to the author, education is the key to transforming women's attitudes and values from traditional to more modern, and their behaviour from constrained to emancipated (Jejeebhoy, 1998, p.87). Education is seen as the driving force behind the feminist revolt in the psychology of the two characters, Ramatoulaye and Aïssatou. Both of them are influenced by the headmistress of their school, a white woman who is the model of Western feminism. How she conveys ideas that are based on the equality of human beings which align with the notion of Jejeebhoy. Mariama Bâ emphasizes the mission of this school which is to get women out of the bogging down of traditions, superstitions and morals; to make them appreciate multiple civilizations without denying our own; to raise their vision of the world, to cultivate their personality and to reinforce their qualities. These words from Ramatoulaye demonstrate the degree to which school education influences intellectual and cultural formation. The personal development of herself and her best friend is thus directly linked to their education.

The struggle of Ramatoulaye and Aïssatou towards emancipation was thus born from this awareness of the universal values that guarantee human dignity. Their role is defined as follows, "we were true sisters destined for the same emancipatory mission" (p. 38). Owing to their education, the two heroines are able to distance themselves from polygamy, as evidenced by Ramatoulaye's refusal to marry polygamous men after the death of her husband, and Aïssatou's decision to leave her husband who accepted an arranged marriage. By sacrificing her love and marital life, Aïssatou refuses polygamy. Her strong words of protest, "I will not submit to it" (p. 65), in the separation letter addressed to her husband exemplify her rebellious stance.

The revolt is thus a means of emancipation for the heroines who demand egalitarian values, and it is evident that the basis of this feminist resistance is the education they have received.

3.5 The intelligence and perseverance of the woman

A woman's inner struggle is always sustained by her intelligence and perseverance. Both Mariama Bâ and Ananda Devi highlight women's ability to think and remain stoic.

Ramatoulaye continues her life and survives despite all the problems. Her intelligence allows her to persevere, "My reflections determine me on the problems of life. I analyse the decisions that guide our future. I broaden my opinion by penetrating the world news" (p. 164). She thinks and analyses her decisions and her life. Mariama Bâ thus portrays the woman as an intelligent person, and not merely a person who is incapable of reasoning, who knows how to direct her own life.

Ramatoulaye describes stoicism and how it helps women to stay strong, "Your stoicism makes you not violent, not worrying, but true heroes, unknown to great history, who never disturb the established order, despite your miserable situation" (p. 31). For her, stoicism is a key element of women's survival. Because of stoicism, she can become strong and escape from a "miserable situation". Perseverance and the ability to see the reality of life make a woman powerful. Ramatoulaye's words, "I'm already warning you; I'm not giving up on rebuilding my life. In spite of all disappointments and humiliations, I have hope. It is dirty and foul-smelling humus that gushes forth from the green plant and I feel new buds pointing out within me." (p. 165), at the end of the story reveals her persistence, hope and strength, and the fact that she is going to rebuild her life in spite of "all disappointments and humiliations". Mariama Bâ ends the story highlighting the intelligence and perseverance of the woman that survive in spite of all adversities.

In the novel *Le Voile de Draupadi*, Ananda Devi also shows the intelligence and perseverance of the woman, "I feel that I will succeed in clinging to this idea, me who no longer clings to anything. Because it is good, and it gives me the feeling [...] of a new beginning" (p. 174). As in Ramatoulaye, the idea of starting anew is present in the character of Anjali. Despite all the problems she is going through, she wants to continue her life, and so, perseverance is always there. The ability to reflect is also highlighted in the above quote. In the quote, "this idea" means "to continue life". She reflects and decides to hold on to this idea because it gives her a sense of starting over.

Representation of Women: A literary and socio-psychological analysis of the Francophone Novels
Une si longue lettre and *Le Voile de Draupadi*

Moreover, Anjali is presented as a woman who always seeks her deliverance. Anjali's statement, "And I want to be a rock, and above all I need to be freed from myself" (p. 82) reveals her deep desire to be liberated. She needs to become strong like 'a rock'. These thoughts bear witness to her courage and perseverance. Like Ramatoulaye, she is intelligent and not blinded by her husband and love, "I have become aware of many things." (p. 85). Here Anjali speaks of her husband who is obsessed with sacrifice and who is no longer the person she loved in the beginning, which exemplifies the fact that she is not blinded by love.

Thus, the two writers, Mariama Bâ and Ananda Devi, highlight the hidden capacities of women that are linked to their psychology; and how intelligence and perseverance help women to lead their inner struggle towards their freedom without becoming blind to or getting lost in traditions.

3.6 The liberation of women

At the end of the two novels, Mariama Bâ and Ananda Devi portray liberated women. Even if the women presented in the two novels face problems that oppress them, they manage to fight the obstacles by finding their own release without a man. Maithree Wickramasinghe, a Professor in English Studies at the University of Kelaniya, says that awareness of oppression is important as it allows women to take steps to free themselves (M. Wickramasinghe, personal communication, November 16, 2018). Awareness of oppression is present in all three characters, Ramatoulaye, Aïssatou and Anjali. Therefore, they strive for their deliverance. The emancipation of the woman is done at several stages, i.e., liberation without man, liberation by finding their identity, and liberation gained by being part of the culture. These three aspects are evident in both novels.

In the novels, *Une si longue lettre* and *Le voile de Draupadi*, Mariama Bâ and Ananda Devi show women for whom the oppression of society is more or less the same. Female characters are trapped in a system dominated by men. However, the women presented in the two novels do not stand idly by. Instead, they engage in an inner struggle where they try to find their lost identity in culture, where psychology plays an important role in their struggle for emancipation. Although it seems that they are passive from the outside, from the inside they are very active and rebellious.

Ramatoulaye, for instance, begins to find ways to amuse herself after her husband's abandonment. When she was with her husband, she did not have time for fun. It is obvious that without a husband, she has become free and powerful, "Intellectual films, thesis films, sentimental films, detective films, funny films, suspense films

were my companions. I drew from them lessons of greatness, courage and perseverance" (p.99). Furthermore, Ramatoulaye ends her letter by saying: "I warn you already, I am not giving up on rebuilding my life [...] the word happiness covers something, doesn't it? I will go in search of it. Too bad for me, if I still have to write you such a long letter [...]" (p. 165). Here we see that as she writes her letter and reflects on her life, Ramatoulaye begins to metamorphose. These words that appear at the end of the novel suggest Ramatoulaye's will to discover the happiness that comes with freedom. These new ideas of Ramatoulaye about her future and her life underline her blossoming without a man.

This emancipation that the woman finds, is depicted by the writer Ananda Devi also in her novel *Le Voile de Draupadi*. Like Aïssatou, Anjali decides to leave her husband at the end of the story, "Dev has found his face as a man. He was not the solar God I imagined I married" (p. 8). She realizes her husband's true character and decides to leave him. It seems that she wants to continue her life without her husband. She rejects Dev from her life, because she needs her freedom, and it seems that she perceives her husband as an obstacle to this. A wife cannot exist as an object if she wants to emancipate herself, and so, Anjali does not want to remain submissive to her husband as evidenced by her words, "I can only keep my husband's love by being conformed to the image he wants to have of a wife" (p. 154). Here, Dev's image of an ideal woman is a submissive wife, which Anjali refuses to become. She wants autonomy and independence. In this way, both the writers portray women who take charge of their own destiny in the end.

4. Conclusion

In this study, the representation of women in the face of gender-based challenges was analysed in relation to the two novels, *Une si longue lettre* by Mariama Bâ and *Le Voile de Draupadi* by Ananda Devi. It is found out that both writers put forward one main facet of woman's character: stoicism. As discussed in this study, the two writers reveal the elements that make woman stoic: inner struggle, dignity of women, friendship between women, education, and her intelligence and perseverance.

In the study, the researcher has analysed how the two writers represent women in the face of gender-based challenges. In order to study the representation of women in depth, the study was divided into sub-sections that focus on different themes: the inner struggle of women, the dignity of women, friendship among women, education, intelligence and perseverance, and woman's liberation. The key points put forward by the two writers highlight how women remain strong in spite of suffering. Hence, despite all the problems and suffering, the women depicted in the two novels,

Representation of Women: A literary and socio-psychological analysis of the Francophone Novels *Une si longue lettre* and *Le Voile de Draupadi*

Ramatoulaye and Aïssatou in *Une si longue lettre*, and Anjali in *Le Voile de Draupadi*, manage to remain strong and self-reliant. Even though the two societies depicted in the two novels are religiously, culturally, and socially different, Mariama Bâ and Ananda Devi portray two female protagonists who survive in the face of similar gender-based challenges while remaining stoic.

Thus, it can be concluded that despite the differences between the two cultures depicted in the two novels, the Senegalese culture and the Mauritian culture and the challenges faced by women, stoicism of the female characters remains steady. Even though, the writers unveil two societies, women are portrayed as stoic characters in both novels.

However, the techniques employed by the two writers to show stoicism of women remain an aspect that is yet to be explored. Thus, this research can be a starting point for another research to address the techniques used to show the condition of women in both novels.

References

Bâ, M. (1979). *Une si longue lettre*. Le Serpent à Plumes.

Beauvoir, S. (1949). *The Second Sex* (Vol. 1). Editions Gallimard.

Beauvoir, S. (1949). *The Second Sex* (Vol2). Editions Gallimard.

Beauvoir, S. (2015). Simone de Beauvoir: 1975 Interview [Video]. YouTube. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=VmEAB3ekkvU>

Devi, A. (1993). *Le Voile de Draupadi*. Editions L'Harmattan.

Cixous, H., Cohen, K., & Cohen, P., (1976). "The Laugh of the Medusa" (PDF). *Signs*. 1 (4): 875–893.

Garnier, Y., Vinciguerra, M. (2007). *Le Petit Larousse Illustré 2017*. Editions Larousse.

Hooks, B. (1986). Sisterhood: Political Solidarity between Women. *Feminist Review*. 23(6), 43-65. Retrieved from <https://solidarity-us.org/pdfs/cadreschool/hooks1.pdf>

Jejeebhoy, S. J. (1998). *Women's Education, Autonomy, and Reproductive Behaviour: Experience from Developing Countries*. Oxford University Press.

Kravetz, D. (2004). *Tales from the Trenches: Politics and Practice in Feminist Service Organization*. University Press of America. Retrieved from

https://books.google.lk/books?id=ZHJ_NAt9oosC&pg=PA50&lpg=PA50&dq=autonomy+and+control

Latha, R. H. (2001). *Feminisms in an African context: Mariama Bâ's So Long a Letter*.

Agenda. Retrieved from

https://www.researchgate.net/publication/254235916_Feminisms_in_an_African_context_Mariama_Ba's_So_Long_a_Letter

Phillips, A. (2010). *Gender and Culture*. Polity Press.

Stringer, S. (1999). *The Senegalese Novel by Women: Through Their Own Eyes*. Peter Lang.

Tchak, S. (2009). Ananda Devi ou l'intime conviction de l'écriture. In: Philippe, N. (ed.) *L'engagement au féminin*. Culturesfrance.

Tyagi, R. (2013). *Ananda Devi: Feminism, Narration and Polyphony*. Editions Rodopi.

Wickramasinghe, M. (2018, November 16). Personal communication [Personal communication].

Representation of Women: A literary and socio-psychological analysis of the Francophone Novels
Une si longue lettre and Le Voile de Draupadi

**ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය
පිළිබඳ ව කුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්**

ඩී.එච්.ඒ.එස්. සෝමරත්න
දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය
පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය
arunasrisampath193@gmail.com

සංක්ෂේපය

පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන නියෝජනය ඉහළ නැංවීමට අදාළ කතිකාවන් 20 වන සියවසේ මුල් භාගයේ සිට ගොඩනැගුණි. ඒ සඳහා ලෝකයේ බොහෝ රටවල් ප්‍රමාණයක් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩු සංකල්ප වෙත මාරුවීම මෙන් ම නව දේශපාලනික සංස්කෘතීන් එම රටවල බිහිවීමත් හා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාරවල පිබිදීම ද හේතු විය. එසේ ස්ත්‍රීන්ට ද දේශපාලන ආයතනය හා තීරණගන්නා මට්ටම්වලදී ප්‍රමාණාත්මක නියෝජනයක් අවශ්‍ය වන බවට තර්කය ඉස්මතු වීම මත ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා විවිධ උපක්‍රම භාවිතය කෙරෙහි අවධානය යොමු වීණි. ඒ අතරින් පංගු ක්‍රමය ප්‍රායෝගික උපක්‍රමයක් ලෙසින් යුරෝපා, ආසියා, අප්‍රිකා, ලතින් ඇමරිකානු රටවල ව්‍යාප්ත වීම සිදු විය. මෙම පර්යේෂණයෙහි මූලික අරමුණ වූයේ ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීමේ උපක්‍රමයක් ලෙසින් පංගු ක්‍රමය භාවිතය කොතෙක් දුරට සාර්ථක ද යන්න කුලනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමයි. ගුණාත්මක පර්යේෂණ සැලසුම යටතේ අධ්‍යයනයට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා ද්විතියික දත්ත යොදා ගනු ලැබීය. සමස්ත දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා තේමාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය යොදා ගන්නා ලදී. අධ්‍යයනය මගින් හඳුනාගත හැකි වූයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යන් ගණනාවක් ම ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා උපක්‍රමයක් ලෙසින් පංගු ක්‍රමය ඉතා සාර්ථක ක්‍රමවේදයක් ලෙසින් භාවිතා කරන අතර ඒ මගින් පෙරට වඩා එම රටවල ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මක අයුරින් වර්ධනයවී ඇති බවයි.

ප්‍රමුඛ පද - දේශපාලන නියෝජනය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, පංගු ක්‍රමය, ස්ත්‍රී නියෝජනය

Abstract

The conversation on increasing the political representation of women over men dates back to the early part of the twentieth century. Many countries around the world have switched to the concepts of democratic government, as well as the emergence of new political cultures in those countries and the emergence of feminist movements. Similarly, the argument that women also need quantitative representation at the level of political institutions and decision-making has led to a focus on the use of various strategies to increase the representation of women. Among them, the quota system spread to Europe, Asia, Africa and Latin America as a practical tactic. The primary objective of this research was to comparatively study the effectiveness of the use of quota system as a strategy to increase female representation. Secondary data were used to obtain data for the study under the qualitative research plan. Thematic analysis methodology was used for the overall data analysis. The study found that a number of democracies have used the quota system as a very effective strategy to increase their representation, which has led to a quantitative and qualitative increase in women's representation in those countries.

Keywords – Democracy, Political representation, Quota System, Women representation

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක්

1. හැඳින්වීම

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මුහුණුවරක් යටතේ පවතින ලෝකයේ සෑම රාජ්‍යයක් ම ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන නියෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වන පංගු ක්‍රමය ඇතුළු වෙනත් උපක්‍රම භාවිතය කෙරේ අවධානය යොමු කර තිබේ. ඒ මගින් පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව දේශපාලනය නියෝජිත ආයතන හා තීරණ ගන්නා මට්ටම්වල ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක ලෙස වර්ධනයක් ලගා කර ගෙන ඇත. විශේෂයෙන් ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වන උපක්‍රමයක් ලෙසින් පංගු ක්‍රමය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් වූ අත්දැකීම් රටින් රටට වෙනස්ය. ඇතැම් සමාන දේශපාලනික සංස්කෘතික වටපිටාවක් පවතින රටවල ද පංගු ක්‍රමය භාවිතයේ යම් යම් සමානතා හඳුනාගත හැකි ය. පංගු ක්‍රම න්‍යාය ප්‍රායෝගික භාවිතය පිළිබඳ ව පළමු අත්දැකීම් හමුවන්නේ නෝර්වික් රටවල්වලින් ය. 1975 දී පමණ නෝර්වේ සමාජවාදී වාමාංශික පක්ෂය විසින් සිය නාමයෝජනා ලැයිස්තුවට ස්ත්‍රීන් සඳහා 40%ක ප්‍රතිශතයක් වෙන් කිරීමට කටයුතු කිරීම එහි මූලාරම්භය ලෙස සැලකේ. නෝර්වේ සමාජවාදී පක්ෂයේ පූර්වාදර්ශයෙන් ආරම්භ වූ පංගු ක්‍රමය පසු ව නෝර්වේ අනෙකුත් පක්ෂ සඳහා ද ස්වීඩනය හා ඩෙන්මාර් යන රටවල පක්ෂ වෙත ද ව්‍යාප්ත විය. එසේ වුවත් මෙම රටවල් අපේක්ෂා කළ මට්ටමේ ස්ත්‍රී නියෝජන ප්‍රතිශතයක් ළඟා කර ගැනීමට නොහැකි වීම මත ඇතැම් නෝර්වික් රටවල් පංගු ක්‍රමය නීතියෙන් තහවුරු කිරීමට කටයුතු කළේය (ලියනගේ,2012).

කැනඩාව, ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි ඇතැම් යුරෝපානු රටවල් සිය පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති මගින් ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කෙරුණි. නමුත් ලතින් ඇමරිකානු කලාපයේ රටවල් 1990 දශකයේදී පමණ පංගු ක්‍රමය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය. ලතින් ඇමරිකානු රටවල්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් නාමයෝජනා ලැයිස්තු මඟින් නීත්‍යානුකූල ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් වෙන් කර තිබේ. 1991 දී ආජන්ටිනාව මෙම ක්‍රමය පළමුවෙන් හඳුන්වා දුන් අතර පසු ව පේරු, පැනමා, බොල්වීයා, බ්‍රසීලය ආදී රටවල්ද පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දුනි. 1980 ගණන් වන විට ලතින් ඇමරිකානු රටවල දේශපාලනය තුළ සිදු වූ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වෙනස්කම් හා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාරයන්හි පිබිදීම පංගු ක්‍රම න්‍යාය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වීම කෙරෙහි ප්‍රබල ලෙස ම බල පෑවේය. පංගු ක්‍රමය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් අප්‍රිකානු රටවල් කිහිපයක ද අත්දැකීම් පවතී. දකුණු අප්‍රිකාවේ අප්‍රිකානු ජාතික කොංග්‍රසය විසින් ස්ත්‍රීන් සඳහා ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමයක් වෙන් කිරීමට කටයුතු කිරීම එහි ආරම්භය ලෙස සැලකේ. එමෙන් ම 1986 දී පමණ උගන්ඩාව ස්ත්‍රීන් සඳහා ව්‍යවස්ථානුකූලව ආසන බෙදා වෙන් කිරීම සිදු කළ අතර ඩිජිබුට්, සෝමාලියාව, සුඩානය, එරිත්‍රියා වැනි නැගෙනහිර අප්‍රිකානු රටවල් ද මෙම ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කිරීමට කටයුතු කෙරුණි. වෙනත් කලාපවලට සාපේක්ෂව මැදපෙරදිග රටවල් ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් යොමුකර ඇත්තේ අඩු අවධානයකි. ඊශ්‍රාලයේ පක්ෂ ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමයක් භාවිතා කරන අතර, ඊජිප්තුව, ජෝර්දානය වැනි රටවල් සිය පාර්ලිමේන්තු ආසනවලින් යම් ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට කටයුතු කර ඇත (ලියනගේ,2012).

ස්ත්‍රී නියෝජනය පිළිබඳ ව ආසියානු කලාපය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේදී හඳුනාගත හැකි වන්නේ ජාතික දේශපාලනයට වඩා පළාත් පාලන මට්ටමේ ස්ථරවල ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනයේ යම් මට්ටමක වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරන බවයි. නේපාලය, ඉන්දියාව වැනි රටවල් එයට නිදසුන් සපයන අතර දීර්ඝ කාලීන ඉල්ලීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 2017 දී

ශ්‍රී ලංකාවේ ද පළාත් පාලන ආයතනවල නියෝජනය සඳහා 25%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට කටයුතු කෙරුණි (අංක 16 දරන පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් සංශෝධන පනත, 2017).

මේ ආකාරයෙන් පොදුවේ ස්ත්‍රීන් සඳහා වන පංගු ක්‍රම න්‍යාය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ අත්දැකීම් කලාපයෙන් කලාපයට මෙන් ම රටින් රටට වෙනස්ය. ඒ අනුව පංගු ක්‍රමය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් යුරෝපීය, ආසියා, අප්‍රිකා හා ලතින් ඇමරිකානු රටවල අත්දැකීම් සවිස්තරව සාකච්ඡා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

2. අධ්‍යයන ගැටලුව

පුරුෂන්ට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන නියෝජනය ඉහළ නැංවීම පිණිස විවිධ උපක්‍රම භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ගෝලීය වශයෙන් අවධානය යොමු වී ඇති පසුබිමක දේශපාලන නියෝජිත ආයතන හා තිරණ ගන්නා මට්ටම්වල ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක අයුරින් වර්ධනය කිරීම සඳහා උපක්‍රමයක් ලෙසින් පංගු ක්‍රමය වඩාත් යෝග්‍ය යැයි දේශපාලන විද්වතුන් තර්ක කරන්නේ ඇයි ද? යන්න මෙම අධ්‍යයනයෙහි ගැටලුව වේ.

3. අරමුණ

මෙම අධ්‍යයනයෙහි මූලික අරමුණ වූයේ දේශපාලන නියෝජිත ආයතන තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අයුරින් ඉහළ නැංවීමේ උපක්‍රමයක් ලෙසින් පංගු ක්‍රමය භාවිතය කොතෙක් දුරට සාර්ථක ද යන්න තුළනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීමයි.

4. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමය මත පදනම් වන අතර, දත්ත එක්රැස් කිරීමේදී මූලික වශයෙන් ද්විතීයික දත්ත යොදා ගන්නා ලදී. එහිදී ද්විතීයික දත්ත ලෙස අධ්‍යයනය හා සම්බන්ධ ග්‍රන්ථ, ලිපි, වාර්තා, සඟරා, සංඛ්‍යා ලේඛන මෙන් ම අන්තර්ජාලය ද පරිශීලනය කළ අතර, සමස්ත දත්ත විශ්ලේෂණයේදී තේමාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදයට යටත්ව පොදු තේමාවන්, මාතෘකා, අදහස් හා අර්ථ රටාවන් හඳුනා ගනිමින් දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කර ඇත.

5. සාකච්ඡාව හා විශ්ලේෂණය

5.1. පංගු ක්‍රමය හැඳින්වීම

සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ දී පංගුව යන පදය භාවිතා වන්නේ යම් නිශ්චිත කොටසක් හෝ ප්‍රමාණයක් හැඳින්වීම සඳහා ය. පංගුවක් වෙන් කිරීම යන යෙදුම එදිනෙදා විවිධ අවස්ථාවල ප්‍රායෝගිකව ද භාවිතා කරයි. එය නිදසුන් කිහිපයක් ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කර ගත හැක. විශේෂයෙන් ඇගළුම් වැනි ක්ෂේත්‍රයේ පවතින රැකියා සඳහා ස්ත්‍රීන්ට සාපේක්ෂව පුරුෂයන් ද යම් ප්‍රමාණයක් බඳවා ගනු ලබයි. එසේ ම හෙද සේවය සඳහා ද ප්‍රථමික අංශවලට ගුරුවරුන් වශයෙන් ද පුරුෂයන් ප්‍රමාණයක් බඳවා ගැනේ. එසේ ස්ත්‍රීන් පමණක් වැඩි වශයෙන් නියෝජනය වන අවස්ථාවල පුරුෂයන් ද පුරුෂයන් වැඩි වශයෙන් නියෝජනය වන අවස්ථාවල ස්ත්‍රීන් ද යම් මට්ටමක නියෝජනය වීමේ අවශ්‍යතාව පිණිස නිශ්චිත කොටසක් බඳවා ගැනීමට පංගු ක්‍රමය භාවිතා කරයි. මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ යම්කිසි

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ආයතනයක වෘත්තිකයන් අඩුවෙන් නියෝජනය වන කණ්ඩායම වෙනුවෙන් වැඩි නියෝජන අවස්ථාවක් ලබාදීම පංගුවක් නැතිනම් ප්‍රතිශතයක් වෙන් කිරීම හරහා සිදු වේ.

පංගු ක්‍රමය හෝ අනුපාත ක්‍රමය දේශපාලනයේ දී භාවිතා වන්නේ යම් ජනවර්ගයක්, පුද්ගල කාණ්ඩයක් හෝ සුවිශේෂී පිරිසක් ප්‍රමාණාත්මකව නියෝජනය වීම සඳහා ය. දේශපාලනයේ දී පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වන්නේ ඉතා අඩු ප්‍රතිශතයක්ය. ඒ නිසාවෙන් ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා උපක්‍රමයක් ලෙසින් පංගු ක්‍රමය භාවිතා කරයි. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා මගින් මැතිවරණ නීති හරහා මෙන් ම දේශපාලන පක්ෂ ස්වේච්ඡාවෙන් පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දී තිබේ.

5.2. ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි?

ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි ද යන්න පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කළ යුතු ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ මූලික සංකල්ප අතර සමාන ඉඩ ප්‍රස්ථා, සමාන නියෝජනය හා සමාන අයිතිවාසිකම් වැදගත් වේ. එසේ වුවත් මෙම සංකල්පය ප්‍රායෝගික භාවිතයේ දී විශේෂයෙන් සමාන නියෝජනය යන අදහස පිළිගැනීමට පුරුෂ මූලික සමාජය එතරම් කැමැත්තක් නොදක්වයි. ස්ත්‍රීන් යනු ගෘහයේ කාර්යයන්ට පමණක් සීමා වී සිටින වර්තයක් ලෙසින් පිළිගැනේ. පොදු දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයෙන් ස්ත්‍රීය ඉවත් කිරීම සඳහා සාම්ප්‍රදායිකව පවතින දුර්වලතාවාද ද ප්‍රබල ලෙසට ම බලපෑම් කර ඇත. දේශපාලනයේ දී සමාන නියෝජන හා සමාන ඉඩ ප්‍රස්ථා ස්ත්‍රීන්ට හිමි විය යුතු ය යන අදහස සාධාරණීකරනය කිරීම සඳහා තර්ක ගණනාවක් ම ඉදිරිපත් වී ඇත. ඒ අතරින් ඇන් ෆිලිප්ස් ගේ (Ann Phillips) සමාන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ තර්කය වැදගත් වේ (Phillips,1995). ඇන් ෆිලිප්ස් පෙන්වා දෙන්නේ ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් ශාරීරික වෙනස්කම් පැවතිය ද හැකියා, දක්ෂතා අතින් සමාන බැවින් පුරුෂයාට හිමිවන සමාජ සාධාරණත්වය හා ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් ස්ත්‍රීයට හිමි විය යුතු බවයි. නමුත් ස්ත්‍රී- පුරුෂ සමාජ භූමිකා මත සලකා සමාජ කාර්යයන් වෙන් කිරීම මගින් ස්ත්‍රීන් අප්‍රධාන හා අසාධාරණත්වයට පත්ව ඇති අතර එය වඩාත් දේශපාලන ව්‍යුහය තුළ පිළිබිඹු වන බව ඔහු පෙන්වා දෙයි. එබැවින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන ඉඩ ප්‍රස්ථා, අයිතිවාසිකම් හා නියෝජනය එක් පාර්ශවයකට පමණක් කේන්ද්‍රගතව පවතින තත්ත්වයක් තුළ සැබෑ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක වේ යැයි අපේක්ෂා කිරීමට නොහැකි බවට ද ඔහු තර්ක කරයි.

මේ සම්බන්ධව ඉදිරිපත් වී ඇති තවත් තර්කයක් වන්නේ උපයෝගීතාවය නැතිනම් අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ ව වන තර්කයයි. මෙයින් පැහැදිලි කරන්නේ යම් දේශපාලන ක්‍රමයක විවිධ අවශ්‍යතා පවතී. එම අවශ්‍යතා හඳුනාගනිමින් ඊට සුදුසු පිළියම් ලබාදීම වෙනුවෙන් ගැලපෙන දැනුමින් හා අත්දැකීම්වලින් පරිපූරණ පිරිසක් සිටිය යුතු ය යන්නයි. ස්ත්‍රීන් සම්බන්ධ ජාතික ගැටලුවකට විසඳුම් සෙවීමේ දී වඩාත් ගැලපෙන්නේ එම කණ්ඩායම නියෝජනය වන ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ විශේෂඥ දැනුමක් පවතින පිරිසක් ය. එසේ ම යම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් පොදු මතයක් ගොඩනැගීමේ දී එක් පාර්ශවයක් පමණක් නොව අනෙක් පාර්ශවයේ ද අදහස් වැදගත් වේ. විශේෂයෙන් දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේදී යම් යම් තීරණයන්ට එළඹීමේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයේ ම ඒකාබද්ධතාවයෙන් කටයුතු කිරීම මගින් එය වඩාත් සාර්ථකව සිදු කළ හැකි ය (Sawer,1999).

ස්ත්‍රී නියෝජනයට පක්ෂව ඉදිරිපත්ව ඇති තවත් තර්කයක් වන්නේ පෙළඹවීමේ තර්ක යයි (ලියනගේ,2012). පිතෘ මූලික සමාජ ක්‍රමය සම්ප්‍රදායික දෘෂ්ටි කෝණයෙන් දෙකක් මත පදනම් වෙයි. ඉන් පළමුවැන්නෙන් කියවෙන්නේ ස්ත්‍රීය යනු, ස්වාභාවයෙන් ම ළාමක ගති පැවතුම් ඇති

සමාජ කටයුතුවලින් දුරස් වූ නිවසේ කාර්යයන්ට පමණක් සීමා වූ තැනැත්තියක් ලෙසිනි. දෙවැන්නෙන් අර්ථවත් වන්නේ පුරුෂයා යනු ස්ත්‍රීයට වඩා රළු ගති පැවතුම්වලින් යුක්ත සමාජ සම්බන්ධතා ඇති රැකිකල් තැනැත්තියෙකු ලෙස ය. මෙම සම්ප්‍රදායික දෘෂ්ටි මගින් ස්ත්‍රීය පොදු කාර්යයන්ගෙන් ඉවත් කිරීම දේශපාලනික වශයෙන් ඇගේ නියෝජනය අවම වීම කෙරෙහි සෘජුවම බලපායි. එබැවින් ස්ත්‍රීන් මෙම මතිමතාන්තරවලින් ඉවත්ව දේශපාලන කටයුතුවල නියැලීම කළ යුතු ය. එවිට පුරුෂයාට පමණක් නොව ස්ත්‍රීයට ද පොදු කාර්යන්වලට සම්බන්ධ වී කටයුතු කළ හැකි ය යන ආදර්ශය සමාජයට ලබා දිය හැකි ය. ඒ හරහා ස්ත්‍රීන් දේශපාලනයට සම්බන්ධවීම කෙරෙහි පෙරට වඩා උනන්දුවක් මෙන් ම ආශාවක් ඇති වේ.

සංකේතාත්මක තර්කය මගින් ද ස්ත්‍රී නියෝජනය තහවුරු කිරීමට අදාළ අදහස් කිහිපයක් ඉදිරිපත් කරයි. මෙම තර්කය තුළින් පෙන්වා දෙන්නේ ස්ත්‍රීන් නියෝජිත ආයතනවල හා තීරණ ගන්නා මට්ටම්වල නියෝජනය වීම සමස්ත ස්ත්‍රී ප්‍රජාවගේ ම යහපත හා සුභසිද්ධිය වෙනුවෙන් බලපාන බවයි. ස්ත්‍රීන්ගේ අපේක්ෂා හා බලාපොරොත්තු ජාතික අභිලාෂ ලෙස සලකා ප්‍රතිපත්ති වැඩසටහන්වලට පරිවර්තනය වීම ද සිදු වේ. එමෙන් ම පුරුෂ මූලික දේශපාලන ආයතන සඳහා ස්ත්‍රීන් ද සම්බන්ධ වී මෙන් පුරුෂධිපත්‍යය බිඳ වැටෙන අතර, එම ආයතනයන් තුළ සුජාතභාවය හා නිත්‍යානුකූලභාවය ද ආරක්ෂා වේ (Mansbridge,1999).

5.3. පංගු ක්‍රම වර්ගීකරණය

ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීම සඳහා වූ උපක්‍රමයක් ලෙසින් ලොව රටවල් විශාල ප්‍රමාණයක් පංගු ක්‍රම න්‍යාය භාවිතා කරයි. එසේ පංගු ක්‍රමය භාවිතා කිරීමේ දී සමහර රටවල් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් මෙන් ම මැතිවරණ නීති හරහා පංගු වෙන්කිරීම සිදු කර ඇත. එමෙන් ම දේශපාලන පක්ෂ විසින් ස්වේච්ඡා පංගුවක් වෙන් කිරීමට ද කටයුතු කර තිබේ. එසේ පංගු ක්‍රමය භාවිතා කළ රටවල් පොදුවේ යොදාගත් ආකෘතීන් කිහිපයක් වේ (ලියනගේ,2012).

1 පාර්ලිමේන්තුව හෝ පළාත් පාලන ආයතනවල නියෝජිත ආයතනවලින් නිශ්චිත ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම.

මෙම ක්‍රමය යටතේ මැතිවරණ ඡන්ද කොට්ඨාසවලින් යම් ප්‍රමාණයක් හෝ නියෝජිත ආයතනවලින් කිසියම් අනුපාතයක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හෝ මැතිවරණ නීති මගින් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම සිදු කරයි.

2 ව්‍යවස්ථාපිත පංගු ක්‍රමය

දේශපාලන පක්ෂ විසින් නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලින් යම් ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම ව්‍යවස්ථාපිත පංගු ක්‍රමය යටතේ සිදු වේ. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා නීතියෙන් හෝ මැතිවරණ නීති මගින් මෙම ප්‍රතිශතය වෙන් කළ හැකි ය.

3 ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමය

දේශපාලන පක්ෂ විසින් පක්ෂ ව්‍යවස්ථා හෝ නීති මගින් මැතිවරණ නාම යෝජනාවලින් යම් පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමය මගින් සිදු කෙරේ. බටහිර යුරෝපානු රටවල්, ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවල් හා ඇතැම් ලතින් ඇමෙරිකානු කලාපයට

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

අයත් රටවල් ද මෙම ක්‍රමය භාවිතා කරයි. පින්ලන්තය, නෝර්වේ වැනි රටවල නාමයෝජනා ලැයිස්තුවෙන් 60% වඩා පුරුෂයන් ඇතුළත් නොවිය යුතු බවට දක්වා ඇත. ඒ හරහා ඉතිරි 40% ප්‍රමාණය අනිවාර්යෙන් ම ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය යුතු ය. මේ අයුරින් ලෝකයේ රටවල් 90 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් පංගු ක්‍රම ආකෘති අතරින් එකක් හෝ කිහිපයක් භාවිතා කරයි.

5.4. ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීම සඳහා පංගු ක්‍රමය භාවිතය

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මුහුණුවරක් යටතේ පවතින ලෝකයේ සෑම රාජ්‍යයක් ම පාහේ ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන නියෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා පංගු ක්‍රමය ඇතුළු වෙනත් උපක්‍රම භාවිතා කරයි. දැනට රටවල් 97 වැඩි ප්‍රමාණයක් පංගු ක්‍රමය හා වෙනත් උපක්‍රම භාවිතය කෙරෙහි අවධානය යොමු කර තිබේ. ඒ හරහා පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව දේශපාලනය නියෝජිත ආයතන හා තීරණ ගන්නා මට්ටම්වල ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක ලෙස වර්ධනයක් අද වන විට දැකිය හැකි ය. විශේෂයෙන් පංගු ක්‍රමය හා වෙනත් උපක්‍රම භාවිතය සම්බන්ධයෙන් වූ අත්දැකීම් රටින් රටට වෙනස්ය. ඇතැම් සමාන දේශපාලනික සංස්කෘතික වටපිටාවක් පවතින රටවල පංගු ක්‍රමය භාවිතයේ යම් යම් සමානතා ද දැකිය හැකි ය. පංගු ක්‍රම න්‍යාය ප්‍රායෝගික භාවිතය පිළිබඳ පළමු අත්දැකීම් හමුවන්නේ නෝර්වික් රටවල්වලින් ය (ලියනගේ,2012). 1975 දී පමණ නෝර්වේ සමාජවාදී වාමාංශික පක්ෂය විසින් සිය නාමයෝජනා ලැයිස්තුවට ස්ත්‍රීන් සඳහා 40%ක ප්‍රතිශතයක් වෙන් කිරීමට කටයුතු කිරීම එහි මූලාරම්භය ලෙස සැලකේ. නෝර්වේ සමාජවාදී පක්ෂයේ පූර්වාදර්ශයෙන් ඇරඹී පංගු ක්‍රමය පසු ව නෝර්වේ අනෙකුත් පක්ෂ සඳහා ද සිව්චනය හා ඩෙන්මාර් යන රටවල පක්ෂ වෙත ද ව්‍යාප්ත විය. එසේ වුවත් මෙම රටවල් අපේක්ෂා කළ මට්ටමේ ස්ත්‍රී නියෝජන ප්‍රතිශතයක් ළඟාකර ගැනීමට නොහැකි වීම මත ඇතැම් නෝර්වික් රටවල් පංගු ක්‍රමය නීතියෙන් තහවුරු කිරීමට කටයුතු කළේය (Ballington & Binda,2005).

කැනඩාව, ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි සමහර යුරෝපානු රටවල් සිය පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති මගින් ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රම හඳුන්වා දීමට කටයුතු කෙරුණි. නමුත් ලතින් ඇමරිකානු කලාපයේ රටවල් 1990 ගණන්වල පංගු ක්‍රමය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය. ලතින් ඇමරිකානු රටවල්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් නාමයෝජනා ලැයිස්තු මගින් නීත්‍යානුකූල ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් වෙන් කර තිබේ. 1990 දී අජන්ටිනාව මෙම ක්‍රමය පළමුවෙන් හඳුන්වා දුන් අතර පසුව ජෙරු, පැනමා, ඩොල්වියා, බ්‍රසීලය ආදී රටවල් ද පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දුනි (ලියනගේ,2012). 1980 ගණන් වන විට ලතින් ඇමරිකානු රටවල දේශපාලනය තුළ සිදු වූ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වෙනස්කම් හා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාරයන්හි පිබිදීම පංගු ක්‍රම න්‍යාය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වීම කෙරෙහි ප්‍රබල ලෙස ම බල පෑවේය.

පංගු ක්‍රමය භාවිතය සම්බන්ධයෙන් අප්‍රිකානු රටවල් කිහිපයක ද අත්දැකීම් පවතී. දකුණු අප්‍රිකාවේ අප්‍රිකානු ජාතික කොංග්‍රසය විසින් ස්ත්‍රීන් සඳහා ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමයක් වෙන් කිරීමට කටයුතු කිරීම එහි ආරම්භය ලෙස සැලකේ. එමෙන් ම 1986 දී පමණ උගන්ඩාව ස්ත්‍රීන් සඳහා ව්‍යවස්ථානුකූලව ආසන බෙදා වෙන් කිරීම සිදු කළ අතර, ඩිප්ලුව, සෝමාලියාව, සුඩානය, එරිත්‍රියා වැනි නැගෙනහිර අප්‍රිකානු රටවල් ද මෙම ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කිරීමට කටයුතු කෙරුණි.

වෙනත් කලාපවලට සාපේක්ෂව මැදපෙරදිග රටවල් ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් යොමුකර ඇත්තේ අඩු අවධානයකි. ඊශ්‍රායලයේ පක්ෂ ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමයක් භාවිතා කරයි. ඊජිප්තුව, ජෝර්දානය වැනි රටවල් සිය පාර්ලිමේන්තු ආසනවලින් යම් ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන්

සඳහා වෙන් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

ස්ත්‍රී නියෝජනය පිළිබඳ ව ආසියානු කලාපය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමේ දී හඳුනාගත හැකි වන්නේ, ජාතික දේශපාලනයට වඩා පළාත් පාලන මට්ටමේ ස්ථරවල ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනයේ යම් මට්ටමක වැඩි වීමක් පෙන්වුම් කරන බවයි. නේපාලය, ඉන්දියාව වැනි රටවල් එයට නිදසුන් සපයන අතර, දීර්ඝ කාලීන ඉල්ලීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 2017 දී ශ්‍රී ලංකාවේ ද පළාත් පාලන ආයතනවල නියෝජනය සඳහා 25% ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

මේ ආකාරයෙන් පොදුවේ ස්ත්‍රීන් සඳහා වන පංගු ක්‍රම න්‍යාය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ අත්දැකීම් කලාපයෙන් කලාපයට මෙන් ම රටින් රටට වෙනස්ය. ඒ අනුව පංගු ක්‍රමය හා වෙනත් උපක්‍රම භාවිතය සම්බන්ධයෙන් යුරෝපීය, ආසියා, අප්‍රිකා හා ලතින් ඇමරිකානු රටවල අත්දැකීම් තුලනාත්මකව හා සවිස්තරව සාකච්ඡා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

5.5. යුරෝපයේ රටවල් පංගු ක්‍රමය භාවිතය

ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් ඉහළ ප්‍රවණතාවක් දැකිය හැකි වන්නේ ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවලින් ය. එසේ ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවල්වල ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රතිශතය ඉහළ වර්ධනයක් පෙන්වුම් කිරීමට පංගු ක්‍රම න්‍යායේ භාවිතය හේතු වී ඇති බව පිළිගත් කරුණකි (Phillips,1995). එසේ වුවද පංගු ක්‍රම න්‍යාය භාවිතා කිරීමට පෙර එනම් 1980 දශකය පමණ වන විට පවා ස්ත්‍රී නියෝජනය 20%-30% අතර ප්‍රමාණයක් පැවති බවට හඳුනාගත් හැකි ය. ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවල් අතරින් ස්ත්‍රී නියෝජනයේ ඉහළ මට්ටමක පවතින රට ලෙස සැලකෙන්නේ ස්වීඩනයයි. ස්වීඩනය තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය වීම දීර්ඝ කාලීන ප්‍රතිඵලයකි. 1970 පමණ වන විට පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ත්‍රී නියෝජනය 14%ක් පමණ වූ අතර එය 1988 වන විට 38% දක්වාත් 2000 වර්ෂය වන විට 43% දක්වා ක්‍රමිකව වර්ධනය විය. 2012 වන විට 48% නියෝජන ප්‍රතිශතයක් ගනු ලැබුවත් 2018 මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව එය 46% දක්වා සුළු අඩුවීමක් දැකිය හැකි ය.

ස්වීඩනයේ ස්ත්‍රී නියෝජනය ක්‍රමිකව වර්ධනය වීම සඳහා දේශපාලන සංස්කෘතිය මෙන් ම ආර්ථික හා සමාජ රටාවේ ප්‍රගතිශීලී ලක්ෂණ ද හේතුවී ඇත (Fridenvall,2003). ස්වීඩනයේ සියලු දේශපාලන පක්ෂ 1970 ගණන් වන විට ස්ත්‍රීන් සඳහා දේශපාලන නියෝජනය පුළුල් කළ යුතු ය යන අවධානය පොදුවේ හඳුනාගත් අතර ඒ සඳහා අවධාන කටයුතු සම්පාදනය කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1972 වන විට ස්වීඩන් ලිබරල් පක්ෂය විසින් සිය පක්ෂයේ අභ්‍යන්තර කමිටුවල සංවිධාන ව්‍යුහය තුළ ස්ත්‍රීන් 40% ප්‍රමාණය විය යුතු බව පෙන්වා දුනි (ලියනගේ,2012). එමෙන් ම 1988 දී ලිබරල් පක්ෂය තම පක්ෂය ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස Zipper ක්‍රමය නාම යෝජනා ලැයිස්තු සඳහා හඳුන්වා දෙන ලදී. 1987 පමණ වන විට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය ද නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලට 40%ක ප්‍රමාණයක් අවම වශයෙන් ස්ත්‍රීන් ඇතුළත් විය යුතු බවට වන ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දීමට කටයුතු කළේය. මීට සමගාමීව 1994 වර්ෂයේ දී සිය නාම යෝජනා ලැයිස්තුවට Zebra ක්‍රමය හඳුන්වා දෙමින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන නියෝජන ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරිපත් කළේය. 1981 දී ග්‍රීන් පක්ෂය හා 1987 දී වාමාංශික පක්ෂයන් සිය පක්ෂ අභ්‍යන්තර කමිටු සඳහා 40% ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය යුතු ය යන ප්‍රතිපත්තිය හඳුන්වා දුනි (ලියනගේ,2012). පසු ව 1989 වන විට ග්‍රීන් පක්ෂයන් 1997 වන විට වාමාංශික පක්ෂයන් එම ප්‍රතිශතය 50% දක්වා වැඩි කිරීමට කටයුතු කෙරුණි.

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංඉ ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ස්වීඩනයේ දේශපාලන පක්ෂ විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ ප්‍රතිපත්ති හා උපක්‍රම ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක ලෙස වර්ධනයට හේතු විය. විශේෂයෙන් 1970 ගණන් වන විට සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය ජාතික හා පළාත් පාලන මට්ටමේ දී ස්ත්‍රීන් ප්‍රමාණවත් කරම් නියෝජනය නොවීම සමාජ ගැටලුවක් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබූ අතර, එයට විසඳුම් සෙවීම සඳහා ස්ත්‍රීවාදී සංවිධාන සමඟ ඒකාබද්ධව කටයුතු කරන ලදී. එහි දී ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාරයන් අධ්‍යයනය කළින් ලබාගත් නිර්දේශයන් සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය වෙත යොමු කෙරුණි. මෙම කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් 1993 වන විට සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවය තුරන්කර ස්ත්‍රීන් සඳහා සාධාරණත්වය ඉටු කිරීම පිණිස වන කරුණු තුනක් ඉදිරිපත් කළේය. ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවය අතර පවතින වැටුප් අසමානතාවය ඉවත් කිරීම, ස්ත්‍රීන්ට එරෙහි ලිංගික හිංසනය හා ප්‍රචණ්ඩත්වය තුරන් කිරීම මෙන් ම පක්ෂය තුළ ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය ඉහළ නැංවීම එම කරුණු ය. පවුල හා ඉන් පිටත සමාජයේ දී පුරුෂයාට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රීය භුක්තිවිදින නිදහස හා වරප්‍රසාද අවම මට්ටමක පවතින අතර දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ ද දේශපාලනික දැනුම, උනන්දුව, කැමැත්ත හා අත්දැකීම් අතර ස්ත්‍රී පුරුෂ විභේදනයක් දැකිය හැකි බවත් පෙන්වා දුනි. මෙයට අමතරව ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීම සඳහා පියවර ගන්නා ලෙස ස්වීඩනයේ ස්ත්‍රීවාදී සංවිධාන ජාලයක වූ ස්ටොකින් ව්‍යාපාරයට සහය දීමේ ව්‍යාපාරයේ බලපෑම්වලට ද සමාජවාදී පක්ෂයට මුහුණදීමට සිදුවිය. එහි ප්‍රතිඵලයක් මත පාර්ලිමේන්තු හා පළාත් මට්ටමේ දී ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වීම සඳහා Zipper ක්‍රමය හඳුන්වා දීමට කටයුතු කළේය. සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය මෙන් ස්වීඩන් කොන්සර්වේටිව් පක්ෂ අභ්‍යන්තරයේ ස්ත්‍රී නියෝජනය වැඩි කිරීම සඳහා වන අරගලය දියත් විණි. කොන්සර්වේටිව් පක්ෂයේ ස්ත්‍රී ෆෙඩරේෂනය 1970 ආරම්භයේ සිට ම ස්ත්‍රී නියෝජනයේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළේය. ස්ත්‍රී ෆෙඩරේෂනය විසින් 1975 දී ස්ත්‍රීන්ට නාම යෝජනා ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කළ ද කොන්සර්වේටිව් පක්ෂය විසින් එය ප්‍රතික්ෂේප කෙරුණි. මෙම තත්වය මත ස්ත්‍රී ෆෙඩරේෂනය හා පක්ෂය අතර අරගලය 1990 ගණන් දක්වා ම පැවතුණි. පක්ෂයේ ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයන් වෙන් වෙන් වශයෙන් බෙදී ක්‍රියාත්මක වීම ද පක්ෂය සඳහා ස්ත්‍රීන්ගේ ඡන්ද අඩුවීම ද පක්ෂය කෙරෙහි සමාජ ප්‍රතිරූපය බිඳ වැටීමට හේතුවිය. මෙම පසුබිම මත කොන්සර්වේටිව් පක්ෂයට ස්ත්‍රී - පුරුෂ බෙදීම නිසා සමාජ ප්‍රතිරූපය යළි ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වූ අතර, ඒ සඳහා පළාත් පාලන ආයතනවල ස්ත්‍රීන්ට වැඩියෙන් නාම යෝජනා ලබා දීමටත් පාර්ලිමේන්තු කමිටුවල ස්ත්‍රී නියෝජනය වැඩි කිරීමටත් කටයුතු කළේය. ස්ත්‍රී ෆෙඩරේෂනය විසින් ගෙන ගිය අරගලයෙහි ප්‍රතිඵලය අද වන විටත් ස්වීඩනයේ අනෙක් පක්ෂවලට සාපේක්ෂව පළාත් පාලන ආයතන තුළ හා පක්ෂ අභ්‍යන්තර කමිටුවල ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ මට්ටමක පවතී (ලියනගේ,2012).

ජර්මනියෙහි ක්‍රියාත්මක වන මිශ්‍ර නියෝජන ක්‍රමය (පහළ මණ්ඩලයට නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීම සඳහා භාවිතා කරන) ස්ත්‍රී නියෝජනයේ වර්ධනයට ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇතැයි ඔවුන් පොදුවේ පිළිගන්නා කරුණකි. ජර්මනියේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ අතරින් තුනක් සිය අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති මගින් සිදු කරනු ලැබූ වෙනස් කිරීම් මත නාමයෝජනා ලැයිස්තුවෙන් 40% -50% ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කර තිබේ. 1980 දී ග්‍රීන් පක්ෂය විසින් Zipper ක්‍රමය මගින් ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයන්ට 50% සමාන නියෝජනයක් ලබා දීමට කටයුතු කළේය. ජර්මනියේ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය 1988 වන විට සිය පක්ෂයේ අභ්‍යන්තර තනතුරුවලින් 1/3ක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ යුතු බවට තීරණය කළ අතර, 1994න් පසු ව එය 40% දක්වා වර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දුනි. තව ද 1996

වන විට ක්‍රිස්තියානි ඩිමොක්‍රටික් පක්ෂය විසින් සිය පක්ෂ තනතුරු හා නාම යෝජනා ලැයිස්තු සඳහා 30% ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමේ ක්‍රමය හඳුන්වා දීමට කටයුතු කළේය (ලියනගේ,2012).

ජර්මන් ව්‍යවස්ථාදායකයෙහි දැනට වැඩි ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රී නියෝජනය කරනු ලබන්නේ ග්‍රීන් පක්ෂයෙනි. එය 57%කි. අනෙකුත් පක්ෂ වන ක්‍රිස්තියානි ඩිමොක්‍රටික් පක්ෂයේ ස්ත්‍රී නියෝජනය 19.5%ක් වන අතර, සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂයේ ජාතික නියෝජනය 35% කි. ස්ත්‍රී නියෝජනය වැඩි කිරීම සඳහා ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ නාම යෝජනා ලැයිස්තුවලින් 40% - 50% ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට තීරණය කළ ද දක්ෂිණාංගික පක්ෂය වැනි ඇතැම් පක්ෂ එම ක්‍රමය ප්‍රතික්ෂේප කළේය. එසේ ම පක්ෂවල සිදු කළ වෙනස්කම්වලට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රීන් සම්බන්ධයෙන් සමාජ ව්‍යුහය තුළ වෙනස්කම් ඇති නොවීම ද ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක වශයෙන් වර්ධනය නොවීමට හේතු වී ඇත.

නියෝජනයේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමනාත්මතාවය තහවුරු විය යුතු ය යන අදහස ප්‍රංශයෙහි තහවුරු වීම 1999 දී මැතිවරණ නීති සංශෝධනය හරහා සිදුවිය. එයට පෙර 1982 දී සමාජවාදී රජය යටතේ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා මැතිවරණය නාම යෝජනා ලැයිස්තුවලින් 25%ක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට නීතියක් සම්මත වූවත් එය ප්‍රතික්ෂේප විය. 2007 පැවති මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව ප්‍රංශ ව්‍යවස්ථාදායකයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ස්ත්‍රී නියෝජනය 18.9% කි. දෙවන මණ්ඩලයේ එය 22.2% කි. 1999 දී සම්මත කරගනු ලැබූ නීතියට අනුව පළාත් පාලන, ප්‍රදේශීය ආයතන සඳහා ස්ත්‍රී - පුරුෂ සමනාත්මතාව තහවුරු වන ආකාරයේ නාමයෝජනා සකස් කිරීමට කටයුතු කෙරුණි. මෙම නීතියට අනුව සකස් නොකළ සියලු නාමයෝජනා ප්‍රතික්ෂේප කිරීමටත් එසේ ඉදිරිපත් කරන පක්ෂ සඳහා මුදලින් වන්දි ගෙවීමට සිදුවිය. මේ අනුව 2001 වසරේ පැවැති පළාත් පාලන මැතිවරණයේ දී 25%ක් ව පැවති ස්ත්‍රී නියෝජනය 47%ක් දක්වා වර්ධනය විය. 2017 වනවිට ප්‍රංශයේ ජාතික ව්‍යවස්ථාදායකයේ පහළ මණ්ඩලය (Lower or Single House) තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය 39.6%ක් වූ අතර, ඉහළ මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) එය 29.3% ක් බවට පත් විය (Inter Parliamentary Union Report ,2018).

කැනඩාව බෙල්ජියම් හා ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල ද ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය ඉහළ නැංවීමට අදාළ උපක්‍රම අනුගමනය කර ඇත. ඒ අතරින්,

1. නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලින් යම් ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම
2. පංගු ක්‍රමය භාවිතය හරහා ආසන වෙන් කිරීම
3. පක්ෂ අභ්‍යන්තර තනතුරුවලින් යම් කොටසක් ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් වෙන් කිරීම, වැනි ක්‍රමවේද භාවිතා කරයි.

1985 දී කැනඩාවේ නව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය ෆෙඩරල් මැතිවරණවල දී ස්ත්‍රීන් සඳහා නාම යෝජනාවලින් 50%ක් ලබාදීමට කටයුතු කළ අතර පක්ෂයේ අභ්‍යන්තර තනතුරුවලින් 50%ක් ද ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළේය. 2015 මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 334න් 90 දෙනෙක් ස්ත්‍රීන් තෙරි පත් විය. එය 26.9% ප්‍රතිශතයකි. ඉහළ මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 105න් 49ක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වූ අතර එය 46.7%ක ඉහළ ප්‍රතිශතයකි. අවසන් වරට 2019 දී පැවති මැතිවරණයේ දී පහළ

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

මණ්ඩලය සඳහා ආසන 338න් 100 දෙනෙක් (29.6%) ස්ත්‍රීන් තේරී පත් විය (Inter Parliamentary Union Open Data,2021).

1994 වසරේ දී බෙල්ජියම් මැතිවරණ පනතක් සම්මත කරමින් නාම යෝජනා ලැයිස්තුවලින් 2/3 කට වඩා ස්ත්‍රීන් හෝ පුරුෂයන් ඇතුළත් නොවිය යුතු බවට තීරණය කළේය. එම නීතිය මගින් දෙපාර්ශවය සඳහා ම නාම යෝජනාවලින් ලැබිය යුතු අවම ප්‍රතිශතය නියම කෙරුණි. 1999 දී පැවති යුරෝපා පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය වෙනුවෙන් ජර්මනිය මෙම ක්‍රමය භාවිතයට ගැනුණු අතර, එහි දී 18.5%ක් ව පැවති ස්ත්‍රී නියෝජනය 23.3% දක්වා යම් වැඩිවීමක් සිදු විය. 2014 දී බෙල්ජියම් පැවති මැතිවරණයෙන් පහළ මන්ත්‍රී මණ්ඩලය (Lower or Single House) සඳහා ස්ත්‍රීන් 57 දෙනෙක් තේරී පත් වූ අතර, එය 38.0%ක ප්‍රතිශතයකි. ඉහළ මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) එම ප්‍රතිශතය 50% දක්වා වර්ධනය වූ අතර තේරී පත් වූ නියෝජිතවරියන් ගණන 30 කි (Inter Parliamentary Union Report ,2018).

ඕස්ට්‍රේලියාවේ ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීමට අදාළ ප්‍රගතිශීලී උපක්‍රම භාවිතා කිරීම වාමාංශික පක්ෂවල මැදිහත්වීමෙන් සිදු විය. නමුත් දක්ෂිණාංශික පක්ෂ ස්ත්‍රීන් හා සම්බන්ධ පෞද්ගලික ගුණාංග වන නායකත්ව හැකියාව, පුහුණුව හා දැනුම වර්ධනය කිරීම වැනි කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරුණි. 1994 දී කම්කරු පක්ෂය සිය අභිමතාර්ථය ලෙස 2002 වසර වන විට 35%ක ස්ත්‍රී නියෝජනයක් පක්ෂය විසින් පාර්ලිමේන්තුවෙහි නියෝජනය කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කළේය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය නායකත්වය කාමන් ලෝරන්ස් ලබා දුණි. ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වීමට නම් ස්ත්‍රීන් ම තෝරා ගත යුතු බව කාමන් තර්ක කළේය. 1995 වන විට කම්කරු පක්ෂයේ ක්වින්ස්ලන්ත ශාඛාවේ ක්‍රියාකාරීන් පිරිසක් ඕස්ට්‍රේලියානු ස්ත්‍රී පක්ෂය නමින් පක්ෂයක් පිහිටුවා ගනිමින් උක්ත කරුණට අදාළව කම්කරු පක්ෂයට බලපෑම් කළේය. මෙයට අමතරව 1981 දී කම්කරු පක්ෂය විසින් ස්ත්‍රීන්ගේ තත්ත්වය පිළිබඳ කමිටුව (Federal Parliamentary Labour Party Status of Women Committee) හරහා ස්ත්‍රීන්ට අදාළ නීති හා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිරීක්ෂණයෙහි යෙදුණි. ස්ත්‍රී මැතිවරණ උපදේශන කණ්ඩායම (Women's Electoral Lobby) වැනි ඕස්ට්‍රේලියානු ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා විවිධ උපක්‍රම භාවිතා කරමින් ඕස්ට්‍රේලියානු පක්ෂවලට බලපෑම් කළහ. ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය විශේෂිත ආයතන ස්ථාපිත කිරීම, ස්ත්‍රීන් සම්බන්ධයෙන් වන මෙම ගැටලුව කෙරෙහි සමාජය දැනුවත් කිරීම, ස්ත්‍රී නියෝජන ගැටලුව විසඳීම සඳහා පක්ෂ නායකයින්ට යෝජනා හා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම හා දේශපාලන නායකත්ව පුහුණු වීම් ස්ත්‍රීන්ට ලබා දීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග ඒ අතර ප්‍රධාන විය. ඕස්ට්‍රේලියානු දේශපාලන පක්ෂ හඳුන්වාදෙන ලද මෙම ප්‍රතිපත්ති හා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාරවල බලපෑම මත ස්ත්‍රී නියෝජනය යම් මට්ටමක වර්ධනය වී තිබේ. 2016 වන විට ඕස්ට්‍රේලියානු පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 150න් 43ක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වූ අතර, එය 28.7% ප්‍රතිශතයකි. ඉහළ මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 76න් 37ක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 40.8% කි (Inter Parliamentary Union Report ,2018).

5.6. ආසියා හා පැසිපික් කලාපීය රටවල පංගු ක්‍රමය භාවිතය

ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීමේ උපක්‍රමයක් ලෙස පංගු ක්‍රමය ආසියා හා පැසිපික් කලාපීය රටවල් විසින් ද භාවිතා කෙරේ. ජාතික දේශපාලනයට සාපේක්ෂව පළාත් පාලන ආයතනවල ස්ත්‍රී නියෝජනය වැඩි කිරීම කෙරෙහි මෙම කලාපීය රටවල අවධානය යොමු කර තිබේ. පංගු ක්‍රම න්‍යාය භාවිතය මගින් පාළාත් පාලන ව්‍යුහයේ ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ මට්ටමකට ගෙන එන ලද රටවල් අතර ඉන්දියාව මූලික වේ. පංගු ක්‍රමය පිළිබඳ මූලික කතිකාවත ඉන්දියාවේ ආරම්භ වෙන්නේ 1920 ගණන්වලය. එම අවධියේ අධිරාජ්‍ය විරෝධී ඉන්දියානු ජාතික ව්‍යාපාර ඉන්දියානු ස්ත්‍රීන්ට ද දේශපාලනය තුළ නියෝජනය වීමේ අයිතියක් ඇති බවට අදහස් ප්‍රකාශ කර ඇත. අධිරාජ්‍ය පාලනය යටතේ එම ඉල්ලීමට සාර්ථක පිළිතුරක් නොලැබීම මත ස්ත්‍රී නියෝජන අයිතිය සම්බන්ධ කතිකාව යටපත් වන අතර, යළි එය පශ්චාත් යටත් විජිත යුගයේ දී ඉස්මතු වේ. 1974 වර්ෂයේ දී ඉන්දියානු ස්ත්‍රීන්ගේ තත්ත්වය සොයා බැලීමට කමිටුවක් පත් කෙරුණි. එම කමිටු වාර්තාවට අනුව දේශපාලන නියෝජිත ආයතන සඳහා අවම වශයෙන් 1/3 ක ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් ඇතුළත් කර ගැනීමට ඉන්දියානු රජය පියවර ගත යුතු බවට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළේය. මෙම පසුබිම මත ඉන්දියානු ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර හා සිවිල් සංවිධාන පළාත් පාලන මට්ටමින් හෝ ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගුවක් වෙන් කිරීම අවශ්‍ය බවට තර්ක ඉදිරිපත් කළහ. පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉතා අවම මට්ටමක පවතින බව පක්ෂ නායකයන්, පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතයන් මෙන් ම සිවිල් සමාජය ද දැනුවත් කිරීමේ කාර්ය ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් සිදු කරන ලදී. ඒ සඳහා සාකච්ඡා කිරීම, රැස්වීම් පැවැත්වීම, අධ්‍යයන හරහා වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම වැනි සමකාමී ක්‍රියාමාර්ග මෙන් ම බලපෑම් කිරීම, පෙළපාලි යාම හා උද්ඝෝෂණ පැවැත්වීම වැනි රැකිකල්වාදී ක්‍රියාමාර්ග ද අනුගමනය කළහ.

1984 දී මහාරාෂ්ට්‍ර ප්‍රාන්තය පළාත් පාලන ආයතනවල නියෝජනයෙන් 30%ක ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කරන ලදී. නමුත් අනෙක් ප්‍රාන්තවල මෙම ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක නොවුණි. එබැවින් මෙය සමස්ත ඉන්දියාවෙහි ම ස්ත්‍රී නියෝජනය වැඩි වීමට බලපෑමක් නොකළ ද පංගු ක්‍රමයක් ඉල්ලීම සඳහා ස්ත්‍රීන් පෙළඹවීමකට හේතු විය. 1970 සිට 1990 දක්වා ඉන්දිය ස්ත්‍රී සංවිධාන දිගින් දිගටම සිදු කළ දැනුවත් කිරීමේ හා උද්ඝෝෂණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1993 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් වෙන් කළේය. 1992 දී පමණ ඉන්දියානු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට එක්කළ 73 වැනි සංශෝධනය ද ඉතා වැදගත් වේ. ඒ හරහා පංචායතී රාජ්‍ය ආයතන සඳහා 1/3ක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම සිදු විය. මෙම සංශෝධනය යටතේ සියලු ම පංචායත් රාජ්‍යයන්හි ආයතනවල සභාපතිවරුන් සඳහා වෙන්වූ ප්‍රතිශතයෙන් 1/3ක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ යුතු වේ. නමුත් එම තනතුරුවලින් පහත් කුල හෝ ගෝත්‍ර සඳහා ප්‍රතිශතයක් වෙන් කර නොතිබුණි. සංශෝධනයට අනුව ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ ආසනය ඊළඟ මැතිවරණයේ දී පොදු ආසනයක් ලෙස නම් කරන අතර, ඒ හරහා ආධුනික ස්ත්‍රීන් දේශපාලන ක්‍රමය වෙත හුරුපුරුදු කිරීමටත්, අත්දැකීම්, නායකත්වය වැනි ගුණාංග වර්ධනය කර ගැනීමටත් අවසානයේ ප්‍රායෝගික දේශපාලන තරඟය වෙත යොමු කරවීමටත් අපේක්ෂා කෙරුණි (ලියනගේ,2012).

ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් පසු 2000 වසරේදී පැවැත් වූ දෙවැනි පළාත් පාලන මැතිවරණයට අනුව ග්‍රාම පංචායන්හි ස්ත්‍රී නියෝජනය 31.37%ක් බවට පත්විය. දිස්ත්‍රික් පංචායන්හි එම ප්‍රතිශතය 31.80% දක්වා වර්ධනය වීණි. සමස්තයක් ලෙස පළාත් පාලන

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ආයතනවල 1993 ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට පෙර 4.5% පමණ වූ ස්ත්‍රී නියෝජනය 2010 වන විට 33-48% දක්වා වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. එසේ ඉන්දියානු පළාත් පාලන ආයතනවල ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉතා ප්‍රගතිශීලී වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ ද ජාතික දේශපාලනය තුළ එම මට්ටම ඉතා දුර්වලය. 2014 පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආයතන 542න් ආසන 64ක් සඳහා ස්ත්‍රීන් තේරීපත් වූණි. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 11.8% කි. 2018 පැවති මැතිවරණයෙන් එරට සෙනෙට් සභාව (Upper Chamber) සඳහා වූ ආසන 237න් 27ක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය. ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 11.4% කි (Inter Parliamentary Union Report ,2018).

පංගු ක්‍රමය භාවිතය පකිස්ථානයට නව ප්‍රවණතාවයක් නොවේ. 1956 සිට ක්‍රියාත්මක කළ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය හරහා ජාතික මෙන් ම ප්‍රාන්ත මට්ටමෙන් ස්ත්‍රීන් සඳහා 5-10% ප්‍රතිශතයක් වෙන් කර තිබුණි. නමුත් එය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් නොවුණි. එසේ ම වෙන් කළ ආසනවලට නියෝජිතයන් තෝරාපත් කර ගනු ලැබුවේ වක්‍ර ඡන්ද ක්‍රමයක් මඟිනි. වක්‍ර ඡන්ද ක්‍රමය මගින් සිදු කරනු ලැබුවේ වෙන් කළ ආසනවලට ස්ත්‍රීන් තේරීම, මැතිවරණයෙන් තේරීපත් වූ මන්ත්‍රීවරුන් විසින් සිදු කිරීමයි. 1988 වන විට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හරහා නියම කරන ලද ආසන වෙන් කිරීමේ ක්‍රමය නතර කළ අතර එය ස්ත්‍රී නියෝජනය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් පහළ වැටීමට හේතු විය. 1993 මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව පළාත් පාලන ආයතනවල ස්ත්‍රී නියෝජනය 10%ක් පමණ වූ අතර 1997 මැතිවරණයෙන් පසු ජාතික ව්‍යවස්ථාදායකය තුළ ද ස්ත්‍රී නියෝජනය 4% වඩා අවම මට්ටමක් දක්වා පහත වැටුණි. මෙම පසුබිම මත ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මකව ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා දේශපාලන නායකත්වයට බලපෑම් කිරීමේ වගකීම සමස්ත පකිස්ථාන ස්ත්‍රීන් සතු කාර්යභාරයක් බව ස්ත්‍රීවාදී සංවිධාන විසින් හඳුනාගනු ලැබිණි. ඒ අනුව ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා වන ප්‍රගතිශීලී ප්‍රතිපත්ති නිර්මාණය සඳහා ජාතික නායකත්වය දැනුවත් කිරීම වෙනුවෙන් විවිධ ක්‍රියාමාර්ග වෙත යොමු වීමට පකිස්ථාන ස්ත්‍රී සංවිධාන කටයුතු කළාය.

ස්ත්‍රී සංවිධාන, ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කළ අදහස් හා නිර්දේශ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළ පකිස්ථාන රජය විසින් 1997, 1998, 2002 යන වසරවලදී වාර්තා කිහිපයක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. එම වාර්තා මඟින් ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජන හිමිකම හා අවශ්‍යතාව තහවුරු කළේය. විශේෂයෙන් 2001 දී සම්මත කරන ලද බලය බෙදීමේ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ ජාතික හා පළාත් පාලන ආයතන සඳහා 33%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ අතර, ඔවුන් සෘජු මහජන ඡන්දයෙන් තෝරා පත් කර ගත යුතු බවට වන නිර්දේශ ඉදිරිපත් කෙරුණි. බලය බෙදීම පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දීමට පෙර පකිස්ථානයේ දේශපාලනය ධනවත් සහ ප්‍රභූ පුරුෂාධිපත්‍යයට පමණක් කේන්ද්‍ර ගත වී තිබුණ ද පංගු ක්‍රම න්‍යාය බලාත්මක වීමත් සමඟ එතෙක් පුරුෂයන්ට පමණක් සීමා වී පැවති නියෝජන ක්‍රමය ස්ත්‍රීන්ට ද විවෘත විය. ග්‍රාමීය හා පහත් කුල යැයි සම්මත ස්ත්‍රීන්ට ද මෙම ක්‍රමය හරහා දේශපාලනයට ප්‍රවිශ්ට වීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථාව හිමිවීම වැදගත් වූවකි. පංගු ක්‍රමය මඟින් නියෝජිත ආයතන සඳහා තේරීපත් වූ ස්ත්‍රීන්ගෙන් 57%ක වැඩි ප්‍රමාණයක් වයස අවුරුදු 50ට වඩා අඩු තරුණ පිරිසක්ය. එය තරුණ ජව සම්පන්න නායකත්වය දේශපාලනය වෙත යොමු වීමක් ලෙස සැලකිය හැකි ය (ලියනගේ,2012).

පංගු ක්‍රම න්‍යාය හඳුන්වාදීම දේශපාලනික ව්‍යුහයේ පමණක් නොව සමාජ ප්‍රපංචයේ ද යම් යම් ධනාත්මක වෙනස්කම් ඇති වීමට හේතු විය. එතෙක් සාම්ප්‍රදායිකව ගෘහයේ වැඩ

කටයුතුවලට පමණක් සීමා වී සිටි ස්ත්‍රීහු සමාජයේ පොදු වැඩ කටයුතුවලට ද සම්බන්ධ වූහ. ස්ත්‍රීය නායකත්වය හා වගකීම් දැරීමටත් සුදුසුය යන ආකල්පය සමාජගත වීම ද සිදු වුණි.. එසේ වුවත් දේශපාලන ආයතන සඳහා තේරී පත් වූ නියෝජිතවරියන් ගෙන් වැඩි දෙනෙකු සතුව ඉහළ අධ්‍යාපන මට්ටමක් හෝ දේශපාලනික වශයෙන් පුළුල් දැනුමක් මෙන් ම අත්දැකීම් ප්‍රමාණවත් නොවීම මත ස්ත්‍රී නියෝජනය තුළින් අපේක්ෂා කළ ඉලක්ක වෙත ළඟා වීමට නොහැකි විය. ස්ත්‍රී ජාතික ව්‍යාපාරය විසින් 2001 දී සිදු කරන ලද බලපෑම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජාතික මට්ටමේ නියෝජිත ආයතන සඳහා ද ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් යම් ප්‍රතිශතයක් වෙන් කිරීම කරන ලදී. ස්ත්‍රී ජාතික ව්‍යාපාරය ජාතික මට්ටමේ නියෝජිත ආයතන සඳහා 33%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන්ට ලබා දිය යුතු බවට ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කළාය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පකිස්ථාන ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂ දහයට වැඩි ප්‍රමාණයක් ජාතික හා ප්‍රාන්ත මැතිවරණවලදී නාම යෝජනා ලැයිස්තුවෙන් 30%ක් ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් වෙන් කිරීමට එකඟ විය. ඒ අනුව පකිස්ථානයේ ජාතික බියුරෝව විසින් සෙනෙට් මණ්ඩලය සඳහා 17%ක ප්‍රතිශතයක් ද ජාතික මණ්ඩල සඳහා 18%ක ප්‍රතිශතයක් ද වෙන් කරන ලදී. වර්තමාන පකිස්ථාන ජාතික ඇසෙම්බ්ලිය සඳහා තෝරා ගනු ලබන නියෝජිතවරියන් 60 දෙනා තෝරා ගනු ලබන්නේ සමානුපාතික මැතිවරණ ක්‍රමයට අනුවය. එහි දී එක් එක් පක්ෂය මැතිවරණයෙන් ලබා ගත් ඡන්ද ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගනිමින් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ ආසන බෙදා දීම සිදු කෙරේ. මෙම ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් එරට ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර එතරම් ප්‍රසාදයක් නොදක්වයි. එම ස්ත්‍රී ව්‍යාපාර පෙන්වා දෙන්නේ මෙම ක්‍රමය මඟින් තවදුරටත් දේශපාලනය තුළ පුරුෂාධිපත්‍යය තහවුරු වන බවත්, එය ස්ත්‍රීන් අප්‍රදාන තත්වයට පත්වන මෙන් ම බල රහිත රුකඩයක් බවට පරිවර්තනය වන ක්‍රමයක් වන බවයි. මෙයට විසඳුමක් ලෙස ඔවුන් පෙන්වා දෙන්නේ දැනට පකිස්ථානයේ පවතින විශාල ප්‍රමාණයේ හා සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයේ ඡන්ද කොට්ඨාස දෙකක් ඒකාබද්ධ කර එය විශේෂ ඡන්ද කොට්ඨාසක් ලෙස නම් කළ යුතු බවයි. එසේ නම් කරන විශේෂ ඡන්ද කොට්ඨාස සඳහා ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් වෙන ම ආසන වෙන් කිරීම සිදු කළ යුතු බවත් එම ආසන වෙනුවෙන් නාම යෝජනා ලැයිස්තු ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන ම ලැයිස්තුවක් හා පොදු අපේක්ෂක ලැයිස්තුවක් ද ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. ඒ මගින් එම ආසනවල ඡන්ද දායකයන්ට මනාප දෙකක් ලබා දීමට සලස්වා ඉන් එක් මනාපයක් ස්ත්‍රී නියෝජිතවරියන් තෝරා පත් කර ගැනීමට ද අනෙක් මනාපය පොදු ලැයිස්තුවෙන් ඉදිරිපත්වන අපේක්ෂකයෙකු තෝරා ගැනීමට ද භාවිතා කළ යුතු ය.

පකිස්ථානයේ 2018 දී පැවති මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව ජාතික ඇසෙම්බ්ලිය සඳහා ආසන 341න් 69ක් ස්ත්‍රී නියෝජිතවරියන් තේරීපත් වූ අතර එය 20.2% ප්‍රතිශතයකි. දෙවන මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 104න් 20 දෙනෙක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය. එය 19.2% ප්‍රතිශතයකි (Inter Parliamentary Union Report ,2018). ආරම්භක යුගයට වඩා අද වන විට පකිස්ථාන ජාතික හා පළාත් පාලන ආයතනයන්හි ස්ත්‍රීන් සඳහා වූ නියෝජනය යම් මට්ටමක ඉහළ අගයක් පෙන්වුම් කරයි. ඒ සඳහා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර විසින් ගෙන ගිය ක්‍රියාමාර්ග මූලික වශයෙන් හේතු විය.

බංගලාදේශය 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජාතික දේශපාලනයෙහි ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය යුතු ය යන අදහසින් පාර්ලිමේන්තුවේ ආසනවලින් යම් ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කෙරුණි. ජාතික පාර්ලිමේන්තුවේ ආසන 315න් 15ක් එසේ ස්ත්‍රී ආසන ලෙස වෙන් කළ අතර, පසු ව 1976 ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මඟින් එය ආසන 30ක් දක්වා වැඩි කිරීමට කටයුතු කළේය. මෙම වෙන් කරන ලද ආසන සඳහා නියෝජිතවරියන් තෝරාගනු

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ලැබුවේ වක්‍ර ඡන්ද ක්‍රමය යටතේ ඡන්ද විද්‍යාලයක් මඟිනි. නමුත් මෙම ක්‍රමය 1987 දී පමණ ඉවත් කෙරුණි. මෙම පසුබිම මත බංගලාදේශ ස්ත්‍රී සංවිධාන රැස්වීම් සංවිධාන කරමින් පෙත්සම් ඉදිරිපත් කරමින් හා සම්මන්ත්‍රණ සාකච්ඡා මඟින් ස්ත්‍රී නියෝජනය පුළුල් කළ යුතු බවට වන යෝජනා ආණ්ඩුවට ඉදිරිපත් කළේය (ලියනගේ,2012).

1. පරිපාලන ඒකක නියෝජනය වන පරිදි සෑම පරිපාලන ඒකකයකට ම එක් නියෝජිතවරිය බැගින් පත් කිරීම

(බංගලාදේශයේ පරිපාලන ඒකක 64 ට අදාළව)

2. වක්‍ර ඡන්ද ක්‍රමය වෙනුවට එම නියෝජිතවරියන් සෘජු මහජන ඡන්දයෙන් තෝරා පත් කර ගැනීම.

මෙම ප්‍රධාන ඉල්ලීම් දෙකට අමතර ව දේශපාලන පක්ෂ විසින් නාම යෝජනාවලින් 10-20% ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම අවශ්‍ය බව ද පෙන්වා දුනි. ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් සිදුකළ මෙම බලපෑම්වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1990 ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මඟින් එතෙක් 1987 දී නවතා දමූ ආසන බෙදා වෙන් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය තවත් වසර 10ක් දක්වා දීර්ඝ කළේය. නමුත් 2001 මැතිවරණය වන විටත් වෙන් කරන ලද ආසන සඳහා නියෝජිතවරියක් තේරී පත් වූයේ වක්‍ර ඡන්ද ක්‍රමයෙනි. එසේ තේරී පත් වූ ස්ත්‍රීන් පවා කිසි විටෙකවත් වක්‍ර ඡන්ද ක්‍රමය ප්‍රතික්ෂේප නොකළාය. ඒ සඳහා බලපෑ හේතුව ලෙස ඔවුන් පෙන්වා දෙන්නේ සෘජු ඡන්ද ක්‍රමයකට ප්‍රවේශ වීම යනු ස්ත්‍රීන් තුළ පවා අනවශ්‍ය බල තරගයක් ඉස්මතු වීමට මග පාදවන්නක් බවයි. තව ද එය දේශපාලන ප්‍රවණතාවයට මග විවර කරන කරුණක් ද විය හැකි බව පෙන්වා දුනි. ස්ත්‍රී සංවිධානයන්හි බලපෑම මත ආරම්භයේ සිට ම බංගලාදේශය තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය යම් මට්ටමක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. 2.5%ක් ව පැවති ස්ත්‍රී නියෝජනය 2008 මැතිවරණය වනවිට 19.7% දක්වා වර්ධනය වීමක් සිදු විය. 2014 පැවති මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව පාර්ලිමේන්තු ආසන 350න් 71 දෙනෙක් නියෝජිතවරියන් ලෙස තේරී පත් වූහ.

මේ ආකාරයෙන් බංගලාදේශයේ ජාතික දේශපාලන ආයතනයන්හි ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මකව වර්ධනය වූවත් එයින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ඉටු නොවූණ බව විද්වතුන්ගේ තර්කය වී ඇත. එහි දී ඔවුන් ඉදිරිපත් කරන කරුණු කිහිපයකි.

1. ස්ත්‍රීන් සඳහා ආසන බෙදා වෙන් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රායෝගිකත්වයට නොගැළපීම

මෙහි දී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා දේශපාලන බලය අතර පවතින අන්තර් සබැඳියාව පිළිබඳ අවබෝධයෙන් තොර ව සංකේතාත්මකව පමණක් ස්ත්‍රීන් දේශපාලනය වෙත සම්බන්ධ කර ගැනීම නිසා දේශපාලනය තුළ ස්ත්‍රීන්ට සැබෑ නියෝජනයක් හිමි නොවුණි.

2. ව්‍යවස්ථාදායක කාර්යයන්වලදී හා තීරණ ගන්නා මට්ටම්වලදී නියෝජිතවරියන්ගේ භූමිකාව පුරුෂාධිපත්‍යයට නතු වීම

වෙන් කරන ලද ආසන සඳහා වක්‍ර ඡන්දයෙන් තේරී පත් වූ නියෝජිතවරියන් කිසිදු අවස්ථාවක පුරුෂාධිපත්‍යයට විරුද්ධව හෝ අභියෝගයක් වන අයුරින් ව්‍යවස්ථාදායකය තුළ ක්‍රියා නොකළාය. ඇතැම් අවස්ථාවල නියෝජිතවරියන් හුරු කළ පිරිසක් ලෙස කටයුතු කළ අතර ජාතික මට්ටමේ වැදගත් ප්‍රතිපත්ති කරුණුවලදී නියෝජිතවරියන්ගේ අදහස් කෙරෙහි වැඩි සැලකිල්ලක් නොදැක්වීම ද සිදු විය. මේ හරහා ස්ත්‍රීන් ව්‍යවස්ථාදායකය තුළ

නාමික භූමිකාවට සමාන භූමියක් රඟ දැක්වූ බවට ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් විවේචන එල්ල කරන ලදී.

3. පොදු අරමුණක් කරා දේශපාලන නායකත්වය කේන්ද්‍ර ගත කර ගැනීමට ස්ත්‍රී සංවිධාන අපොහොසත් වීම

ස්ත්‍රී සංවිධාන ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් හඬක් නැගුව ද එය සමස්ත සමාජය ම ඒකරාශී කර ගැනීමට තරම් ශක්තිමත් නොවීය. දේශපාලන පක්ෂවල දේශපාලන නායකයින් හා නියෝජිතවරියන්, සිවිල් සංවිධාන පොදු අරමුණක් වෙත කේන්ද්‍ර ගත කර ගැනීමට අපොහොසත් වීම හරහා ස්ත්‍රී සංවිධාන අපේක්ෂා කළ අරමුණ වෙත ළඟා වීමට නොහැකි විය.

එසේ වුවත් බංගලාදේශයේ පළාත් පාලන ආයතනවල ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය යම් මට්ටමකින් වර්ධනය වීම ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය ස්ත්‍රීයන්ගේ සමාජ තත්ත්වය ගුණාත්මක අයුරින් වෙනස්වීම කෙරෙහි ද බලපෑම් කළ බව වෛද්‍ර් පෙන්වා දෙයි. එහි දී සාම්ප්‍රදායිකව ගෘහස්ථ භූමිකාවලට පමණක් සීමා වී සිටි ස්ත්‍රීයන් ඉන් ඉවත්ව සමාජ කාර්යයන්වලට සම්බන්ධ වීම සිදු වූ අතර පුරුෂ මූලික වූ දේශපාලනය ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් විවෘත වීමත් ඒ සඳහා ආකල්පමය වෙනසක් ස්ත්‍රීන් තුළ ඇති වීම ද හඳුනාගත හැකි ය.

නේපාලයේ 1997 දී පළාත් පාලන ස්වයං පාලන පනත මඟින් ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීමට අදාළ පියවර ගැනුණි. ඊට පෙර 1990 සිට පක්ෂ විසින් ජාතික මැතිවරණවලට ඉදිරිපත් කරනු ලබන නාමයෝජනාවලින් ස්ත්‍රීන් සඳහා 5%ක් වෙන් කිරීමට කටයුතු කෙරුණි. නමුත් එය ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය සඳහා ප්‍රබල දායකත්වයක් නොවීය. 1997 ස්වයං පාලන පනත බලාත්මක කිරීමෙන් පසු ව සෑම ග්‍රාම සංවර්ධන කමිටුවකටම එක් නියෝජිතවරියක් වෙන් කෙරුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1997 පළාත් පාලන මැතිවරණය අවසන් වන විට පාලත් පාලන ආයතන සඳහා 30%ක පමණ ප්‍රමාණයක් නියෝජිතවරියන් ලෙස තේරී පත් විය.

නේපාලය විසින් 2007 වසරේදී භාරකාර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් හඳුන්වා දෙන ලදී. එම ව්‍යවස්ථාවට ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මකතාවය ප්‍රමුඛ කරගත් නියෝජන ක්‍රමයක් සඳහා පංගු ක්‍රමයක ඇතුළත් කළ යුතු ය යන අදහස සමාජ සංවිධාන හා පුද්ගලයින් විසින් ඉදිරිපත් කළහ. ඒ අනුව සරල බහුතර නියෝජන ක්‍රමය හා සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය ඒකාබද්ධ මිශ්‍ර නියෝජන ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීමට භාරකාර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මඟින් කටයුතු කෙරුණි. විශේෂයෙන් 2007 මැතිවරණ පනතේ 7 (4) වගන්තියෙන් ව්‍යවස්ථාදායකයට නියෝජිතයන් තෝරා පත් කර ගැනීමේ සංයුතිය පිළිබඳ ව කරුණු අන්තර්ගත වූ අතර 7 (3) වගන්තිය මඟින් සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ආවෘත ලැයිස්තුවලින් 50%ක ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ යුතු බවට දක්වා තිබුණි. මෙම පසුබිම මත මිශ්‍ර නියෝජනය යටතේ 2008 දී පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේදී සරල බහුතර නියෝජන ක්‍රමය යටතේ තරඟ කළ ආසන 240න් 30ක් ජයග්‍රහණය කිරීම ස්ත්‍රීන්ට හැකි විය. සමානුපාතික ක්‍රමය යටතේ වූ 335න් ආසන 161ක් ද ජයග්‍රහණය කළාය. එමෙන් ම ජාතික ලැයිස්තුවට කාන්තා නියෝජිතවරියන් 6 දෙනෙකු ද තේරී පත්විය. නේපාල මැතිවරණ ඉතිහාසය අධ්‍යයනය කිරීමේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන නියෝජනය සඳහා පදනම සැපයීම 2008 මැතිවරණය මඟින් සිදුවීම සුවිශේෂී කරුණක් ලෙසින් හඳුනා ගත හැකි ය. මෙම මැතිවරණයේ දී තේරී පත් වූ සියලු කාන්තා නියෝජිතවරියන් නේපාල සමාජ

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ප්‍රභවයේ විවිධ සමාජ ස්ථරයෙන් නියෝජනය කරන පිරිසක් වීම ද තවත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. භාරකාර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දෙමින් නේපාලය තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ මට්ටමකට ගෙන ඒමට දැමූ පදනමෙහි සාර්ථකත්වය වර්තමානය වන විට ද දැකිය හැකිය (ලියනගේ,2012). 2017 වසරේ නේපාලයේ පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේ ප්‍රතිඵල අධ්‍යයනය කිරීමේ දී පහළ මණ්ඩලය (Lower or Single House) සඳහා වන ආසන 275න් 90ක් ස්ත්‍රී නියෝජිතවරියන් තේරී පත් වූ අතර දෙවන මණ්ඩලය (Upper Chamber) වෙනුවෙන් 2018 පෙබරවාරි පැවති ඡන්ද විමසීමේ දී ආසන 59න් 22ක් ම ස්ත්‍රීන් තේරී පත් විය (Inter Parliamentary Union Report ,2018).

ආසියානු කලාපීය අනෙකුත් රටවල් හා බැලීමේදී ජාතික දේශපාලන ආයතනවල 32-33% අතර ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වීම නේපාල ස්ත්‍රීන් ලැබූ ජයග්‍රහණයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එසේ වුවත් පිතෘ මූලික සමාජ හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ සාම්ප්‍රදායික ආකල්ප, පිළිගැනීම් මෙන් ම දේශපාලනික වශයෙන් ස්ත්‍රීන් සතු දැනුම හා අත්දැකීම් අඩුවීම සහ ප්‍රවණ්ඩ දේශපාලන සංස්කෘතිය නිසා තවදුරටත් සක්‍රීය නියෝජිතවරියන් ලෙස දේශපාලන තරගයට අවතීර්ණ වීම අභියෝගයක් වී ඇත.

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ඇතුළු ජාත්‍යන්තර සංවිධාන කිහිපයක අවධානය හා මඟ පෙන්වීම මත පශ්චාත් යුධ සමයේ ඇරඹෙන ස්ථානය විසින් සම්පාදනය කළ ව්‍යවස්ථාව සඳහා ස්ත්‍රී නියෝජනය පිළිබඳ විධිවිධාන ද ඇතුළත් කරන ලදී. 2001 වසරේදී එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය හා මැදිහත්වීම මත ඇරඹෙන ස්ථානය තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා වන පීටර්ස්බර්ග් සමුළුව පැවැත්විණි. තලේබාන් කැරලි කරුවන්ගේ යුධ ගැටුම් නිසාවෙන් පීඩාවට පත් වන ස්ත්‍රීන් හා ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ව මෙහි දී විශේෂ අවධානයක් යොමු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් තීරණ ගන්නා මට්ටම්වලදී ස්ත්‍රී නියෝජනය තහවුරු කිරීමට එකඟත්වය පළ කෙරුණි. ඇරඹෙන ස්ථානයේ 2004 දී සම්පාදනය කළ නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුවේ පහළ මණ්ඩල නියෝජනයේ දී 25%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළේය. දෙවන මණ්ඩලය සඳහා විධායකය විසින් පත් කරන නියෝජිතයන් අතරින් 17%ක ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය යුතු බවට ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් විය. ඒ අනුව 2010 පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේ දී පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 249න් 69 දෙනෙක් නියෝජිතවරියන් ලෙස තේරී පත් වූවය. 2011 පැවති දෙවන මණ්ඩලය (Upper Chamber) තෝරා ගැනීම සඳහා වූ මැතිවරණයෙන් මුළු ආසන 102න් 28ක් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය. එමෙන් ම 2015 වසරේදී දෙවන මණ්ඩලය සඳහා වූ මැතිවරණයෙන් 19ක් (මුළු ආසන 68) ස්ත්‍රීන් තේරී පත් විය.

5.7. පංගු ක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් ලාංකික අත්දැකීම්

ආසියානු රටවල් අතරින් පළමුවරට සර්වජන ඡන්ද බලය ලාංකික ස්ත්‍රීන්ට හිමි වූවත් ජාතික හා පළාත් පාලන ආයතනවල ඇගේ නියෝජනය ඉතා දුර්වලය. ඉන්දියාව, බංගලාදේශය, නේපාලය හා පකිස්ථානය වැනි කලාපීය අනෙකුත් රටවල ස්ත්‍රී නියෝජනය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් වර්ධනය වීම පිණිස එම රටවල දේශපාලන පක්ෂ, ස්ත්‍රී නියෝජිතවරියන්, ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර විසින් මෙහෙය වූ විවිධ ඉල්ලීම් හා අරගල බෙහෙවින් හේතු විය. නමුත් ලාංකික ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජන අයිතිය පුළුල් කිරීම උදෙසා ජාතික මට්ටමින් හඬ නැගූ ව්‍යාපාර හෝ ස්ත්‍රීන් ලාංකික දේශපාලනය තුළ විරලය. එබැවින් පංගු ක්‍රමය සම්බන්ධ දීග්‍ර

අන්දකිම් සහිත ඉතිහාසයක් ලාංකිකයන්ට නොමැත.

ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන නියෝජනය ගැටලුවට විසඳුමක් ලෙස පංගු ක්‍රමයක අවශ්‍යතාව පිළිබඳ ව අදහස් ඉදිරිපත් වූ අවස්ථා කිහිපයක් මැන කාලීන ලාංකික දේශපාලන ඉතිහාසය තුළත් හමුවේ. ස්ත්‍රීන්ට යම් ප්‍රතිශතයක් වෙන් කළ යුතු ය යන අදහස පළමුවරට 1970 දශකයේ මැද භාගයේ දී පමණ ඇතැම් ස්ත්‍රී සංවිධාන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඇතුළු ක්‍රියාකාරීන් විසින් එවකට දේශපාලන ධාරාවේ සිටි දේශපාලන පක්ෂ හා රජයන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. නමුත් එහි සාර්ථක ප්‍රතිඵල ළඟා කර ගැනීමට ඔවුන් අසමත් විය. එසේ ම මැතිවරණ ක්‍රම සංශෝධනය පිළිබඳ ව සොයා බැලීමට 2003 වසරේ දී පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කාරක සභාවක් පිහිට වූ අතර, එම සභාවට ද ස්ත්‍රී සංවිධාන ඇතුළු ක්‍රියාකාරීන් විසින් වනිතා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ද සහයෙන් ස්ත්‍රී නියෝජනයට අදාළ ව යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. පසු ව 2011 දී පමණ පංගුවක් වෙන් කිරීම සම්බන්ධ යෝජනාවක් එවකට කාන්තා කටයුතුභාර අමාත්‍යවරයා විසින් කැබිනට් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ ද එම යෝජනාව ද ප්‍රතික්ෂේප විය. නැවත වරක් 2012 දී පමණ පළාත් පාලන නියෝජන ක්‍රම සංශෝධන පනතට 25%ක නාම යෝජනා ප්‍රතිශතයක් ඇතුළත් කර ගැනීමට උත්සාහ ගනු ලැබූව ද එය ද ව්‍යාජ්‍ය විය. මේ අයුරින් ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් පංගුවක් වෙන් කිරීම වෙනුවෙන් අවස්ථා කිහිපයක දී ගත් උත්සාහයන් බිඳ වැටීම කෙරෙහි විවිධ දේශපාලන පක්ෂ නායකයන්ගේ පසුගාමී අදහස්, ආකල්ප හා පුරුෂාධිකාරී දේශපාලන පරිසරයේ ස්වභාවය ද බලපෑවේය.

කෙසේ වුවත් යම් යම් කාලපරිච්ඡේදයන්හි විටින් විට පංගු ක්‍රමය පිළිබඳ ව දේශපාලන ප්‍රවාහය තුළ මතු වූ කතිකාවන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2017 දී පළාත් පාලන ආයතනවල ස්ත්‍රී නියෝජනය 25%ක් විය යුතු ය බවට වන 2017 අංක (16) දරන පළාත් පාලන (සංශෝධන) කෙටුම් පත පාර්ලිමේන්තුවේ දී සම්මත විය. එය සර්ව ජන ඡන්දබලය හිමිවීමෙන් වසර අනුවකට පසු ව ලාංකික ස්ත්‍රීන් ලැබූ ජයග්‍රහණයක් වශයෙන් සඳහන් කළ හැකි ය.

එසේ 2017 වසරේ අගෝස්තු මස සම්මත කර ගනු ලැබූ නව (සංශෝධන) පනතට අනුව ස්ත්‍රීන් සඳහා හඳුන්වාදුන් පංගු ක්‍රමය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක වන්නේ කෙසේ ද යන්න මෙහි දී අවධානයට යොමු කළ යුතු ය. නව මැතිවරණ ක්‍රමය යටතේ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා පක්ෂ විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන නාම යෝජනා ලැයිස්තුව කොටස් දෙකකින් සමන්විත යුතු වේ එනම්,

1. කොට්ඨාසවල තරඟ කරන ලැයිස්තුව හා
2. සමානුපාතික පදනමින් තරඟ කරන (අතිරේක ලැයිස්තුව) වශයෙනි.

පළාත් පාලන ආයතනයක සිටිය යුතු කොට්ඨාස මට්ටමේ සහිත සංඛ්‍යාව ඒ පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශයේ සිටින මුළු සහිත සංඛ්‍යාවෙන් 60%ක් වශයෙන් ගෙන කොට්ඨාස ලැයිස්තුව ද ඉතිරි 40% ප්‍රමාණය සඳහා අමතර පුද්ගලයන්ගේ ආවරණය වන පරිදි අතිරේක ලැයිස්තුව ද සකස් කෙරේ. මෙම ලැයිස්තු දෙකෙහි ම එකතුවෙන් පළාත් පාලන ආයතනයක මුළු සංයුතිය සකස් කරනු ලැබේ. එහි දී කොට්ඨාසවල තරඟ කරන අපේක්ෂක නාම යෝජනා ලැයිස්තුවේ ස්ත්‍රීන්ට අවම වශයෙන් 10%ක් ද හා අතිරේක ලැයිස්තුවෙන් අවමය 50%ක් ද වශයෙන් ස්ත්‍රීන් නියෝජනය විය යුතු ය. මැතිවරණයෙන් පසු කොට්ඨාස ගණනාවකින් සමන්විත වන පළාත් පාලන ප්‍රදේශය තුළ අදාළ දේශපාලන පක්ෂයක් හෝ ස්වාධීන කණ්ඩායමක් ලබා ඇති මුළු ඡන්ද සංඛ්‍යාවෙන් 20% වඩා අඩුවෙන් ඡන්ද ලබා

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ගත් හා සහිතයන් තිදෙනෙකු හෝ ඊට අඩුවෙන් ලබා ගත් පක්ෂවල ඡන්ද ප්‍රමාණයන් ඉවත් කොට ඉතිරි ඡන්ද ප්‍රමාණය අදාළ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා තේරී පත්විය යුතු අවම කාන්තා මන්ත්‍රීධුර සංඛ්‍යාවෙන් (25%ක සහිත සංඛ්‍යාවට සමාන සංඛ්‍යාවෙන්) බෙදීමෙන් පසු ලැබෙන අගයන් එම ඡන්ද සංඛ්‍යාවට අදාළ දේශපාලන පක්ෂ හා ස්වාධීන කණ්ඩායම් ලබා ගත් ඡන්ද සංඛ්‍යාව බෙදීමෙන් එක් එක් පක්ෂ හා ස්වාධීන කණ්ඩායම් විසින් පත් කළ යුතු කාන්තා සහිත සංඛ්‍යාව තීරණය කරනු ලැබේ. එසේ කාන්තා සහිතයන් තීරණය කිරීම නිදසුනක් ආශ්‍රයයෙන් තවදුරටත් පැහැදිලි කළ හැකි ය

නිදසුන් : 01 (X නම් ප්‍රදේශීය සභාවට අදාළ ව ප්‍රකාශිත ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව එක් එක් දේශපාලන පක්ෂ විසින් ලබා ගත් ඡන්ද ප්‍රතිශත හා ආසන ප්‍රමාණය පහත පරිදි දැක්විය හැකි ය.)

පක්ෂය	ලබා ගත් ඡන්ද සංඛ්‍යාව	මුළු වලංගු ඡන්ද සංඛ්‍යාව	ඡන්ද ප්‍රතිශතය	දිනා ගත් ආසන සංඛ්‍යාව
A	27938	57540	48.55	13
B	23274	57540	40.44	10
C	6327	57540	10.99	03

මෙහි දී ස්ත්‍රී නියෝජනය පිළිබඳ ව සලකා බැලීම පිණිස අදාළ කර ගනු ලබන්නේ A සහ B යන පක්ෂ විසින් ලබා ගත් ඡන්ද ප්‍රමාණය පමණි.

A, B පක්ෂ ලබා ගත් ඡන්ද ප්‍රමාණයේ එකතුව - $27938 + 23274$

25% සමාන සහිත සංඛ්‍යාව (26/4) - 6.5

තීරක අගය (51212/6.5) - 7878.76

A පක්ෂය විසින් පත් කළ යුතු ස්ත්‍රී නියෝජිත සංඛ්‍යාව

($27938/7878.76$) - 3.5 (දශම ස්ථාන පූර්ණ සංඛ්‍යාවට වැටයු පසු 03 කි.)

B පක්ෂය විසින් පත් කළ යුතු ස්ත්‍රී නියෝජිත සංඛ්‍යාව

($23274/7878.76$) - 2.95 (දශම ස්ථාන පූර්ණ සංඛ්‍යාවට වැටයු පසු 02 කි.)

එසේ ම යම් පළාත් පාලන ආයතනයක කාන්තා සහිතයෙකු සම්බන්ධයෙන් පුරප්පාඩුවක් ඇති වූ විට තේරී පත් වී ඇති හෝ 9 වන වගන්තිය යටතේ නුසුදුස්සෙකු වී නොමැති පළමු නාමයෝජනා පත්‍රයේ හෝ අතිරේක නාමයෝජනා පත්‍රයේ නම් සඳහන් කාන්තා අපේක්ෂිකාවක් නම් කිරීම හරහා එම පුරප්පාඩුව පිරවිය හැකි බව පනතේ 66ආ වගන්තියෙන් පැහැදිලි කර ඇත (2017 අංක 16 දරන පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් (සංශෝධන) පනත).

මෙම නව මැතිවරණ ක්‍රමය යටතේ පළමුවරට 2018 පෙබරවාරි 10 වන දින පළාත් පාලන මැතිවරණය පැවැත්විය. මහනගර සභා 24ක්, නගර සභා 40ක් හා ප්‍රදේශීය සභා 276ක් වශයෙන් සමස්ත ආසන 340 කින් නියෝජිතයන් 8356 දෙනෙකු තෝරා පත් කර ගැනීමට නියමිත වීණි. මැතිවරණය සඳහා අපේක්ෂකයින් 57252 දෙනෙකු පමණ ඉදිරිපත් විය. එයින් නියෝජිතයන් ලෙසින් 8324ක් තේරී පත් වූ අතර ඉන් 1919 දෙනෙක් කාන්තාවෝ වූහ. මැතිවරණයේ දී පළාත් පාලන ආයතන 340න් 325ක් සඳහා ම 25%ක ස්ත්‍රී නියෝජන තහවුරු වීම ලාංකික ස්ත්‍රීන් ලැබූ ජයග්‍රහණයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එය 95% ඉක්මවූ ප්‍රතිශතයකි. විශේෂයෙන් 25% ප්‍රතිශතයක් නොමැති වූයේ ආසන 15කට පමණි. ඒවා ද බහුතරය උතුරු නැගෙනහිරට අයත් ය.

මෙම මැතිවරණයෙන් පසු ව ඒ ඒ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා 25% ස්ත්‍රී නියෝජිතවරින් තෝරා පත් කිරීමේ දී යම් යම් ප්‍රයෝගික ගැටළුවලට මුහුණපෑමට ද සිදු විය. කෙසේ වුවත් නීතිමය වශයෙන් ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් යම් පංගුවක් වෙන් වීම මෙරට කාන්තා දේශපාලනයේ යම් සාධනීය පරිවර්තනයකට මඟ විවර වීමක් ලෙස සැලකිය හැකි ය.

5.8. ලතින් ඇමරිකානු රටවල පංගු ක්‍රමය භාවිතය

විසිවන සියවසේ අවසාන භාගයේ පමණ වන විට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුක්‍රම සංකල්පය වැඩි යාමත් සමඟ ගොඩනැගෙන නව දේශපාලන සංස්කෘතික ලක්ෂණ ලතින් ඇමරිකානු කලාපීය රටවලට ව්‍යාප්ත විය. එහි එක් ප්‍රතිඵලයක් වූයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන නියෝජනය ඇති කිරීම සඳහා වන පංගු ක්‍රම න්‍යාය කෙරෙහි වැඩි වශයෙන් අවධානය යොමු කිරීමයි. ලතින් ඇමරිකානු කලාපීය රටවල් අතරින් ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දුන් පළමු රට වන්නේ ආජන්ටිනාවයි. 1991 වන විට ස්ත්‍රී නියෝජන අවශ්‍යතාවය වෙනුවෙන් ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර නැගී සිටීම හා දේශපාලන පක්ෂ විසින් එම අවශ්‍යතාවය පිළිගැනීම යන කරුණු මත පදනම්ව 30%ක පංගු ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම සිදු වුණි. ව්‍යවස්ථාවෙන් හඳුන්වා දෙන ලද මැතිවරණ පනතට අනුව පක්ෂ නාමයෝජනා ලැයිස්තු සකස් කිරීමේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමතුලිතතාවය ආරක්ෂා වන අයුරින් සිදු කළ යුතු විය. එහි දී ජාතික මැතිවරණවලට ඉදිරිපත් කරන නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලින් 30%ක් ස්ත්‍රී නියෝජනය වීම අනිවාර්ය වන අතර, එසේ නොවන නාමයෝජනා ලැයිස්තු ප්‍රතික්ෂේප කිරීම ද සිදු කෙරුණි. පංගු ක්‍රමය න්‍යාය භාවිතයට පෙර විශේෂයෙන් 1991 වන විට ආජන්ටිනාවේ ස්ත්‍රී නියෝජනය 4.6%ක පමණ අවම මට්ටම පැවතුණි (ලියනගේ,2012). නමුත් පංගු ක්‍රම න්‍යාය භාවිතය තුළින් ව්‍යවස්ථාදායකයෙහි ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රතිශතය 1993-2003 කාල පරාසයේ දී 21.3%-30.7% දක්වා වර්ධනය වීමක් සිදුවිය. 2017 වසරේදී පැවැත් වූ මැතිවරණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 100ක් (මුළු ආසන 257න්) ජයග්‍රහණය කිරීමට ස්ත්‍රීන්ට හැකි වූ අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 38.9% ක ප්‍රමාණයකි. දෙවන මණ්ඩලය (Upper Chamber) සඳහා ආසන 30ක් (මුළු ආසන 72න්) ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රී නියෝජනය කළ අතර එය 14.7%ක ඉහළ ප්‍රතිශතයකි (Inter Parliamentary Union Report,2018).

පේරු, පැරගුවේ හා මෙක්සිකෝව පංගු ක්‍රමය භාවිතා කරන රටවල් ලෙස සැලකේ. ආජන්ටිනාවේ ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාරවල ආභාෂය ලැබීමත් සමඟ මෙම රටවල ජාතික ස්ත්‍රීවාදය ශක්තිමත් වීම පංගු ක්‍රමයේ ව්‍යාප්තියට හේතු විය. පේරු රාජ්‍යයේ පංගු ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා එරට පුර්වමෝර් ජනාධිපතිවරයා විසින් සිදු කළ ප්‍රතිසංස්කරණ ඉතා වැදගත් වේ. පාර්ලිමේන්තු ස්ත්‍රී කොමිසමක් පිහිටුවීම, ස්ත්‍රීන් සඳහා පාර්ලිමේන්තු

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

කොමසාරිස්වරයෙකු පත් කිරීම මෙන් ම ස්ත්‍රීන් මුහුණ දෙන ගෘහස්ථ ප්‍රචණ්ඩත්වයට එරෙහිව නීති පැනවීමට ද ඔහුගේ මැදිහත් වීමෙන් සිදු කළේය (ලියනගේ,2012). 1997 වන විට 30% පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට අදාළ නීති සම්මත කර ගැනුණි. පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දීම මත 1998 වනවිට ව්‍යවස්ථාදායකයේ ස්ත්‍රී නියෝජනය 18% දක්වා වර්ධනය විය. නමුත් විවෘත ලැයිස්තු ක්‍රමය යටතේ නාම යෝජනා ලැයිස්තුවල ස්ත්‍රීන්ගේ නම් අගට ඇතුළත් කිරීම් නිසා පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රීන් ඡන්ද ලබා ගැනීමේ හැකියාව අවම විය. 2016 වසරේ පැවැති මැතිවරණයෙන් ආසන 36ක් (මුළු ආසන 130න්) ස්ත්‍රී අපේක්ෂිකාවන් ජයග්‍රහණය කළාය. එය 27.7% ප්‍රතිශතයකි (Inter Parliamentary Union Report,2018).

1996 වසරේදී පැරගුවේ රාජ්‍යය ද 20%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළේය. එහි දී ආජන්ටිනාව මෙන් ආවෘත නාම යෝජනා ලැයිස්තු ක්‍රමය භාවිතා කෙරුණි. පැරගුවේ 2018 පැවැති මැතිවරණයෙන් පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 80න් 12ක් ජයග්‍රහණය කිරීමට ද දෙවන මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 45න් 8ක් ජය ගැනීමට ද ස්ත්‍රීන්ට හැකියාව ලැබුණි (Inter Parliametary Union Open Data,2021).

1996 දී මොක්සිකෝව ද පංගු ක්‍රමය භාවිතා කරමින් 30%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2018 පැවැති මැතිවරණයෙන් පහළ මණ්ඩලය (Lower or Single House) තුළ 48.2% ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වූ අතර දෙවන මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) එය 49.2% පමණ විය (Inter Parliamentary Union Report,2018). මෙම රටවලට අමතරව බොලීවියා ආවෘත ක්‍රමය යටතේ 30%ක පංගුවක් ද විවෘත ලැයිස්තු ක්‍රමය යටතේ බ්‍රසීලය 30%ක පංගුවක් ද ආවෘත ලැයිස්තු ක්‍රමය යටතේ කොස්ටරිකා 40%ක පංගුවක් ද ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන්කර තිබේ.

මේ අයුරින් ලතින් ඇමරිකානු රටවල ස්ත්‍රී නියෝජනය සඳහා පංගු ක්‍රම න්‍යාය ජනප්‍රිය වීම කෙරෙහි එම රටවල දේශපාලන පක්ෂ සතු නම්‍යශීලී භාවය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ලක්ෂණ මෙන් ම ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් ගෙන ගිය සටන් ව්‍යාපාරය ද ප්‍රබල ලෙස හේතු විය. විශේෂයෙන් පංගු ක්‍රමය භාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අනෙකුත් කලාපීය රටවල්ට වඩා අත්දැකීම් රැසක් ලතින් ඇමරිකානු රටවලට පවතී. ඒ අතරින් අර්ජන්ටිනාව, ඉක්වදෝරය හා කොස්ටරිකා රටවල ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රතිශතය 30% ඉක්මවා ඇත. ඒ සඳහා බලපෑ කරුණු කිහිපයක් පිළිබඳ මාලා හටින් (Mala Htun) හා මාක්ජ ජෝන්ස් විසින් පෙන්වා දෙයි.

1. ආවෘත ලැයිස්තු ක්‍රමය

ආවෘත ලැයිස්තු ක්‍රමය යටතේ ඉදිරිපත් කළ නම් හා පිළිවෙළ මැතිවරණයකින් පසු වෙනස් කිරීමට නොහැකි වීම මත ස්ත්‍රීන්ට වන අසාධාරණය වැළැක්වුණි.

2. ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීම සඳහා පංගු ක්‍රමය භාවිතා කිරීම සංඛේතාත්මකව නොව ප්‍රායෝගික ලෙස අවබෝධ කර ගනිමින් දේශපාලන පක්ෂ හා කණ්ඩායම් කටයුතු කිරීම.

3. ස්ත්‍රී ව්‍යාපාරයන් අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග.

පීතෘ මූලික සමාජ ක්‍රමය හා පුරුෂාධිපත්‍යය කේන්ද්‍රගත වූ දේශපාලන ක්‍රමය යටතේ

ස්ත්‍රීන්ගේ අයිතිවාසිකම් ගිලිහී යාම හා සාම්ප්‍රදායික ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජ භූමිකා වෙනස් කිරීම යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් මෙම රටවල ස්ත්‍රී සංවිධාන නැගී සිටි අතර, දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාව තහවුරු කිරීමට සම නියෝජනය සඳහා දේශපාලන නායකත්වය සමඟ ගැටෙමින් කටයුතු කෙරුණි. දේශන පැවැත්වීම, සාකච්ඡා කිරීම, අධ්‍යයනයන් සිදු කර වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම වැනි සමකාමී ක්‍රියා මාර්ග පමණක් නොව උද්ඝෝෂණ පැවැත්වීම, පෙළපාලි යාම, ආදී රැකිකල් ක්‍රියාමාර්ග හරහා බලපෑම් කිරීම මගින් ඉල්ලීම් දිනා ගැනීම සඳහා කටයුතු කෙරුණි.

5.9. අප්‍රිකානු හා අරාබි රටවල පංගු ක්‍රමය භාවිතය

අප්‍රිකානු රටවල ස්ත්‍රී නියෝජනය සංකල්පය වැඩි යාම සඳහා ස්ත්‍රීවාදී සංවිධාන මෙහෙය වූ අරගල බෙහෙවින් හේතු විය. ඇතැම් අප්‍රිකානු රටවල පැවති යුධ වාතාවරණය යටතේ කාන්තා හා ළමා අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම සිදු වූණි. කාන්තාවන් හා දරුවන් පීඩාවට පත්කිරීමට විරුද්ධව පොදු අරමුණක් වෙත කේන්ද්‍රගත වෙමින් අප්‍රිකානු රටවල ස්ත්‍රීන් සිය අයිතීන් වෙනුවෙන් බලපෑම් කිරීමට පෙළඹුණි. මෙම රටවල යුද ගැටළු නිමාවීමත් සමඟ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩු නිර්මාණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මඟපෙන්වීම එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය හා ප්‍රධාන පෙළේ රටවල් ලබාදුණි. එහි දී ස්ත්‍රී නියෝජනය වෙනුවෙන් ස්ත්‍රීවාදී සංවිධාන විසින් ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් වූ අතර ඒ සඳහා ඇතැම් රටවල් එකඟවෙමින් නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සම්පාදනයේ දී ස්ත්‍රී නියෝජනයට අවශ්‍ය මූලධර්ම ද ඇතුළත් කෙරුණි. පශ්චාත් යුද සමයෙන් පසු රුවන්ඩාව තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ව්‍යවස්ථාවක් සම්පාදනය කිරීම සඳහා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර විසින් සිදු කළ බලපෑම් ද හේතු විය. එසේ සම්පාදනය කළ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 9(4) වගන්තියෙන් තීරණගන්නා මට්ටම්වලදී 30% ස්ත්‍රී නියෝජනය විය යුතු බවට සඳහන් වේ. ඒ අනුව රුවන්ඩා පාර්ලිමේන්තුවේ පළමු මණ්ඩලයේ ආසන 80න් 24ක් ද දෙවන මණ්ඩලයේ ආසන 20න් 6ක් ද ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන්විය යුතු ය. ආරම්භයේ දී 30% ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වුවත් අද වන විට පාර්ලිමේන්තුවලින් ඉහළ ම ස්ත්‍රී නියෝජනයක් වන රට වශයෙන් රුවන්ඩාව හැදින්විය හැකි ය. 2018 වසරේ පැවැත්වූ මැතිවරණට අනුව පහළ මණ්ඩලයෙන් (Lower or Single House) ආසන 80න් 49ක් ද දෙවන මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 26න් 10ක් වශයෙන් ස්ත්‍රී නියෝජිතවරියන් තේරී පත් විය. (Inter Parliamentary Union Report,2018).

ඇතැම් රටවල ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මකව වර්ධනය වුවත් නියෝජනය සංකල්පය තුළින් අපේක්ෂා කළ සාධනීය ලක්ෂණ ළඟා කර ගත නොහැකි වූණි.

නමුත් ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මකව පමණක් නොව ගුණාත්මකව ද වර්ධනය කර ගැනීමට රුවන්ඩාවට හැකියාව ලැබිණි. රුවන්ඩා පාර්ලිමේන්තුවට තේරීපත් වූ නියෝජිතවරියන් ස්ත්‍රීන් හා ළමුන් මුහුණ දෙන ගැටලු වෙනුවෙන් පෙනී සිටි අතර ස්ත්‍රීන්ගේ සුබසාධනය වෙනුවෙන් ප්‍රගතිශීලී ප්‍රතිපත්තිය ද හඳුන්වා දුනි.

පශ්චාත් යුද සමයේ ඉරාකයෙහි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩු ක්‍රමයක් ගොඩ නැගීම පිණිස ස්ත්‍රීන් විසින් ද දායකත්වය සපයන ලදී. ඉරාකයේ නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් සම්පාදනය කිරීමේ දී ව්‍යවස්ථානුකූලව ස්ත්‍රී නියෝජන තහවුරු කළ යුතු බවට එරට ස්ත්‍රීහු ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කළහ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සම්පාදනය කරන ලද නව ව්‍යවස්ථාවේ 49 වැනි වගන්තියෙන් නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය සඳහා 25%ක නොඅඩු පංගුවක් ඇතුළත් විය යුතු බවට වන විධිවිධානයක් ඇතුළත් කළේය. 2018 පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයෙන් පහළ

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 329න් 83ක් ස්ත්‍රී නියෝජනය විය (Inter Parliamentary Union Report,2018).

ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක මෙන් ම ගුණාත්මකව වර්ධනය කරගත් තවත් රටක් ලෙස දකුණු අප්‍රිකාව දැක්විය හැකි ය. 1996 ට පෙර පැවති පාලන කාලය තුළ 2.8%ක පමණ අඩු මට්ටමක් ස්ත්‍රී නියෝජනය පැවතුනත් 1994න් පසු එය සාධනීය මට්ටමින් වෙනස් වේ. 2009 මැතිවරණය වන විට සමස්ත පාර්ලිමේන්තුව ස්ත්‍රී නියෝජන ප්‍රතිශතය 42.3% බවට පත් විය. ස්ත්‍රී නියෝජනයේ රැකියාලේ වෙනසක් දකුණු අප්‍රිකාවේ ඇති විම සම්බන්ධයෙන් බලපෑ සාධක කීපයකි.

1. ස්ත්‍රී සංවිධාන හා ස්ත්‍රීන් විසින් නිදහස හා අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් දියත් කළ සටන් ව්‍යාපාර
2. දේශපාලන නායකත්වය, ස්ත්‍රී නියෝජනය, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා දේශපාලනය බලය අතර පැවතින සැබැඳියාව හඳුනා ගනිමින් කටයුතු කිරීම

දකුණු අප්‍රිකානු ජාතික කොංග්‍රසයේ නායක නෙල්සන් මැන්ඩෙලා ස්ත්‍රී අයිතිවාසිකම් සුරක්ෂිත කිරීමටත්, සියලු තීරණ ගන්නා මට්ටම්වලදී ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය තහවුරු කිරීමටත් අදාළ ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දීමට කටයුතු කළේය. විශේෂයෙන් එම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැංවීමත් ස්ත්‍රී නියෝජනය සාධනීය ලෙස ඉහළ යෑමට හේතු විය. දකුණු අප්‍රිකාවේ 1996 දී නව ව්‍යවස්ථා සම්පාදන කටයුතුවලට ස්ත්‍රීන්ගේ ජාතික සභාග (Womenes National coalition Compaign) ව්‍යාපාරය කේන්ද්‍ර කරගත් ස්ත්‍රී ස්ත්‍රී අයිතිවාසිකම් තහවුරු කිරීමට බලපෑම් කළහ. 1994 දී ජාතික කොංග්‍රසයේ මූලිකත්වයෙන් පිහිටු වූ ආණ්ඩුව එවකට ස්ත්‍රීන්ගේ සුභසාධනය හා ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට අදාළ වැඩසටහන් රාශියක් හඳුන්වා දුනි. එහි දී 1994 වසරේදී පමණ ස්ත්‍රීන් බලගැන්වීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කළේය. 1995 වන විට ස්ත්‍රීන් බල ගැන්වීමට අදාළ නව ව්‍යාපෘතියක් හඳුන්වා දෙමින් රජයේ කටයුතුවලට දායකත්වය ලබා ගත්හ. 1993 දී පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතවරයන්ගේ මූලිකත්වයෙන් ස්ත්‍රීන් සම්බන්ධයෙන් වූ වාර්තාවක් සකස් කර බෙයිජිං සමුළුව සඳහා ඉදිරිපත් කෙරුණි (ලියනගේ,2012). එහි දී ස්ත්‍රීන් සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලන අංශයන්හි භුක්ති විඳින අසමාන අයිතිවාසිකම් ස්ත්‍රීන් මුහුණ දෙන ප්‍රචණ්ඩත්වය හා හිංසනය වැනි කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු විය. මෙම සමුළුවෙන් පසු ව දකුණු අප්‍රිකාවේ ස්ත්‍රීන්ගේ තත්ත්වය, සමාජ ගරුත්වය හා අයිතීන් සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා වැඩ වැඩසටහන් සංවිධානය කළ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1997 දී පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සමානාත්මතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ජාතික කොමිසමක් ආරම්භ කෙරුණි. දකුණු අප්‍රිකාව තුළ ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීම සඳහා ආරම්භයේ ජාතික කොංග්‍රස් පක්ෂය මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළේය. ජාතික කොංග්‍රසය නාමයෝජනාවලින් 33.3%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන්ට වෙන් කිරීම මගින් අනෙකුත් පක්ෂ තුළ ද ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් පංගු ක්‍රමයක් සඳහා යොමුවක් ඇති විය. එහි බලපෑම් මත 2006 දී පමණ දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ සමාන අයිතිවාසිකම් ඉල්ලා සටන් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දකුණු අප්‍රිකාවේ අනෙකුත් දේශපාලන පක්ෂ ද ස්ත්‍රීන් සඳහා නාමයෝජනාවලින් 20-30% පංගුවක් වෙන් කිරීමට කටයුතු කෙරුණි. 2014 දී පැවති මැතිවරණයේ දී පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 393න් 168ක් හා දෙවන මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 54න් 19ක් ස්ත්‍රී නියෝජනය වූහ (Inter

Parliamentary Union Report,2018).

ජෝර්දානය, මොරොක්කෝව යන රටවල ද යම් ප්‍රමාණයක ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් නියෝජන අවස්ථා හිමිකර දී ඇත. 2001 වසරේදී පැවති මැතිවරණ නීති සංශෝධනයට ලක් කර පහළ මණ්ඩලයේ ආසන 110න් 6ක් පමණ ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ අතර එම ආසනවලින් ඉහළ ඡන්ද ප්‍රමාණයක් හිමිකර ජයග්‍රහණය කළ අපේක්ෂිකාව ජෝර්දානයේ රජු විසින් නියෝජිතවරියක් ලෙස පත් කරනු ලැබේ. මේ නීතිය මත පදනම්ව 2003 වසරේ පැවති මැතිවරණයේ දී 5.0%ක ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් දිනාගත් අතර, 2010 වන විට එය 10.8% දක්වා ද වැඩි විය. 2016 වසරේදී පැවති මැතිවරණයේ දී පහළ මණ්ඩලය (Lower or Single House) සඳහා ආසන 130න් 20ක් හා දෙවන මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 65න් 10ක් ජයග්‍රහණය කළහ.

මොරොක්කෝවෙහි ද ආරම්භයේ දී ස්ත්‍රී නියෝජන ප්‍රතිශතය අඩු මට්ටමක පැවතුනි. 2002 වසර වන විට පාර්ලිමේන්තුවේ ස්ත්‍රී නියෝජනය 10.8% වූ අතර, 2011 වන විට එය 17.0% දක්වා වර්ධනය විය. 2016 වන විට පහළ මණ්ඩලයේ (Lower or Single House) ආසන 81ක් (මුළු ආසන 395න්) හා දෙවන මණ්ඩලයේ (Upper Chamber) ආසන 14ක් (මුළු ආසන 120න්) ස්ත්‍රීන්ට දිනා ගැනීමට හැකියාව ලැබිණි (Inter Parliamentary Union Report,2018). මෙම රටවලට අමතර ව බහරේන් පහළ මණ්ඩලේ 15.0% හා ඉහළ මණ්ඩලයේ 22.5%ක් ද කුවේට් 3.1%, ඕමාන් පහළ මණ්ඩලයේ 1.2% හා ඉහළ මණ්ඩලයේ 16.5%, කොර් 9.8%, ඊජිප්තුව 14.9%, සෞදී අරාබිය 19.9% සහ ඉරාකය 25.2% වශයෙන් ස්ත්‍රීන් සඳහා නියෝජනය අවස්ථා වෙන් කර ඇත (Inter Parliamentary Union Report,2018).

5.10. පංගු ක්‍රමය දිනා ගැනීම සඳහා ලෝකයේ විවිධ රටවල් භාවිතා කළ උපක්‍රම

යුරෝපා, ආසියා, අප්‍රිකා හා ලතින් අමෙරිකානු කලාපීය රටවල් බොහොමයක් පංගු ක්‍රම න්‍යාය භාවිතය මඟින් ස්ත්‍රී නියෝජන ප්‍රමාණාත්මක අයුරින් මෙන් ම ගුණාත්මකව ද වර්ධනය කරගෙන තිබේ. එහි දී එම රටවල් පංගු ක්‍රමය දිනා ගැනීම සඳහා යොදාගත් උපක්‍රම රටින් රටට දේශපාලන සංස්කෘතියෙන් සංස්කෘතියට විවිධ වේ. එසේ සාර්ථකව භාවිතා කළ උපක්‍රම අතරින් පොදුවේ හඳුනාගත හැකි කරුණු කිහිපයක් පහත පරිදි වේ.

❖ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා ප්‍රබල රාජ්‍යයන්ගේ මැදිහත් වීමෙන් දේශීය ආණ්ඩුව වෙත බලපෑම් කිරීම.

පංගු ක්‍රමය විවිධ රටවල දේශපාලන ව්‍යුහය වෙත හඳුන්වා දීම කෙරෙහි එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය ප්‍රමුඛ කර ගත් ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා ප්‍රබල රාජ්‍යයන් විසින් සුවිශේෂී දායකත්වයක් සපයන ලදී. පශ්චාත් යුද වාතාවරණයක් පැවති රටවල ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය පෙළඹවීම හා උපදේශකත්වය මෙම සංවිධාන හා රටවල දායකත්වයෙන් සිදු විය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සම්පාදනයේ දී ස්ත්‍රී නියෝජනය සහතික කිරීමට අදාළ පංගු ක්‍රම න්‍යාය වැනි විධිවිධාන ඒ සඳහා ඇතුළත් කිරීම කෙරෙහි ද අවධානය යොමු වූණි.

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය විසින් 1975 දී පමණ ආරම්භ කරන ලද ස්ත්‍රී සමුළු මඟින් ද පංගු ක්‍රමය පිළිබඳ අදහස මූලික වශයෙන් සමාජය තුළ ව්‍යාප්ත වීමට අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය විය. 1995 බෙයිජිං ක්‍රියාකාරී වැඩ සැලසුම හරහා එය තවදුරටත් කතිකාවතකට යොමු වන අතර, එහි දී තීරණ ගන්නා මට්ටම්වලදී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන නියෝජනය පිළිබඳ

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක්

අදහස පිළිගැනුණි. ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය වෙනුවෙන් පංගු ක්‍රමය හඳුන්වාදීම කෙරෙහි ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සාප්‍රච ම දේශීය ආණ්ඩු වෙත බලපෑම් කළ අවස්ථා ද හඳුනාගත හැකි ය. කොසොවෝහි 1999 දී යුධ වාතාවරණය අවසන් වීමෙන් පසු ව එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩලය ප්‍රධානත්වයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා මානව අයිතිවාසිකම් තහවුරු කිරීමේ අරමුණින් භාරකාර කොමිසමක් පිහිටු විය. මෙම කොමිසම විසින් දේශපාලනයේ දී ස්ත්‍රීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන බාධක කිහිපයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී. ඡන්ද දායකයින් ලෙස ලියාපදිංචි වීමේ දී ස්ත්‍රීන් හමුවේ ඇති බාධක මෙන් ම මැතිවරණ අපේක්ෂිකාවන් ලෙස ඉදිරිපත් වීමේ දී පවතින අභියෝග එසේ පවතින ප්‍රධාන ගැටලු ලෙස හඳුනා ගැනුණි. ඒ අනුව මෙම කොමිසම 2000 දී පමණ ජාතික හා පළාත් පාලන මට්ටමේ මැතිවරණවලදී නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලින් 30% ක ප්‍රමාණයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළ යුතු වන බවට නීතියක් හඳුන්වා දුනි. මෙම නීතිය හඳුන්වා දීමෙන් පසු විවිධ සමාජ හා සංවිධාන ක්‍රියාකාරීන් ඊට විරුද්ධව අදහස් ඉදිරිපත් කළේය. එහි දී විරුද්ධ කණ්ඩායම් පෙන්වා දුන්නේ සමාජයේ ස්ත්‍රීන් දේශපාලනික වශයෙන් සවිඥාණික නොවන බැවින් ඔවුන් තවමත් මැතිවරණ සඳහා ඉදිරිපත් වීමට නුසුදුසු පිරිසක් වන බවයි. එසේ වුවත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ස්ත්‍රී සංවිධානවල දැඩි කැපවීම හා උනන්දුව මත මෙම විරුද්ධවාදී අදහස් සමඟ සටන් කර ස්ත්‍රී නියෝජන අයිතිය වෙනුවෙන් ගෙන ගිය අරගලය නොනවත්වාම මෙහෙය විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2000 පැවැති මැතිවරණයේ දී දේශපාලන පක්ෂ විසින් නාම යෝජනා ලැයිස්තුවලින් 30% ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට කටයුතු කෙරුණි.

යුධ ගැටුම් නිමා වීමෙන් පසු ව ඇෆ්ගනිස්ථානය තුළ 2001 දී පමණ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මැදිහත් වීමෙන් විශේෂ පරිපාලන කොමිසමක් පිහිටුවිය. තලේබාන් කැරලිකරුවන්ගේ යුද ගැටුම් හමුවේ ඇෆ්ගනිස්ථාන ස්ත්‍රීන්ගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම් හා ස්ත්‍රීන් ජීවිතයට පත් වීම් පිළිබඳ 2001 දී පැවැති පිටර්ස්බර්ග් සමුළුවේ දී මූලික වශයෙන් අවධානයට යොමු කෙරුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇෆ්ගනිස්ථාන භාරකාර ආණ්ඩුව තුළ අමාත්‍ය ධුර දෙකක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට පියවර ගැනුණ අතර, පාර්ලිමේන්තුවට ද ස්ත්‍රීන් තිදෙනෙකු පත් කරන ලදී. එසේ ආරම්භ වූ ස්ත්‍රී නියෝජනය පසු ව ක්‍රමයෙන් වර්ධනය විය. සෑම ප්‍රාන්තයකින් ම අවම වශයෙන් එක් මන්ත්‍රීවරයක් හෝ පාර්ලිමේන්තුවට තේරී පත්විය යුතු ය යනුවෙන් විධිවිධානයක් 2004 දී පමණ නව ඇෆ්ගනිස්ථාන ව්‍යවස්ථාවට අන්තර්ගත කිරීමට කටයුතු කිරීම ද වැදගත් පියවරක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එහි දී පාර්ලිමේන්තුවේ පහළ මණ්ඩල නියෝජනයෙන් 25% ක ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් වෙන් වූ අතර, ජනාධිපතිවරයා විසින් පත්කරනු ලබන දෙවන මණ්ඩලයේ නියෝජනයන් අතරින් අඩක් ස්ත්‍රීන් ද විය යුතු බවට නීතියෙන් ම සඳහන් කෙරුණි. මේ ආකාරයෙන් අද වන විට ලෝකයේ රටවල් සියයකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දී භාවිතා කිරීමටත් තවත් රටවල් විසිපහකට වැඩි ප්‍රමාණයක් ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ කතිකාවන් ආරම්භ කිරීම සඳහාත් අවධානය යොමු කර තිබේ. ඒ සඳහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා බලවත් රටවල් ඒකාබද්ධව සිදු කරන දායකත්වය ඉතා වැදගත්ය.

❖ ස්ත්‍රී සංවිධාන හා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාරයන්හි නැගී සිටීම

සංවර්ධිත රටවලටත් වඩා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල ස්ත්‍රී නියෝජනය දිනා ගැනීම වෙනුවෙන් සුවිශේෂී කාර්යයන් රැසක් ඉටු කරන ලද්දේ ස්ත්‍රීවාදී සංවිධානය මූලිකත්වයෙනි. එහි දී ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් ජනතාව ප්‍රාදේශීය හා ජාතික වශයෙන් දැනුවත් කිරීම, දේශන පැවැත්වීම, ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ ව විවිධ අධ්‍යයනයන් සිදු කර වාර්තා ඉදිරිපත්

කිරීම, දේශපාලන නායකත්වය සමඟ ඉතා සමීපව කටයුතු කරමින් ඉල්ලීම් හා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම, පමණක් නොව උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාර මෙහෙයවමින් සිය ඉල්ලීම් වෙනුවෙන් බලපෑම් කිරීම, කේවල කිරීම වැනි රැඩිකල් උපක්‍රම ද ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් භාවිතා කරන ලදී. ස්ත්‍රී සංවිධාන හා ස්ත්‍රීවාදී ව්‍යාපාර ඒකාබද්ධව ස්ත්‍රී නියෝජනය වෙනුවෙන් කටයුතු කළ අවස්ථා ගණනාවක් ම හඳුනාගත හැකි ය. 1992 දී ඕස්ට්‍රේලියාවේ දේශපාලන සඳහා වූ ස්ත්‍රීන්ගේ සභාගය පිහිටුවා ජාතික මට්ටමේ දී ස්ත්‍රී නියෝජනය තහවුරු කළ යුතු බවට බලපෑම් කිරීම එයට එක් උදාහරණයකි. මෙම ස්ත්‍රී සභාගය විසින් ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් වන ගැටළු ඉස්මතු කර ඊට කඩිනම් විසඳුම් අපේක්ෂාවෙන් පංගු ක්‍රමයක් ඉල්ලා ඕස්ට්‍රේලියා රජයට ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඊට අමතර ව 1970 වන විට ස්ත්‍රීන්ගේ මැතිවරණ උපදේශන ව්‍යාපාරය ස්ත්‍රීන්ගේ අයිතීන් දිනා ගැනීම වෙනුවෙන් ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන කාර්යයේ දී නියෝජිතවරියන් දිරි ගැන්වීය. 1990 අවසාන භාගය පමණ වන විට ප්‍රංශයේ පීතෘ මූලික රාජ්‍යයට එරෙහිව ගොඩනැගුණු ප්‍රංශයේ සමානාත්මතා ව්‍යාපාරය ද සුවිශේෂී වේ. මෙම ව්‍යාපාරය ස්ත්‍රීවාදී අදහස් අගය නොකරන කණ්ඩායම් ද ඒකාබද්ධ කර ස්ත්‍රී නියෝජනය සමස්ත ස්ත්‍රීන්ට බලපාන වෙන් වූ මූලධර්මයක් ලෙස සලකා කටයුතු කළේය. වාමාංශික, දකෂිණාංශික මෙන් ම මධ්‍යස්ත මත දරන ස්ත්‍රීන් ද මෙම ව්‍යාපාරය වෙත එකරාගී විම හරහා දේශපාලන පක්ෂ වෙත නාම යෝජනාවලදී ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගුවක් වෙන් කිරීම සඳහා ප්‍රබල බලපෑමක් සිදු කළහ.

මොරොක්කෝවේහි ස්ත්‍රීන්ගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සංගමය (Democratic Association of Moroccan Women) එරට ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් සුවිශේෂී මෙහෙයක් ඉටු කළේය. 2000 දී පමණ ආණ්ඩුව විසින් මැතිවරණ නීති සංශෝධනය කිරීමට පෙළඹුන අවස්ථාවේ ස්ත්‍රීන්ගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සංගමය ස්ත්‍රී නියෝජනය අවශ්‍යතාව සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුව වෙත බලපෑම් කරන ලදී. දේශපාලනයේ දී ස්ත්‍රීන් මුහුණපාන අභියෝග වන නියෝජන අසමානතාවය, දේශපාලන ප්‍රවණත්වය වැනි මාතෘකා ගණනාවක් යටතේ විවිධ වැඩසටහන් සංවිධානය කරමින් නිර්දේශ හා යෝජනා නායකයන් වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කෙරුණි. මෙම ව්‍යාපාරයේ බලපෑම මත පාර්ලිමේන්තුවේ ආසනවලින් 30ක් ජාතික ලැයිස්තුවක් හරහා ලබා දීමට කටයුතු කළ අතර, දේශපාලන පක්ෂ විසින් ද පක්ෂ නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලට ස්ත්‍රීන් 4 දෙනෙකුවත් ඇතුළත් කිරීමට එකඟත්වය පළ කරන ලදී. ආරම්භයේ දී මෙය පුරුෂ මූලික පක්ෂ විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබුණි. නමුත් පසු ව ස්ත්‍රී නියෝජනය අවශ්‍යතාවයක් ලෙස පිළිගැනීමටත් ඒ සඳහා සහයෝගය ලබා දීමටත් කටයුතු කළේය.

2002 වසර වන විට ස්ත්‍රීන් 35 දෙනෙක් නියෝජනය වූ මොරොක්කෝ පාර්ලිමේන්තුවේහි 2018 වනවිට පහළ මණ්ඩලයේ ආසන 395න් 81ක් ම ස්ත්‍රී නියෝජනය විය. ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 20.5% කි. (Inter Parliamentary Union Report,2018). පුරුෂයන් සමඟ ගැටෙමින් ස්ත්‍රීන්ගේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ජාතික දේශපාලනය තුළ කටයුතු කිරීම සඳහා නියෝජිතවරියන්ට අදාළ අවස්ථාව උදාවී ඇත්තේ එසේ ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් ගෙන ගිය අරගලයන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසිනි.

ඉන්දියානු පීතෘ මූලික දේශපාලනයට එරෙහිව ස්ත්‍රී අයිතීන් වෙනුවෙන් ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් ප්‍රබල භූමිකාවක් රඟ දක්වන ලදී. 1976 දී ඉදිරිපත් වූ කොමිසන් වාර්තාව ඉන්දියානු ව්‍යාපාරයක් දිරි ගැන්වීමට අවශ්‍ය පදනම සැපයුණි. එම වාර්තාව මඟින් ග්‍රාමීය සමාජ ස්ථරායනවල ස්ත්‍රී නියෝජනය තවදුරටත් වර්ධනය කළ යුතු බවටත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුළනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වාදීමටත් නිර්දේශ කළේය. ඒ අනුව ග්‍රාම පංචයත් පළාත් පාලන ආයතනවල තනතුරු සඳහා 30%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කරන ලෙස ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් රජය වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කළාය. විශේෂයෙන් ඉන්දියානු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට 73 සහ 74 සංශෝධන ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ජාතික මට්ටමේ ස්ත්‍රී සංවිධාන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා 33.3%ක නියෝජනයක් ඉල්ලා සිටියාය. අනෙකුත් රටවල මෙන් ම ඉන්දියානු ස්ත්‍රී ව්‍යාපාර ද සිය අරමුණු ඉටු කර ගැනීම පිණිස විවිධ උපක්‍රම භාවිත කළේය. ග්‍රාමීය, ප්‍රාදේශීය හා ජාතික මට්ටමින් ස්ත්‍රී නියෝජනය පිළිබඳ ව සිවිල් සංවිධාන දැනුවත් කිරීම, දේශපාලනය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන ස්ත්‍රීන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු හා දේශන මඟින් බලගැන්වීම, පළාත් හා ජාතික මට්ටමේ නායකයන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම වැනි උපක්‍රම ඒ අතර විය. ඇතැම් ස්ත්‍රී සංවිධානවල ක්‍රියාකාරීන් දේශපාලන නායකත්වය සමඟ අවිධිමත් සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීමට පවා කටයුතු කළ අතර, එවැනි උපක්‍රම මඟින් ද ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක ලෙසින් වර්ධනය කිරීම යන පොදු අරමුණ සාධනය කර ගැනීමට කැප වූහ.

පකිස්තානයේ ස්ත්‍රී සංවිධාන ද ස්ත්‍රී නියෝජනය වෙනුවෙන් අරගල කළේය. එහි ආරම්භය වශයෙන් 2000 වසරේදී පමණ පකිස්ථානයේ බලය විමධ්‍යගත කිරීම සඳහා වූ සැලැස්මක් සකස් කරන අවස්ථාවේ දී එරට ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් 33%ක නියෝජනයක් ලබා දෙන මෙන් පැවැති මිලිටරි ආණ්ඩුව වෙත බලපෑම් කරන ලදී. 2001 වන විට ස්ත්‍රී ජාතික ව්‍යාපාරය ජාතික මට්ටමේ නියෝජන ආයතනවලින් 33%ක් ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් වෙන් කරන ලෙස ඉල්ලා සිටියේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පකිස්තානයේ දේශපාලන පක්ෂ බහුතරයක් ප්‍රාන්ත හා ජාතික මැතිවරණවලදී නාමයෝජනාවලින් 30%ක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීමට කටයුතු කෙරුණි.

පකිස්තානය තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වීමට නම් දේශපාලන නියෝජනයේ දී ස්ත්‍රී පුරුෂ විෂමතා දුරු කළ යුතු වන බවට ස්ත්‍රී සංවිධාන පෙන්වා දුනි. විශේෂයෙන් ප්‍රාදේශීය දේශපාලනයට සම්බන්ධ වීමට උනන්දුවක් දක්වන ස්ත්‍රීන් වෙනුවෙන් විවිධ වැඩසටහන් සංවිධානය කර පුහුණුවීම් ලබාදීම, ස්ත්‍රීන් බල ගැන්වීමට අදාළ ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් මෙහෙයවීම හා දේශපාලනයේ දී ස්ත්‍රීන් නියෝජනය වීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ පොදු මහජනතාව දැනුවත් කිරීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග ස්ත්‍රී සංවිධාන මැදිහත් වීමෙන් සිදු කළේය. එසේ වුව ද ස්ත්‍රීන් සම්බන්ධයෙන් වූ සාම්ප්‍රදායික මතිමතාන්තරවලට හා පිතෘ මූලික සමාජ ක්‍රමයට එරෙහිව නැඟී සිටීම වෙනුවෙන් පොදු මතයක් ගොඩනැඟීමට පාකිස්තානය සංවිධාන අපොහොසත් වී ඇත.

පංගු ක්‍රමය දිනා ගැනීම සඳහා බංග්ලාදේශය ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් ද සුවිශේෂී කාර්යයක් ඉටු කරන ලදී. 1980 අවසාන භාගය වන විට බංග්ලාදේශයේ ස්ත්‍රී සංවිධාන පංගු ක්‍රමයක් වෙනුවෙන් ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කළාය. එහි දී බංගලාදේශ පරිපාලන ඒකක 64 සඳහා අවම වශයෙන් එක් නියෝජනයක් බැගින් හෝ මහජන ඡන්දයෙන් තෝරා ගත යුතු බවට අදහස් ඉදිරිපත් කෙරුණි. එමෙන් ම දේශපාලන පක්ෂවල නාම යෝජනා ලැයිස්තුවලින් 20%ක ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කරන ලෙස පක්ෂවලින් ඉල්ලා සිටියේය. එසේ වුවත් 1990 බංගලාදේශ නව ව්‍යවස්ථාව සම්පාදනය කරන අවස්ථාවේ දී ස්ත්‍රීන්ගේ මෙම ඉල්ලීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු නොවුනි. 1991-2001 මැතිවරණ කාලවලදී බංගලාදේශය ප්‍රධාන ස්ත්‍රී සංවිධාන විශාල ප්‍රමාණයක් මහිලා පර්ෂද් සංවිධානයේ මූලිකත්වයෙන් පංගු ක්‍රමයක් දිනා ගැනීම සඳහා රජයට බලපෑම් කළාය. ස්ත්‍රී නියෝජනයේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ

මහජනතාව දේශන, සම්මන්ත්‍රණ හා සාකච්ඡා මගින් දැනුවත් කිරීමට පියවර ගැනුණි. එසේ ම පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතවරියන් සමඟ ද සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගනිමින් කටයුතු කෙරුණි. කෙසේ වුවත් බෙංගලාදේශ ස්ත්‍රී ව්‍යාපාර අපේක්ෂා කළ ඉලක්ක සාධනය කර ගැනීමට අසමත් විය. මෙහි දී ස්ත්‍රී සංවිධාන විසින් අදහස් මාලාවක් කලින් කලට ඉදිරිපත් කළ ද ඇතැම් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් තුළ ද එකඟතාවක් නොවීය. ස්ත්‍රීන් සඳහා ආසන වෙන් කළ යුතු බවට ප්‍රකාශ කළත් එය කොපමණ ආසන සංඛ්‍යාවක් ද යන්න පිළිබඳ ව එකඟතාවයක් නොවීම ඊට කදිම නිදසුනකි. එසේ ම ස්ත්‍රී සංවිධාන දේශපාලන පක්ෂ නායකයින් හා විවිධ සිවිල් සංවිධාන සමඟ ජාලගත වීම හා සම්බන්ධතා ගොඩනගා නැගීමේ දී ද විධිමත් උපක්‍රමශීලී ආකාරයෙන් කටයුතු කිරීමට ද නොහැකි විය.

මේ ආකාරයෙන් පංගු ක්‍රමය දින ගැනීම උදෙසා විවිධ රටවල ස්ත්‍රී සංවිධාන ඒකරාශී වී කටයුතු කළ අතර එහි දී සාමකාමී ක්‍රියාමාර්ග මෙන් ම රැකියාදායී උපක්‍රම ද අනුගමනය කළහ. එසේ සංවිධානාත්මකව හා විධිමත්ව ස්ත්‍රී සංවිධානය, ස්ත්‍රී ව්‍යාපාර ක්‍රියාත්මක වූ රටවල අනෙකුත් රටවල්වලට සාපේක්ෂව ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මකව වර්ධනය වී ඇත.

❖ දේශපාලන පක්ෂ විසින් අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාමාර්ග

දේශපාලන පක්ෂ ස්ත්‍රී නියෝජනය පිළිබඳ අනුගමනය කළ ප්‍රගතිශීලී ක්‍රියාමාර්ග ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය වීමට ප්‍රබල හේතුවක් විය. ඇතැම් රටවල ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හෝ පනත් මගින් ස්ත්‍රී නියෝජනය සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන සලස්වා නොමැති අවස්ථාවලදී පවා එම රටවල දේශපාලන පක්ෂ විසින් ස්වේච්ඡාවෙන් පංගු ක්‍රම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දී ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජන අයිතිය තහවුරු කිරීම වෙනුවෙන් කටයුතු කළේය. විශේෂයෙන් ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවල ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් හෝ වෙනත් නීතියක් මගින් පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දී නොමැත. එසේ වුවත් එම රටවල දේශපාලන පක්ෂ මැදිහත්වීමෙන් මැතිවරණ නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලින් යම් ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කර දීමට කටයුතු කර ඇත.

ලෝකයේ බොහෝ රටවල මුල් යුගයේ ස්ත්‍රී නියෝජනය ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක ලෙස වර්ධනයක් නොපෙන්වීමට ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස එම රටවල දේශපාලන පක්ෂ විසින් ඒ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු නොකිරීම පෙන්වාදිය හැකි බවට ලොවෙන්ඩස්කි හා නොර්ස්ගේ (Lovenduski and Norris) අධ්‍යයනයවලින් ප්‍රකාශ වේ. දේශපාලන පක්ෂ ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජනය කෙරෙහි සැලකිය යුතු මට්ටමේ අවධානයක් යොමු නොකිරීම මත 1960 ගණන් වන විට එම රටවල ස්ත්‍රී සංවිධාන සාකච්ඡා, දේශන, සම්මන්ත්‍රණ හරහා දේශපාලන පක්ෂ වෙත බලපෑම් කරන ලදී. ඇතැම් ස්ත්‍රී සංවිධාන උද්ඝෝෂණ මෙහෙයවීම, ඡන්දය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, දේශපාලන පක්ෂ වෙත තර්ජනය කිරීම වැනි රැකියාලී උපක්‍රම ද අනුගමනය කළේය. එම බලපෑම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් නෝර්වේ, ස්වීඩනය, නෙදර්ලන්තය, බ්‍රිතාන්‍ය වැනි රටවල දේශපාලන පක්ෂ හා ලතින් ඇමෙරිකානු රටවල සමාජවාදී පක්ෂ සිය පක්ෂවල අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සංශෝධනය කර ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දුන්.

1983 දී නෝර්වේ කම්කරු පක්ෂය නාම යෝජනාවලින් 40% ස්ත්‍රී සඳහා වෙන් කෙරුණි. ඉන් පසු ව නෝර්වේ ක්‍රිස්තියානි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය, සමාජවාදී පක්ෂය ඇතුළු සෙසු පක්ෂ ද මැතිවරණ නාම යෝජනාවලින් පංගුවක් ස්ත්‍රී සඳහා වෙන් කළේය. මෙයට අමතර ව ඩෙන්මාක්හි සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය ද 1984 දී පමණ 50% ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාන

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක් නියෝජන ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දුනි.

ස්විඩනයේ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය ද 1994 දී නාමයෝජනා ලැයිස්තු සකස් කිරීමේ දී පළමු වැන්නා පුරුෂ අපේක්ෂකයෙකු ද දෙවැන්නා ස්ත්‍රී අපේක්ෂිකාවක් වශයෙන් හඳුන්වා දෙමින් ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීමට පියවර ගැනුනි. ජර්මනිය ඇතුළු බටහිර යුරෝපියානු රටවල ද පංගු ක්‍රමය හඳුන්වාදීමේ දී 1980 දී ශ්‍රීන් පක්ෂය විසින් නාමයෝජනා ලැයිස්තු සඳහා (Zipper) ක්‍රමය හඳුන්වා දුනි. ජර්මන් ක්‍රිස්තියානි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී විපක්ෂය 1996 දී පක්ෂ අභ්‍යන්තර තනතුරුවලින් හා මැතිවරණ නාම යෝජනාවලින් 30%ක පංගුවක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කළේය. මේ අයුරින් ලොව විවිධ රටවල දේශපාලන පක්ෂ විසින් අනුගමනය කළ ප්‍රගතිශීලී ක්‍රියාමාර්ග ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය වීම කෙරෙහි ප්‍රබල ලෙස ම බලපෑම් කර ඇත.

❖ විශේෂ ආයතන පිහිටුවීම

දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයට පිවිසෙන ආධුනික ස්ත්‍රීන්ට අවශ්‍ය දේශපාලන දැනුම, අත්දැකීම් ලබා දීමේ අරමුණින් විශේෂිත ආයතන පිහිටුවීම ද ස්ත්‍රී නියෝජනය සාධනීය ලෙස වර්ධනය වීම කෙරෙහි බලපෑවේය. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා, පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති මගින් ස්ත්‍රී නියෝජනය තහවුරු කිරීමට කටයුතු කළ ද ප්‍රායෝගික දේශපාලනයේ දී ස්ත්‍රීන්ට අවශ්‍ය පළපුරුද්ද, හැකියාව ගොඩනැගීම අවශ්‍ය වේ. ඒ සඳහා බොහෝ රටවල් ප්‍රමාණයක විශේෂ ආයතන පිහිටුවීම මගින් ඊට අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය කළේය වික්ටෝරියානු කම්කරු පක්ෂ ස්ත්‍රීන්ගේ ජාලය, ඇමරිකාවේ විෂ් ලැයිස්තුව, ඔස්ට්‍රේලියානු එම්ලි ලැයිස්තුව හා ස්විඩන් ලිබරල් පක්ෂයේ සමාන ඉඩ ප්‍රස්ථා කමිටුව එවැනි විශේෂ ආයතන කිහිපයකි. ආධුනික ඡන්ද අපේක්ෂිකාවන් පුරුදු පුහුණු කිරීම, දේශපාලන නියෝජිතවරයන් සමඟ ඒකාබද්ධව ස්ත්‍රී සුබ සාධනයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමට පෙළඹවීම, ස්ත්‍රී අධ්‍යයනයන් හා සමීක්ෂණ මගින් වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම ආදී කාර්යයන් මෙම ආයතන විසින් ඉටු කරන ලදී.

6. නිගමනය

ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන නියෝජනය පිළිබඳ පුළුල් කතිකාවතක් ඇතිවන්නේ 20 වන සියවසේ දීය. 1995 බෙයිජිං ජාත්‍යන්තර ස්ත්‍රී සමුලුවේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද එක්සත් ජාතීන්ගේ ක්‍රියාකාරී වැඩ සැලැස්ම එහි මූලාරම්භය ලෙස සැලකේ. සංවර්ධිත මෙන් ම සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලද ව්‍යවස්ථාදායක මණ්ඩලවල ස්ත්‍රීන්ගේ නියෝජන ප්‍රතිශතය 30% ඉක්මවා ගොස් නොමැත. දේශපාලන නියෝජනයේදී පවතින ස්ත්‍රී පුරුෂ අසමානතාවයේ ගැටලුව පිළිබඳ ව ස්ත්‍රී ව්‍යාපාර හා ප්‍රගතිශීලී දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන්ගේ අවධානය යොමු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලෝක මට්ටමින් විවිධ රටවල ආණ්ඩු විසින් ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය භාවිතය කෙරෙහි අවධානය යොමු විය. ස්ත්‍රීන්ගේ දේශපාලන නියෝජනය ඉහළ නැංවීම පිණිස පංගු ක්‍රමය පළමුව භාවිතා කරනු ලබන්නේ නෝර්වික් රටවල්ය. නෝර්වේහි සමාජවාදී පක්ෂය විසින් 1975 වසරේදී නාමයෝජනා ලැයිස්තුවලින් 40%ක් ස්ත්‍රීන් සඳහා වෙන් කිරීම එහි සමාරම්භය ලෙස සැලකේ. ඉන් පසු ව නෝර්වේහි අනෙකුත් පක්ෂ ද ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යවස්ථා මගින් තහවුරු කළේය. කැනඩාව, ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි බටහිර යුරෝපා රටවල්ද සිය පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති මගින් ස්වේච්ඡා පංගු ක්‍රමය හඳුන්වා දුණි. 1990 ගණන්වලදී ලතින් ඇමරිකානු කලාපීය රටවල්ද පංගු ක්‍රමය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළ අතර පළමුවරට

1991 දී ආර්ථික විප්ලව විසින් සිය නාම යෝජනා ලැයිස්තුවලින් ස්ත්‍රීන් සඳහා පංගු ක්‍රමයක් හඳුන්වා දුණි. පසු ව මෙක්සිකෝව, පේරු, පැනමා, වෙනිසියුලා වැනි රටවල් ද ස්ත්‍රී නියෝජනය ඉහළ නැංවීම පිණිස පංගු ක්‍රමය යොදා ගනු ලැබිණි. බටහිර යුරෝපා හා ලතින් ඇමරිකානු කලාපීය රටවල් මෙන් ම අප්‍රිකානු රටවල් කිහිපයක ද පංගු ක්‍රමය භාවිතා කළ අතර එහි මූලාරම්භය දකුණු අප්‍රිකානු ජාතික කොංග්‍රසය විසින් සනිටුහන් කෙරුණි. ඊජිප්තුව, ජෝර්දානය වැනි මැදපෙරදිග කලාපීය රටවල ද නේපාලය, ඉන්දියාව, පකිස්ථානය, බංගලාදේශය හා ශ්‍රී ලංකාව වැනි ආසියාතික රටවලද පංගු ක්‍රමය භාවිතා කරයි ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ ස්ත්‍රී නියෝජනය වර්ධනය කිරීමේ උපක්‍රමයක් ලෙසින් පංගු ක්‍රමය භාවිතය සාර්ථක මෙන් ම ප්‍රවලිත ක්‍රමයක් වශයෙන් ලෝකයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රටවල් විශාල ප්‍රමාණයක් භාවිතා කරන බවයි. ඒ මගින් පෙරට වඩා දේශපාලන නියෝජිත ආයතන හා තිරණ ගන්නා මට්ටම්වල ස්ත්‍රී නියෝජන ප්‍රතිශතය ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක අයුරින් වර්ධනයක් ද දැකිය හැකිවේ.

පරිශීලන නාමාවලිය

පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් (2016 අංක 01 දරන -සංශෝධන) පනත, 2016.
පළාත් පාලන ආයතන ඡන්ද විමසීම් (2017 අංක 16 දරන - සංශෝධන) පනත, 2017.
ලියනගේ කමලා.(2012). ස්ත්‍රී පුරුෂ දේශපාලන නියෝජනය සමානද? පංගු ක්‍රම න්‍යාය සහ භාවිතය. කොළඹ: ෆ්‍රෙඩ්රික් ඊබ්ට් ස්ටීෆ්ටන්.
Aurat Foundation (2001).Citizens Campaign for Womenes Representation in Local Government.Islamabad: Aurat Foundation and Information Service Foundation.
Bari, Farzana (2002). History of Womanes Reserved seats in Legislatures in Pakistan.Legislative watch.
Burrell, B.C (1994). Womenese Place in the House: Campaingning for Congress in the Feminist Era.Ann Arbour: University of Michigan Press.
Freidenvall, Lenita (2003). Womanes Political Representation and Gender Quotas-The Swedish Case, Working paper series.Stockholm: Stockholm University.
Htun, Mala and Jones, Mark.P (2002). Engendering the Right to Participate in decision making: Electoral Quotas and Womanes Leadership in latin America in Gender and the Politics of Right and Democracy in Latin America. New York: Palgrave.
Inter Parliamentary Union Report (2018, 2019, and 2020).
Mansbridge, Jane (1999). Should Blacks Represent Black and Women Represent Women? A Contingent 'yes'. The Journal of Politics, Vol. 61, No. 3, pp. 628-657.
Phillips, Anne (1995). The Politics of Presence. Oxford: Clarendon Press.
Rai, S.M. (1995). Women Negotiating Boundaries: gender law and the Indian State. Social and Legal Studies Vol.4, No 3.

ස්ත්‍රී දේශපාලන නියෝජනය වර්ධනය සඳහා පංගු ක්‍රමය (Quota System) භාවිතය පිළිබඳ ව තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක්

Sawer, Marian (1999). A Matter of Simple Justice? Arguments about the Parliamentary Representation of Women, paper presented to Women' s Worlds 99, 7th International Inter – disciplinary congress on Women, Australia.

Singh, Balram (2005). The Impact and Challenges of the 73rd Amendment on the Status of Women .op.cit.

Singh, J.L (2005). Women in Panchayati Raj. New Delhi: Sunrise Publications.

Peer Review Policy of the Journal of the Faculty of Humanities and Social Sciences (JFHSS)

Manuscripts submitted by authors are preliminary assessed, in collaboration with the Editor-in-Chief, for their suitability for publication in the journal, scrutinizing each paper individually to determine whether it has followed the guidelines of the journal or has a basis in original research, or a review paper presenting some new connections. Papers deemed suitable are then tested for the plagiarism. After finishing the initial screening process, manuscripts will be preceded for peer reviewing process. The manuscripts will be referred to two reviewers to assess the scientific quality without details of the author and his/her affiliation. If one referee recommended to reject the paper with strong reasons, the final decision of the Editorial Board is to reject the paper. Upon receiving reviewer's comments, the Editorial Board will make the final decision of acceptance of the paper without revision or return to the author for further improvement or reject the paper without any revision. If revisions are required, the author is given one month for the revision and resubmission of the paper. A revised paper is sent again for the relevant referees to make sure that the required revisions have been done. The accepted papers will be published in the Journal of the Faculty of Humanities and Social Sciences (JFHSS) online and in print.

Copyright

All rights reserved with the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna. No responsibility is assumed by the Faculty of Humanities and Social Sciences for the statements and opinions expressed by the contributors to the journal. Please note that the journal accepts online submissions only.

To submit your article please use the following link:

<http://192.248.48.133/submission/index.php>

මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පීඨ සභරාවේ (JFHSS) ප්‍රකාශන ආචාර ධර්ම

රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයේ මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා පීඨයේ ජර්නලය ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට සම්බන්ධ කර්තෘ මණ්ඩල සාමාජිකයින්, කතුවරුන් සහ සමාලෝචකයින් අනුගමනය කළ යුතු ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් සඳාචාරාත්මක ප්‍රමිතීන්.

කතුවරුන් සඳහා:

- i. සභරාවේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පිටපත් මුල් පිටපත් වන අතර ඒවා වෙනත් තැනක ප්‍රකාශයට පත් කර හෝ වෙනත් තැනක ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා සලකා බලනු ලැබ නැත.
- ii. වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ අදහස් හෝ වැඩ භාවිතා කර එය තමන්ගේම යැයි මවා පාන ලද, අනුපිටපත් කරන ලද, ගොතන ලද සහ ව්‍යාජ දත්ත සහිත අත් පිටපත් දැඩි පරීක්ෂාවකින් පසුව නීති විරෝධී යැයි සලකනු ලබන අතර ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබේ.
- iii. උපුටා දැක්වීම් නිසි ලෙස පිළි නොගත් අත් පිටපත් වෘත්තීයමය නොවන ඒවා ලෙස සලකනු ලබන අතර ඒවා ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබේ.
- iv. ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට පෙර හෝ පසුව හඳුනාගත් අත්පිටපත්වල ඇති සැලකිය යුතු දෝෂ හෝ සාවද්‍යතාවයන් වහාම ඉවත් කිරීම සඳහා හෝ නිසි නිවැරදි කිරීම් සමඟ නැවත ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා ප්‍රධාන කර්තෘවරයාට හෝ කර්තෘ මණ්ඩලයට දැනුම් දෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

කර්තෘ මණ්ඩල සාමාජිකයින් සඳහා:

- i. සියළුම ඉදිරිපත් කිරීම් ජර්නලයේ ප්‍රකාශයට පත්කිරීමේ යෝග්‍යතාවය සඳහා තක්සේරු කරනු ලබන්නේ ඒවා වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ අදහස් හෝ වැඩ භාවිතා කර එය තමන්ගේම යැයි මවා පෑම, අනුපිටපත් කිරීම, ගොතන ලද සහ ව්‍යාජ දත්ත හෝ අතිරික්ත තොරතුරු අඩංගු නොවන බවට තනි තනිව පරීක්ෂා කර බැලීමෙනි.
- ii. කතුවරයාගේ (ශාස්ත්‍රීය) අධ්‍යයන හෝ වෘත්තීය තත්ත්වය නොසලකා සියලු අත් පිටපත් රහස්‍යව තක්සේරු කරනු ලබන්නේ ඒවායේ බුද්ධිමය අන්තර්ගතය සඳහා පමණක් වන අතර සෑම කතුවරයකුටම ගෞරවයෙන්, ආචාරශීලීව හා සාධාරණත්වයෙන් සලකනු ලැබේ.
- iii. සෑම ඉදිරිපත් කිරීමක් සඳහාම අනුගමනය කරන ලද සමාලෝචන ක්‍රියාවලියේ රහස්‍යභාවය එහි ප්‍රකාශනය අතරතුර සහ පසුව දැඩි ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

- iv. ඉදිරිපත් කිරීමක් සමාලෝචනය කිරීම සඳහා කර්තෘ මණ්ඩල සාමාජිකයෙකුට පවරා ඇති අවස්ථාවක දී, එම පැවරුම ක්ෂණිකව විධිමත් ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන්, බැඳියාව පිළිබඳ ගැටුම් විසඳනු ලැබේ.
- v. අදාළ විෂය ක්ෂේත්‍රයන්හි ඔවුන්ගේ විශේෂඥතාව මත විභව සමාලෝචකයින් නම් කිරීම කර්තෘ මණ්ඩල සාමාජිකයාගේ වගකීම ලෙස සැලකේ.
- vi. ඉදිරිපත් කිරීමක් සමාලෝචනය කිරීම සඳහා සමාලෝචකයින් කතුවරයා අනුබද්ධිත පීඨයෙන් / දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නම් නොකෙරේ.
- vii. ඵලදායී, සාධාරණ හා සාධනීය සමාලෝචන ක්‍රියාවලියක් සහතික කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වයේ විෂය පථය, ගුණාත්මකභාවය සහ කාලානුරූපතාවය අවධාරණය කරමින් සමාලෝචකයින් තෝරා ගැනීම කර්තෘ මණ්ඩලයේ අරමුණ වේ.
- viii. ප්‍රකාශිත අදහස්වල නිරවද්‍යතාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා පාඨකයන්ගේ සහ කතුවරුන්ගේ අවධානය සපුරාලීම වස් ජර්නලයේ ගුණාත්මකභාවය හා අදාළත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා නිරන්තර වැඩිදියුණු කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් පවත්වනු ලැබේ.
- ix. කර්තෘ මණ්ඩලය වගකියනුයේ ඉදිරිපත් කළ අත්පිටපත් සඳහා ප්‍රකාශන තීරණ ගැනීම පිළිබඳ වන අතර ඒවායේ අන්තර්ගතය තීරණය කිරීම සඳහා නොවේ.
- x. බුද්ධිමය හා සදාචාරාත්මක ප්‍රමිතීන් කිසිදු තත්වයක් යටතේ කිසි විටෙකත් සම්මුතියකට ලක් නොවේ.
- xi. අවශ්‍ය විටකදී නිවැරදි කිරීම්, පැහැදිලි කිරීම් සහ සමාව ප්‍රකාශ කිරීම් මගින් කර්තෘ මණ්ඩලයේ නම්‍යශීලීභාවය තහවුරු වේ.

සමාලෝචකයින් සඳහා:

- i. සමාලෝචකයින් තමන් සමාලෝචනය කරන අත් පිටපත් පිළිබඳ සම්පූර්ණ රහස්‍යභාවය සමාලෝචන ක්‍රියාවලියේදී සහ පසුව පවත්වා ගනු ලැබේ.
- ii. අත් පිටපත් ඒවායේ බුද්ධිමය අන්තර්ගතය, ප්‍රභවය, වැදගත්කම, සහරාවේ විෂය පථයට අදාළ බව තක්සේරු කරනු ලැබේ.
- iii. සෑම කතුවරයකුටම (නිර්නාමික වුවද) ඔහු හෝ ඇය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අත් පිටපතේ තත්වය නොසලකා ගෞරවයෙන්, ආචාරශීලීව හා සාධාරණව සලකනු ලැබේ.
- iv. ඕනෑම ආකාරයක බැඳියාව පිළිබඳ ගැටුමක් ඇති සමාලෝචකයින් වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අදාළ පැවරුම් විධිමත් ලෙස ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබේ.
- v. අත් පිටපතක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හේතු පළමුව කර්තෘ මණ්ඩලයේ අවධානයට යොමු කෙරේ.
- vi. ඵලදායී, සාධාරණ හා සාධනීය සමාලෝචන ක්‍රියාවලියක් සහතික කිරීම සඳහා සහරාවේ අරමුණු, සමාලෝචන විෂය පථය, ප්‍රකාශනයේ ගුණාත්මකභාවය සහ

කාලානුරූපතාවය සෑම සමාලෝචකයෙකු විසින්ම දැඩි ලෙස අනුගමනය කරනු ලැබේ.

Publication Ethics of the Journal of the Faculty of Humanities and Social Sciences (JFHSS)

To be followed by the editorial board members, authors, and reviewers involved in the publishing of the *Journal of the Faculty of Humanities and Social Sciences (JFHSS)*, the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Ruhuna, in alignment with the internationally recognized ethical standards.

For Authors:

- i. The manuscripts published in the journal are originals, neither published elsewhere nor under review for publication by another publisher.
- ii. Manuscripts with plagiarized, duplicated, fabricated, and falsified data are treated as illegal after strict screening and rejected.
- iii. Manuscripts with citations and quotes that are not duly acknowledged are treated as unprofessional and rejected.
- iv. Any significant errors or inaccuracies in the manuscripts identified before or after publication are expected to be immediately informed to the Editor-in-Chief or the Editorial Board either for withdrawal or for republication with due corrections.

For Editorial Board Members:

- i. All submissions are assessed for their suitability for publication in the journal by scrutinizing them individually to make sure that they contain no plagiarized, duplicated, fabricated, and falsified data or redundant material.
- ii. All manuscripts, irrespective of the academic or professional status of the author(s), are confidentially assessed in principle only for their intellectual content, and every author is treated with respect, dignity, courtesy, and fairness.
- iii. Confidentiality of the review process adopted for each and every submission is strictly maintained during and after its publication.
- iv. Issues of conflict of interest are addressed in the event of an editorial board member is assigned to review a submission, by formally declining such assignment with immediate effect.
- v. Nominating potential reviewers on the basis of their expertise in the relevant subject areas is considered the responsibility of the editorial board member.

- vi. Referees for submissions are not be nominated from the faculty/department, which the author is affiliated to.
- vii. The aim of the Editorial Board is to select reviewers with emphasis on the scope, quality, and timeliness of their contribution to ensure an effective, fair, and constructive review process.
- viii. A constant improvement scheme is conducted for upgrading the quality and relevance of the journal to meet the needs of readers and authors to maintain the accuracy of the ideas published.
- ix. The Editorial Board is responsible for making publication decisions for the submitted manuscripts but not for determining their contents.
- x. Intellectual and ethical standards are never compromised under any circumstance.
- xi. The flexibility of the Editorial Board is established by publishing corrections, clarifications, and apologies as and when needed.

For Reviewers:

- i. The reviewers are required to maintain complete confidentiality about the paper(s) they review during and after the review process.
- ii. Manuscripts are objectively evaluated for their intellectual content, originality, significance, relevance to the purview of the journal.
- iii. Every author (although anonymous) is treated with dignity, courtesy, and fairness irrespective of the status of the manuscript submitted by him or her.
- iv. Reviewers with any form of conflict of interest are supposed to formally decline the relevant assignment(s) with immediate effect.
- v. Reasons to reject publication of a manuscript are first brought to the attention of the Editorial Board.
- vi. The aims of the journal, the review scope, the quality and timeliness of the publication are strictly followed by every reviewer to ensure an effective, fair and constructive review process.

Editorial office:

Editorial Office-FJHSS

Faculty of Humanities and Social Sciences

University of Ruhuna, MH 8100

Matara, Sri Lanka

Email: fjhss@hss.ruh.ac.lk

Web: <http://www.hss.ruh.ac.lk/JFHSS/index.html>